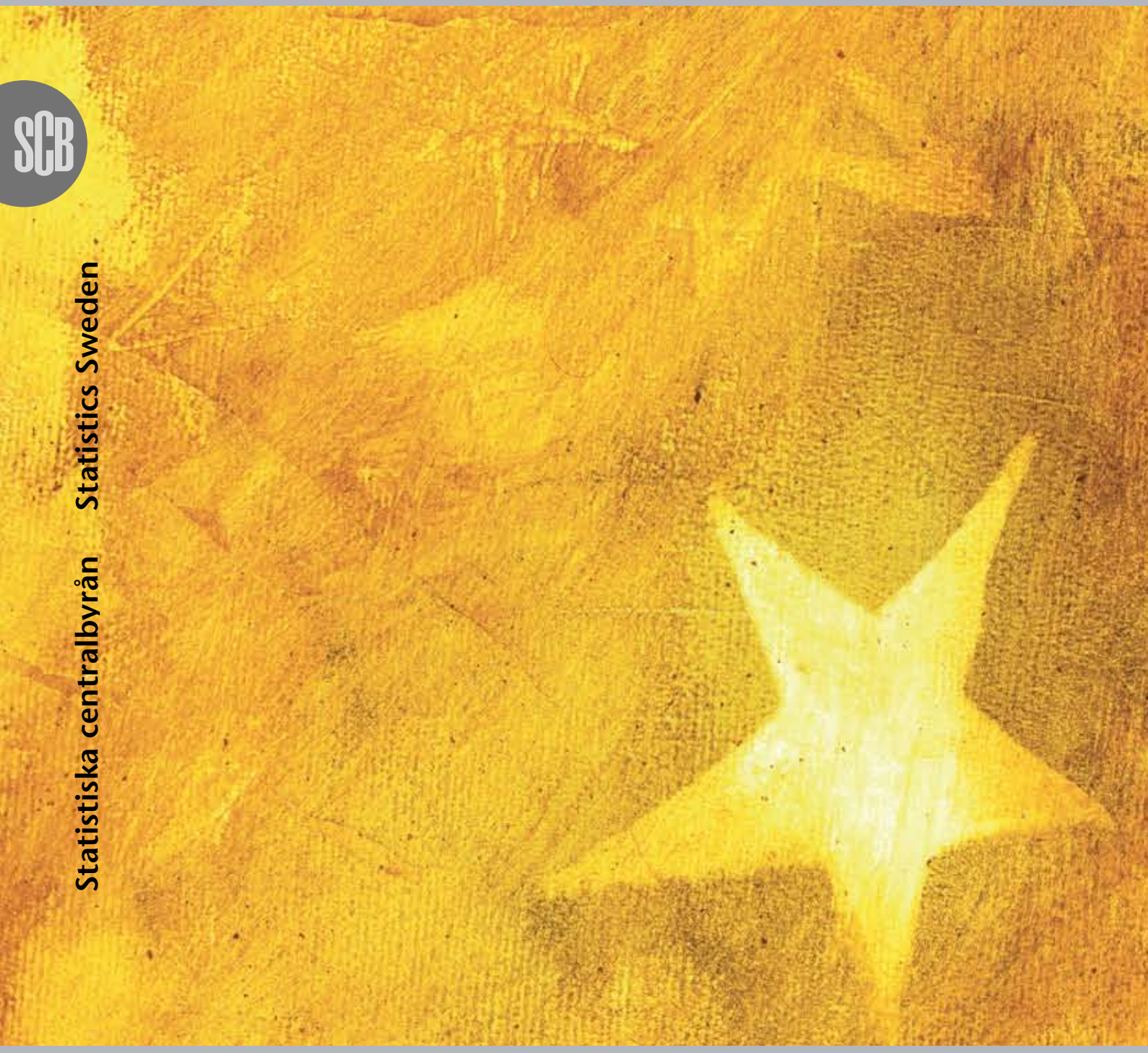

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Valet till Europaparlamentet 2009

Valet till Europaparlamentet 2009

Revidering 2010-07-13
I rapporten ”Valet till Europaparlamentet 2009” som publicerades i pdf-format på SCB:s hemsida den 22 juni 2010 var tabell 8 på sidorna 66-77 inte fullständig. Uppgifter saknades för kommuner i Jämlands, Västerbottens och Norrbottens län. En ny version av rapporten i pdf-format har därför publicerats på SCB:s webbplats den 13 juli 2010. Revideringen medför att sidnumreringen har ändrats. I den tryckta versionen av rapporten är tabell 8 fullständig.

Revision 2010-07-13
In the report ”European Parliament Election 2009” that was published in pdf format on Statistics Sweden’s website on June 22, 2010, table 8 on pages 66-77 was not complete. Figures for municipalities in the counties of Jämtland, Västerbotten and Norrbotten were missing. A new version of the report has therefore been published on Statistics Sweden’s website on July 13, 2010. Because of the revision, the page numbering has been changed. In the printed version of the report, table 8 is complete.

Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån
2010

European Parliament election 2009

Official Statistics of Sweden
Statistics Sweden
2010

Tidigare publicering
Previous publication

Resultat från valet till Europaparlamentet 2009 och uppgifter om valdeltagande har tidigare redovisats på SCB:s webbplats (www.scb.se)
Results of the European Parliament election 2009 and participation in the election have been published on Statistic Swedens website (www.scb.se)

Producent
Producer

Statistiska centralbyrån, enheten för demokratistatistik
Statistics Sweden, Democracy Statistics Unit
Box 24300, SE-104 51 Stockholm
valstatistik@scb.se

Förfrågningar
Inquiries

Jonas Olofsson, +46 8 506 9 4718
jonas.olofsson@scb.se
Richard Öhrvall, +46 8 506 9 4158
richard.ohrvall@scb.se

Denna publikation är en del av Sveriges officiella statistik (SOS). Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet. Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB*, Valet till Europaparlamentet 2009.*
Den särskilda SOS-logotypen får enligt lag inte användas vid vidarebearbetningar av statistiken.

This publication is a part of the official statistics of Sweden (SOS). It may be used freely and quoted. When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden*, European Parliament election 2009.*
Use of the particular SOS logotype is prohibited when further processing the statistics.

Omslag: Ateljén, SCB, illustration Bodil Hedlund
Cover

ISBN 978-91-618-1529-6 (print)
URN:NBN:SE:SCB-2010-ME07BR1001_pdf (pdf)

Printed in Sweden
SCB-Tryck, Örebro 2010.06

Förord

Statistiska centralbyrån (SCB) framlägger här en sammanfattande redogörelse för valet till Europaparlamentet 2009 som förrättades den 7 juni i Sverige. Förutom definitiva resultatuppgifter från valet omfattar publikationen uppgifter om förtidsröster och en redovisning av nominerade och valda kandidater i valet till Europaparlamentet. Vidare ingår redogörelser av resultaten från SCB:s valdeltagandeundersökning och valundersökning. Den senare har genomförts i samarbete med Göteborgs universitet.

Publikationen har tagits fram av SCB:s enhet för demokratistatistik. Jonas Olofsson har varit ansvarig för kapitlet om valresultat. Soheila Rahimian har arbetat med framställningen av kapitlets tabeller. Kapitlen om nominerade och valda kandidater och om valdeltagandet har skrivits av Richard Öhrvall. Claes Andersson och Göran Råbäck har utvecklat de statistiska metoder som ligger till grund för skattningarna av valdeltagandet. Mikaela Järnbert har hjälpt till i framställningen av samtliga kapitel. Susanna Dybeck och Anna Welin har ansvarat för datainsamlingen för valdeltagandeundersökningen respektive valundersökningen.

Rapporten avseende valundersökningen 2009, kapitel 4 i denna publikation, har utarbetats av Henrik Oscarsson och Sören Holmberg vid Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet. Åsikter och uppfattningar som framförs i kapitel 4 är författarnas egna och överensstämmer inte nödvändigtvis med SCB:s.

Statistiska centralbyrån i juni 2010

Stina Andersson

Maj Eriksson Gothe

SCB tackar
Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.

Innehåll

Förord 3
Rapportens innehåll 7
Outline of the report 7
Partibeteckningar 8
Svensk-engelsk ordlista 9

Bakgrund 11

Valsystemet 13
Vem får rösta? 13
När äger valet rum? 13
Var kan man rösta? 13
Vilka ska väljas? 13
Mandatfördelning 13
Fakta om statistiken 14

Huvudresultat 15
Samtliga medlemsländer 15
Sveriges resultat 17
Fakta om statistiken 22
In English 23
Tabeller 25

Nominerade och valda kandidater vid 2009 års Europaparlamentsval 101
Inledning 101
Att kandidera 102
Kandidater och mandat 102
En majoritet personröstade 103
Fler kvinnor i parlamentet 104
Jämn könsfördelning för de flesta partier 106
Fler äldre bland de nominerade 108
Fler utrikes födda 110
Allt fler högutbildade 111
Många med höga inkomster 112
Fakta om statistiken 114
In English 117

Valdeltagandet vid valet till Europaparlamentet 2009 119
Inledning 119
Undersökningens upplägg 119
Valdeltagandet 120
Fakta om statistiken 126
In English 133
Tabeller 135

Ett svenskare Europaval 171
Fjärde gången gillt 171
Europaparlamentsvalundersökningen 2009 174
Den goda valrörelsen? 176
Social struktur 191
Åsiktsröstning 195
Personval 213
Referenser 222

Rapportens innehåll

Valet till Europaparlamentet 2009 är indelad i fyra kapitel. Fakta om statistikens kvalitet redovisas i respektive kapitel, där anges även vilka källor som har använts.

Det **första** kapitlet består av definitiva uppgifter för Europaparlamentsvalet. Kapitlet inleds med en sammanfattande text där de övergripande valresultaten presenteras, både på EU-nivå och för Sverige. För det svenska valet redovisas resultaten mer utförligt med statistik över röstberättigade, röstande, personröster och giltiga rösters fördelning mellan olika partier och efter län och kommun. I kapitlet redovisas även uppgifter om förtidsröstande.

Det **andra** kapitlet är en redovisning av nominerade och valda kandidaterna i Europaparlamentsvalet. Redovisningen sker utifrån bland annat kön, ålder, födelseland, inkomst och utbildningsnivå.

I det **tredje** kapitlet redovisas valdeltagandet i olika befolkningsgrupper. Redovisning sker efter bland annat kön, ålder, civilstånd, yrke och utbildning. Dessa uppgifter grundas på SCB:s valdeltagandeundersökning.

Det **fjärde** kapitlet är en sammanfattning av resultaten från 2009 års valundersökning, som är en riksomfattande intervjuundersökning rörande valet till Europaparlamentet. Undersökningen genomförs i samarbete mellan Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet och SCB. För innehållet i kapitlet ansvarar professor Henrik Oscarsson och professor Sören Holmberg.

Outline of the report

The report *European Parliament election in 2009* consists of four chapters. Each chapter concludes information about the quality of the statistics and which sources that have been used.

The **first** chapter gives the definitive results of the European Parliament election. The results of the Swedish election are presented in more detail, and comprises total number of persons entitled to vote, votes cast for certain candidates, the number of votes cast and their distribution by political parties, and presented by county and municipality. Information about early voting is also included in this chapter.

The **second** chapter gives information about the nominated and elected candidates in the European Parliament election. The results are presented by sex, age, place of birth, etc.

The **third** chapter illustrates the electoral participation in different population groups. The electoral participation is presented by sex, age, civil status, occupation and education, etc. The results are based on results from the electoral participation survey carried out by Statistics Sweden.

The **fourth** chapter contains a summary of the results from the Election Study 2009, which is a nationwide survey regarding the European Parliament election. The survey was carried out by Statistics Sweden in cooperation with the University of Gothenburg. The chapter is written by Henrik Oscarsson and Sören Holmberg at the University of Gothenburg.

Partibeteckningar

Party names

M	Moderaterna	The Moderate Party
C	Centerpartiet	The Centre Party
FP	Folkpartiet	The Liberal Party
KD	Kristdemokraterna	The Christian Democratic Party
MP	Miljöpartiet	The Green Party
S	Socialdemokraterna	The Social Democratic Party
V	Vänsterpartiet	The Left Party
JL	Junilistan	The June List
PP	Piratpartiet	The Pirate Party
ÖVR	Övriga partier	Other parties

Svensk-engelsk ordlista

List of terms

A	
Alla	All
Antal	Number
Arbetare	Manual workers
Arbetskraften	Labour force
Arbetskraftsstatus	Labour force status
Arbetslös	Unemployed persons
Anställda	Employees
B	
Blanka röstsedlar	Blank ballot papers
C	
Civilstånd	Civil status
E	
Eftergymnasial	Tertiary
Ej gifta	Non-married
Ej i arbetskraften	Not in the labour force
Europaparlamentet	European Parliament
F	
Facklig organisation	Union
Folkomröstning	Referendum
Fördelning	Distribution
Förgymnasial	Primary and Lower secondary
Förstagångsväljare	Entitled to vote for the first time
Förälder	Parent
G	
Gifta	Married
Giltig	Valid
Giltiga röstsedlars fördelning efter röstnings-alternativ i procent	Distribution of valid ballot papers by voting alternatives in per cent
Gymnasial	Upper Secondary
H	
H-region	Degree of urbanisation
I	
Inkomst	Income
Inrikes född	Born in Sweden
Invandringsår	Year of Immigration
J	
Ja	Yes
K	
Kommunal sektor	Municipal sector (of Employment)
Kvinnor	Women
Kön	Sex
L	
LO	The Swedish Trade Union Confederation
Län	County
Länsvis	By county
M	
Medborgarskaps-land	Country of Citizenship
Män	Men
N	
Nej	No
O	
Ogiltig	Invalid
P	
Poströst	Postal votes
Privat sektor	Private sector (of Employment)
Procent	Per cent
Procentuell fördelning	Percentage distribution

R	
Riket	Country
Röstande	Voters
Röstberättigade	Entitled to vote
Röster	Votes
Röstlängd	Electoral roll
S	
SACO	Swedish Confederation of Professional Associations
Sambo	Cohabitee
Samtliga	Total
Sektortillhörighet	Sector of Employment
Statlig sektor	Government sector (of Employment)
Storstad	Metropolitan
Studerande	Student (-s)
Större städer	Major cities
Sysselsatta	Employed persons
T	
TCO	Swedish Confederation of Professional Employees
Tjänstemän	Non-manual workers
U	
Utländsk medborgare	Foreign citizen
Utrikes född	Foreign born, born abroad
Utbildningsnivå	Level of Education
Utlandssvenskar	Swedish citizens living abroad
V	
Valdeltagande	Electoral participation
Valmyndigheten	The Electoral Authority
Y	
Yrke	Occupation
Å	
Ålder	Age
År	Year
Ö	
Övrig	Other (-s)

Bakgrund

Genom Parisfördragets undertecknande i april 1951 inrättades Europeiska kol- och stålgemenskapen (EKSG), som var en föregångare till Europeiska unionen. Till det ursprungliga Europaparlamentet i EKSG hämtades ledamöter från de nationella parlamenten. 1957 undertecknade de sex länder som grundat gemenskapen – Belgien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Nederländerna, och Tyskland – Romfördragen. Dessa fördrag inrättade Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG) och Europeiska atomenergigemenskapen (Euroatom). Europaparlamentet bestod 1957 av 142 ledamöter, även de hämtade från de nationella parlamenten. Under perioden 1973–1986 utvidgades Gemenskapen successivt från sex till tolv medlemsstater.

1979 ersattes församlingen av ett parlament valt genom direkta demokratiska allmänna val. Totalt bestod parlamentet då av 410 ledamöter.

Som ett steg i riktning mot inrättandet av Europeiska unionen undertecknande regeringarna 1986 Europeiska enhetsakten som innebar att de tolv medlemsstaterna förband sig att skapa en enad marknad med fri rörlighet för personer, kapital, varor och tjänster.

I december 1991 beslutade statscheferna/regeringarna att inrätta Europeiska unionen. I februari 1992 undertecknades fördraget om Europeiska unionen i Maastricht som trädde i kraft i november 1993.

I januari 1995 blev Finland, Sverige och Österrike medlemmar i Europeiska unionen. Det första svenska valet till Europaparlamentet genomfördes den 17 september 1995, medan Finland och Österrike arrangerade val under hösten 1996. I maj 2004 inträdde Polen, Ungern, Tjeckien, Slovakien, Litauen, Lettland, Slovenien, Cypern, Estland och Malta i EU-samarbetet. Den 1 januari 2007 inträdde även Bulgarien och Rumänien i EU, vilket innebär att EU för närvarande består av 27 medlemsstater.

Parlamentsval till Europaparlamentet har ägt rum vid sju tillfällen: 1979, 1984, 1989, 1994, 1999, 2004 och nu senast i juni 2009.

Fördelningen av de 736 platserna i Europaparlamentet baseras huvudsakligen proportionerligt efter medlemsstaternas folkmängd, och antalet platser varierar mellan 5 mandat för Malta och 99 mandat för Tyskland.

Ledamöterna i Europaparlamentet är grupperade efter partitillhörighet och inte efter medborgarskap. Partigrupperna i Europaparlamentet och de svenska ledamöternas grupptillhörighet framgår av tablåerna nedan.

Tablå 1. Antal platser i Europaparlamentet
Number of seats in the European Parliament

Medlemsstat	Antal platser	Medlemsstat	Antal platser
Belgien	22	Polen	50
Bulgarien	17	Portugal	22
Cypern	6	Rumänien	33
Danmark	13	Slovakien	13
Estland	6	Slovenien	7
Finland	13	Spanien	50
Frankrike	72	Storbritannien	72
Grekland	22	Sverige	18
Irland	12	Tjeckien	22
Italien	72	Tyskland	99
Lettland	8	Ungern	22
Litauen	12	Österrike	17
Luxemburg	6		
Malta	5	**Totalt**	**736**
Nederländerna	25		

Källa: Europaparlamentet

Tablå 2. Partigrupper i Europaparlamentet (enligt Europaparlamentets informationskontor i Sverige)
Political groups in the European Parliament (according to the European Parliament Information Office in Sweden)

Partigrupp		De svenska partiernas grupptillhörighet
EPP	Gruppen för Europeiska folkpartiet (kristdemokrater)	M och KD
S&D	Gruppen progressiva förbundet av socialdemokrater i Europaparlamentet	S
ALDE	Gruppen Alliansen liberaler och demokrater för Europa	C och FP
De gröna/EFA	Gruppen De gröna/Europeiska fria alliansen	MP, PP
ECR	Europeiska konservativa och reformister	-
GUE/ NGL	Gruppen Europeiska enade vänstern/Nordisk grön vänster	V
EFD	Gruppen Frihet och demokrati i Europa	-
NA	Grupplösa	-

Valsystemet

Vem får rösta?

Vilka är då röstberättigade vid valet till Europaparlamentet? Svenska medborgare, som fyller 18 år senast på valdagen och som är folkbokförda i Sverige, tas upp i röstlängden för det valdistrikt där de var folkbokförda 30 dagar före valdagen. Även svenska medborgare bosatta i utlandet tas med i röstlängden om de varit folkbokförda i Sverige någon gång och utvandrat under de senaste tio åren eller om de 30 dagar före valdagen anmält att de vill tas upp i röstlängden. En inkommen röst från utlandet räknas som en anmälan till röstlängden. Om rösten inkommer senast dagen innan valdagen räknas den även in i valresultatet. Medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater, som fyller 18 år senast på valdagen och som är folkbokförda i Sverige, kan senast 30 dagar före valdagen skriftligen anmäla till skattemyndigheten sin önskan att tas upp i röstlängd om de samtidigt försäkrar att de inte kommer att rösta i en annan medlemsstat.

För att vara röstberättigad vid valet till Europaparlamentet måste man vara upptagen i röstlängd. Röstlängd upprättas inför varje val av Valmyndigheten.

När äger valet rum?

Val till Europaparlamentet hålls i alla medlemsstater i den Europeiska unionen i juni vart femte år. Denna gång genomfördes valet mellan den 4 och 7 juni. I Sverige hålls valet alltid på en söndag och utfördes den 7 juni 2009.

Var kan man rösta?

Röstning kan äga rum på olika ställen inom och utom Sverige: i vallokal, i lokaler för förtidsröstning, på särskilda röstmottagningsställen, på utlandsmyndigheter, genom bud eller genom brevröstning från utlandet.

Vilka ska väljas?

Det är de 18 svenska platserna i Europaparlamentet som ska tillsättas genom valet. Vid valet av företrädare till Europaparlamentet utgör hela landet en valkrets. Valbar är den som har rösträtt i valet. Vissa ämbeten och sysslor, t.ex. regeringsledamot, är dock oförenliga med uppdrag som företrädare i EU-parlamentet.

Mandatfördelning

Rösterna för varje parti summeras för hela landet. De partier som har fått minst 4 procent av antalet röster i hela landet deltar i fördelningen av mandat. Vid mandatfördelningen tillämpas den s.k. jämkade uddatalsmetoden.

När mandatfördelningen är klar fastställs vilken eller vilka kandidater, som ska besätta mandaten. Först kontrolleras om mandaten kan besättas med personliga röster. Finns det en eller flera kandidater, som har klarat 5-procentspärren, tillsätts de i fallande skala efter antalet personröster. 5-procentsspärren innebär att en kandidat måste få minst 5 procent av partiets totala antal röster i hela landet för att bli invald på personligt röstetal. Om

inte alla kandidater kan väljas in på personröster ska de ordinarie sammanräkningsreglerna i vallagen används för att besätta de återstående mandaten, dvs. efter den ordning de står på valsedeln.

Fakta om statistiken

De olika undersökningarna som presenteras här skiljer sig åt i många avseenden, och därför innehåller varje enskilt kapitel en beskrivning av metod, kvalitet och definitioner.

Huvudresultat

Valet till Europaparlamentet ägde rum i EU:s 27 medlemsländer mellan den 4 och 7 juni 2009. I Sverige hölls valet söndagen den 7 juni. I det här kapitlet presenteras valets resultat. Inledningsvis presenteras valdeltagande och mandatfördelning för hela EU. Därefter följer en mer ingående presentation av de svenska valresultaten.

Samtliga medlemsländer

Valdeltagandet var 43 procent för samtliga medlemsländer, vilket är det lägsta deltagandet i val till Europaparlamentet någonsin. Valdeltagandet har stadigt sjunkit i val efter val. En bidragande orsak till det är ett lågt valdeltagande i många av EU:s nya medlemsstater.

I Sverige uppgick andelen röstande till 46 procent, vilket innebar att det svenska valdeltagandet första gången var högre än genomsnittet för hela EU. Det högsta valdeltagandet uppmättes i Luxemburg, där 91 procent av de röstberättigade gick till valurnorna. I Luxemburg, liksom i Belgien, Cypern och Grekland, är det röstplikt vilket i stor utsträckning kan förklara det höga deltagandet. Högst valdeltagande i ett Europaparlamentsval uppmättes i det första valet 1979 då 62 procent av de röstberättigade röstade, därefter har valdeltagandet sjunkit vid varje val. Vid 1979 års val rörde det sig om totalt nio medlemsländer och vid 2009 års val var antalet medlemsländer 27.

Tablå 1. Valdeltagande i procent för olika medlemsstater vid valen till Europaparlamentet 1979–2009
Voting rates in the European Parliament elections, by member states, 1979–2009

Land	Valår											
	1979	1981	1984	1987	1989	1994	1995	1996	1999	2004	2007	2009
Belgien[1]	91	-	92	-	91	91	-	-	91	91	-	90
Bulgarien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	39
Cypern[1]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	73	-	59
Danmark	48	-	52	-	46	53	-	-	50	48	-	60
Estland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	-	44
Finland	-	-	-	-	-	-	-	58	30	39	-	40
Frankrike	61	-	57	-	49	53	-	-	47	43	-	41
Grekland[1]	-	81	81	-	80	73	-	-	70	63	-	53
Irland	64	-	48	-	68	44	-	-	50	59	-	59
Italien	86	-	82	-	81	74	-	-	70	72	-	65
Lettland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	-	54
Lichtenstein	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-	21
Luxemburg[1]	89	-	89	-	87	89	-	-	87	91	-	91
Malta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82	-	79
Nederländerna	58	-	51	-	47	36	-	-	30	39	-	37
Polen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	25
Portugal	-	-	-	72	51	36	-	-	40	39	-	37
Rumänien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	28
Slovenien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	-	28
Slovakien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	20
Spanien	-	-	-	69	55	59	-	-	63	45	-	45
Storbritannien	32	-	33	-	36	36	-	-	24	39	-	35
Sverige	-	-	-	-	-	-	42	-	39	38	-	46
Tjeckien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	-	28
Tyskland	66	-	57	-	62	60	-	-	45	43	-	43
Ungern	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	-	36
Österrike	-	-	-	-	-	-	-	68	49	42	-	46
Hela EU	**62**	**-**	**59**	**-**	**58**	**57**	**-**	**-**	**50**	**45**	**-**	**43**

Källa: Europaparlamentet. 1) Röstplikt föreligger.

I samband med att Lissabonfördraget trädde i kraft den 1 december 2009 utökades antalet parlamentsplatser. I denna rapport redovisas dock mandatfördelningen så som den såg ut direkt efter valet i juni 2009.

EU:s partigrupper

Av parlamentets åtta partigrupper[1] blev Gruppen för europeiska folkpartiet (EPP) störst med 265 av totalt 736 mandat, vilket innebär att de fick cirka 36 procent av samtliga mandat. År 2004 fick EPP en liknande andel av mandaten. Gruppen progressiva förbundet av socialdemokrater (S&D, tidigare PSE) blev näst största partigrupp med 184 mandat, vilket motsvarar 25 procent av parlamentets mandat.

Tablå 2. Fördelning av mandat över partigrupper och medlemsländer i Europaparlamentet 2009

The distribution of seats by parties and member states in the European Parliament election in 2009

Land	Partigrupper								
	EPP	S&D	ALDE	GREENS/ EFA	ECR	GUE/ NGL	EFD	NA	Totalt
Belgien	5	5	5	4	1	0	0	2	22
Bulgarien	6	4	5	0	0	0	0	2	17
Cypern	2	2	0	0	0	2	0	0	6
Danmark	1	4	3	2	0	1	2	0	13
Estland	1	1	3	1	0	0	0	0	6
Finland	4	2	4	2	0	0	1	0	13
Frankrike	29	14	6	14	0	5	1	3	72
Grekland	8	8	0	1	0	3	2	0	22
Irland	4	3	4	0	0	1	0	0	12
Italien	35	21	7	0	0	0	9	0	72
Lettland	3	1	1	1	1	1	0	0	8
Litauen	4	3	2	0	1	0	2	0	12
Luxemburg	3	1	1	1	0	0	0	0	6
Malta	2	3	0	0	0	0	0	0	5
Nederländerna	5	3	6	3	1	2	1	4	25
Polen	28	7	0	0	15	0	0	0	50
Portugal	10	7	0	0	0	5	0	0	22
Rumänien	14	11	5	0	0	0	0	3	33
Slovakien	6	5	1	0	0	0	1	0	13
Slovenien	3	2	2	0	0	0	0	0	7
Spanien	23	21	2	2	0	1	0	1	50
Storbritannien	0	13	11	5	25	1	13	4	72
Sverige	5	5	4	3	0	1	0	0	18
Tjeckien	2	7	0	0	9	4	0	0	22
Tyskland	42	23	12	14	0	8	0	0	99
Ungern	14	4	0	0	1	0	0	3	22
Österrike	6	4	0	2	0	0	0	5	17
Totalt	**265**	**184**	**84**	**55**	**54**	**35**	**32**	**27**	**736**

Källa: Europaparlamentet

[1] Se sidan 12 för lista över partigrupperna i Europaparlamentet.

Sveriges resultat

I Sverige ägde valet rum söndagen den 7 juni. I Europarlamentsvalet utgör hela landet en valkrets. Inledningsvis presenteras antal röstberättigade, därefter partiernas valresultat med starkaste och svagaste fästen, person röster, mandatfördelning och förtidsröster.

Fler röstberättigade

Antalet röstberättigade var vid 2009 års Europaparlamentsval 7 088 303 personer, vilket är en ökning med cirka 260 000 personer jämfört med valet 2004. Även antalet väljare som nått rösträttsålder sedan föregående Europaparlamentsval har ökat. Vid 2004 års val var de cirka 500 000 personer. I 2009 års val var de 596 481 personer. Andelen förstagångsväljare utgjorde därmed 8,4 procent av alla röstberättigade. Vidare var det 48 413 utländska EU-medborgare som var röstberättigade i Sverige, vilket motsvarar 0,7 procent.

Tablå 3. Antal röstberättigade, antal och andel röstande vid valet till Europaparlamentet 1995–2009
Number of people entitled to vote and number and percentage voters in the European Parliament elections, 1995–2009

Typ av mått	1995	1999	2004	2009
Antal röstberättigade	6 551 781	6 664 205	6 827 870	7 088 303
Antal röstande	2 727 317	2 588 514	2 584 464	3 227 561
Valdeltagande i procent	41,6	38,8	37,9	45,5

Det högsta valdeltagandet sedan medlemskapet

Totalt röstade 3 227 561 personer i det svenska Europaparlamentsvalet 2009, vilket motsvarar 45,5 procent av de röstberättigade[2]. Andelen röstande ökade med nästan 8 procentenheter sedan föregående val, vilket gav det högsta valdeltagandet sedan Sverige blev medlem i EU.

Endast 25 av 290 kommuner hade ett valdeltagande över 50 procent. Högst var valdeltagandet i Danderyds kommun där 64,4 procent deltog. Lägst var deltagandet i Haparanda kommun, där endast 28,6 procent av invånarna röstade.

Tablå 4. Kommuner med högst respektive lägst andel röstande i valet till Europaparlamentet 2009
Municipalities with the highest and lowest voting rates in the European Parliament election 2009

Kommuner med högst andel röstande	Andel (%) röstande	Kommuner med lägst andel röstande	Andel (%) röstande
Danderyd	64,4	Haparanda	28,6
Mörbylånga	61,3	Älvdalen	29,0
Lidingö	60,9	Eda	30,4
Täby	58,6	Kiruna	32,0
Lund	57,1	Dals-Ed	32,1

[2] Av dessa röster var 59 015 ogiltiga eller blanka, vilket gör att antalet giltiga röster var 3 168 546.

Valresultat

Valets nykomling Piratpartiet fick 7,1 procent av rösterna. Av de redan etablerade partierna stod Miljöpartiet för den största ökningen sedan föregående val med 5,0 procentenheter. Junilistan, som var 2004 års stora vinnare i Europaparlamentsvalet, backade kraftigt i 2009 års val. Partiet fick vid förra valet 14,5 procent av rösterna men vid 2009 års val nådde partiet inte upp till 4 procent och fick därmed inte något mandat i parlamentet. Störst minskning vid sidan om Junilistan stod Vänsterpartiet för. Partiet tappade 7,1 procentenheter av rösterna jämfört med 2004 års val.

Tablå 5. Giltiga valsedlars procentuella fördelning efter parti vid valet till Europaparlamentet 1995–2009
European Parliament election in 1995–2009. Distribution of valid ballots by party

År	M	C	FP	KD	MP	S	V	JL	PP	ÖVR
1995	23,2	7,2	4,8	3,9	17,2	28,1	12,9	-	-	2,7
1999	20,7	6,0	13,9	7,6	9,5	26,0	15,8	-	-	0,5
2004	18,2	6,3	9,9	5,7	6,0	24,6	12,8	14,5	-	2,2
2009	18,8	5,5	13,6	4,7	11,0	24,4	5,7	3,5	7,1	5,7

Partiernas starkaste fästen

Var hade då respektive parti störst stöd bland väljarna? Moderaterna, Folkpartiet och Miljöpartiet hade alla störst stöd i Stockholms län. Socialdemokraterna och Vänsterpartiet hade störst andel sympatisörer i Norrbottens län. Centerpartiet hade störst stöd bland väljare i Gotlands län, Kristdemokraterna hade störst stöd i Jönköpings län och för Piratpartiet var stödet störst i Östergötlands län. I tablå 6a och 6b redovisas även de kommuner och valdistrikt där partierna hade sitt starkaste stöd bland väljarna.

Tablå 6a. Partiernas starkaste fästen vid valet till Europaparlamentet 2009. Län och kommuner
European Parliament Election in 2009. Counties and municipalities with the strongest support for each party

Parti	Län	i % av giltiga valsedlar	Kommun	i % av giltiga valsedlar
M	Stockholms	24,9	Danderyd	47,4
C	Gotlands	14,4	Valdemarsvik	27,2
FP	Stockholms	18,1	Täby	24,6
KD	Jönköpings	15,3	Mullsjö	22,9
MP	Stockholms	13,8	Stockholm	16,8
S	Norrbottens	39,6	Överkalix	53,4
V	Norrbottens	11,4	Pajala	24,2
PP	Östergötlands	8,1	Orsa	10,2

Tablå 6b. Partiernas starkaste fästen vid valet till Europaparlamentet 2009. Valdistrikt
European Parliament election in 2009. Election districts with the strongest support for each party

Parti	Valdistrikt	i % av giltiga valsedlar
M	Danderyd 15	63,9
C	Hannäs (Åtvidaberg)	48,0
FP	Södertälje 54	49,0
KD	Åstol (Tjörn)	48,3
MP	Södertälje 45	37,6
S	Herrgården (Malmö)	78,3
V	Muodoslompolo-Kaunisvaara (Pajala)	41,5
PP	Ryd 5 (Linköping)	37,9

Partiernas svagaste fästen

Moderaterna hade minst andel sympatisörer i Västerbottens län. För både Folkpartiet och Kristdemokraterna var stödet svagast i Jämtlands län. Socialdemokraterna och Centerpartiet var svagast i Stockholms län. För Vänsterpartiet var stödet svagast i Hallands län, medan Piratpartiet hade minst stöd bland väljare i Jönköpings län. I tablå 7 redovisas även de kommuner där partierna hade sitt svagaste stöd bland väljarna.

Tablå 7. Partiernas svagaste fästen vid valet till Europaparlamentet 2009. Län och kommuner
European Parliament Election in 2009. Counties and municipalities with the weakest support for each party

Parti	Län	i % av giltiga valsedlar	Kommun	i % av giltiga valsedlar
M	Västerbottens	7,7	Vilhelmina	3,6
C	Stockholms	3,0	Gällivare	1,2
FP	Jämtlands	6,6	Pajala	3,3
KD	Jämtlands	2,4	Ragunda	0,9
MP	Norrbottens	7,0	Åsele	1,9
S	Stockholms	16,6	Danderyd	4,3
V	Hallands	3,8	Danderyd	0,8
PP	Jönköpings	5,6	Ydre	3,6

Personröster

I alla svenska val till Europaparlamentet har det funnits möjlighet att personrösta. Detta sker om den röstande väljer att kryssa för en kandidat på valsedeln. Antalet personröster kan avgöra vilka kandidater som tar en plats i parlamentet för respektive parti. För att bli vald till Europaparlamentet utifrån personröster måste en kandidat få personröster som motsvarar minst fem procent av partiets totala antal röster.

En majoritet av väljarna, 59,2 procent, personröstade i valet. För partierna som erhöll mandat var 60,0 procent av rösterna personröster. Detta innebär en liten ökning jämfört med 2004 års val då 59,1 procent av rösterna på mandatpartierna var personröster. Motsvarande siffra vid valet 1995 var 42,4 procent och toppnoteringen uppmättes vid 1999 års val då 66,3 procent av de som röstade på ett mandatparti valde att kryssade för en enskild kandidat.

Av mandatpartierna var det kristdemokratiska väljare som, liksom vid föregående val, var de som i störst utsträckning personröstade. Hela 75,6 procent av de som röstade på partiet personröstade också. Minst benägna att personrösta var Vänsterpartiets sympatisörer av vilka 49,9 procent kryssade för en kandidat på valsedeln.

I likhet med föregående val till Europaparlamentet tillföll en större andel av mandatpartiernas personröster kvinnor än män. För samtliga mandatpartier var 61,3 procent av personrösterna röster på kvinnliga kandidater, vilket kan jämföras 38,7 procent personröster på manliga kandidater. Störst andel personröster på kvinnliga kandidater var det bland Folkpartiets röster, 87,8 procent, följt av Centerpartiet och Vänsterpartiet. För Piratpartiet, Kristdemokraterna, Moderaterna och Miljöpartiet tillföll däremot en majoritet av personrösterna män. Endast personröster för de partier som erhållit mandat i Europaparlamentet redovisas i tablå 8.

Tablå 8. Personröster efter kön för partier som erhållit mandat vid valet till Europaparlamentet 2009
European Parliament election in 2009. Personal votes by sex for parties that have received seats

Parti	Antal person-röster	Andel person-röster kvinnor	Andel person-röster män
M	328 245	48,4	51,6
C	101 705	76,5	23,5
FP	294 547	87,8	12,2
KD	111 980	41,3	58,7
MP	204 711	44,4	55,6
S	466 615	67,5	32,5
V	89 351	73,0	27,0
PP	127 408	34,9	65,1
Totalt	**1 724 562**	**61,3**	**38,7**

Mandatfördelning

I Europaparlamentet fördelas 736 mandat mellan medlemsländerna. Av dessa var 18 tilldelade svenska ledamöter. Socialdemokraterna fick fem mandat, följt av Moderaterna som fick fyra mandat, Folkpartiet fick tre mandat och Miljöpartiet fick två. Centern, Kristdemokraterna, Vänsterpartiet och Piratpartiet fick alla ett mandat i parlamentet. Enligt Lissabonfördraget som trädde i kraft den 1 december 2009 får Sverige två extra mandat i Europaparlamentet. Mandaten tillfaller Socialdemokraterna respektive Piratpartiet. Den statistik som redovisas här avser dock de 18 mandat som tillsattes efter valet 2009.

Åtta av mandaten tilldelades män och tio mandat tillföll kvinnor. Därmed håller trenden från 2004 års val i sig med en majoritet kvinnor bland de svenska ledamöterna i Europaparlamentet.

Tablå 9. Svenska ledamöter i Europaparlamentet efter kön, 1999–2009
Swedish members of the European Parliament by sex, 1999–2009

Parti	Antal ledamöter								
	1999			2004			2009		
	Kv.	Män	Tot.	Kv.	Män	Tot.	Kv.	Män	Tot.
M	2	3	5	2	2	4	2	2	4
C	0	1	1	1	0	1	1	-	1
FP	2	1	3	2	0	2	2	1	3
KD	0	2	2	0	1	1	-	1	1
MP	1	1	2	0	1	1	1	1	2
S	3	3	6	4	1	5	3	2	5
V	1	2	3	1	1	2	1	0	1
JL	-	-	-	1	2	3	0	0	0
PP	-	-	-	-	-	-	0	1	1
Totalt	**9**	**13**	**22**	**11**	**8**	**19**	**10**	**8**	**18**

Totalt 13 av de svenska mandaten fördelades utifrån erhållna personröster[3]:

Moderaterna	Gunnar Hökmark,
	Anna Maria
	Corazza Bildt
	Christofer Fjellner
Centerpartiet	Lena Ek
Folkpartiet	Marit Paulsen
Kristdemokraterna	Alf Svensson
Miljöpartiet	Carl Schlyter
	Isabella Lövin
Socialdemokraterna	Marita Ulvskog
	Olle Ludvigsson
	Åsa Westlund
Vänsterpartiet	Eva-Britt Svensson
Piratpartiet	Christian Engström

Övriga invalda i Europaparlamentet var[4]:

Moderaterna	Anna Ibrisagic
Folkpartiet	Cecilia Wikström
	Olle Schmidt
Socialdemokraterna	Anna Hedh
	Göran Färm

För mer information se kapitel 2, Nominerade och valda kandidater vid 2009 års Europaparlamentsval.

Förtidsröster

Av de 3 227 561 röster som kom in i valet till Europaparlamentet var 966 480 förtidsröster. Förtidsrösterna utgör därmed cirka 30 procent av det totala antalet röster vilket är en ökning jämfört med 2004 års val då cirka 25 procent av väljarna röstade i förväg. Valmyndigheten började registrera förtidsröster från och med den 20 maj, då 35 720 förtidsröster mottogs. En klar majoritet av förtidsrösterna kom in den sista veckan före valet, totalt

[3] Källa: Valmyndigheten

[4] Källa: Valmyndigheten

610 496 stycken. Fredagen före valet, den 5 juni, registrerades flest förtidsröster, totalt 144 764 stycken.

De allra flesta av förtidsrösterna ingår i de preliminära sammanräkningarna i vallokalerna och ingår följaktligen i resultaten på valdistriktsnivå. Övriga förtidsröster redovisas på kommunnivå och består huvudsakligen av röster angivna på valdagen. På valdagen, den 7 juni 2009, inkom 47 447 förtidsröster.

Störst andel förtidsröstande väljare återfinns i Jämtlands län där cirka 34 procent av det totala antalet röster är förtidsröster. Därefter följer Stockholms län och Västra Götalands län med cirka 33 procent vardera. I Örebro län var andelen förtidsröstande minst, cirka 23 procent.

Tablå 10. Antal och andel förtidsröster vid valet till Europaparlamentet 2009 efter län
Number of percentage early votes in the European Parliament election 2009, by county

Län	Antal förtids-röster	Andel av samt-liga röster (%)
Jämtlands län	14 047	33,9
Stockholms län	245 069	32,6
Västra Götalands län	181 154	32,5
Västmanlands län	27 423	31,8
Blekinge län	14 962	31,2
Norrbottens län	23 795	30,1
Östergötlands län	44 281	29,9
Värmlands län	25 776	29,7
Västernorrlands län	22 607	29,3
Kalmar län	23 298	29,2
Västerbottens län	26 599	29,0
Gotlands län	5 768	28,6
Södermanlands län	25 750	28,6
Skåne län	113 082	28,3
Dalarnas län	25 220	28,2
Kronobergs län	16 097	27,1
Gävleborgs län	21 682	26,5
Hallands län	27 908	26,4
Jönköpings län	30 201	26,2
Uppsala län	29 379	24,2
Örebro län	22 382	22,9
Totalt	**966 480**	**29,9**

Fakta om statistiken

Insamling

Uppgifterna angående valresultatet för samtliga medlemsländer kommer från Europaparlamentet. Statistiken avseende det svenska valet till Europaparlamentet baseras på uppgifter som SCB erhållit från Valmyndigheten.

Statistikens tillförlitlighet gällande det svenska valet
Här redovisade uppgifter om antalet röstande och de giltiga rösternas fördelning på partier överensstämmer med Valmyndighetens sammanräkningsprotokoll. I antalet röstberättigade ingår även personer som avlidit sedan röstlängderna upprättades. Det faktiska antalet röstberättigade är därför något lägre.

Uppgifter om kvinnor och män som blivit valda gäller valdagen och förändras om ersättare av annat kön får ta över.

In English

Elections to the European Parliament have taken place every five years since 1979. Sweden became a member of the European Union on 1 January 1995 and the first election to the European Parliament in Sweden took place in the autumn of that year. In June 1999 Sweden was able for the first time to hold election at the same time as the other Member States and. On 7 June 2009 Sweden had its latest election to the European Parliament.

The European Parliament consists of 736 seats, of which 18 are allocated to Sweden. In European Parliament election in Sweden the whole country constitutes a single constituency.

All Swedish citizens who are or have been living in Sweden and are 18 years of age or older on the day of the election are entitled to vote. Citizens of the European Union who are residing in Sweden are entitled to vote on condition that they declare at least 30 days before the election day that they wish to vote in Sweden and promise at the same time that they will not vote in any other member state.

This report gives detailed information about the number of people entitled to vote, the number of votes casted and their distribution between political parties.

In the 2009 election to the European Parliament, 7.1 million people were entitled to vote in Sweden. Of these, 0.7 percent were citizens of one of the European Union member states other than Sweden. 45.5 per cent of those entitled to vote went to the polls, which was the highest voting rate since the Swedish membership in 1995. For the first time the Swedish voting rate was higher than the EU average.

The Pirate Party became a new party in the European Parliament and received 7.1 percent of the Swedish votes. The Green Party increased their amount of votes with five percentage points. The votes on the Left Party decreased with 7.1 percentage points compared to the election in 2004.

Personal votes may be cast for nominated candidates. The voter is entitled to mark one – but only one – person on the ballot. Candidates in the European Parliament election who receive personal votes amounting to at least five percent of their party's total votes in the country have priority over those who have not reached the required five percent when the seats won by the party are filled. About 60 percent of the voters used their right to cast personal votes.

As well as in 2004 there were more women than men elected among the Swedish candidates. 13 out of 18 of the Swedish members of the European Parliament were elected on personal votes.

The total number of seats, in the European Parliament, is 736. The number of Swedish seats for each party was as follows:

the Social Democratic Party	5
the Moderate Party	4
the Liberal Party	3
the Green Party	2
the Centre Party	1
the Christian Democratic Party	1
the Left Party	1
the Pirate Party	1
Total seats for Sweden	18

A total of 3 227 561 persons participated in the European Parliament election, of whom 966 480 were early voters (30 percent). Jämtland County had the highest share of early votes, 34 percent.

Tabeller

Tabell 1. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Röstberättigade efter kön....27
Table 1. European Parliament election in 2009 by county. Those entitled to vote by sex

Tabell 2. Valet till Europaparlamentet 2004 och 2009 länsvis. Röstberättigade efter kön med redovisning av förstagångsväljare....28
Table 2. European Parliament election in 2004 and 2009 by county. Those entitled to vote by sex and first time voters

Tabell 3. Valet till Europaprlamentet 2009 kommunvis. Röstberättigade efter kön....29
Table 3. European Parliament election in 2009 by municipality. Those entitled to vote by sex

Tabell 4. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Röstberättigade, röstande och giltiga valsedlars fördelning efter parti....40
Table 4. European Parliament election in 2009 by county. Those entitled to vote, voters and the distribution of valid ballot papers by party

Tabell 5a. Valet till Europaparlamentet 2009 kommunvis. Röstberättigade, röstande och giltiga valsedlars fördelning efter parti. Antal....42
Table 5a. European Parliament election in 2009 by municipality. Those entitled to vote, voters and the distribution of valid ballot papers by party. Number

Tabell 5b. Valet till Europaparlamentet 2009 kommunvis. Röstberättigade, röstande och giltiga valsedlars procentuella fördelning efter parti....53
Table 5b. European Parliament election in 2009 by municipality. Those entitled to vote, voters and the percentage distribution of valid ballot papers by party

Tabell 6. Valet till Europaparlamentet 1995, 1999, 2004 och 2009 länsvis. Röstberättigade och röstande....64
Table 6. European Parliament election in 1995, 1999, 2004 and 2009 by county. Those entitled to vote and voters

Tabell 7. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Giltiga och ogiltiga valsedlar samt andel röstande....65
Table 7. European Parliament election in 2009 by county. Valid ballot papers, invalid ballot papers and percentage of voters

Tabell 8. Valet till Europaparlamentet 2009 kommunvis. Övriga partier som erhållit 0,5 procent eller mer av rösterna i kommunen....66
Table 8. European Parliament election in 2009 by municipality. Otherparties that have received 0,5 percent or more of the votes in the municipality

Tabell 9. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Antal röster och personröster och antal/andel personröster efter kön på kandidater för partier som erhållit mandat....80
Table 9. European Parliament in 2009 by county. Number of personal votes for all parties and number/percentage of personal votes by sex for parties that have received seats

Tabell 10. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Andel personröster för partier som erhållit mandat, i procent av antal röster i länet för respektive parti....81
Table 10. European Parliament election in 2009 by county. Number of personal votes in percentage of the total number of votes, for parties that have received seats

Tabell 11. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Antal personröster för partier som erhållit mandat....82
Table 11. European Parliament election in 2009 by county. Number of personal votes for parties that have received seats

Tabell 12. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Antal personröster per parti, andel efter kön. För M, C, FP och KD....83
Table 12. European Parliament election in 2009 by county. Number of personal votes by party, percentage by sex. For M, C, FP and KD

Tabell 13. Valet till Europaparlamentet 2009. Nominerade som fått 2 procent eller mer av sitt partis personröster per län, med uppgift om antal/andel personröster....85
Table 13. European Parliament election in 2009. Those nominated that have received 2 percent or more of the personal votes for their party by county, distributed by number/percentage of personal votes

Tabell 1. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Röstberättigade efter kön
Table 1. European Parliament election in 2009 by county. Those entitled to vote by sex

Län	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Hela riket	**3 505 951**	**3 396 403**	**6 902 354**	**71 797**	**65 739**	**137 536**	**25 957**	**22 456**	**48 413**	**3 603 705**	**3 484 598**	**7 088 303**
Stockholms län	723 927	685 699	1 409 626	22 929	21 431	44 360	9 365	7 087	16 452	756 221	714 217	1 470 438
Uppsala län	124 647	120 178	244 825	2 641	2 322	4 963	928	797	1 725	128 216	123 297	251 513
Södermanlands län	101 301	98 635	199 936	1 488	1 287	2 775	695	581	1 276	103 484	100 503	203 987
Östergötlands län	161 861	160 087	321 948	2 347	2 235	4 582	713	648	1 361	164 921	162 970	327 891
Jönköpings län	127 277	124 285	251 562	1 724	1 445	3 169	572	567	1 139	129 573	126 297	255 870
Kronobergs län	68 456	67 902	136 358	1 007	941	1 948	497	461	958	69 960	69 304	139 264
Kalmar län	91 933	90 006	181 939	1 105	853	1 958	497	432	929	93 535	91 291	184 826
Gotlands län	23 139	22 226	45 365	241	198	439	75	56	131	23 455	22 480	45 935
Blekinge län	58 176	58 000	116 176	720	692	1 412	259	270	529	59 155	58 962	118 117
Skåne län	458 983	434 458	893 441	11 259	10 074	21 333	4 034	3 999	8 033	474 276	448 531	922 807
Hallands län	112 855	109 018	221 873	2 141	1 842	3 983	586	617	1 203	115 582	111 477	227 059
Västra Götalands län	590 870	574 016	1 164 886	13 244	12 535	25 779	3 595	3 559	7 154	607 709	590 110	1 197 819
Värmlands län	105 590	103 491	209 081	1 678	1 512	3 190	435	446	881	107 703	105 449	213 152
Örebro län	107 794	103 727	211 521	1 458	1 209	2 667	471	436	907	109 723	105 372	215 095
Västmanlands län	94 461	92 840	187 301	1 518	1 463	2 981	734	618	1 352	96 713	94 921	191 634
Dalarnas län	107 369	106 008	213 377	1 328	1 144	2 472	454	409	863	109 151	107 561	216 712
Gävleborgs län	107 805	106 224	214 029	1 205	1 104	2 309	348	339	687	109 358	107 667	217 025
Västernorrlands län	95 338	93 752	189 090	907	891	1 798	313	207	520	96 558	94 850	191 408
Jämtlands län	49 630	49 221	98 851	667	601	1 268	160	140	300	50 457	49 962	100 419
Västerbottens län	99 976	99 271	199 247	1 092	968	2 060	411	312	723	101 479	100 551	202 030
Norrbottens län	94 563	97 359	191 922	1 098	992	2 090	815	475	1 290	96 476	98 826	195 302

Tabell 2. Valet till Europaparlamentet 2004 och 2009 länsvis. Röstberättigade efter kön med redovisning av förstagångsväljare*

Table 2. European Parliament election in 2004 and 2009 by county. Those entitled to vote by sex and first time voters

Län	2004						2009					
	Förstagångsväljare			Samtliga			Förstagångsväljare			Samtliga		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Hela riket	**242 847**	**257 567**	**500 414**	**3 481 688**	**3 346 182**	**6 827 870**	**290 401**	**306 080**	**596 481**	**3 603 705**	**3 484 598**	**7 088 303**
Stockholms län	45 323	46 555	91 878	710 251	665 556	1 375 807	56 805	58 761	115 566	756 221	714 217	1 470 438
Uppsala län	9 508	9 220	18 728	116 701	110 863	227 564	11 802	11 902	23 704	128 216	123 297	251 513
Södermanlands län	6 758	7 269	14 027	100 167	96 331	196 498	8 032	8 830	16 862	103 484	100 503	203 987
Östergötlands län	11 927	13 343	25 270	161 250	157 856	319 106	14 154	15 658	29 812	164 921	162 970	327 891
Jönköpings län	9 285	10 214	19 499	126 163	122 262	248 425	11 303	11 886	23 189	129 573	126 297	255 870
Kronobergs län	5 345	5 636	10 981	68 964	68 077	137 041	5 970	6 240	12 210	69 960	69 304	139 264
Kalmar län	6 509	6 988	13 497	92 819	90 102	182 921	7 505	8 039	15 544	93 535	91 291	184 826
Gotlands län	1 715	1 808	3 523	22 869	21 916	44 785	2 042	2 091	4 133	23 455	22 480	45 935
Blekinge län	3 849	4 420	8 269	58 983	58 270	117 253	4 279	4 958	9 237	59 155	58 962	118 117
Skåne län	32 100	32 761	64 861	453 637	426 140	879 777	38 182	38 999	77 181	474 276	448 531	922 807
Hallands län	7 768	8 550	16 318	109 221	105 579	214 800	9 454	9 947	19 401	115 582	111 477	227 059
Västra Götalands län	41 877	44 231	86 108	585 320	564 574	1 149 894	49 784	52 606	102 390	607 709	590 110	1 197 819
Värmlands län	7 373	7 989	15 362	107 205	104 334	211 539	8 641	9 297	17 938	107 703	105 449	213 152
Örebro län	7 628	7 889	15 517	107 342	102 365	209 707	9 220	9 324	18 544	109 723	105 372	215 095
Västmanlands län	6 661	7 329	13 990	99 490	97 414	196 904	7 693	8 415	16 108	96 713	94 921	191 634
Dalarnas län	7 314	8 466	15 780	108 386	106 436	214 822	8 741	9 443	18 184	109 151	107 561	216 712
Gävleborgs län	7 170	7 761	14 931	109 418	106 625	216 043	8 481	9 205	17 686	109 358	107 667	217 025
Västernorrlands län	6 151	6 915	13 066	96 816	94 912	191 728	7 198	7 730	14 928	96 558	94 850	191 408
Jämtlands län	3 575	3 833	7 408	50 428	49 865	100 293	4 128	4 337	8 465	50 457	49 962	100 419
Västerbottens län	8 425	8 606	17 031	100 019	98 149	198 168	9 267	9 510	18 777	101 479	100 551	202 030
Norrbottens län	6 586	7 784	14 370	96 239	98 556	194 795	7 720	8 902	16 622	96 476	98 826	195 302

* Förstagångsväljare i ett Europaparlamentsval.

Tabell 3. Valet till Europaparlamentet 2009 kommunvis. Röstberättigade efter kön

Table 3. European Parliament election in 2009 by municipality. Those entitled to vote by sex

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Hela riket	**3 505 951**	**3 396 403**	**6 902 354**	**71 797**	**65 739**	**137 536**	**25 957**	**22 456**	**48 413**	**3 603 705**	**3 484 598**	**7 088 303**
Stockholms län	**723 927**	**685 699**	**1 409 626**	**22 929**	**21 431**	**44 360**	**9 365**	**7 087**	**16 452**	**756 221**	**714 217**	**1 470 438**
Botkyrka	25 388	25 206	50 594	749	731	1 480	419	286	705	26 556	26 223	52 779
Danderyd	11 188	10 041	21 229	655	612	1 267	154	99	253	11 997	10 752	22 749
Ekerö	8 718	8 483	17 201	172	158	330	83	80	163	8 973	8 721	17 694
Haninge	26 003	25 672	51 675	513	487	1 000	320	236	556	26 836	26 395	53 231
Huddinge	31 445	30 651	62 096	684	716	1 400	470	366	836	32 599	31 733	64 332
Järfälla	23 122	22 394	45 516	557	561	1 118	330	223	553	24 009	23 178	47 187
Lidingö	16 287	14 359	30 646	735	615	1 350	226	150	376	17 248	15 124	32 372
Nacka	30 437	28 646	59 083	924	867	1 791	446	357	803	31 807	29 870	61 677
Norrtälje	21 487	21 247	42 734	282	232	514	156	107	263	21 925	21 586	43 511
Nykvarn	3 154	3 145	6 299	36	28	64	36	30	66	3 226	3 203	6 429
Nynäshamn	9 394	9 482	18 876	138	120	258	78	59	137	9 610	9 661	19 271
Salem	5 254	5 027	10 281	88	84	172	72	56	128	5 414	5 167	10 581
Sigtuna	13 509	13 109	26 618	433	431	864	169	122	291	14 111	13 662	27 773
Sollentuna	21 858	20 866	42 724	655	621	1 276	275	234	509	22 788	21 721	44 509
Solna	25 300	23 728	49 028	882	891	1 773	389	244	633	26 571	24 863	51 434
Stockholm	310 091	285 683	595 774	12 135	11 145	23 280	3 796	2 963	6 759	326 022	299 791	625 813
Sundbyberg	13 489	12 963	26 452	400	418	818	168	112	280	14 057	13 493	27 550
Södertälje	28 394	28 114	56 508	588	526	1 114	418	328	746	29 400	28 968	58 368
Tyresö	14 818	14 319	29 137	303	256	559	219	160	379	15 340	14 735	30 075
Täby	22 773	21 431	44 204	810	741	1 551	311	219	530	23 894	22 391	46 285
Upplands Väsby	13 522	13 144	26 666	310	333	643	214	196	410	14 046	13 673	27 719
Upplands-Bro	7 887	7 827	15 714	145	153	298	122	87	209	8 154	8 067	16 221
Vallentuna	10 205	9 920	20 125	163	167	330	113	76	189	10 481	10 163	20 644
Vaxholm	3 893	3 732	7 625	90	77	167	42	24	66	4 025	3 833	7 858
Värmdö	12 623	12 982	25 605	203	211	414	172	139	311	12 998	13 332	26 330
Österåker	13 688	13 528	27 216	279	250	529	167	134	301	14 134	13 912	28 046

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Uppsala län	**124 647**	**120 178**	**244 825**	**2 641**	**2 322**	**4 963**	**928**	**797**	**1 725**	**128 216**	**123 297**	**251 513**
Enköping	14 838	14 544	29 382	198	216	414	90	73	163	15 126	14 833	29 959
Heby	5 025	5 259	10 284	43	36	79	26	25	51	5 094	5 320	10 414
Håbo	6 657	6 780	13 437	139	112	251	76	64	140	6 872	6 956	13 828
Knivsta	4 885	4 910	9 795	82	82	164	60	49	109	5 027	5 041	10 068
Tierp	7 691	7 769	15 460	82	67	149	28	23	51	7 801	7 859	15 660
Uppsala	74 045	69 013	143 058	1 966	1 705	3 671	582	512	1 094	76 593	71 230	147 823
Älvkarleby	3 428	3 436	6 864	45	26	71	13	9	22	3 486	3 471	6 957
Östhammar	8 078	8 467	16 545	86	78	164	53	42	95	8 217	8 587	16 804
Södermanlands län	**101 301**	**98 635**	**199 936**	**1 488**	**1 287**	**2 775**	**695**	**581**	**1 276**	**103 484**	**100 503**	**203 987**
Eskilstuna	35 226	34 238	69 464	555	489	1 044	288	232	520	36 069	34 959	71 028
Flen	6 007	6 008	12 015	68	69	137	41	37	78	6 116	6 114	12 230
Gnesta	3 797	3 805	7 602	54	22	76	29	28	57	3 880	3 855	7 735
Katrineholm	12 442	11 934	24 376	168	149	317	46	42	88	12 656	12 125	24 781
Nyköping	20 038	19 062	39 100	285	257	542	106	86	192	20 429	19 405	39 834
Oxelösund	4 267	4 377	8 644	59	65	124	49	44	93	4 375	4 486	8 861
Strängnäs	11 958	11 634	23 592	185	156	341	80	67	147	12 223	11 857	24 080
Trosa	4 205	4 153	8 358	77	54	131	43	30	73	4 325	4 237	8 562
Vingåker	3 361	3 424	6 785	37	26	63	13	15	28	3 411	3 465	6 876
Östergötlands län	**161 861**	**160 087**	**321 948**	**2 347**	**2 235**	**4 582**	**713**	**648**	**1 361**	**164 921**	**162 970**	**327 891**
Boxholm	1 999	2 113	4 112	17	10	27	7	6	13	2 023	2 129	4 152
Finspång	7 910	8 058	15 968	95	92	187	55	41	96	8 060	8 191	16 251
Kinda	3 757	3 809	7 566	33	22	55	19	17	36	3 809	3 848	7 657
Linköping	53 580	53 890	107 470	940	1 008	1 948	224	217	441	54 744	55 115	109 859
Mjölby	9 912	9 836	19 748	93	89	182	29	18	47	10 034	9 943	19 977
Motala	16 245	15 928	32 173	171	164	335	61	70	131	16 477	16 162	32 639
Norrköping	48 953	47 175	96 128	769	672	1 441	224	199	423	49 946	48 046	97 992
Söderköping	5 459	5 300	10 759	65	48	113	18	17	35	5 542	5 365	10 907

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Vadstena	3 034	2 847	5 881	36	32	68	18	10	28	3 088	2 889	5 977
Valdemarsvik	3 123	3 127	6 250	34	32	66	19	18	37	3 176	3 177	6 353
Ydre	1 405	1 490	2 895	21	11	32	13	14	27	1 439	1 515	2 954
Åtvidaberg	4 415	4 494	8 909	54	42	96	13	11	24	4 482	4 547	9 029
Ödeshög	2 069	2 020	4 089	19	13	32	13	10	23	2 101	2 043	4 144
Jönköpings län	**127 277**	**124 285**	**251 562**	**1 724**	**1 445**	**3 169**	**572**	**567**	**1 139**	**129 573**	**126 297**	**255 870**
Aneby	2 429	2 494	4 923	15	16	31	10	12	22	2 454	2 522	4 976
Eksjö	6 453	6 230	12 683	72	61	133	37	39	76	6 562	6 330	12 892
Gislaved	10 529	10 784	21 313	169	153	322	67	77	144	10 765	11 014	21 779
Gnosjö	3 353	3 467	6 820	55	56	111	23	20	43	3 431	3 543	6 974
Habo	3 794	3 825	7 619	46	33	79	14	9	23	3 854	3 867	7 721
Jönköping	48 666	46 144	94 810	774	632	1 406	174	164	338	49 614	46 940	96 554
Mullsjö	2 614	2 617	5 231	30	23	53	14	15	29	2 658	2 655	5 313
Nässjö	11 224	10 996	22 220	112	76	188	35	43	78	11 371	11 115	22 486
Sävsjö	4 022	4 108	8 130	33	42	75	19	20	39	4 074	4 170	8 244
Tranås	7 041	6 798	13 839	87	77	164	31	23	54	7 159	6 898	14 057
Vaggeryd	4 793	4 775	9 568	46	49	95	21	24	45	4 860	4 848	9 708
Vetlanda	9 899	9 976	19 875	123	100	223	63	59	122	10 085	10 135	20 220
Värnamo	12 460	12 071	24 531	162	127	289	64	62	126	12 686	12 260	24 946
Kronobergs län	**68 456**	**67 902**	**136 358**	**1 007**	**941**	**1 948**	**497**	**461**	**958**	**69 960**	**69 304**	**139 264**
Alvesta	6 920	7 070	13 990	80	73	153	38	46	84	7 038	7 189	14 227
Lessebo	2 932	2 913	5 845	35	43	78	45	43	88	3 012	2 999	6 011
Ljungby	10 298	10 371	20 669	136	121	257	84	89	173	10 518	10 581	21 099
Markaryd	3 533	3 562	7 095	43	46	89	43	43	86	3 619	3 651	7 270
Tingsryd	4 743	4 840	9 583	40	42	82	62	57	119	4 845	4 939	9 784
Uppvidinge	3 360	3 502	6 862	38	31	69	31	28	59	3 429	3 561	6 990
Växjö	30 987	29 951	60 938	483	405	888	131	106	237	31 601	30 462	62 063
Älmhult	5 683	5 693	11 376	152	180	332	63	49	112	5 898	5 922	11 820

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Kalmar län	**91 933**	**90 006**	**181 939**	**1 105**	**853**	**1 958**	**497**	**432**	**929**	**93 535**	**91 291**	**184 826**
Borgholm	4 435	4 314	8 749	58	57	115	21	24	45	4 514	4 395	8 909
Emmaboda	3 498	3 652	7 150	47	35	82	36	34	70	3 581	3 721	7 302
Hultsfred	5 345	5 422	10 767	59	45	104	45	49	94	5 449	5 516	10 965
Högsby	2 211	2 234	4 445	21	13	34	19	18	37	2 251	2 265	4 516
Kalmar	24 686	23 430	48 116	381	276	657	119	77	196	25 186	23 783	48 969
Mönsterås	5 085	5 046	10 131	47	42	89	29	17	46	5 161	5 105	10 266
Mörbylånga	5 475	5 226	10 701	70	44	114	27	16	43	5 572	5 286	10 858
Nybro	7 659	7 626	15 285	99	72	171	50	51	101	7 808	7 749	15 557
Oskarshamn	10 243	10 159	20 402	85	84	169	44	48	92	10 372	10 291	20 663
Torsås	2 684	2 784	5 468	23	28	51	20	17	37	2 727	2 829	5 556
Vimmerby	6 006	5 962	11 968	49	43	92	18	21	39	6 073	6 026	12 099
Västervik	14 606	14 151	28 757	166	114	280	69	60	129	14 841	14 325	29 166
Gotlands län	**23 139**	**22 226**	**45 365**	**241**	**198**	**439**	**75**	**56**	**131**	**23 455**	**22 480**	**45 935**
Gotland	23 139	22 226	45 365	241	198	439	75	56	131	23 455	22 480	45 935
Blekinge län	**58 176**	**58 000**	**116 176**	**720**	**692**	**1 412**	**259**	**270**	**529**	**59 155**	**58 962**	**118 117**
Karlshamn	12 133	11 999	24 132	167	150	317	65	65	130	12 365	12 214	24 579
Karlskrona	23 747	23 373	47 120	279	277	556	81	70	151	24 107	23 720	47 827
Olofström	4 922	5 012	9 934	61	67	128	47	47	94	5 030	5 126	10 156
Ronneby	10 848	11 117	21 965	144	127	271	41	52	93	11 033	11 296	22 329
Sölvesborg	6 526	6 499	13 025	69	71	140	25	36	61	6 620	6 606	13 226
Skåne län	**458 983**	**434 458**	**893 441**	**11 259**	**10 074**	**21 333**	**4 034**	**3 999**	**8 033**	**474 276**	**448 531**	**922 807**
Bjuv	5 092	5 059	10 151	85	67	152	60	67	127	5 237	5 193	10 430
Bromölla	4 611	4 648	9 259	65	44	109	35	29	64	4 711	4 721	9 432
Burlöv	5 765	5 554	11 319	112	99	211	38	48	86	5 915	5 701	11 616
Båstad	5 749	5 463	11 212	147	141	288	27	35	62	5 923	5 639	11 562
Eslöv	11 480	11 272	22 752	176	167	343	76	61	137	11 732	11 500	23 232

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Helsingborg	48 979	45 076	94 055	1 449	1 309	2 758	485	473	958	50 913	46 858	97 771
Hässleholm	19 013	18 667	37 680	265	215	480	110	124	234	19 388	19 006	38 394
Höganäs	9 489	8 808	18 297	249	224	473	91	81	172	9 829	9 113	18 942
Hörby	5 594	5 518	11 112	66	49	115	46	43	89	5 706	5 610	11 316
Höör	5 560	5 540	11 100	84	83	167	68	60	128	5 712	5 683	11 395
Klippan	6 002	5 959	11 961	107	85	192	72	76	148	6 181	6 120	12 301
Kristianstad	30 414	28 579	58 993	471	393	864	125	112	237	31 010	29 084	60 094
Kävlinge	10 410	10 197	20 607	165	170	335	86	87	173	10 661	10 454	21 115
Landskrona	14 981	14 081	29 062	320	264	584	148	143	291	15 449	14 488	29 937
Lomma	7 744	7 209	14 953	178	132	310	70	64	134	7 992	7 405	15 397
Lund	40 619	39 156	79 775	1 486	1 393	2 879	429	405	834	42 534	40 954	83 488
Malmö	106 592	96 558	203 150	3 738	3 462	7 200	1 144	1 156	2 300	111 474	101 176	212 650
Osby	4 778	4 771	9 549	68	63	131	32	19	51	4 878	4 853	9 731
Perstorp	2 555	2 540	5 095	64	37	101	20	30	50	2 639	2 607	5 246
Simrishamn	7 908	7 503	15 411	134	72	206	62	64	126	8 104	7 639	15 743
Sjöbo	6 746	6 975	13 721	80	73	153	54	57	111	6 880	7 105	13 985
Skurup	5 433	5 332	10 765	61	51	112	45	56	101	5 539	5 439	10 978
Staffanstorp	7 875	7 660	15 535	135	136	271	51	63	114	8 061	7 859	15 920
Svalöv	4 652	4 907	9 559	72	57	129	63	56	119	4 787	5 020	9 807
Svedala	7 062	6 925	13 987	95	81	176	52	50	102	7 209	7 056	14 265
Tomelilla	4 941	4 888	9 829	52	46	98	32	32	64	5 025	4 966	9 991
Trelleborg	15 757	15 100	30 857	268	232	500	114	124	238	16 139	15 456	31 595
Vellinge	12 315	11 675	23 990	374	351	725	120	112	232	12 809	12 138	24 947
Ystad	11 520	10 575	22 095	203	163	366	84	70	154	11 807	10 808	22 615
Åstorp	5 064	5 033	10 097	83	64	147	46	46	92	5 193	5 143	10 336
Ängelholm	15 586	14 495	30 081	296	258	554	75	83	158	15 957	14 836	30 793
Örkelljunga	3 547	3 527	7 074	52	57	109	34	37	71	3 633	3 621	7 254
Östra Göinge	5 150	5 208	10 358	59	36	95	40	36	76	5 249	5 280	10 529

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Hallands län	**112 855**	**109 018**	**221 873**	**2 141**	**1 842**	**3 983**	**586**	**617**	**1 203**	**115 582**	**111 477**	**227 059**
Falkenberg	15 518	15 300	30 818	268	228	496	65	64	129	15 851	15 592	31 443
Halmstad	35 504	33 487	68 991	797	682	1 479	167	174	341	36 468	34 343	70 811
Hylte	3 628	3 769	7 397	49	40	89	43	44	87	3 720	3 853	7 573
Kungsbacka	27 110	26 011	53 121	551	510	1 061	156	179	335	27 817	26 700	54 517
Laholm	8 917	8 930	17 847	145	92	237	65	58	123	9 127	9 080	18 207
Varberg	22 178	21 521	43 699	331	290	621	90	98	188	22 599	21 909	44 508
Västra Götalands län	**590 870**	**574 016**	**1 164 886**	**13 244**	**12 535**	**25 779**	**3 595**	**3 559**	**7 154**	**607 709**	**590 110**	**1 197 819**
Ale	9 759	9 954	19 713	121	131	252	78	67	145	9 958	10 152	20 110
Alingsås	14 434	13 793	28 227	209	197	406	94	73	167	14 737	14 063	28 800
Bengtsfors	3 741	3 796	7 537	56	44	100	26	25	51	3 823	3 865	7 688
Bollebygd	3 042	3 051	6 093	64	43	107	18	19	37	3 124	3 113	6 237
Borås	38 849	36 542	75 391	793	653	1 446	266	221	487	39 908	37 416	77 324
Dals-Ed	1 710	1 747	3 457	29	24	53	6	6	12	1 745	1 777	3 522
Essunga	2 102	2 219	4 321	27	17	44	6	8	14	2 135	2 244	4 379
Falköping	12 191	11 806	23 997	118	105	223	25	41	66	12 334	11 952	24 286
Färgelanda	2 453	2 645	5 098	24	16	40	15	11	26	2 492	2 672	5 164
Grästorp	2 192	2 277	4 469	21	19	40	8	8	16	2 221	2 304	4 525
Gullspång	2 022	2 128	4 150	11	15	26	16	16	32	2 049	2 159	4 208
Göteborg	190 432	180 536	370 968	6 961	6 957	13 918	1 501	1 483	2 984	198 894	188 976	387 870
Götene	4 885	5 018	9 903	46	39	85	21	17	38	4 952	5 074	10 026
Herrljunga	3 469	3 616	7 085	32	28	60	21	15	36	3 522	3 659	7 181
Hjo	3 499	3 368	6 867	38	31	69	14	18	32	3 551	3 417	6 968
Härryda	11 808	11 867	23 675	235	187	422	93	108	201	12 136	12 162	24 298
Karlsborg	2 669	2 744	5 413	25	19	44	13	7	20	2 707	2 770	5 477
Kungälv	15 363	14 953	30 316	233	222	455	64	91	155	15 660	15 266	30 926
Lerum	13 847	13 289	27 136	271	231	502	92	92	184	14 210	13 612	27 822
Lidköping	14 911	14 365	29 276	160	134	294	38	47	85	15 109	14 546	29 655
Lilla Edet	4 565	4 855	9 420	54	55	109	38	38	76	4 657	4 948	9 605

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Lysekil	5 742	5 647	11 389	117	106	223	17	20	37	5 876	5 773	11 649
Mariestad	9 325	9 098	18 423	119	115	234	41	45	86	9 485	9 258	18 743
Mark	12 781	12 584	25 365	159	98	257	85	65	150	13 025	12 747	25 772
Mellerud	3 545	3 577	7 122	50	31	81	18	13	31	3 613	3 621	7 234
Munkedal	3 836	3 999	7 835	47	46	93	11	11	22	3 894	4 056	7 950
Mölndal	22 426	21 648	44 074	526	449	975	154	149	303	23 106	22 246	45 352
Orust	5 961	6 086	12 047	92	80	172	15	37	52	6 068	6 203	12 271
Partille	12 479	11 938	24 417	267	249	516	87	86	173	12 833	12 273	25 106
Skara	7 272	6 884	14 156	76	80	156	23	23	46	7 371	6 987	14 358
Skövde	19 589	19 177	38 766	281	236	517	111	109	220	19 981	19 522	39 503
Sotenäs	3 674	3 618	7 292	75	64	139	22	15	37	3 771	3 697	7 468
Stenungsund	8 808	8 553	17 361	138	180	318	41	46	87	8 987	8 779	17 766
Strömstad	4 001	3 995	7 996	127	156	283	17	23	40	4 145	4 174	8 319
Svenljunga	3 816	3 905	7 721	57	34	91	37	27	64	3 910	3 966	7 876
Tanum	4 691	4 763	9 454	91	85	176	22	21	43	4 804	4 869	9 673
Tibro	4 053	4 084	8 137	42	14	56	7	13	20	4 102	4 111	8 213
Tidaholm	4 906	4 859	9 765	52	29	81	13	11	24	4 971	4 899	9 870
Tjörn	5 681	5 941	11 622	93	98	191	18	21	39	5 792	6 060	11 852
Tranemo	4 275	4 460	8 735	62	42	104	38	36	74	4 375	4 538	8 913
Trollhättan	20 147	19 853	40 000	332	331	663	122	114	236	20 601	20 298	40 899
Töreboda	3 542	3 600	7 142	32	22	54	15	11	26	3 589	3 633	7 222
Uddevalla	19 831	19 031	38 862	277	297	574	73	80	153	20 181	19 408	39 589
Ulricehamn	8 615	8 632	17 247	120	112	232	49	40	89	8 784	8 784	17 568
Vara	6 025	6 227	12 252	59	57	116	15	17	32	6 099	6 301	12 400
Vårgårda	4 017	4 114	8 131	36	30	66	12	12	24	4 065	4 156	8 221
Vänersborg	14 289	13 922	28 211	224	176	400	46	67	113	14 559	14 165	28 724
Åmål	4 955	4 698	9 653	86	78	164	20	19	39	5 061	4 795	9 856
Öckerö	4 645	4 554	9 199	79	73	152	13	17	30	4 737	4 644	9 381

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Värmlands län	**105 590**	**103 491**	**209 081**	**1 678**	**1 512**	**3 190**	**435**	**446**	**881**	**107 703**	**105 449**	**213 152**
Arvika	10 135	9 859	19 994	148	111	259	38	55	93	10 321	10 025	20 346
Eda	2 674	2 808	5 482	71	74	145	15	22	37	2 760	2 904	5 664
Filipstad	4 188	4 157	8 345	47	48	95	24	28	52	4 259	4 233	8 492
Forshaga	4 292	4 253	8 545	63	55	118	17	17	34	4 372	4 325	8 697
Grums	3 551	3 556	7 107	32	36	68	10	16	26	3 593	3 608	7 201
Hagfors	5 017	5 051	10 068	61	41	102	32	37	69	5 110	5 129	10 239
Hammarö	5 387	5 426	10 813	69	81	150	18	17	35	5 474	5 524	10 998
Karlstad	33 908	31 917	65 825	680	585	1 265	107	109	216	34 695	32 611	67 306
Kil	4 458	4 426	8 884	57	55	112	17	12	29	4 532	4 493	9 025
Kristinehamn	9 481	9 179	18 660	110	118	228	30	26	56	9 621	9 323	18 944
Munkfors	1 514	1 493	3 007	18	7	25	12	14	26	1 544	1 514	3 058
Storfors	1 598	1 675	3 273	18	18	36	20	11	31	1 636	1 704	3 340
Sunne	5 186	5 174	10 360	64	78	142	32	30	62	5 282	5 282	10 564
Säffle	6 027	6 122	12 149	90	75	165	13	12	25	6 130	6 209	12 339
Torsby	4 814	4 994	9 808	71	67	138	34	27	61	4 919	5 088	10 007
Årjäng	3 360	3 401	6 761	79	63	142	16	13	29	3 455	3 477	6 932
Örebro län	**107 794**	**103 727**	**211 521**	**1 458**	**1 209**	**2 667**	**471**	**436**	**907**	**109 723**	**105 372**	**215 095**
Askersund	4 522	4 505	9 027	45	33	78	28	23	51	4 595	4 561	9 156
Degerfors	3 770	3 820	7 590	41	34	75	20	20	40	3 831	3 874	7 705
Hallsberg	5 729	5 842	11 571	57	43	100	19	17	36	5 805	5 902	11 707
Hällefors	2 813	2 812	5 625	29	14	43	28	29	57	2 870	2 855	5 725
Karlskoga	11 725	11 468	23 193	146	117	263	42	52	94	11 913	11 637	23 550
Kumla	7 545	7 331	14 876	66	64	130	29	25	54	7 640	7 420	15 060
Laxå	2 252	2 342	4 594	28	29	57	22	17	39	2 302	2 388	4 690
Lekeberg	2 678	2 806	5 484	36	21	57	8	8	16	2 722	2 835	5 557
Lindesberg	8 763	8 852	17 615	117	62	179	39	36	75	8 919	8 950	17 869
Ljusnarsberg	1 999	2 026	4 025	24	20	44	18	15	33	2 041	2 061	4 102
Nora	4 056	3 865	7 921	61	46	107	20	16	36	4 137	3 927	8 064
Örebro	51 942	48 058	100 000	808	726	1 534	198	178	376	52 948	48 962	101 910

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Västmanlands län	**94 461**	**92 840**	**187 301**	**1 518**	**1 463**	**2 981**	**734**	**618**	**1 352**	**96 713**	**94 921**	**191 634**
Arboga	5 215	5 114	10 329	56	41	97	20	18	38	5 291	5 173	10 464
Fagersta	4 685	4 617	9 302	68	75	143	45	40	85	4 798	4 732	9 530
Hallstahammar	5 578	5 491	11 069	84	72	156	63	57	120	5 725	5 620	11 345
Kungsör	3 065	3 057	6 122	24	35	59	23	24	47	3 112	3 116	6 228
Köping	9 365	9 384	18 749	124	91	215	76	70	146	9 565	9 545	19 110
Norberg	2 203	2 261	4 464	21	24	45	13	6	19	2 237	2 291	4 528
Sala	8 328	8 241	16 569	94	60	154	30	30	60	8 452	8 331	16 783
Skinnskatteberg	1 705	1 783	3 488	15	29	44	23	23	46	1 743	1 835	3 578
Surahammar	3 620	3 745	7 365	40	29	69	35	32	67	3 695	3 806	7 501
Västerås	50 697	49 147	99 844	992	1 007	1 999	406	318	724	52 095	50 472	102 567
Dalarnas län	**107 369**	**106 008**	**213 377**	**1 328**	**1 144**	**2 472**	**454**	**409**	**863**	**109 151**	**107 561**	**216 712**
Avesta	8 638	8 655	17 293	93	85	178	31	33	64	8 762	8 773	17 535
Borlänge	18 074	17 830	35 904	200	232	432	72	87	159	18 346	18 149	36 495
Falun	21 677	20 730	42 407	368	259	627	101	70	171	22 146	21 059	43 205
Gagnef	3 793	3 875	7 668	44	36	80	16	23	39	3 853	3 934	7 787
Hedemora	5 986	5 910	11 896	58	45	103	36	22	58	6 080	5 977	12 057
Leksand	6 107	5 907	12 014	93	60	153	26	21	47	6 226	5 988	12 214
Ludvika	10 063	9 908	19 971	112	133	245	54	47	101	10 229	10 088	20 317
Malung	3 999	4 112	8 111	42	44	86	12	7	19	4 053	4 163	8 216
Mora	7 992	7 850	15 842	78	55	133	32	29	61	8 102	7 934	16 036
Orsa	2 737	2 640	5 377	40	31	71	13	15	28	2 790	2 686	5 476
Rättvik	4 410	4 305	8 715	56	41	97	12	11	23	4 478	4 357	8 835
Smedjebacken	4 196	4 291	8 487	42	40	82	17	18	35	4 255	4 349	8 604
Säter	4 201	4 334	8 535	35	26	61	10	7	17	4 246	4 367	8 613
Vansbro	2 702	2 725	5 427	34	24	58	9	10	19	2 745	2 759	5 504
Älvdalen	2 794	2 936	5 730	33	33	66	13	9	22	2 840	2 978	5 818

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Gävleborgs län	**107 805**	**106 224**	**214 029**	**1 205**	**1 104**	**2 309**	**348**	**339**	**687**	**109 358**	**107 667**	**217 025**
Bollnäs	10 505	10 214	20 719	84	67	151	19	16	35	10 608	10 297	20 905
Gävle	36 431	35 129	71 560	444	457	901	114	117	231	36 989	35 703	72 692
Hofors	3 741	3 789	7 530	41	39	80	23	29	52	3 805	3 857	7 662
Hudiksvall	14 640	14 118	28 758	169	148	317	54	50	104	14 863	14 316	29 179
Ljusdal	7 544	7 443	14 987	60	50	110	19	23	42	7 623	7 516	15 139
Nordanstig	3 700	3 899	7 599	35	23	58	8	13	21	3 743	3 935	7 678
Ockelbo	2 340	2 412	4 752	21	12	33	5	6	11	2 366	2 430	4 796
Ovanåker	4 570	4 710	9 280	40	25	65	12	17	29	4 622	4 752	9 374
Sandviken	14 076	14 338	28 414	203	203	406	57	40	97	14 336	14 581	28 917
Söderhamn	10 258	10 172	20 430	108	80	188	37	28	65	10 403	10 280	20 683
Västernorrlands län	**95 338**	**93 752**	**189 090**	**907**	**891**	**1 798**	**313**	**207**	**520**	**96 558**	**94 850**	**191 408**
Härnösand	9 798	9 345	19 143	125	110	235	26	22	48	9 949	9 477	19 426
Kramfors	7 664	7 802	15 466	55	65	120	23	17	40	7 742	7 884	15 626
Sollefteå	8 165	8 075	16 240	63	62	125	35	23	58	8 263	8 160	16 423
Sundsvall	37 336	36 125	73 461	356	393	749	142	87	229	37 834	36 605	74 439
Timrå	6 769	6 848	13 617	45	59	104	17	9	26	6 831	6 916	13 747
Ånge	3 984	4 059	8 043	35	28	63	7	7	14	4 026	4 094	8 120
Örnsköldsvik	21 622	21 498	43 120	228	174	402	63	42	105	21 913	21 714	43 627
Jämtlands län	**49 630**	**49 221**	**98 851**	**667**	**601**	**1 268**	**160**	**140**	**300**	**50 457**	**49 962**	**100 419**
Berg	2 855	3 058	5 913	24	22	46	12	6	18	2 891	3 086	5 977
Bräcke	2 576	2 749	5 325	33	25	58	9	10	19	2 618	2 784	5 402
Härjedalen	4 125	4 352	8 477	65	70	135	17	15	32	4 207	4 437	8 644
Krokom	5 201	5 515	10 716	59	60	119	17	16	33	5 277	5 591	10 868
Ragunda	2 224	2 293	4 517	11	14	25	13	10	23	2 248	2 317	4 565
Strömsund	4 764	5 070	9 834	59	44	103	20	14	34	4 843	5 128	9 971
Åre	3 801	4 011	7 812	60	70	130	12	17	29	3 873	4 098	7 971
Östersund	24 084	22 173	46 257	356	296	652	60	52	112	24 500	22 521	47 021

Tabell 3. (forts.)

Län Kommun	Svenska medborgare						Övriga EU-medborgare i Sverige			Totalt antal		
	i Sverige			i utlandet								
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Västerbottens län	**99 976**	**99 271**	**199 247**	**1 092**	**968**	**2 060**	**411**	**312**	**723**	**101 479**	**100 551**	**202 030**
Bjurholm	946	1 002	1 948	5	5	10	3	1	4	954	1 008	1 962
Dorotea	1 110	1 220	2 330	8	6	14	4	3	7	1 122	1 229	2 351
Lycksele	4 972	4 811	9 783	51	48	99	8	10	18	5 031	4 869	9 900
Malå	1 280	1 332	2 612	11	7	18	6	5	11	1 297	1 344	2 641
Nordmaling	2 800	2 893	5 693	24	17	41	15	9	24	2 839	2 919	5 758
Norsjö	1 691	1 730	3 421	8	10	18	2	2	4	1 701	1 742	3 443
Robertsfors	2 639	2 746	5 385	19	11	30	9	8	17	2 667	2 765	5 432
Skellefteå	28 055	27 864	55 919	236	199	435	59	41	100	28 350	28 104	56 454
Sorsele	1 044	1 113	2 157	7	8	15	5	5	10	1 056	1 126	2 182
Storuman	2 422	2 561	4 983	31	35	66	3	6	9	2 456	2 602	5 058
Umeå	43 689	42 501	86 190	605	558	1 163	260	192	452	44 554	43 251	87 805
Vilhelmina	2 741	2 896	5 637	27	17	44	7	4	11	2 775	2 917	5 692
Vindeln	2 215	2 203	4 418	20	16	36	13	13	26	2 248	2 232	4 480
Vännäs	3 163	3 146	6 309	29	18	47	7	7	14	3 199	3 171	6 370
Åsele	1 209	1 253	2 462	11	13	24	10	6	16	1 230	1 272	2 502
Norrbottens län	**94 563**	**97 359**	**191 922**	**1 098**	**992**	**2 090**	**815**	**475**	**1 290**	**96 476**	**98 826**	**195 302**
Arjeplog	1 209	1 274	2 483	20	14	34	2	1	3	1 231	1 289	2 520
Arvidsjaur	2 639	2 692	5 331	22	16	38	8	4	12	2 669	2 712	5 381
Boden	10 892	10 599	21 491	75	85	160	44	27	71	11 011	10 711	21 722
Gällivare	7 099	7 752	14 851	66	35	101	31	19	50	7 196	7 806	15 002
Haparanda	2 732	3 116	5 848	160	172	332	247	147	394	3 139	3 435	6 574
Jokkmokk	2 042	2 151	4 193	24	16	40	13	6	19	2 079	2 173	4 252
Kalix	6 471	6 781	13 252	55	56	111	67	41	108	6 593	6 878	13 471
Kiruna	8 510	9 135	17 645	121	115	236	64	44	108	8 695	9 294	17 989
Luleå	28 172	28 451	56 623	336	275	611	174	97	271	28 682	28 823	57 505
Pajala	2 301	2 714	5 015	32	39	71	43	22	65	2 376	2 775	5 151
Piteå	16 184	15 905	32 089	122	106	228	28	34	62	16 334	16 045	32 379
Älvsbyn	3 284	3 343	6 627	15	20	35	5	8	13	3 304	3 371	6 675
Överkalix	1 439	1 555	2 994	9	5	14	15	1	16	1 463	1 561	3 024
Övertorneå	1 589	1 891	3 480	41	38	79	74	24	98	1 704	1 953	3 657

Tabell 4. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Röstberättigade, röstande och giltiga valsedlars fördelning efter parti

Table 4. European Parliament election in 2009 by county. Those entitled to vote, voters and the distribution of valid ballot papers by party

Län	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal och i procent								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka										
Hela riket	**7 088 303**	**48 413**	**3 227 561**	**45,5**	**59 015**	**54 509**	**3 168 546**	**596 710**	**173 414**	**430 385**	**148 141**	**349 114**	**773 513**	**179 182**	**225 915**	**292 172**
							100 %	18,8	5,5	13,6	4,7	11,0	24,4	5,7	7,1	9,2
Stockholms län	1 470 438	16 452	751 426	51,1	9 125	8 225	742 301	184 483	22 231	134 485	27 235	102 491	123 503	36 393	52 774	58 706
							100 %	24,9	3,0	18,1	3,7	13,8	16,6	4,9	7,1	7,9
Uppsala län	251 513	1 725	121 602	48,3	2 071	1 960	119 531	21 049	7 274	19 117	5 494	15 595	25 133	6 775	8 644	10 450
							100 %	17,6	6,1	16,0	4,6	13,0	21,0	5,7	7,2	8,7
Södermanlands län	203 987	1 276	90 043	44,1	2 085	1 862	87 958	15 430	4 822	11 320	3 681	9 476	25 738	4 391	5 875	7 225
							100 %	17,5	5,5	12,9	4,2	10,8	29,3	5,0	6,7	8,2
Östergötlands län	327 891	1 361	148 271	45,2	2 753	2 521	145 518	24 803	13 356	15 261	7 141	17 559	37 578	6 902	11 765	11 153
							100 %	17,0	9,2	10,5	4,9	12,1	25,8	4,7	8,1	7,7
Jönköpings län	255 870	1 139	115 439	45,1	2 588	2 368	112 851	17 964	7 647	11 862	17 261	9 163	28 094	5 535	6 303	9 022
							100 %	15,9	6,8	10,5	15,3	8,1	24,9	4,9	5,6	8,0
Kronobergs län	139 264	958	59 357	42,6	1 285	1 189	58 072	9 969	5 040	6 133	3 457	5 157	13 863	5 480	3 689	5 284
							100 %	17,2	8,7	10,6	6,0	8,9	23,9	9,4	6,4	9,1
Kalmar län	184 826	929	79 745	43,1	2 497	2 397	77 248	11 950	8 121	7 401	4 768	6 689	22 893	4 339	5 050	6 037
							100 %	15,5	10,5	9,6	6,2	8,7	29,6	5,6	6,5	7,8
Gotlands län	45 935	131	20 163	43,9	446	425	19 717	2 967	2 841	2 002	564	2 315	5 151	1 087	1 381	1 409
							100 %	15,0	14,4	10,2	2,9	11,7	26,1	5,5	7,0	7,1
Blekinge län	118 117	529	47 978	40,6	1 144	1 051	46 834	7 686	2 935	5 177	1 923	3 924	13 401	2 658	3 245	5 885
							100 %	16,4	6,3	11,1	4,1	8,4	28,6	5,7	6,9	12,6
Skåne län	922 807	8 033	398 890	43,2	8 620	7 927	390 270	89 452	17 755	56 930	13 018	37 525	86 735	15 346	28 644	44 865
							100 %	22,9	4,5	14,6	3,3	9,6	22,2	3,9	7,3	11,5

Tabell 4. (forts.)

Län	Antal röstberättigade	Därav utländska EU-medborgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal och i procent								
			Antal	% av röstberättigade	Ogiltiga		Med giltiga valsedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka										
Hallands län	227 059	1 203	105 873	46,6	2 397	2 219	103 476	23 720	8 206	14 515	4 655	9 759	24 521	3 920	6 543	7 637
							100 %	22,9	7,9	14,0	4,5	9,4	23,7	3,8	6,3	7,4
Västra Götalands län	1 197 819	7 154	557 393	46,5	10 118	9 308	547 275	98 973	29 630	72 355	28 112	65 093	133 203	31 211	40 995	47 703
							100 %	18,1	5,4	13,2	5,1	11,9	24,3	5,7	7,5	8,7
Värmlands län	213 152	881	86 859	40,7	1 686	1 625	85 173	12 634	6 428	10 063	3 520	7 812	26 533	5 525	5 480	7 178
							100 %	14,8	7,5	11,8	4,1	9,2	31,2	6,5	6,4	8,4
Örebro län	215 095	907	97 550	45,4	2 073	1 992	95 477	13 182	4 368	10 507	5 826	9 427	29 748	6 146	6 512	9 761
							100 %	13,8	4,6	11,0	6,1	9,9	31,2	6,4	6,8	10,2
Västmanlands län	191 634	1 352	86 147	45,0	1 700	1 629	84 447	13 985	3 908	12 061	3 448	6 915	25 161	5 832	6 403	6 734
							100 %	16,6	4,6	14,3	4,1	8,2	29,8	6,9	7,6	8,0
Dalarnas län	216 712	863	89 356	41,2	2 290	2 227	87 066	11 065	5 426	10 256	3 502	7 855	26 285	6 762	6 460	9 455
							100 %	12,7	6,2	11,8	4,0	9,0	30,2	7,8	7,4	10,9
Gävleborgs län	217 025	687	81 952	37,8	1 505	1 369	80 447	10 046	5 481	8 473	2 987	7 880	24 954	6 600	5 167	8 859
							100 %	12,5	6,8	10,5	3,7	9,8	31,0	8,2	6,4	11,0
Västernorrlands län	191 408	520	77 264	40,4	1 274	1 147	75 990	8 446	4 673	6 838	3 611	6 245	28 544	5 136	5 372	7 125
							100 %	11,1	6,1	9,0	4,8	8,2	37,6	6,8	7,1	9,4
Jämtlands län	100 419	300	41 448	41,3	774	703	40 674	4 099	5 698	2 666	984	3 748	14 112	2 715	2 397	4 255
							100 %	10,1	14,0	6,6	2,4	9,2	34,7	6,7	5,9	10,5
Västerbottens län	202 030	723	91 845	45,5	1 387	1 277	90 458	6 984	4 636	7 838	4 425	9 015	27 591	7 598	7 133	15 238
							100 %	7,7	5,1	8,7	4,9	10,0	30,5	8,4	7,9	16,8
Norrbottens län	195 302	1 290	78 960	40,4	1 197	1 088	77 763	7 823	2 938	5 125	2 529	5 471	30 772	8 831	6 083	8 191
							100 %	10,1	3,8	6,6	3,3	7,0	39,6	11,4	7,8	10,5

Tabell 5a. Valet till Europaparlamentet 2009 kommunvis. Röstberättigade, röstande och giltiga valsedlars fördelning efter parti. Antal

Table 5a. European Parliament election in 2009 by municipality. Those entitled to vote, voters and the distribution of valid ballot papers by party. Number

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande				Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka										
Hela riket	**7 088 303**	**48 413**	**3 227 561**	**45,5**	**59 015**	**54 509**	**3 168 546**	**596 710**	**173 414**	**430 385**	**148 141**	**349 114**	**773 513**	**179 182**	**225 915**	**292 172**
Stockholms län	**1 470 438**	**16 452**	**751 426**	**51,1**	**9 125**	**8 225**	**742 301**	**184 483**	**22 231**	**134 485**	**27 235**	**102 491**	**123 503**	**36 393**	**52 774**	**58 706**
Botkyrka	52 779	705	22 968	43,5	302	266	22 666	3 485	481	3 589	849	2 181	7 138	1 365	1 759	1 819
Danderyd	22 749	253	14 660	64,4	116	106	14 544	6 890	511	3 309	842	929	626	110	664	663
Ekerö	17 694	163	9 498	53,7	112	96	9 386	2 715	375	2 040	427	1 262	1 049	265	583	670
Haninge	53 231	556	22 824	42,9	347	317	22 477	4 301	517	3 353	829	2 442	5 888	1 145	2 094	1 908
Huddinge	64 332	836	29 882	46,4	419	388	29 463	6 643	746	4 767	1 127	3 472	6 305	1 467	2 410	2 526
Järfälla	47 187	553	23 773	50,4	269	251	23 504	5 089	558	4 219	1 060	2 732	4 892	1 260	1 895	1 799
Lidingö	32 372	376	19 714	60,9	145	131	19 569	7 939	677	4 754	920	1 754	1 302	340	817	1 066
Nacka	61 677	803	34 321	55,6	420	353	33 901	10 468	967	6 834	1 216	4 601	4 367	1 124	2 095	2 229
Norrtälje	43 511	263	17 151	39,4	327	316	16 824	3 632	1 148	2 485	680	1 811	3 710	807	1 147	1 404
Nykvarn	6 429	66	2 664	41,4	57	52	2 607	573	130	410	100	260	619	107	137	271
Nynäshamn	19 271	137	8 216	42,6	173	148	8 043	1 506	272	1 156	291	948	2 042	509	684	635
Salem	10 581	128	5 472	51,7	82	74	5 390	1 188	210	1 070	228	663	952	195	447	437
Sigtuna	27 773	291	11 802	42,5	155	145	11 647	2 743	388	1 992	530	1 117	2 647	443	906	881
Sollentuna	44 509	509	24 866	55,9	315	269	24 551	6 926	809	5 315	1 291	2 604	3 377	803	1 935	1 491
Solna	51 434	633	26 847	52,2	335	301	26 512	6 475	722	4 865	951	3 714	4 195	1 295	2 169	2 126
Stockholm	625 813	6 759	337 223	53,9	3 732	3 330	333 491	78 128	9 420	58 274	10 228	56 001	50 188	19 791	23 129	28 332
Sundbyberg	27 550	280	12 659	45,9	182	173	12 477	2 504	345	1 888	353	1 865	2 573	820	1 108	1 021
Södertälje	58 368	746	24 686	42,3	342	321	24 344	4 016	832	3 996	966	2 952	6 610	1 185	1 628	2 159
Tyresö	30 075	379	15 286	50,8	219	203	15 067	3 823	412	2 782	559	1 907	2 839	592	1 062	1 091
Täby	46 285	530	27 112	58,6	263	252	26 849	10 112	858	6 605	1 257	2 117	2 237	460	1 662	1 541
Upplands Väsby	27 719	410	12 155	43,9	175	157	11 980	2 503	304	2 012	563	1 352	2 617	548	1 127	954
Upplands-Bro	16 221	209	7 384	45,5	109	98	7 275	1 559	195	1 109	443	793	1 555	355	655	611
Vallentuna	20 644	189	10 546	51,1	147	137	10 399	2 803	481	1 934	465	1 238	1 499	331	835	813
Vaxholm	7 858	66	4 180	53,2	58	55	4 122	1 320	157	874	170	536	444	133	234	254
Värmdö	26 330	311	12 070	45,8	127	117	11 943	3 302	341	2 123	393	1 723	1 823	489	708	1 041
Österåker	28 046	301	13 467	48,0	197	169	13 270	3 840	375	2 730	497	1 517	2 009	454	884	964

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Uppsala län	**251 513**	**1 725**	**121 602**	**48,3**	**2 071**	**1 960**	**119 531**	**21 049**	**7 274**	**19 117**	**5 494**	**15 595**	**25 133**	**6 775**	**8 644**	**10 450**
Enköping	29 959	163	12 252	40,9	278	265	11 974	2 805	1 226	1 340	427	1 027	2 859	541	793	956
Heby	10 414	51	3 951	37,9	115	106	3 836	412	624	413	215	217	1 037	315	237	366
Håbo	13 828	140	5 879	42,5	107	102	5 772	1 457	227	949	193	528	1 189	249	490	490
Knivsta	10 068	109	5 161	51,3	67	64	5 094	1 143	328	1 028	296	590	819	189	321	380
Tierp	15 660	51	6 080	38,8	119	111	5 961	575	559	642	184	462	2 258	441	310	530
Uppsala	147 823	1 094	79 128	53,5	1 181	1 125	77 947	13 418	3 563	13 675	3 892	12 115	13 986	4 496	6 006	6 796
Älvkarleby	6 957	22	2 742	39,4	60	52	2 682	214	68	268	58	199	1 153	272	155	295
Östhammar	16 804	95	6 409	38,1	144	135	6 265	1 025	679	802	229	457	1 832	272	332	637
Södermanlands län	**203 987**	**1 276**	**90 043**	**44,1**	**2 085**	**1 862**	**87 958**	**15 430**	**4 822**	**11 320**	**3 681**	**9 476**	**25 738**	**4 391**	**5 875**	**7 225**
Eskilstuna	71 028	520	29 582	41,6	686	604	28 896	4 787	1 179	3 588	1 136	3 194	9 134	1 505	2 074	2 299
Flen	12 230	78	5 420	44,3	94	86	5 326	824	420	556	192	512	1 780	310	267	465
Gnesta	7 735	57	3 332	43,1	83	74	3 249	531	290	343	110	492	836	184	183	280
Katrineholm	24 781	88	10 663	43,0	270	236	10 393	1 509	674	1 396	414	1 116	3 286	533	688	777
Nyköping	39 834	192	19 216	48,2	499	460	18 717	3 245	1 176	2 375	937	1 973	5 434	807	1 155	1 615
Oxelösund	8 861	93	3 813	43,0	109	96	3 704	499	127	399	106	354	1 255	374	272	318
Strängnäs	24 080	147	10 992	45,6	215	190	10 777	2 596	585	1 773	509	1 099	2 221	416	791	787
Trosa	8 562	73	4 219	49,3	57	48	4 162	1 114	165	616	156	446	854	122	254	435
Vingåker	6 876	28	2 806	40,8	72	68	2 734	325	206	274	121	290	938	140	191	249
Östergötlands län	**327 891**	**1 361**	**148 271**	**45,2**	**2 753**	**2 521**	**145 518**	**24 803**	**13 356**	**15 261**	**7 141**	**17 559**	**37 578**	**6 902**	**11 765**	**11 153**
Boxholm	4 152	13	1 650	39,7	29	27	1 621	179	193	82	65	157	653	109	89	94
Finspång	16 251	96	7 159	44,1	146	136	7 013	739	622	563	384	671	2 626	437	381	590
Kinda	7 657	36	3 301	43,1	77	75	3 224	443	506	280	208	358	843	133	185	268
Linköping	109 859	441	55 520	50,5	933	854	54 587	10 527	4 245	6 785	2 738	7 864	11 428	2 269	5 210	3 521
Mjölby	19 977	47	8 301	41,6	180	162	8 121	1 354	931	660	418	694	2 544	379	542	599
Motala	32 639	131	13 314	40,8	302	277	13 012	1 953	963	1 314	546	1 188	4 402	662	952	1 032
Norrköping	97 992	423	41 995	42,9	719	646	41 276	6 964	3 003	4 169	1 721	4 958	10 932	2 252	3 509	3 768
Söderköping	10 907	35	4 723	43,3	92	87	4 631	815	823	422	218	550	972	173	292	366

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Vadstena	5 977	28	2 812	47,0	57	53	2 755	628	262	313	179	294	653	103	125	198
Valdemarsvik	6 353	37	2 628	41,4	43	41	2 585	319	704	149	110	139	724	106	120	214
Ydre	2 954	27	1 378	46,6	57	53	1 321	142	271	113	184	138	275	56	48	94
Åtvidaberg	9 029	24	3 697	40,9	67	61	3 630	486	548	283	152	396	1 136	162	218	249
Ödeshög	4 144	23	1 793	43,3	51	49	1 742	254	285	128	218	152	390	61	94	160
Jönköpings län	**255 870**	**1 139**	**115 439**	**45,1**	**2 588**	**2 368**	**112 851**	**17 964**	**7 647**	**11 862**	**17 261**	**9 163**	**28 094**	**5 535**	**6 303**	**9 022**
Aneby	4 976	22	2 095	42,1	42	38	2 053	218	265	220	383	147	464	76	87	193
Eksjö	12 892	76	5 341	41,4	138	128	5 203	902	621	573	675	469	1 109	203	281	370
Gislaved	21 779	144	8 940	41,0	242	229	8 698	1 538	840	872	770	518	2 763	297	460	640
Gnosjö	6 974	43	3 082	44,2	96	90	2 986	485	168	333	664	136	749	88	137	226
Habo	7 721	23	3 915	50,7	84	77	3 831	683	178	387	748	304	850	171	198	312
Jönköping	96 554	338	47 236	48,9	882	800	46 354	7 611	1 968	5 159	7 566	4 532	10 875	2 387	2 791	3 465
Mullsjö	5 313	29	2 566	48,3	62	56	2 504	356	108	248	574	200	592	100	148	178
Nässjö	22 486	78	9 305	41,4	245	217	9 060	1 313	646	818	1 190	711	2 525	500	605	752
Sävsjö	8 244	39	3 451	41,9	105	101	3 346	476	374	270	672	182	616	174	170	412
Tranås	14 057	54	6 036	42,9	138	119	5 898	937	364	605	716	548	1 561	342	303	522
Vaggeryd	9 708	45	4 430	45,6	97	92	4 333	569	312	383	746	253	1 273	207	189	401
Vetlanda	20 220	122	7 483	37,0	185	169	7 298	1 140	785	749	967	475	1 665	417	396	704
Värnamo	24 946	126	11 559	46,3	272	252	11 287	1 736	1 018	1 245	1 590	688	3 052	573	538	847
Kronobergs län	**139 264**	**958**	**59 357**	**42,6**	**1 285**	**1 189**	**58 072**	**9 969**	**5 040**	**6 133**	**3 457**	**5 157**	**13 863**	**5 480**	**3 689**	**5 284**
Alvesta	14 227	84	5 629	39,6	146	133	5 483	859	615	473	283	416	1 375	586	309	567
Lessebo	6 011	88	2 349	39,1	55	54	2 294	287	154	185	61	165	820	271	142	209
Ljungby	21 099	173	8 268	39,2	180	165	8 088	1 265	821	851	681	588	2 018	585	510	769
Markaryd	7 270	86	2 616	36,0	60	57	2 556	339	225	203	296	127	697	100	203	366
Tingsryd	9 784	119	3 329	34,0	87	78	3 242	560	550	256	180	221	740	229	169	337
Uppvidinge	6 990	59	2 747	39,3	87	83	2 660	338	345	234	128	160	692	234	163	366
Växjö	62 063	237	29 622	47,7	575	529	29 047	5 478	1 893	3 445	1 540	3 112	6 232	3 217	1 921	2 209
Älmhult	11 820	112	4 797	40,6	95	90	4 702	843	437	486	288	368	1 289	258	272	461

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Kalmar län	**184 826**	**929**	**79 745**	**43,1**	**2 497**	**2 397**	**77 248**	**11 950**	**8 121**	**7 401**	**4 768**	**6 689**	**22 893**	**4 339**	**5 050**	**6 037**
Borgholm	8 909	45	4 834	54,3	245	243	4 589	810	869	506	274	367	1 021	182	210	350
Emmaboda	7 302	70	3 064	42,0	95	90	2 969	360	340	196	152	220	1 076	204	176	245
Hultsfred	10 965	94	3 950	36,0	118	117	3 832	422	482	272	318	251	1 270	242	219	356
Högsby	4 516	37	1 632	36,1	33	31	1 599	198	203	123	119	110	512	88	127	119
Kalmar	48 969	196	22 683	46,3	590	565	22 093	3 930	1 496	2 360	1 197	2 558	6 134	1 169	1 658	1 591
Mönsterås	10 266	46	3 916	38,1	131	122	3 785	436	510	309	236	263	1 290	199	229	313
Mörbylånga	10 858	43	6 653	61,3	363	356	6 290	1 042	827	614	309	518	1 920	241	403	416
Nybro	15 557	101	6 625	42,6	209	202	6 416	800	711	484	435	381	2 191	528	439	447
Oskarshamn	20 663	92	7 752	37,5	236	218	7 516	1 199	419	805	609	522	2 396	497	498	571
Torsås	5 556	37	2 155	38,8	55	53	2 100	286	375	201	162	145	569	83	129	150
Vimmerby	12 099	39	4 576	37,8	110	105	4 466	538	656	346	430	317	1 243	232	243	461
Västervik	29 166	129	11 905	40,8	312	295	11 593	1 929	1 233	1 185	527	1 037	3 271	674	719	1 018
Gotlands län	**45 935**	**131**	**20 163**	**43,9**	**446**	**425**	**19 717**	**2 967**	**2 841**	**2 002**	**564**	**2 315**	**5 151**	**1 087**	**1 381**	**1 409**
Gotland	45 935	131	20 163	43,9	446	425	19 717	2 967	2 841	2 002	564	2 315	5 151	1 087	1 381	1 409
Blekinge län	**118 117**	**529**	**47 978**	**40,6**	**1 144**	**1 051**	**46 834**	**7 686**	**2 935**	**5 177**	**1 923**	**3 924**	**13 401**	**2 658**	**3 245**	**5 885**
Karlshamn	24 579	130	9 503	38,7	253	232	9 250	1 445	497	986	366	906	2 688	576	681	1 105
Karlskrona	47 827	151	21 046	44,0	472	440	20 574	3 609	1 219	2 558	893	1 838	5 663	976	1 339	2 479
Olofström	10 156	94	3 760	37,0	102	88	3 658	380	225	320	158	213	1 405	271	241	445
Ronneby	22 329	93	8 968	40,2	198	179	8 770	1 348	757	896	305	704	2 286	563	671	1 240
Sölvesborg	13 226	61	4 701	35,5	119	112	4 582	904	237	417	201	263	1 359	272	313	616
Skåne län	**922 807**	**8 033**	**398 890**	**43,2**	**8 620**	**7 927**	**390 270**	**89 452**	**17 755**	**56 930**	**13 018**	**37 525**	**86 735**	**15 346**	**28 644**	**44 865**
Bjuv	10 430	127	3 423	32,8	106	96	3 317	532	153	307	99	162	1 229	116	270	449
Bromölla	9 432	64	3 229	34,2	76	74	3 153	405	135	275	94	164	1 149	217	238	476
Burlöv	11 616	86	4 608	39,7	75	71	4 533	859	119	523	111	355	1 410	194	332	630
Båstad	11 562	62	5 334	46,1	88	85	5 246	1 913	450	892	229	437	595	84	242	404
Eslöv	23 232	137	9 104	39,2	265	249	8 839	1 514	696	930	223	719	2 653	311	694	1 099

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Helsingborg	97 771	958	41 764	42,7	818	740	40 946	10 177	1 111	6 223	1 455	3 582	9 314	1 275	3 106	4 703
Hässleholm	38 394	234	15 185	39,6	378	366	14 807	2 619	1 299	1 564	1 098	1 211	3 500	553	934	2 029
Höganäs	18 942	172	9 182	48,5	200	183	8 982	2 758	373	1 715	476	708	1 585	203	531	633
Hörby	11 316	89	4 120	36,4	141	134	3 979	679	487	386	216	286	894	127	250	654
Höör	11 395	128	4 565	40,1	118	113	4 447	973	303	501	197	499	887	173	334	580
Klippan	12 301	148	4 197	34,1	116	104	4 081	823	258	462	211	236	1 149	138	329	475
Kristianstad	60 094	237	24 801	41,3	693	647	24 108	5 046	1 296	3 354	1 034	2 054	5 648	878	1 655	3 143
Kävlinge	21 115	173	9 521	45,1	237	220	9 284	2 321	560	1 440	196	630	2 198	262	678	999
Landskrona	29 937	291	12 429	41,5	267	240	12 162	2 164	304	2 098	211	737	3 797	475	913	1 463
Lomma	15 397	134	8 778	57,0	184	168	8 594	3 002	352	1 795	262	655	1 186	127	489	726
Lund	83 488	834	47 631	57,1	847	774	46 784	8 989	1 977	8 693	1 338	7 869	7 114	2 386	4 176	4 242
Malmö	212 650	2 300	91 733	43,1	1 601	1 445	90 132	19 209	1 762	12 689	2 016	10 642	20 622	5 150	7 161	10 881
Osby	9 731	51	3 624	37,2	79	68	3 545	450	305	353	238	243	1 053	165	206	532
Perstorp	5 246	50	1 741	33,2	56	50	1 685	292	123	192	53	72	521	88	155	189
Simrishamn	15 743	126	6 506	41,3	139	131	6 367	1 529	461	968	201	550	1 239	206	384	829
Sjöbo	13 985	111	4 971	35,5	155	136	4 816	990	498	520	147	328	1 086	160	343	744
Skurup	10 978	101	4 210	38,3	119	107	4 091	915	358	495	100	247	950	142	326	558
Staffanstorp	15 920	114	7 698	48,4	142	133	7 556	2 120	378	1 128	238	527	1 715	147	554	749
Svalöv	9 807	119	3 895	39,7	103	97	3 792	675	515	361	108	296	971	108	279	479
Svedala	14 265	102	5 825	40,8	157	145	5 668	1 361	318	826	139	342	1 391	162	407	722
Tomelilla	9 991	64	3 380	33,8	85	79	3 295	620	388	368	77	283	741	93	224	501
Trelleborg	31 595	238	12 238	38,7	322	291	11 916	2 611	573	1 482	368	758	3 407	357	753	1 607
Vellinge	24 947	232	12 635	50,6	198	186	12 437	5 804	430	2 403	381	569	1 191	117	569	973
Ystad	22 615	154	9 214	40,7	224	203	8 990	2 246	535	1 255	218	670	2 251	235	601	979
Åstorp	10 336	92	3 449	33,4	90	84	3 359	627	163	292	113	171	1 163	144	309	377
Ängelholm	30 793	158	13 333	43,3	344	331	12 989	4 178	632	1 764	575	1 124	2 396	337	803	1 180
Örkelljunga	7 254	71	2 669	36,8	72	66	2 597	501	167	345	363	147	537	56	164	317
Östra Göinge	10 529	76	3 898	37,0	125	111	3 773	550	276	331	233	252	1 193	160	235	543

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Hallands län	**227 059**	**1 203**	**105 873**	**46,6**	**2 397**	**2 219**	**103 476**	**23 720**	**8 206**	**14 515**	**4 655**	**9 759**	**24 521**	**3 920**	**6 543**	**7 637**
Falkenberg	31 443	129	14 267	45,4	348	317	13 919	2 503	1 830	1 655	557	1 177	3 879	511	797	1 010
Halmstad	70 811	341	33 055	46,7	707	669	32 348	6 842	1 591	4 382	1 431	3 287	9 050	1 321	2 114	2 330
Hylte	7 573	87	3 020	39,9	87	80	2 933	425	393	322	131	203	960	104	151	244
Kungsbacka	54 517	335	26 649	48,9	422	378	26 227	8 361	1 462	4 679	1 289	2 506	3 628	663	1 893	1 746
Laholm	18 207	123	7 682	42,2	189	171	7 493	1 468	1 042	943	358	570	1 610	317	416	769
Varberg	44 508	188	21 200	47,6	644	604	20 556	4 121	1 888	2 534	889	2 016	5 394	1 004	1 172	1 538
Västra Götalands län	**1 197 819**	**7 154**	**557 393**	**46,5**	**10 118**	**9 308**	**547 275**	**98 973**	**29 630**	**72 355**	**28 112**	**65 093**	**133 203**	**31 211**	**40 995**	**47 703**
Ale	20 110	145	8 538	42,5	183	176	8 355	1 182	405	922	393	818	2 493	561	757	824
Alingsås	28 800	167	14 153	49,1	265	242	13 888	2 187	763	2 129	1 111	2 036	2 783	893	967	1 019
Bengtsfors	7 688	51	2 559	33,3	61	56	2 498	298	216	242	147	222	689	180	125	379
Bollebygd	6 237	37	2 887	46,3	64	60	2 823	573	167	334	160	283	642	174	220	270
Borås	77 324	487	35 932	46,5	778	728	35 154	6 524	1 440	4 266	1 794	3 455	9 926	2 031	2 634	3 084
Dals-Ed	3 522	12	1 130	32,1	34	30	1 096	113	145	97	98	79	264	46	74	180
Essunga	4 379	14	1 983	45,3	43	37	1 940	401	313	195	124	121	479	71	83	153
Falköping	24 286	66	10 505	43,3	205	195	10 300	1 603	1 281	1 050	820	875	2 661	523	594	893
Färgelanda	5 164	26	1 987	38,5	58	51	1 929	220	364	161	80	108	540	91	105	260
Grästorp	4 525	16	1 839	40,6	36	33	1 803	395	320	167	85	112	438	81	98	107
Gullspång	4 208	32	1 855	44,1	33	29	1 822	223	155	166	92	104	670	91	109	212
Göteborg	387 870	2 984	189 939	49,0	2 669	2 403	187 270	37 054	4 344	25 861	7 415	28 754	38 303	12 486	16 491	16 562
Götene	10 026	38	4 805	47,9	91	81	4 714	685	502	486	438	433	1 339	271	243	317
Herrljunga	7 181	36	3 275	45,6	90	87	3 185	433	462	348	265	235	736	178	219	309
Hjo	6 968	32	3 437	49,3	59	54	3 378	640	276	418	273	302	913	147	183	226
Härryda	24 298	201	12 303	50,6	227	214	12 076	2 648	524	2 062	535	1 554	2 335	520	998	900
Karlsborg	5 477	20	2 297	41,9	51	49	2 246	348	245	274	149	162	648	75	129	216
Kungälv	30 926	155	15 171	49,1	296	273	14 875	2 836	891	2 063	871	1 508	3 854	621	1 022	1 209
Lerum	27 822	184	14 132	50,8	233	222	13 899	2 874	571	2 552	714	1 896	2 578	647	940	1 127
Lidköping	29 655	85	14 146	47,7	262	249	13 884	2 287	1 109	1 459	971	1 361	4 167	845	797	888
Lilla Edet	9 605	76	3 624	37,7	86	75	3 538	365	228	350	130	298	1 137	314	272	444

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Lysekil	11 649	37	4 664	40,0	95	88	4 569	741	193	643	142	524	1 383	256	284	403
Mariestad	18 743	86	8 584	45,8	161	146	8 423	1 348	533	1 016	449	818	2 586	484	486	703
Mark	25 772	150	11 491	44,6	303	287	11 188	1 519	1 020	1 181	643	1 101	3 428	670	662	964
Mellerud	7 234	31	2 719	37,6	65	61	2 654	409	407	252	158	196	625	132	156	319
Munkedal	7 950	22	2 940	37,0	66	56	2 874	401	352	241	138	230	780	181	196	355
Mölndal	45 352	303	22 703	50,1	411	381	22 292	4 487	772	3 632	1 020	2 903	4 521	1 066	1 948	1 943
Orust	12 271	52	5 555	45,3	154	134	5 401	976	455	795	197	606	1 252	291	301	528
Partille	25 106	173	12 211	48,6	179	161	12 032	2 487	341	1 915	738	1 365	2 563	596	1 003	1 024
Skara	14 358	46	6 545	45,6	121	110	6 424	1 130	699	704	337	644	1 736	307	361	506
Skövde	39 503	220	18 589	47,1	398	384	18 191	3 171	1 518	2 372	999	1 566	4 821	806	1 466	1 472
Sotenäs	7 468	37	3 176	42,5	32	27	3 144	714	159	522	172	231	774	149	172	251
Stenungsund	17 766	87	8 023	45,2	157	145	7 866	1 638	374	1 130	356	813	2 006	358	544	647
Strömstad	8 319	40	2 807	33,7	62	57	2 745	453	236	444	101	324	634	188	176	189
Svenljunga	7 876	64	3 120	39,6	85	78	3 035	507	379	334	149	216	809	114	150	377
Tanum	9 673	43	3 713	38,4	107	91	3 606	772	477	516	130	412	590	155	202	352
Tibro	8 213	20	3 484	42,4	59	59	3 425	430	305	418	326	248	1 102	143	191	262
Tidaholm	9 870	24	4 452	45,1	86	80	4 366	476	348	364	239	324	1 777	237	258	343
Tjörn	11 852	39	5 466	46,1	117	104	5 349	1 128	234	886	530	573	1 105	158	342	393
Tranemo	8 913	74	4 132	46,4	83	75	4 049	617	585	408	176	305	1 228	112	179	439
Trollhättan	40 899	236	18 044	44,1	341	313	17 703	2 504	774	2 076	592	1 683	6 531	950	1 327	1 266
Töreboda	7 222	26	2 861	39,6	47	43	2 814	412	390	280	133	195	824	151	156	273
Uddevalla	39 589	153	17 658	44,6	355	324	17 303	2 644	798	2 159	956	1 771	4 841	984	1 132	2 018
Ulricehamn	17 568	89	7 886	44,9	181	172	7 705	1 374	944	950	511	687	1 817	314	375	733
Vara	12 400	32	5 360	43,2	126	120	5 234	1 017	842	542	290	337	1 295	243	330	338
Vårgårda	8 221	24	3 755	45,7	91	84	3 664	446	457	451	535	360	750	141	238	286
Vänersborg	28 724	113	12 867	44,8	258	237	12 609	1 901	956	1 480	605	1 262	3 718	817	819	1 051
Åmål	9 856	39	3 533	35,8	65	61	3 468	497	288	375	161	323	1 076	239	170	339
Öckerö	9 381	30	4 558	48,6	89	86	4 469	885	73	667	664	360	1 036	123	311	350

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Värmlands län	**213 152**	**881**	**86 859**	**40,7**	**1 686**	**1 625**	**85 173**	**12 634**	**6 428**	**10 063**	**3 520**	**7 812**	**26 533**	**5 525**	**5 480**	**7 178**
Arvika	20 346	93	7 411	36,4	162	160	7 249	991	514	806	272	781	2 222	522	430	711
Eda	5 664	37	1 724	30,4	47	45	1 677	205	188	130	54	97	608	113	90	192
Filipstad	8 492	52	2 951	34,8	52	51	2 899	315	102	242	75	167	1 269	278	191	260
Forshaga	8 697	34	3 323	38,2	50	47	3 273	339	214	293	126	242	1 334	207	197	321
Grums	7 201	26	2 666	37,0	49	45	2 617	287	186	183	96	158	1 135	191	178	203
Hagfors	10 239	69	3 397	33,2	80	75	3 317	275	194	239	88	162	1 561	351	146	301
Hammarö	10 998	35	5 228	47,5	83	79	5 145	855	203	728	264	496	1 652	276	372	299
Karlstad	67 306	216	31 667	47,0	593	566	31 074	5 496	1 603	4 299	1 326	3 599	8 360	1 679	2 288	2 424
Kil	9 025	29	3 684	40,8	86	85	3 598	545	363	402	192	371	1 010	191	233	291
Kristinehamn	18 944	56	7 899	41,7	170	167	7 729	1 227	436	998	308	727	2 424	555	480	574
Munkfors	3 058	26	1 185	38,8	21	21	1 164	67	93	94	23	66	547	106	65	103
Storfors	3 340	31	1 341	40,1	19	19	1 322	137	76	82	43	56	532	148	93	155
Sunne	10 564	62	4 258	40,3	76	74	4 182	522	1 129	377	160	284	962	211	194	343
Säffle	12 339	25	4 427	35,9	74	71	4 353	662	572	568	237	276	1 136	225	253	424
Torsby	10 007	61	3 343	33,4	74	71	3 269	427	246	294	78	211	1 177	336	175	325
Årjäng	6 932	29	2 355	34,0	50	49	2 305	284	309	328	178	119	604	136	95	252
Örebro län	**215 095**	**907**	**97 550**	**45,4**	**2 073**	**1 992**	**95 477**	**13 182**	**4 368**	**10 507**	**5 826**	**9 427**	**29 748**	**6 146**	**6 512**	**9 761**
Askersund	9 156	51	3 741	40,9	81	80	3 660	518	300	380	255	295	1 116	212	217	367
Degerfors	7 705	40	3 299	42,8	60	59	3 239	228	123	207	102	196	1 501	452	182	248
Hallsberg	11 707	36	5 540	47,3	133	132	5 407	581	319	425	302	440	2 033	384	332	591
Hällefors	5 725	57	2 076	36,3	49	46	2 027	170	81	175	38	131	853	213	137	229
Karlskoga	23 550	94	9 721	41,3	157	152	9 564	1 377	268	1 057	359	681	3 682	604	665	871
Kumla	15 060	54	6 739	44,7	174	171	6 565	764	344	629	526	509	2 268	372	507	646
Laxå	4 690	39	1 777	37,9	40	40	1 737	170	87	163	147	85	686	123	117	159
Lekeberg	5 557	16	2 415	43,5	65	64	2 350	309	292	253	200	192	587	136	110	271
Lindesberg	17 869	75	7 565	42,3	145	141	7 420	938	617	700	313	638	2 360	415	540	899
Ljusnarsberg	4 102	33	1 527	37,2	33	32	1 494	176	90	120	33	90	489	162	105	229
Nora	8 064	36	3 578	44,4	87	85	3 491	521	158	411	169	324	1 080	214	205	409
Örebro	101 910	376	49 572	48,6	1 049	990	48 523	7 430	1 689	5 987	3 382	5 846	13 093	2 859	3 395	4 842

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Västmanlands län	**191 634**	**1 352**	**86 147**	**45,0**	**1 700**	**1 629**	**84 447**	**13 985**	**3 908**	**12 061**	**3 448**	**6 915**	**25 161**	**5 832**	**6 403**	**6 734**
Arboga	10 464	38	4 450	42,5	81	80	4 369	671	258	486	190	377	1 332	310	283	462
Fagersta	9 530	85	3 513	36,9	71	69	3 442	401	93	349	133	236	1 164	356	305	405
Hallstahammar	11 345	120	4 690	41,3	96	91	4 594	522	147	584	180	298	1 865	432	283	283
Kungsör	6 228	47	2 678	43,0	58	57	2 620	385	241	339	105	178	736	221	159	256
Köping	19 110	146	7 762	40,6	161	155	7 601	928	571	805	267	461	2 638	647	574	710
Norberg	4 528	19	1 815	40,1	58	56	1 757	189	84	137	48	147	585	214	152	201
Sala	16 783	60	7 407	44,1	192	186	7 215	1 047	804	855	335	590	1 976	496	498	614
Skinnskatteberg	3 578	46	1 296	36,2	21	20	1 275	112	76	173	40	104	434	132	57	147
Surahammar	7 501	67	3 054	40,7	57	55	2 997	284	95	309	80	214	1 309	281	218	207
Västerås	102 567	724	49 482	48,2	905	860	48 577	9 446	1 539	8 024	2 070	4 310	13 122	2 743	3 874	3 449
Dalarnas län	**216 712**	**863**	**89 356**	**41,2**	**2 290**	**2 227**	**87 066**	**11 065**	**5 426**	**10 256**	**3 502**	**7 855**	**26 285**	**6 762**	**6 460**	**9 455**
Avesta	17 535	64	8 722	49,7	432	430	8 290	899	536	801	289	690	3 012	607	652	804
Borlänge	36 495	159	15 202	41,7	311	299	14 891	1 830	642	1 515	505	1 211	5 013	1 196	1 320	1 659
Falun	43 205	171	19 456	45,0	423	410	19 033	2 984	1 011	2 621	838	2 393	4 593	1 273	1 365	1 955
Gagnef	7 787	39	3 226	41,4	105	104	3 121	324	337	327	158	275	906	227	220	347
Hedemora	12 057	58	4 568	37,9	94	93	4 474	516	460	380	192	436	1 263	342	331	554
Leksand	12 214	47	5 484	44,9	91	89	5 393	848	424	753	384	495	1 315	309	318	547
Ludvika	20 317	101	7 544	37,1	176	167	7 368	796	235	736	234	544	2 744	725	564	790
Malung	8 216	19	3 255	39,6	96	93	3 159	409	193	551	71	146	919	462	168	240
Mora	16 036	61	5 891	36,7	127	123	5 764	730	343	887	183	490	1 459	422	499	751
Orsa	5 476	28	2 144	39,2	40	36	2 104	223	128	250	92	202	539	126	214	330
Rättvik	8 835	23	3 683	41,7	117	110	3 566	478	283	500	147	314	1 009	229	202	404
Smedjebacken	8 604	35	3 161	36,7	68	68	3 093	328	146	225	81	207	1 353	285	175	293
Säter	8 613	17	3 403	39,5	89	87	3 314	380	334	357	149	240	1 008	247	231	368
Vansbro	5 504	19	1 927	35,0	68	68	1 859	177	212	164	132	89	657	180	84	164
Älvdalen	5 818	22	1 690	29,0	53	50	1 637	143	142	189	47	123	495	132	117	249

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Gävleborgs län	**217 025**	**687**	**81 952**	**37,8**	**1 505**	**1 369**	**80 447**	**10 046**	**5 481**	**8 473**	**2 987**	**7 880**	**24 954**	**6 600**	**5 167**	**8 859**
Bollnäs	20 905	35	7 094	33,9	149	139	6 945	708	738	725	303	564	2 235	488	403	781
Gävle	72 692	231	30 151	41,5	542	499	29 609	4 607	945	3 899	899	3 596	8 224	2 179	2 184	3 076
Hofors	7 662	52	3 025	39,5	49	45	2 976	241	123	241	66	167	1 316	361	157	304
Hudiksvall	29 179	104	11 104	38,1	215	198	10 889	1 304	1 194	825	449	1 233	3 226	899	605	1 154
Ljusdal	15 139	42	4 923	32,5	117	102	4 806	607	490	456	144	392	1 309	378	284	746
Nordanstig	7 678	21	2 680	34,9	64	55	2 616	206	341	214	146	223	769	248	132	337
Ockelbo	4 796	11	1 651	34,4	29	25	1 622	162	163	120	42	148	570	192	70	155
Ovanåker	9 374	29	3 052	32,6	64	57	2 988	231	463	292	301	184	924	169	139	285
Sandviken	28 917	97	11 225	38,8	164	153	11 061	1 281	488	1 109	382	850	3 932	1 031	790	1 198
Söderhamn	20 683	65	7 047	34,1	112	96	6 935	699	536	592	255	523	2 449	655	403	823
Västernorrlands län	**191 408**	**520**	**77 264**	**40**	**1 274**	**1 147**	**75 990**	**8 446**	**4 673**	**6 838**	**3 611**	**6 245**	**28 544**	**5 136**	**5 372**	**7 125**
Härnösand	19 426	48	8 235	42,4	119	109	8 116	940	587	842	344	896	2 570	544	616	777
Kramfors	15 626	40	6 141	39,3	116	107	6 025	503	609	379	212	378	2 506	634	339	465
Sollefteå	16 423	58	6 316	38,5	135	124	6 181	515	412	358	200	463	2 850	474	321	588
Sundsvall	74 439	229	30 897	41,5	448	396	30 449	4 139	1 287	3 350	1 225	2 901	10 195	1 974	2 516	2 862
Timrå	13 747	26	5 221	38,0	81	68	5 140	401	267	373	151	297	2 362	429	412	448
Ånge	8 120	14	2 833	34,9	49	47	2 784	231	212	157	91	151	1 224	229	170	319
Örnsköldsvik	43 627	105	17 621	40,4	326	296	17 295	1 717	1 299	1 379	1 388	1 159	6 837	852	998	1 666
Jämtlands län	**100 419**	**300**	**41 448**	**41,3**	**774**	**703**	**40 674**	**4 099**	**5 698**	**2 666**	**984**	**3 748**	**14 112**	**2 715**	**2 397**	**4 255**
Berg	5 977	18	2 227	37,3	41	38	2 186	171	390	115	43	141	711	168	111	336
Bräcke	5 402	19	2 125	39,3	43	39	2 082	188	266	103	21	104	935	145	120	200
Härjedalen	8 644	32	3 099	35,9	66	63	3 033	297	297	206	71	180	1 273	194	134	381
Krokom	10 868	33	4 613	42,4	73	67	4 540	360	1 064	256	118	389	1 392	311	227	423
Ragunda	4 565	23	1 582	34,7	32	31	1 550	87	233	64	14	82	665	139	68	198
Strömsund	9 971	34	3 631	36,4	77	72	3 554	206	406	134	78	146	1 619	271	198	496
Åre	7 971	29	3 496	43,9	91	87	3 405	443	528	309	114	416	938	161	213	283
Östersund	47 021	112	20 675	44,0	351	306	20 324	2 347	2 514	1 479	525	2 290	6 579	1 326	1 326	1 938

Tabell 5a. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Giltiga valsedlars fördelning efter partier både i absoluta tal								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Västerbottens län	**202 030**	**723**	**91 845**	**45,5**	**1 387**	**1 277**	**90 458**	**6 984**	**4 636**	**7 838**	**4 425**	**9 015**	**27 591**	**7 598**	**7 133**	**15 238**
Bjurholm	1 962	4	789	40,2	4	4	785	97	71	113	57	26	240	24	40	117
Dorotea	2 351	7	844	35,9	12	11	832	49	45	89	15	18	358	60	32	166
Lycksele	9 900	18	3 742	37,8	78	70	3 664	264	132	307	318	133	1 277	311	197	725
Malå	2 641	11	915	34,6	27	25	888	45	27	99	38	33	318	122	50	156
Nordmaling	5 758	24	2 387	41,5	40	35	2 347	192	247	176	119	109	808	145	124	427
Norsjö	3 443	4	1 191	34,6	10	10	1 181	45	73	82	95	35	414	125	68	244
Robertsfors	5 432	17	2 286	42,1	28	25	2 258	119	364	134	160	155	656	145	140	385
Skellefteå	56 454	100	25 605	45,4	431	391	25 174	1 635	1 074	1 972	1 265	1 748	9 696	2 503	1 714	3 567
Sorsele	2 182	10	736	33,7	12	12	724	48	54	42	34	42	225	60	41	178
Storuman	5 058	9	1 845	36,5	30	28	1 815	155	88	152	117	96	493	115	92	507
Umeå	87 805	452	43 554	49,6	611	566	42 943	3 870	1 809	4 110	1 738	6 231	10 530	3 372	4 208	7 075
Vilhelmina	5 692	11	2 341	41,1	40	39	2 301	83	145	126	118	85	804	206	129	605
Vindeln	4 480	26	1 723	38,5	26	25	1 697	149	179	131	137	75	574	72	100	280
Vännäs	6 370	14	2 850	44,7	25	24	2 825	169	255	216	176	210	805	272	155	567
Åsele	2 502	16	1 037	41,4	13	12	1 024	64	73	89	38	19	393	66	43	239
Norrbottens län	**195 302**	**1 290**	**78 960**	**40,4**	**1 197**	**1 088**	**77 763**	**7 823**	**2 938**	**5 125**	**2 529**	**5 471**	**30 772**	**8 831**	**6 083**	**8 191**
Arjeplog	2 520	3	974	38,7	16	15	958	66	43	77	27	52	330	165	74	124
Arvidsjaur	5 381	12	2 240	41,6	28	28	2 212	163	100	147	29	84	952	340	168	229
Boden	21 722	71	9 349	43,0	137	123	9 212	1 213	250	719	310	524	3 587	933	728	948
Gällivare	15 002	50	4 871	32,5	68	58	4 803	453	57	191	112	210	2 062	838	366	514
Haparanda	6 574	394	1 882	28,6	34	32	1 848	262	170	83	68	90	731	135	142	167
Jokkmokk	4 252	19	1 604	37,7	31	25	1 573	107	40	92	30	145	616	226	125	192
Kalix	13 471	108	5 042	37,4	99	83	4 943	435	198	332	122	332	2 428	409	261	426
Kiruna	17 989	108	5 757	32,0	86	79	5 671	391	98	244	188	409	2 046	981	493	821
Luleå	57 505	271	25 619	44,6	420	390	25 199	3 158	898	2 079	789	2 483	8 859	2 334	2 364	2 235
Pajala	5 151	65	1 739	33,8	30	28	1 709	124	67	57	88	61	655	413	71	173
Piteå	32 379	62	14 992	46,3	183	169	14 809	1 136	578	882	580	914	6 492	1 356	980	1 891
Älvsbyn	6 675	13	2 463	36,9	16	16	2 447	142	128	136	109	83	953	383	205	308
Överkalix	3 024	16	1 151	38,1	23	21	1 128	54	97	37	19	34	602	157	51	77
Övertorneå	3 657	98	1 277	34,9	26	21	1 251	119	214	49	58	50	459	161	55	86

Tabell 5b. Valet till Europaparlamentet 2009 kommunvis. Röstberättigade, röstande och giltiga valsedlars procentuella fördelning efter parti

Table 5b. European Parliament election in 2009 by municipality. Those entitled to vote, voters and the percentage distribution of valid ballot papers by party

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka										
Hela riket	**7 088 303**	**48 413**	**3 227 561**	**45,5**	**59 015**	**54 509**	**3 168 546**	**18,8**	**5,5**	**13,6**	**4,7**	**11,0**	**24,4**	**5,7**	**7,1**	**9,2**
Stockholms län	**1 470 438**	**16 452**	**751 426**	**51,1**	**9 125**	**8 225**	**742 301**	**24,9**	**3,0**	**18,1**	**3,7**	**13,8**	**16,6**	**4,9**	**7,1**	**7,9**
Botkyrka	52 779	705	22 968	43,5	302	266	22 666	15,4	2,1	15,8	3,7	9,6	31,5	6,0	7,8	8,0
Danderyd	22 749	253	14 660	64,4	116	106	14 544	47,4	3,5	22,8	5,8	6,4	4,3	0,8	4,6	4,6
Ekerö	17 694	163	9 498	53,7	112	96	9 386	28,9	4,0	21,7	4,5	13,4	11,2	2,8	6,2	7,1
Haninge	53 231	556	22 824	42,9	347	317	22 477	19,1	2,3	14,9	3,7	10,9	26,2	5,1	9,3	8,5
Huddinge	64 332	836	29 882	46,4	419	388	29 463	22,5	2,5	16,2	3,8	11,8	21,4	5,0	8,2	8,6
Järfälla	47 187	553	23 773	50,4	269	251	23 504	21,7	2,4	18,0	4,5	11,6	20,8	5,4	8,1	7,7
Lidingö	32 372	376	19 714	60,9	145	131	19 569	40,6	3,5	24,3	4,7	9,0	6,7	1,7	4,2	5,4
Nacka	61 677	803	34 321	55,6	420	353	33 901	30,9	2,9	20,2	3,6	13,6	12,9	3,3	6,2	6,6
Norrtälje	43 511	263	17 151	39,4	327	316	16 824	21,6	6,8	14,8	4,0	10,8	22,1	4,8	6,8	8,3
Nykvarn	6 429	66	2 664	41,4	57	52	2 607	22,0	5,0	15,7	3,8	10,0	23,7	4,1	5,3	10,4
Nynäshamn	19 271	137	8 216	42,6	173	148	8 043	18,7	3,4	14,4	3,6	11,8	25,4	6,3	8,5	7,9
Salem	10 581	128	5 472	51,7	82	74	5 390	22,0	3,9	19,9	4,2	12,3	17,7	3,6	8,3	8,1
Sigtuna	27 773	291	11 802	42,5	155	145	11 647	23,6	3,3	17,1	4,6	9,6	22,7	3,8	7,8	7,6
Sollentuna	44 509	509	24 866	55,9	315	269	24 551	28,2	3,3	21,6	5,3	10,6	13,8	3,3	7,9	6,1
Solna	51 434	633	26 847	52,2	335	301	26 512	24,4	2,7	18,4	3,6	14,0	15,8	4,9	8,2	8,0
Stockholm	625 813	6 759	337 223	53,9	3 732	3 330	333 491	23,4	2,8	17,5	3,1	16,8	15,0	5,9	6,9	8,5
Sundbyberg	27 550	280	12 659	45,9	182	173	12 477	20,1	2,8	15,1	2,8	14,9	20,6	6,6	8,9	8,2
Södertälje	58 368	746	24 686	42,3	342	321	24 344	16,5	3,4	16,4	4,0	12,1	27,2	4,9	6,7	8,9
Tyresö	30 075	379	15 286	50,8	219	203	15 067	25,4	2,7	18,5	3,7	12,7	18,8	3,9	7,0	7,2
Täby	46 285	530	27 112	58,6	263	252	26 849	37,7	3,2	24,6	4,7	7,9	8,3	1,7	6,2	5,7
Upplands Väsby	27 719	410	12 155	43,9	175	157	11 980	20,9	2,5	16,8	4,7	11,3	21,8	4,6	9,4	8,0
Upplands-Bro	16 221	209	7 384	45,5	109	98	7 275	21,4	2,7	15,2	6,1	10,9	21,4	4,9	9,0	8,4
Vallentuna	20 644	189	10 546	51,1	147	137	10 399	27,0	4,6	18,6	4,5	11,9	14,4	3,2	8,0	7,8
Vaxholm	7 858	66	4 180	53,2	58	55	4 122	32,0	3,8	21,2	4,1	13,0	10,8	3,2	5,7	6,2
Värmdö	26 330	311	12 070	45,8	127	117	11 943	27,6	2,9	17,8	3,3	14,4	15,3	4,1	5,9	8,7
Österåker	28 046	301	13 467	48,0	197	169	13 270	28,9	2,8	20,6	3,7	11,4	15,1	3,4	6,7	7,3

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Uppsala län	**251 513**	**1 725**	**121 602**	**48,3**	**2 071**	**1 960**	**119 531**	**17,6**	**6,1**	**16,0**	**4,6**	**13,0**	**21,0**	**5,7**	**7,2**	**8,7**
Enköping	29 959	163	12 252	40,9	278	265	11 974	23,4	10,2	11,2	3,6	8,6	23,9	4,5	6,6	8,0
Heby	10 414	51	3 951	37,9	115	106	3 836	10,7	16,3	10,8	5,6	5,7	27,0	8,2	6,2	9,5
Håbo	13 828	140	5 879	42,5	107	102	5 772	25,2	3,9	16,4	3,3	9,1	20,6	4,3	8,5	8,5
Knivsta	10 068	109	5 161	51,3	67	64	5 094	22,4	6,4	20,2	5,8	11,6	16,1	3,7	6,3	7,5
Tierp	15 660	51	6 080	38,8	119	111	5 961	9,6	9,4	10,8	3,1	7,8	37,9	7,4	5,2	8,9
Uppsala	147 823	1 094	79 128	53,5	1 181	1 125	77 947	17,2	4,6	17,5	5,0	15,5	17,9	5,8	7,7	8,7
Älvkarleby	6 957	22	2 742	39,4	60	52	2 682	8,0	2,5	10,0	2,2	7,4	43,0	10,1	5,8	11,0
Östhammar	16 804	95	6 409	38,1	144	135	6 265	16,4	10,8	12,8	3,7	7,3	29,2	4,3	5,3	10,2
Södermanlands län	**203 987**	**1 276**	**90 043**	**44,1**	**2 085**	**1 862**	**87 958**	**17,5**	**5,5**	**12,9**	**4,2**	**10,8**	**29,3**	**5,0**	**6,7**	**8,2**
Eskilstuna	71 028	520	29 582	41,6	686	604	28 896	16,6	4,1	12,4	3,9	11,1	31,6	5,2	7,2	8,0
Flen	12 230	78	5 420	44,3	94	86	5 326	15,5	7,9	10,4	3,6	9,6	33,4	5,8	5,0	8,7
Gnesta	7 735	57	3 332	43,1	83	74	3 249	16,3	8,9	10,6	3,4	15,1	25,7	5,7	5,6	8,6
Katrineholm	24 781	88	10 663	43,0	270	236	10 393	14,5	6,5	13,4	4,0	10,7	31,6	5,1	6,6	7,5
Nyköping	39 834	192	19 216	48,2	499	460	18 717	17,3	6,3	12,7	5,0	10,5	29,0	4,3	6,2	8,6
Oxelösund	8 861	93	3 813	43,0	109	96	3 704	13,5	3,4	10,8	2,9	9,6	33,9	10,1	7,3	8,6
Strängnäs	24 080	147	10 992	45,6	215	190	10 777	24,1	5,4	16,5	4,7	10,2	20,6	3,9	7,3	7,3
Trosa	8 562	73	4 219	49,3	57	48	4 162	26,8	4,0	14,8	3,7	10,7	20,5	2,9	6,1	10,5
Vingåker	6 876	28	2 806	40,8	72	68	2 734	11,9	7,5	10,0	4,4	10,6	34,3	5,1	7,0	9,1
Östergötlands län	**327 891**	**1 361**	**148 271**	**45,2**	**2 753**	**2 521**	**145 518**	**17,0**	**9,2**	**10,5**	**4,9**	**12,1**	**25,8**	**4,7**	**8,1**	**7,7**
Boxholm	4 152	13	1 650	39,7	29	27	1 621	11,0	11,9	5,1	4,0	9,7	40,3	6,7	5,5	5,8
Finspång	16 251	96	7 159	44,1	146	136	7 013	10,5	8,9	8,0	5,5	9,6	37,4	6,2	5,4	8,4
Kinda	7 657	36	3 301	43,1	77	75	3 224	13,7	15,7	8,7	6,5	11,1	26,1	4,1	5,7	8,3
Linköping	109 859	441	55 520	50,5	933	854	54 587	19,3	7,8	12,4	5,0	14,4	20,9	4,2	9,5	6,5
Mjölby	19 977	47	8 301	41,6	180	162	8 121	16,7	11,5	8,1	5,1	8,5	31,3	4,7	6,7	7,4
Motala	32 639	131	13 314	40,8	302	277	13 012	15,0	7,4	10,1	4,2	9,1	33,8	5,1	7,3	7,9
Norrköping	97 992	423	41 995	42,9	719	646	41 276	16,9	7,3	10,1	4,2	12,0	26,5	5,5	8,5	9,1

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Söderköping	10 907	35	4 723	43,3	92	87	4 631	17,6	17,8	9,1	4,7	11,9	21,0	3,7	6,3	7,9
Vadstena	5 977	28	2 812	47,0	57	53	2 755	22,8	9,5	11,4	6,5	10,7	23,7	3,7	4,5	7,2
Valdemarsvik	6 353	37	2 628	41,4	43	41	2 585	12,3	27,2	5,8	4,3	5,4	28,0	4,1	4,6	8,3
Ydre	2 954	27	1 378	46,6	57	53	1 321	10,7	20,5	8,6	13,9	10,4	20,8	4,2	3,6	7,1
Åtvidaberg	9 029	24	3 697	40,9	67	61	3 630	13,4	15,1	7,8	4,2	10,9	31,3	4,5	6,0	6,9
Ödeshög	4 144	23	1 793	43,3	51	49	1 742	14,6	16,4	7,3	12,5	8,7	22,4	3,5	5,4	9,2
Jönköpings län	**255 870**	**1 139**	**115 439**	**45,1**	**2 588**	**2 368**	**112 851**	**15,9**	**6,8**	**10,5**	**15,3**	**8,1**	**24,9**	**4,9**	**5,6**	**8,0**
Aneby	4 976	22	2 095	42,1	42	38	2 053	10,6	12,9	10,7	18,7	7,2	22,6	3,7	4,2	9,4
Eksjö	12 892	76	5 341	41,4	138	128	5 203	17,3	11,9	11,0	13,0	9,0	21,3	3,9	5,4	7,1
Gislaved	21 779	144	8 940	41,0	242	229	8 698	17,7	9,7	10,0	8,9	6,0	31,8	3,4	5,3	7,4
Gnosjö	6 974	43	3 082	44,2	96	90	2 986	16,2	5,6	11,2	22,2	4,6	25,1	2,9	4,6	7,6
Habo	7 721	23	3 915	50,7	84	77	3 831	17,8	4,6	10,1	19,5	7,9	22,2	4,5	5,2	8,1
Jönköping	96 554	338	47 236	48,9	882	800	46 354	16,4	4,2	11,1	16,3	9,8	23,5	5,1	6,0	7,5
Mullsjö	5 313	29	2 566	48,3	62	56	2 504	14,2	4,3	9,9	22,9	8,0	23,6	4,0	5,9	7,1
Nässjö	22 486	78	9 305	41,4	245	217	9 060	14,5	7,1	9,0	13,1	7,8	27,9	5,5	6,7	8,3
Sävsjö	8 244	39	3 451	41,9	105	101	3 346	14,2	11,2	8,1	20,1	5,4	18,4	5,2	5,1	12,3
Tranås	14 057	54	6 036	42,9	138	119	5 898	15,9	6,2	10,3	12,1	9,3	26,5	5,8	5,1	8,9
Vaggeryd	9 708	45	4 430	45,6	97	92	4 333	13,1	7,2	8,8	17,2	5,8	29,4	4,8	4,4	9,3
Vetlanda	20 220	122	7 483	37,0	185	169	7 298	15,6	10,8	10,3	13,3	6,5	22,8	5,7	5,4	9,6
Värnamo	24 946	126	11 559	46,3	272	252	11 287	15,4	9,0	11,0	14,1	6,1	27,0	5,1	4,8	7,5
Kronobergs län	**139 264**	**958**	**59 357**	**42,6**	**1 285**	**1 189**	**58 072**	**17,2**	**8,7**	**10,6**	**6,0**	**8,9**	**23,9**	**9,4**	**6,4**	**9,1**
Alvesta	14 227	84	5 629	39,6	146	133	5 483	15,7	11,2	8,6	5,2	7,6	25,1	10,7	5,6	10,3
Lessebo	6 011	88	2 349	39,1	55	54	2 294	12,5	6,7	8,1	2,7	7,2	35,7	11,8	6,2	9,1
Ljungby	21 099	173	8 268	39,2	180	165	8 088	15,6	10,2	10,5	8,4	7,3	25,0	7,2	6,3	9,5
Markaryd	7 270	86	2 616	36,0	60	57	2 556	13,3	8,8	7,9	11,6	5,0	27,3	3,9	7,9	14,3
Tingsryd	9 784	119	3 329	34,0	87	78	3 242	17,3	17,0	7,9	5,6	6,8	22,8	7,1	5,2	10,4
Uppvidinge	6 990	59	2 747	39,3	87	83	2 660	12,7	13,0	8,8	4,8	6,0	26,0	8,8	6,1	13,8
Växjö	62 063	237	29 622	47,7	575	529	29 047	18,9	6,5	11,9	5,3	10,7	21,5	11,1	6,6	7,6
Älmhult	11 820	112	4 797	40,6	95	90	4 702	17,9	9,3	10,3	6,1	7,8	27,4	5,5	5,8	9,8

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berättigade	Därav utländska EU-medborgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berättigade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka										
Kalmar län	**184 826**	**929**	**79 745**	**43,1**	**2 497**	**2 397**	**77 248**	**15,5**	**10,5**	**9,6**	**6,2**	**8,7**	**29,6**	**5,6**	**6,5**	**7,8**
Borgholm	8 909	45	4 834	54,3	245	243	4 589	17,7	18,9	11,0	6,0	8,0	22,2	4,0	4,6	7,6
Emmaboda	7 302	70	3 064	42,0	95	90	2 969	12,1	11,5	6,6	5,1	7,4	36,2	6,9	5,9	8,3
Hultsfred	10 965	94	3 950	36,0	118	117	3 832	11,0	12,6	7,1	8,3	6,6	33,1	6,3	5,7	9,3
Högsby	4 516	37	1 632	36,1	33	31	1 599	12,4	12,7	7,7	7,4	6,9	32,0	5,5	7,9	7,4
Kalmar	48 969	196	22 683	46,3	590	565	22 093	17,8	6,8	10,7	5,4	11,6	27,8	5,3	7,5	7,2
Mönsterås	10 266	46	3 916	38,1	131	122	3 785	11,5	13,5	8,2	6,2	6,9	34,1	5,3	6,1	8,3
Mörbylånga	10 858	43	6 653	61,3	363	356	6 290	16,6	13,1	9,8	4,9	8,2	30,5	3,8	6,4	6,6
Nybro	15 557	101	6 625	42,6	209	202	6 416	12,5	11,1	7,5	6,8	5,9	34,1	8,2	6,8	7,0
Oskarshamn	20 663	92	7 752	37,5	236	218	7 516	16,0	5,6	10,7	8,1	6,9	31,9	6,6	6,6	7,6
Torsås	5 556	37	2 155	38,8	55	53	2 100	13,6	17,9	9,6	7,7	6,9	27,1	4,0	6,1	7,1
Vimmerby	12 099	39	4 576	37,8	110	105	4 466	12,0	14,7	7,7	9,6	7,1	27,8	5,2	5,4	10,3
Västervik	29 166	129	11 905	40,8	312	295	11 593	16,6	10,6	10,2	4,5	8,9	28,2	5,8	6,2	8,8
Gotlands län	**45 935**	**131**	**20 163**	**43,9**	**446**	**425**	**19 717**	**15,0**	**14,4**	**10,2**	**2,9**	**11,7**	**26,1**	**5,5**	**7,0**	**7,1**
Gotland	45 935	131	20 163	43,9	446	425	19 717	15,0	14,4	10,2	2,9	11,7	26,1	5,5	7,0	7,1
Blekinge län	**118 117**	**529**	**47 978**	**40,6**	**1 144**	**1 051**	**46 834**	**16,4**	**6,3**	**11,1**	**4,1**	**8,4**	**28,6**	**5,7**	**6,9**	**12,6**
Karlshamn	24 579	130	9 503	38,7	253	232	9 250	15,6	5,4	10,7	4,0	9,8	29,1	6,2	7,4	11,9
Karlskrona	47 827	151	21 046	44,0	472	440	20 574	17,5	5,9	12,4	4,3	8,9	27,5	4,7	6,5	12,0
Olofström	10 156	94	3 760	37,0	102	88	3 658	10,4	6,2	8,7	4,3	5,8	38,4	7,4	6,6	12,2
Ronneby	22 329	93	8 968	40,2	198	179	8 770	15,4	8,6	10,2	3,5	8,0	26,1	6,4	7,7	14,1
Sölvesborg	13 226	61	4 701	35,5	119	112	4 582	19,7	5,2	9,1	4,4	5,7	29,7	5,9	6,8	13,4
Skåne län	**922 807**	**8 033**	**398 890**	**43,2**	**8 620**	**7 927**	**390 270**	**22,9**	**4,5**	**14,6**	**3,3**	**9,6**	**22,2**	**3,9**	**7,3**	**11,5**
Bjuv	10 430	127	3 423	32,8	106	96	3 317	16,0	4,6	9,3	3,0	4,9	37,1	3,5	8,1	13,5
Bromölla	9 432	64	3 229	34,2	76	74	3 153	12,8	4,3	8,7	3,0	5,2	36,4	6,9	7,5	15,1
Burlöv	11 616	86	4 608	39,7	75	71	4 533	18,9	2,6	11,5	2,4	7,8	31,1	4,3	7,3	13,9
Båstad	11 562	62	5 334	46,1	88	85	5 246	36,5	8,6	17,0	4,4	8,3	11,3	1,6	4,6	7,7
Eslöv	23 232	137	9 104	39,2	265	249	8 839	17,1	7,9	10,5	2,5	8,1	30,0	3,5	7,9	12,4

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka										
Helsingborg	97 771	958	41 764	42,7	818	740	40 946	24,9	2,7	15,2	3,6	8,7	22,7	3,1	7,6	11,5
Hässleholm	38 394	234	15 185	39,6	378	366	14 807	17,7	8,8	10,6	7,4	8,2	23,6	3,7	6,3	13,7
Höganäs	18 942	172	9 182	48,5	200	183	8 982	30,7	4,2	19,1	5,3	7,9	17,6	2,3	5,9	7,0
Hörby	11 316	89	4 120	36,4	141	134	3 979	17,1	12,2	9,7	5,4	7,2	22,5	3,2	6,3	16,4
Höör	11 395	128	4 565	40,1	118	113	4 447	21,9	6,8	11,3	4,4	11,2	19,9	3,9	7,5	13,0
Klippan	12 301	148	4 197	34,1	116	104	4 081	20,2	6,3	11,3	5,2	5,8	28,2	3,4	8,1	11,6
Kristianstad	60 094	237	24 801	41,3	693	647	24 108	20,9	5,4	13,9	4,3	8,5	23,4	3,6	6,9	13,0
Kävlinge	21 115	173	9 521	45,1	237	220	9 284	25,0	6,0	15,5	2,1	6,8	23,7	2,8	7,3	10,8
Landskrona	29 937	291	12 429	41,5	267	240	12 162	17,8	2,5	17,3	1,7	6,1	31,2	3,9	7,5	12,0
Lomma	15 397	134	8 778	57,0	184	168	8 594	34,9	4,1	20,9	3,0	7,6	13,8	1,5	5,7	8,4
Lund	83 488	834	47 631	57,1	847	774	46 784	19,2	4,2	18,6	2,9	16,8	15,2	5,1	8,9	9,1
Malmö	212 650	2 300	91 733	43,1	1 601	1 445	90 132	21,3	2,0	14,1	2,2	11,8	22,9	5,7	7,9	12,1
Osby	9 731	51	3 624	37,2	79	68	3 545	12,7	8,6	10,0	6,7	6,9	29,7	4,7	5,8	15,0
Perstorp	5 246	50	1 741	33,2	56	50	1 685	17,3	7,3	11,4	3,1	4,3	30,9	5,2	9,2	11,2
Simrishamn	15 743	126	6 506	41,3	139	131	6 367	24,0	7,2	15,2	3,2	8,6	19,5	3,2	6,0	13,0
Sjöbo	13 985	111	4 971	35,5	155	136	4 816	20,6	10,3	10,8	3,1	6,8	22,5	3,3	7,1	15,4
Skurup	10 978	101	4 210	38,3	119	107	4 091	22,4	8,8	12,1	2,4	6,0	23,2	3,5	8,0	13,6
Staffanstorp	15 920	114	7 698	48,4	142	133	7 556	28,1	5,0	14,9	3,1	7,0	22,7	1,9	7,3	9,9
Svalöv	9 807	119	3 895	39,7	103	97	3 792	17,8	13,6	9,5	2,8	7,8	25,6	2,8	7,4	12,6
Svedala	14 265	102	5 825	40,8	157	145	5 668	24,0	5,6	14,6	2,5	6,0	24,5	2,9	7,2	12,7
Tomelilla	9 991	64	3 380	33,8	85	79	3 295	18,8	11,8	11,2	2,3	8,6	22,5	2,8	6,8	15,2
Trelleborg	31 595	238	12 238	38,7	322	291	11 916	21,9	4,8	12,4	3,1	6,4	28,6	3,0	6,3	13,5
Vellinge	24 947	232	12 635	50,6	198	186	12 437	46,7	3,5	19,3	3,1	4,6	9,6	0,9	4,6	7,8
Ystad	22 615	154	9 214	40,7	224	203	8 990	25,0	6,0	14,0	2,4	7,5	25,0	2,6	6,7	10,9
Åstorp	10 336	92	3 449	33,4	90	84	3 359	18,7	4,9	8,7	3,4	5,1	34,6	4,3	9,2	11,2
Ängelholm	30 793	158	13 333	43,3	344	331	12 989	32,2	4,9	13,6	4,4	8,7	18,4	2,6	6,2	9,1
Örkelljunga	7 254	71	2 669	36,8	72	66	2 597	19,3	6,4	13,3	14,0	5,7	20,7	2,2	6,3	12,2
Östra Göinge	10 529	76	3 898	37,0	125	111	3 773	14,6	7,3	8,8	6,2	6,7	31,6	4,2	6,2	14,4

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Hallands län	**227 059**	**1 203**	**105 873**	**46,6**	**2 397**	**2 219**	**103 476**	**22,9**	**7,9**	**14,0**	**4,5**	**9,4**	**23,7**	**3,8**	**6,3**	**7,4**
Falkenberg	31 443	129	14 267	45,4	348	317	13 919	18,0	13,1	11,9	4,0	8,5	27,9	3,7	5,7	7,3
Halmstad	70 811	341	33 055	46,7	707	669	32 348	21,2	4,9	13,5	4,4	10,2	28,0	4,1	6,5	7,2
Hylte	7 573	87	3 020	39,9	87	80	2 933	14,5	13,4	11,0	4,5	6,9	32,7	3,5	5,1	8,3
Kungsbacka	54 517	335	26 649	48,9	422	378	26 227	31,9	5,6	17,8	4,9	9,6	13,8	2,5	7,2	6,7
Laholm	18 207	123	7 682	42,2	189	171	7 493	19,6	13,9	12,6	4,8	7,6	21,5	4,2	5,6	10,3
Varberg	44 508	188	21 200	47,6	644	604	20 556	20,0	9,2	12,3	4,3	9,8	26,2	4,9	5,7	7,5
Västra Götalands län	**1 197 819**	**7 154**	**557 393**	**46,5**	**10 118**	**9 308**	**547 275**	**18,1**	**5,4**	**13,2**	**5,1**	**11,9**	**24,3**	**5,7**	**7,5**	**8,7**
Ale	20 110	145	8 538	42,5	183	176	8 355	14,1	4,8	11,0	4,7	9,8	29,8	6,7	9,1	9,9
Alingsås	28 800	167	14 153	49,1	265	242	13 888	15,7	5,5	15,3	8,0	14,7	20,0	6,4	7,0	7,3
Bengtsfors	7 688	51	2 559	33,3	61	56	2 498	11,9	8,6	9,7	5,9	8,9	27,6	7,2	5,0	15,2
Bollebygd	6 237	37	2 887	46,3	64	60	2 823	20,3	5,9	11,8	5,7	10,0	22,7	6,2	7,8	9,6
Borås	77 324	487	35 932	46,5	778	728	35 154	18,6	4,1	12,1	5,1	9,8	28,2	5,8	7,5	8,8
Dals-Ed	3 522	12	1 130	32,1	34	30	1 096	10,3	13,2	8,9	8,9	7,2	24,1	4,2	6,8	16,4
Essunga	4 379	14	1 983	45,3	43	37	1 940	20,7	16,1	10,1	6,4	6,2	24,7	3,7	4,3	7,9
Falköping	24 286	66	10 505	43,3	205	195	10 300	15,6	12,4	10,2	8,0	8,5	25,8	5,1	5,8	8,7
Färgelanda	5 164	26	1 987	38,5	58	51	1 929	11,4	18,9	8,3	4,1	5,6	28,0	4,7	5,4	13,5
Grästorp	4 525	16	1 839	40,6	36	33	1 803	21,9	17,7	9,3	4,7	6,2	24,3	4,5	5,4	5,9
Gullspång	4 208	32	1 855	44,1	33	29	1 822	12,2	8,5	9,1	5,0	5,7	36,8	5,0	6,0	11,6
Göteborg	387 870	2 984	189 939	49,0	2 669	2 403	187 270	19,8	2,3	13,8	4,0	15,4	20,5	6,7	8,8	8,8
Götene	10 026	38	4 805	47,9	91	81	4 714	14,5	10,6	10,3	9,3	9,2	28,4	5,7	5,2	6,7
Herrljunga	7 181	36	3 275	45,6	90	87	3 185	13,6	14,5	10,9	8,3	7,4	23,1	5,6	6,9	9,7
Hjo	6 968	32	3 437	49,3	59	54	3 378	18,9	8,2	12,4	8,1	8,9	27,0	4,4	5,4	6,7
Härryda	24 298	201	12 303	50,6	227	214	12 076	21,9	4,3	17,1	4,4	12,9	19,3	4,3	8,3	7,5
Karlsborg	5 477	20	2 297	41,9	51	49	2 246	15,5	10,9	12,2	6,6	7,2	28,9	3,3	5,7	9,6
Kungälv	30 926	155	15 171	49,1	296	273	14 875	19,1	6,0	13,9	5,9	10,1	25,9	4,2	6,9	8,1
Lerum	27 822	184	14 132	50,8	233	222	13 899	20,7	4,1	18,4	5,1	13,6	18,5	4,7	6,8	8,1
Lidköping	29 655	85	14 146	47,7	262	249	13 884	16,5	8,0	10,5	7,0	9,8	30,0	6,1	5,7	6,4
Lilla Edet	9 605	76	3 624	37,7	86	75	3 538	10,3	6,4	9,9	3,7	8,4	32,1	8,9	7,7	12,5

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Lysekil	11 649	37	4 664	40,0	95	88	4 569	16,2	4,2	14,1	3,1	11,5	30,3	5,6	6,2	8,8
Mariestad	18 743	86	8 584	45,8	161	146	8 423	16,0	6,3	12,1	5,3	9,7	30,7	5,7	5,8	8,3
Mark	25 772	150	11 491	44,6	303	287	11 188	13,6	9,1	10,6	5,7	9,8	30,6	6,0	5,9	8,6
Mellerud	7 234	31	2 719	37,6	65	61	2 654	15,4	15,3	9,5	6,0	7,4	23,5	5,0	5,9	12,0
Munkedal	7 950	22	2 940	37,0	66	56	2 874	14,0	12,2	8,4	4,8	8,0	27,1	6,3	6,8	12,4
Mölndal	45 352	303	22 703	50,1	411	381	22 292	20,1	3,5	16,3	4,6	13,0	20,3	4,8	8,7	8,7
Orust	12 271	52	5 555	45,3	154	134	5 401	18,1	8,4	14,7	3,6	11,2	23,2	5,4	5,6	9,8
Partille	25 106	173	12 211	48,6	179	161	12 032	20,7	2,8	15,9	6,1	11,3	21,3	5,0	8,3	8,5
Skara	14 358	46	6 545	45,6	121	110	6 424	17,6	10,9	11,0	5,2	10,0	27,0	4,8	5,6	7,9
Skövde	39 503	220	18 589	47,1	398	384	18 191	17,4	8,3	13,0	5,5	8,6	26,5	4,4	8,1	8,1
Sotenäs	7 468	37	3 176	42,5	32	27	3 144	22,7	5,1	16,6	5,5	7,3	24,6	4,7	5,5	8,0
Stenungsund	17 766	87	8 023	45,2	157	145	7 866	20,8	4,8	14,4	4,5	10,3	25,5	4,6	6,9	8,2
Strömstad	8 319	40	2 807	33,7	62	57	2 745	16,5	8,6	16,2	3,7	11,8	23,1	6,8	6,4	6,9
Svenljunga	7 876	64	3 120	39,6	85	78	3 035	16,7	12,5	11,0	4,9	7,1	26,7	3,8	4,9	12,4
Tanum	9 673	43	3 713	38,4	107	91	3 606	21,4	13,2	14,3	3,6	11,4	16,4	4,3	5,6	9,8
Tibro	8 213	20	3 484	42,4	59	59	3 425	12,6	8,9	12,2	9,5	7,2	32,2	4,2	5,6	7,6
Tidaholm	9 870	24	4 452	45,1	86	80	4 366	10,9	8,0	8,3	5,5	7,4	40,7	5,4	5,9	7,9
Tjörn	11 852	39	5 466	46,1	117	104	5 349	21,1	4,4	16,6	9,9	10,7	20,7	3,0	6,4	7,3
Tranemo	8 913	74	4 132	46,4	83	75	4 049	15,2	14,4	10,1	4,3	7,5	30,3	2,8	4,4	10,8
Trollhättan	40 899	236	18 044	44,1	341	313	17 703	14,1	4,4	11,7	3,3	9,5	36,9	5,4	7,5	7,2
Töreboda	7 222	26	2 861	39,6	47	43	2 814	14,6	13,9	10,0	4,7	6,9	29,3	5,4	5,5	9,7
Uddevalla	39 589	153	17 658	44,6	355	324	17 303	15,3	4,6	12,5	5,5	10,2	28,0	5,7	6,5	11,7
Ulricehamn	17 568	89	7 886	44,9	181	172	7 705	17,8	12,3	12,3	6,6	8,9	23,6	4,1	4,9	9,5
Vara	12 400	32	5 360	43,2	126	120	5 234	19,4	16,1	10,4	5,5	6,4	24,7	4,6	6,3	6,5
Vårgårda	8 221	24	3 755	45,7	91	84	3 664	12,2	12,5	12,3	14,6	9,8	20,5	3,8	6,5	7,8
Vänersborg	28 724	113	12 867	44,8	258	237	12 609	15,1	7,6	11,7	4,8	10,0	29,5	6,5	6,5	8,3
Åmål	9 856	39	3 533	35,8	65	61	3 468	14,3	8,3	10,8	4,6	9,3	31,0	6,9	4,9	9,8
Öckerö	9 381	30	4 558	48,6	89	86	4 469	19,8	1,6	14,9	14,9	8,1	23,2	2,8	7,0	7,8

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Värmlands län	**213 152**	**881**	**86 859**	**40,7**	**1 686**	**1 625**	**85 173**	**14,8**	**7,5**	**11,8**	**4,1**	**9,2**	**31,2**	**6,5**	**6,4**	**8,4**
Arvika	20 346	93	7 411	36,4	162	160	7 249	13,7	7,1	11,1	3,8	10,8	30,7	7,2	5,9	9,8
Eda	5 664	37	1 724	30,4	47	45	1 677	12,2	11,2	7,8	3,2	5,8	36,3	6,7	5,4	11,4
Filipstad	8 492	52	2 951	34,8	52	51	2 899	10,9	3,5	8,3	2,6	5,8	43,8	9,6	6,6	9,0
Forshaga	8 697	34	3 323	38,2	50	47	3 273	10,4	6,5	9,0	3,8	7,4	40,8	6,3	6,0	9,8
Grums	7 201	26	2 666	37,0	49	45	2 617	11,0	7,1	7,0	3,7	6,0	43,4	7,3	6,8	7,8
Hagfors	10 239	69	3 397	33,2	80	75	3 317	8,3	5,8	7,2	2,7	4,9	47,1	10,6	4,4	9,1
Hammarö	10 998	35	5 228	47,5	83	79	5 145	16,6	3,9	14,1	5,1	9,6	32,1	5,4	7,2	5,8
Karlstad	67 306	216	31 667	47,0	593	566	31 074	17,7	5,2	13,8	4,3	11,6	26,9	5,4	7,4	7,8
Kil	9 025	29	3 684	40,8	86	85	3 598	15,1	10,1	11,2	5,3	10,3	28,1	5,3	6,5	8,1
Kristinehamn	18 944	56	7 899	41,7	170	167	7 729	15,9	5,6	12,9	4,0	9,4	31,4	7,2	6,2	7,4
Munkfors	3 058	26	1 185	38,8	21	21	1 164	5,8	8,0	8,1	2,0	5,7	47,0	9,1	5,6	8,8
Storfors	3 340	31	1 341	40,1	19	19	1 322	10,4	5,7	6,2	3,3	4,2	40,2	11,2	7,0	11,7
Sunne	10 564	62	4 258	40,3	76	74	4 182	12,5	27,0	9,0	3,8	6,8	23,0	5,0	4,6	8,2
Säffle	12 339	25	4 427	35,9	74	71	4 353	15,2	13,1	13,0	5,4	6,3	26,1	5,2	5,8	9,7
Torsby	10 007	61	3 343	33,4	74	71	3 269	13,1	7,5	9,0	2,4	6,5	36,0	10,3	5,4	9,9
Årjäng	6 932	29	2 355	34,0	50	49	2 305	12,3	13,4	14,2	7,7	5,2	26,2	5,9	4,1	10,9
Örebro län	**215 095**	**907**	**97 550**	**45,4**	**2 073**	**1 992**	**95 477**	**13,8**	**4,6**	**11,0**	**6,1**	**9,9**	**31,2**	**6,4**	**6,8**	**10,2**
Askersund	9 156	51	3 741	40,9	81	80	3 660	14,2	8,2	10,4	7,0	8,1	30,5	5,8	5,9	10,0
Degerfors	7 705	40	3 299	42,8	60	59	3 239	7,0	3,8	6,4	3,1	6,1	46,3	14,0	5,6	7,7
Hallsberg	11 707	36	5 540	47,3	133	132	5 407	10,7	5,9	7,9	5,6	8,1	37,6	7,1	6,1	10,9
Hällefors	5 725	57	2 076	36,3	49	46	2 027	8,4	4,0	8,6	1,9	6,5	42,1	10,5	6,8	11,3
Karlskoga	23 550	94	9 721	41,3	157	152	9 564	14,4	2,8	11,1	3,8	7,1	38,5	6,3	7,0	9,1
Kumla	15 060	54	6 739	44,7	174	171	6 565	11,6	5,2	9,6	8,0	7,8	34,5	5,7	7,7	9,8
Laxå	4 690	39	1 777	37,9	40	40	1 737	9,8	5,0	9,4	8,5	4,9	39,5	7,1	6,7	9,2
Lekeberg	5 557	16	2 415	43,5	65	64	2 350	13,1	12,4	10,8	8,5	8,2	25,0	5,8	4,7	11,5
Lindesberg	17 869	75	7 565	42,3	145	141	7 420	12,6	8,3	9,4	4,2	8,6	31,8	5,6	7,3	12,1
Ljusnarsberg	4 102	33	1 527	37,2	33	32	1 494	11,8	6,0	8,0	2,2	6,0	32,7	10,8	7,0	15,3
Nora	8 064	36	3 578	44,4	87	85	3 491	14,9	4,5	11,8	4,8	9,3	30,9	6,1	5,9	11,7
Örebro	101 910	376	49 572	48,6	1 049	990	48 523	15,3	3,5	12,3	7,0	12,0	27,0	5,9	7,0	10,0

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka											
Västmanlands län	**191 634**	**1 352**	**86 147**	**45,0**	**1 700**	**1 629**	**84 447**	**16,6**	**4,6**	**14,3**	**4,1**	**8,2**	**29,8**	**6,9**	**7,6**	**8,0**
Arboga	10 464	38	4 450	42,5	81	80	4 369	15,4	5,9	11,1	4,3	8,6	30,5	7,1	6,5	10,6
Fagersta	9 530	85	3 513	36,9	71	69	3 442	11,7	2,7	10,1	3,9	6,9	33,8	10,3	8,9	11,8
Hallstahammar	11 345	120	4 690	41,3	96	91	4 594	11,4	3,2	12,7	3,9	6,5	40,6	9,4	6,2	6,2
Kungsör	6 228	47	2 678	43,0	58	57	2 620	14,7	9,2	12,9	4,0	6,8	28,1	8,4	6,1	9,8
Köping	19 110	146	7 762	40,6	161	155	7 601	12,2	7,5	10,6	3,5	6,1	34,7	8,5	7,6	9,3
Norberg	4 528	19	1 815	40,1	58	56	1 757	10,8	4,8	7,8	2,7	8,4	33,3	12,2	8,7	11,4
Sala	16 783	60	7 407	44,1	192	186	7 215	14,5	11,1	11,9	4,6	8,2	27,4	6,9	6,9	8,5
Skinnskatteberg	3 578	46	1 296	36,2	21	20	1 275	8,8	6,0	13,6	3,1	8,2	34,0	10,4	4,5	11,5
Surahammar	7 501	67	3 054	40,7	57	55	2 997	9,5	3,2	10,3	2,7	7,1	43,7	9,4	7,3	6,9
Västerås	102 567	724	49 482	48,2	905	860	48 577	19,4	3,2	16,5	4,3	8,9	27,0	5,6	8,0	7,1
Dalarnas län	**216 712**	**863**	**89 356**	**41,2**	**2 290**	**2 227**	**87 066**	**12,7**	**6,2**	**11,8**	**4,0**	**9,0**	**30,2**	**7,8**	**7,4**	**10,9**
Avesta	17 535	64	8 722	49,7	432	430	8 290	10,8	6,5	9,7	3,5	8,3	36,3	7,3	7,9	9,7
Borlänge	36 495	159	15 202	41,7	311	299	14 891	12,3	4,3	10,2	3,4	8,1	33,7	8,0	8,9	11,1
Falun	43 205	171	19 456	45,0	423	410	19 033	15,7	5,3	13,8	4,4	12,6	24,1	6,7	7,2	10,3
Gagnef	7 787	39	3 226	41,4	105	104	3 121	10,4	10,8	10,5	5,1	8,8	29,0	7,3	7,0	11,1
Hedemora	12 057	58	4 568	37,9	94	93	4 474	11,5	10,3	8,5	4,3	9,7	28,2	7,6	7,4	12,4
Leksand	12 214	47	5 484	44,9	91	89	5 393	15,7	7,9	14,0	7,1	9,2	24,4	5,7	5,9	10,1
Ludvika	20 317	101	7 544	37,1	176	167	7 368	10,8	3,2	10,0	3,2	7,4	37,2	9,8	7,7	10,7
Malung	8 216	19	3 255	39,6	96	93	3 159	12,9	6,1	17,4	2,2	4,6	29,1	14,6	5,3	7,6
Mora	16 036	61	5 891	36,7	127	123	5 764	12,7	6,0	15,4	3,2	8,5	25,3	7,3	8,7	13,0
Orsa	5 476	28	2 144	39,2	40	36	2 104	10,6	6,1	11,9	4,4	9,6	25,6	6,0	10,2	15,7
Rättvik	8 835	23	3 683	41,7	117	110	3 566	13,4	7,9	14,0	4,1	8,8	28,3	6,4	5,7	11,3
Smedjebacken	8 604	35	3 161	36,7	68	68	3 093	10,6	4,7	7,3	2,6	6,7	43,7	9,2	5,7	9,5
Säter	8 613	17	3 403	39,5	89	87	3 314	11,5	10,1	10,8	4,5	7,2	30,4	7,5	7,0	11,1
Vansbro	5 504	19	1 927	35,0	68	68	1 859	9,5	11,4	8,8	7,1	4,8	35,3	9,7	4,5	8,8
Älvdalen	5 818	22	1 690	29,0	53	50	1 637	8,7	8,7	11,5	2,9	7,5	30,2	8,1	7,1	15,2

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berättigade	Därav utländska EU-medborgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berättigade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka										
Gävleborgs län	**217 025**	**687**	**81 952**	**37,8**	**1 505**	**1 369**	**80 447**	**12,5**	**6,8**	**10,5**	**3,7**	**9,8**	**31,0**	**8,2**	**6,4**	**11,0**
Bollnäs	20 905	35	7 094	33,9	149	139	6 945	10,2	10,6	10,4	4,4	8,1	32,2	7,0	5,8	11,2
Gävle	72 692	231	30 151	41,5	542	499	29 609	15,6	3,2	13,2	3,0	12,1	27,8	7,4	7,4	10,4
Hofors	7 662	52	3 025	39,5	49	45	2 976	8,1	4,1	8,1	2,2	5,6	44,2	12,1	5,3	10,2
Hudiksvall	29 179	104	11 104	38,1	215	198	10 889	12,0	11,0	7,6	4,1	11,3	29,6	8,3	5,6	10,6
Ljusdal	15 139	42	4 923	32,5	117	102	4 806	12,6	10,2	9,5	3,0	8,2	27,2	7,9	5,9	15,5
Nordanstig	7 678	21	2 680	34,9	64	55	2 616	7,9	13,0	8,2	5,6	8,5	29,4	9,5	5,0	12,9
Ockelbo	4 796	11	1 651	34,4	29	25	1 622	10,0	10,0	7,4	2,6	9,1	35,1	11,8	4,3	9,6
Ovanåker	9 374	29	3 052	32,6	64	57	2 988	7,7	15,5	9,8	10,1	6,2	30,9	5,7	4,7	9,5
Sandviken	28 917	97	11 225	38,8	164	153	11 061	11,6	4,4	10,0	3,5	7,7	35,5	9,3	7,1	10,8
Söderhamn	20 683	65	7 047	34,1	112	96	6 935	10,1	7,7	8,5	3,7	7,5	35,3	9,4	5,8	11,9
Västernorrlands län	**191 408**	**520**	**77 264**	**40,4**	**1 274**	**1 147**	**75 990**	**11,1**	**6,1**	**9,0**	**4,8**	**8,2**	**37,6**	**6,8**	**7,1**	**9,4**
Härnösand	19 426	48	8 235	42,4	119	109	8 116	11,6	7,2	10,4	4,2	11,0	31,7	6,7	7,6	9,6
Kramfors	15 626	40	6 141	39,3	116	107	6 025	8,3	10,1	6,3	3,5	6,3	41,6	10,5	5,6	7,7
Sollefteå	16 423	58	6 316	38,5	135	124	6 181	8,3	6,7	5,8	3,2	7,5	46,1	7,7	5,2	9,5
Sundsvall	74 439	229	30 897	41,5	448	396	30 449	13,6	4,2	11,0	4,0	9,5	33,5	6,5	8,3	9,4
Timrå	13 747	26	5 221	38,0	81	68	5 140	7,8	5,2	7,3	2,9	5,8	46,0	8,3	8,0	8,7
Ånge	8 120	14	2 833	34,9	49	47	2 784	8,3	7,6	5,6	3,3	5,4	44,0	8,2	6,1	11,5
Örnsköldsvik	43 627	105	17 621	40,4	326	296	17 295	9,9	7,5	8,0	8,0	6,7	39,5	4,9	5,8	9,6
Jämtlands län	**100 419**	**300**	**41 448**	**41,3**	**774**	**703**	**40 674**	**10,1**	**14,0**	**6,6**	**2,4**	**9,2**	**34,7**	**6,7**	**5,9**	**10,5**
Berg	5 977	18	2 227	37,3	41	38	2 186	7,8	17,8	5,3	2,0	6,5	32,5	7,7	5,1	15,4
Bräcke	5 402	19	2 125	39,3	43	39	2 082	9,0	12,8	4,9	1,0	5,0	44,9	7,0	5,8	9,6
Härjedalen	8 644	32	3 099	35,9	66	63	3 033	9,8	9,8	6,8	2,3	5,9	42,0	6,4	4,4	12,6
Krokom	10 868	33	4 613	42,4	73	67	4 540	7,9	23,4	5,6	2,6	8,6	30,7	6,9	5,0	9,3
Ragunda	4 565	23	1 582	34,7	32	31	1 550	5,6	15,0	4,1	0,9	5,3	42,9	9,0	4,4	12,8
Strömsund	9 971	34	3 631	36,4	77	72	3 554	5,8	11,4	3,8	2,2	4,1	45,6	7,6	5,6	14,0
Åre	7 971	29	3 496	43,9	91	87	3 405	13,0	15,5	9,1	3,3	12,2	27,5	4,7	6,3	8,3
Östersund	47 021	112	20 675	44,0	351	306	20 324	11,5	12,4	7,3	2,6	11,3	32,4	6,5	6,5	9,5

Tabell 5b. (forts.)

Län Kommun	Antal röst-berätti-gade	Därav ut-ländska EU-med-borgare	Röstande					Procentuell fördelning av giltiga valsedlar efter partier								
			Antal	% av röst-berätti-gade	Ogiltiga		Med giltiga val-sedlar	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	Övr
					Totalt	Varav blanka										
Västerbottens län	**202 030**	**723**	**91 845**	**45,5**	**1 387**	**1 277**	**90 458**	**7,7**	**5,1**	**8,7**	**4,9**	**10,0**	**30,5**	**8,4**	**7,9**	**16,8**
Bjurholm	1 962	4	789	40,2	4	4	785	12,4	9,0	14,4	7,3	3,3	30,6	3,1	5,1	14,9
Dorotea	2 351	7	844	35,9	12	11	832	5,9	5,4	10,7	1,8	2,2	43,0	7,2	3,8	20,0
Lycksele	9 900	18	3 742	37,8	78	70	3 664	7,2	3,6	8,4	8,7	3,6	34,9	8,5	5,4	19,8
Malå	2 641	11	915	34,6	27	25	888	5,1	3,0	11,1	4,3	3,7	35,8	13,7	5,6	17,6
Nordmaling	5 758	24	2 387	41,5	40	35	2 347	8,2	10,5	7,5	5,1	4,6	34,4	6,2	5,3	18,2
Norsjö	3 443	4	1 191	34,6	10	10	1 181	3,8	6,2	6,9	8,0	3,0	35,1	10,6	5,8	20,7
Robertsfors	5 432	17	2 286	42,1	28	25	2 258	5,3	16,1	5,9	7,1	6,9	29,1	6,4	6,2	17,1
Skellefteå	56 454	100	25 605	45,4	431	391	25 174	6,5	4,3	7,8	5,0	6,9	38,5	9,9	6,8	14,2
Sorsele	2 182	10	736	33,7	12	12	724	6,6	7,5	5,8	4,7	5,8	31,1	8,3	5,7	24,6
Storuman	5 058	9	1 845	36,5	30	28	1 815	8,5	4,8	8,4	6,4	5,3	27,2	6,3	5,1	27,9
Umeå	87 805	452	43 554	49,6	611	566	42 943	9,0	4,2	9,6	4,0	14,5	24,5	7,9	9,8	16,5
Vilhelmina	5 692	11	2 341	41,1	40	39	2 301	3,6	6,3	5,5	5,1	3,7	34,9	9,0	5,6	26,3
Vindeln	4 480	26	1 723	38,5	26	25	1 697	8,8	10,5	7,7	8,1	4,4	33,8	4,2	5,9	16,5
Vännäs	6 370	14	2 850	44,7	25	24	2 825	6,0	9,0	7,6	6,2	7,4	28,5	9,6	5,5	20,1
Åsele	2 502	16	1 037	41,4	13	12	1 024	6,3	7,1	8,7	3,7	1,9	38,4	6,4	4,2	23,3
Norrbottens län	**195 302**	**1 290**	**78 960**	**40,4**	**1 197**	**1 088**	**77 763**	**10,1**	**3,8**	**6,6**	**3,3**	**7,0**	**39,6**	**11,4**	**7,8**	**10,5**
Arjeplog	2 520	3	974	38,7	16	15	958	6,9	4,5	8,0	2,8	5,4	34,4	17,2	7,7	12,9
Arvidsjaur	5 381	12	2 240	41,6	28	28	2 212	7,4	4,5	6,6	1,3	3,8	43,0	15,4	7,6	10,4
Boden	21 722	71	9 349	43,0	137	123	9 212	13,2	2,7	7,8	3,4	5,7	38,9	10,1	7,9	10,3
Gällivare	15 002	50	4 871	32,5	68	58	4 803	9,4	1,2	4,0	2,3	4,4	42,9	17,4	7,6	10,7
Haparanda	6 574	394	1 882	28,6	34	32	1 848	14,2	9,2	4,5	3,7	4,9	39,6	7,3	7,7	9,0
Jokkmokk	4 252	19	1 604	37,7	31	25	1 573	6,8	2,5	5,8	1,9	9,2	39,2	14,4	7,9	12,2
Kalix	13 471	108	5 042	37,4	99	83	4 943	8,8	4,0	6,7	2,5	6,7	49,1	8,3	5,3	8,6
Kiruna	17 989	108	5 757	32,0	86	79	5 671	6,9	1,7	4,3	3,3	7,2	36,1	17,3	8,7	14,5
Luleå	57 505	271	25 619	44,6	420	390	25 199	12,5	3,6	8,3	3,1	9,9	35,2	9,3	9,4	8,9
Pajala	5 151	65	1 739	33,8	30	28	1 709	7,3	3,9	3,3	5,1	3,6	38,3	24,2	4,2	10,1
Piteå	32 379	62	14 992	46,3	183	169	14 809	7,7	3,9	6,0	3,9	6,2	43,8	9,2	6,6	12,8
Älvsbyn	6 675	13	2 463	36,9	16	16	2 447	5,8	5,2	5,6	4,5	3,4	38,9	15,7	8,4	12,6
Överkalix	3 024	16	1 151	38,1	23	21	1 128	4,8	8,6	3,3	1,7	3,0	53,4	13,9	4,5	6,8
Övertorneå	3 657	98	1 277	34,9	26	21	1 251	9,5	17,1	3,9	4,6	4,0	36,7	12,9	4,4	6,9

Tabell 6. Valet till Europaparlamentet 1995, 1999, 2004 och 2009 länsvis. Röstberättigade och röstande

Table 6. European Parliament election in 1995, 1999, 2004 and 2009 by county. Those entitled to vote and voters

Län	1995			1999			2004			2009		
	Antal röst-berättigade	Antal röstande	% av röst-berättigade	Antal röst-berättigade	Antal röstande	% av röst-berättigade	Antal röst-berättigade	Antal röstande	% av röst-berättigade	Antal röst-berättigade	Antal röstande	% av röst-berättigade
Hela riket	**6 551 781**	**2 727 317**	**41,6**	**6 664 205**	**2 588 514**	**38,8**	**6 827 870**	**2 584 464**	**37,9**	**7 088 303**	**3 227 561**	**45,5**
Stockholms län	1 240 013	561 451	45,3	1 311 705	548 906	41,8	1 375 807	574 175	41,7	1 470 438	751 426	51,1
Uppsala län	208 930	89 640	42,9	216 399	85 620	39,6	227 564	90 088	39,6	251 513	121 602	48,3
Södermanlands län	191 613	80 892	42,2	191 784	75 028	39,1	196 498	71 582	36,4	203 987	90 043	44,1
Östergötlands län	310 054	124 353	40,1	312 258	117 338	37,6	319 106	132 415	41,5	327 891	148 271	45,2
Jönköpings län	231 289	100 185	43,3	244 303	95 605	39,1	248 425	90 804	36,6	255 870	115 439	45,1
Kronobergs län	134 645	56 458	41,9	135 387	48 911	36,1	137 041	47 946	35,0	139 264	59 357	42,6
Kalmar län	184 478	67 793	36,7	182 560	61 848	33,9	182 921	61 313	33,5	184 826	79 745	43,1
Gotlands län	43 979	15 630	35,5	44 056	15 232	34,6	44 785	15 971	35,7	45 935	20 163	43,9
Blekinge län	116 848	44 108	37,7	117 172	41 007	35,0	117 253	38 075	32,5	118 117	47 978	40,6
Skåne län	825 695	338 319	41,0	845 295	323 072	38,2	879 777	306 395	34,8	922 807	398 890	43,2
Hallands län	199 207	82 609	41,5	204 702	83 315	40,7	214 800	83 331	38,8	227 059	105 873	46,6
Västra Götalands län	1 103 216	462 039	41,9	1 113 727	459 483	41,3	1 149 894	445 494	38,7	1 197 819	557 393	46,5
Värmlands län	216 666	82 965	38,3	214 005	79 658	37,2	211 539	72 193	34,1	213 152	86 859	40,7
Örebro län	208 347	81 224	39,0	208 204	80 760	38,8	209 707	80 505	38,4	215 095	97 550	45,4
Västmanlands län	193 712	72 894	37,6	193 425	68 831	35,6	196 904	71 155	36,1	191 634	86 147	45,0
Dalarnas län	220 025	84 416	38,4	216 422	78 642	36,3	214 822	74 977	34,9	216 712	89 356	41,2
Gävleborgs län	222 096	86 025	38,7	218 637	71 870	32,9	216 043	71 394	33,0	217 025	81 952	37,8
Västernorrlands län	200 519	79 444	39,6	196 838	67 314	34,2	191 728	66 690	34,8	191 408	77 264	40,4
Jämtlands län	104 514	48 251	46,2	102 475	38 385	37,5	100 293	38 601	38,5	100 419	41 448	41,3
Västerbottens län	194 483	88 386	45,4	196 336	77 247	39,3	198 168	80 887	40,8	202 030	91 845	45,5
Norrbottens län	201 452	80 235	39,8	198 515	70 442	35,5	194 795	70 473	36,2	195 302	78 960	40,4

Tabell 7. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Giltiga och ogiltiga valsedlar samt andel röstande

Table 7. European Parliament election in 2009 by county. Valid ballot papers, invalid ballot papers and percentage of voters

Län	Antal röst-berätti-gade	Röstande					% röstande av antal röst-berätti-gade
		Med giltiga valsedlar	Med ogiltiga valsedlar		Samtliga röstande	Därav i val-lokalen ej räknade förtids-röster	
			Totalt	Varav blanka			
Hela riket	**7 088 303**	**3 168 546**	**59 015**	**54 509**	**3 227 561**	**119 662**	**45,5**
Stockholms län	1 470 438	742 301	9 125	8 225	751 426	42 033	51,1
Uppsala län	251 513	119 531	2 071	1 960	121 602	4 897	48,3
Södermanlands län	203 987	87 958	2 085	1 862	90 043	2 903	44,1
Östergötlands län	327 891	145 518	2 753	2 521	148 271	3 252	45,2
Jönköpings län	255 870	112 851	2 588	2 368	115 439	3 332	45,1
Kronobergs län	139 264	58 072	1 285	1 189	59 357	2 643	42,6
Kalmar län	184 826	77 248	2 497	2 397	79 745	2 361	43,1
Gotlands län	45 935	19 717	446	425	20 163	497	43,9
Blekinge län	118 117	46 834	1 144	1 051	47 978	1 592	40,6
Skåne län	922 807	390 270	8 620	7 927	398 890	12 250	43,2
Hallands län	227 059	103 476	2 397	2 219	105 873	2 734	46,6
Västra Götalands län	1 197 819	547 275	10 118	9 308	557 393	19 411	46,5
Värmlands län	213 152	85 173	1 686	1 625	86 859	2 120	40,7
Örebro län	215 095	95 477	2 073	1 992	97 550	3 033	45,4
Västmanlands län	191 634	84 447	1 700	1 629	86 147	2 051	45,0
Dalarnas län	216 712	87 066	2 290	2 227	89 356	3 368	41,2
Gävleborgs län	217 025	80 447	1 505	1 369	81 952	1 950	37,8
Västernorrlands län	191 408	75 990	1 274	1 147	77 264	1 808	40,4
Jämtlands län	100 419	40 674	774	703	41 448	2 043	41,3
Västerbottens län	202 030	90 458	1 387	1 277	91 845	2 967	45,5
Norrbottens län	195 302	77 763	1 197	1 088	78 960	2 417	40,4

Tabell 8. Valet till Europaparlamentet 2009 kommunvis. Övriga partier som erhållit 0,5 procent eller mer av rösterna i kommunen
Table 8. European Parliament election in 2009 by municipality. Other parties that have received 0,5 percent or more of the votes in the municipality

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Stockholms län			
Botkyrka	Feministiskt initiativ	475	2,1
	Junilistan	561	2,5
	Sverigedemokraterna	695	3,1
Danderyd	Feministiskt initiativ	194	1,3
	Junilistan	316	2,2
	Sverigedemokraterna	147	1,0
Ekerö	Feministiskt initiativ	205	2,2
	Junilistan	298	3,2
	Sverigedemokraterna	160	1,7
Haninge	ArbetarInitiativet Antikapitalistiskt EU-motstånd för jobb, välfärd och klimatet	103	0,5
	Feministiskt initiativ	421	1,9
	Junilistan	723	3,2
	Sverigedemokraterna	605	2,7
Huddinge	Feministiskt initiativ	868	2,9
	Junilistan	809	2,7
	Sverigedemokraterna	771	2,6
Järfälla	Feministiskt initiativ	466	2,0
	Junilistan	679	2,9
	Sverigedemokraterna	617	2,6
Lidingö	Feministiskt initiativ	368	1,9
	Junilistan	394	2,0
	Sverigedemokraterna	292	1,5
Nacka	Feministiskt initiativ	917	2,7
	Junilistan	767	2,3
	Sverigedemokraterna	508	1,5
Norrtälje	Feministiskt initiativ	298	1,8
	Junilistan	667	4,0
	Sverigedemokraterna	408	2,4
Nykvarn	Feministiskt initiativ	37	1,4
	Junilistan	100	3,8
	Nationaldemokraterna	22	0,8
	Sverigedemokraterna	108	4,1
Nynäshamn	Feministiskt initiativ	153	1,9
	Junilistan	258	3,2
	Sverigedemokraterna	207	2,6
Salem	Feministiskt initiativ	130	2,4
	Junilistan	164	3,0
	Sverigedemokraterna	127	2,4
Sigtuna	Feministiskt initiativ	224	1,9
	Junilistan	339	2,9
	Sverigedemokraterna	287	2,5
Sollentuna	Feministiskt initiativ	487	2,0
	Junilistan	626	2,5
	Sverigedemokraterna	349	1,4
Solna	Feministiskt initiativ	911	3,4
	Junilistan	699	2,6
	Sverigedemokraterna	441	1,7
Stockholm	Feministiskt initiativ	15 102	4,5
	Junilistan	7 082	2,1
	Sverigedemokraterna	5 337	1,6
Sundbyberg	Feministiskt initiativ	362	2,9
	Junilistan	353	2,8
	Sverigedemokraterna	265	2,1
Södertälje	Feministiskt initiativ	537	2,2
	Junilistan	624	2,6
	Nationaldemokraterna	162	0,7
	Sverigedemokraterna	795	3,3
Tyresö	Feministiskt initiativ	374	2,5
	Junilistan	410	2,7
	Sverigedemokraterna	279	1,9
Täby	Feministiskt initiativ	463	1,7
	Junilistan	743	2,8
	Sverigedemokraterna	321	1,2

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Upplands Väsby	Feministiskt initiativ	269	2,2
	Junilistan	356	3,0
	Sverigedemokraterna	300	2,5
Upplands-Bro	Feministiskt initiativ	144	2,0
	Junilistan	249	3,4
	Sverigedemokraterna	205	2,8
Vallentuna	Feministiskt initiativ	238	2,3
	Junilistan	375	3,6
	Sverigedemokraterna	191	1,8
Vaxholm	Feministiskt initiativ	85	2,1
	Junilistan	111	2,7
	Sverigedemokraterna	52	1,3
Värmdö	Feministiskt initiativ	373	3,1
	Junilistan	428	3,6
	Sverigedemokraterna	219	1,8
Österåker	Feministiskt initiativ	269	2,0
	Junilistan	469	3,5
	Sverigedemokraterna	205	1,5
Uppsala län			
Enköping	Feministiskt initiativ	136	1,1
	Junilistan	525	4,4
	Sverigedemokraterna	286	2,4
Heby	Feministiskt initiativ	44	1,1
	Junilistan	187	4,9
	Sverigedemokraterna	126	3,3
Håbo	Feministiskt initiativ	84	1,5
	Junilistan	213	3,7
	Sverigedemokraterna	183	3,2
Knivsta	Feministiskt initiativ	99	1,9
	Junilistan	172	3,4
	Sverigedemokraterna	105	2,1
Tierp	Feministiskt initiativ	51	0,9
	Junilistan	275	4,6
	Sverigedemokraterna	199	3,3
Uppsala	Feministiskt initiativ	2 635	3,4
	Junilistan	2 630	3,4
	Sverigedemokraterna	1 409	1,8
Älvkarleby	Feministiskt initiativ	15	0,6
	Junilistan	140	5,2
	Sverigedemokraterna	140	5,2
Östhammar	Feministiskt initiativ	144	2,3
	Junilistan	332	5,3
	Sverigedemokraterna	161	2,6
Södermanlands län			
Eskilstuna	Feministiskt initiativ	384	1,3
	Junilistan	833	2,9
	Sverigedemokraterna	966	3,3
Flen	Feministiskt initiativ	73	1,4
	Junilistan	214	4,0
	Sverigedemokraterna	173	3,2
Gnesta	Feministiskt initiativ	60	1,8
	Junilistan	134	4,1
	Sverigedemokraterna	86	2,6
Katrineholm	Feministiskt initiativ	108	1,0
	Junilistan	339	3,3
	Sverigedemokraterna	312	3,0
Nyköping	Feministiskt initiativ	477	2,5
	Junilistan	721	3,9
	Sverigedemokraterna	407	2,2
Oxelösund	Feministiskt initiativ	97	2,6
	Junilistan	135	3,6
	Sverigedemokraterna	83	2,2
Strängnäs	Feministiskt initiativ	164	1,5
	Junilistan	364	3,4
	Sverigedemokraterna	245	2,3

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Trosa	Feministiskt initiativ	121	2,9
	Junilistan	210	5,0
	Sverigedemokraterna	103	2,5
Vingåker	Feministiskt initiativ	38	1,4
	Junilistan	130	4,8
	Sverigedemokraterna	79	2,9
Östergötlands län			
Boxholm	Junilistan	52	3,2
	Sverigedemokraterna	39	2,4
Finspång	Feministiskt initiativ	98	1,4
	Junilistan	306	4,4
	Sverigedemokraterna	174	2,5
Kinda	Feministiskt initiativ	41	1,3
	Junilistan	130	4,0
	Sverigedemokraterna	94	2,9
Linköping	Feministiskt initiativ	770	1,4
	Junilistan	1 451	2,7
	Sverigedemokraterna	1 216	2,2
Mjölby	Feministiskt initiativ	55	0,7
	Junilistan	311	3,8
	Sverigedemokraterna	232	2,9
Motala	Feministiskt initiativ	106	0,8
	Junilistan	474	3,6
	Sverigedemokraterna	442	3,4
Norrköping	Feministiskt initiativ	788	1,9
	Junilistan	1 657	4,0
	Sverigedemokraterna	1 275	3,1
Söderköping	Feministiskt initiativ	48	1,0
	Junilistan	191	4,1
	Sverigedemokraterna	125	2,7
Vadstena	Feministiskt initiativ	32	1,2
	Junilistan	80	2,9
	Sverigedemokraterna	84	3,0
Valdemarsvik	Feministiskt initiativ	17	0,7
	Junilistan	114	4,4
	Sverigedemokraterna	81	3,1
Ydre	Feministiskt initiativ	8	0,6
	Junilistan	49	3,7
	Sverigedemokraterna	37	2,8
Åtvidaberg	Feministiskt initiativ	29	0,8
	Junilistan	108	3,0
	Sverigedemokraterna	105	2,9
Ödeshög	Feministiskt initiativ	22	1,3
	Junilistan	83	4,8
	Sverigedemokraterna	55	3,2
Jönköpings län			
Aneby	Junilistan	61	3,0
	Sverigedemokraterna	120	5,8
Eksjö	Feministiskt initiativ	41	0,8
	Junilistan	161	3,1
	Sverigedemokraterna	168	3,2
Gislaved	Feministiskt initiativ	41	0,5
	Junilistan	317	3,6
	Sverigedemokraterna	275	3,2
Gnosjö	Feministiskt initiativ	14	0,5
	Junilistan	129	4,3
	Sverigedemokraterna	81	2,7
Habo	Feministiskt initiativ	18	0,5
	Junilistan	181	4,7
	Sverigedemokraterna	111	2,9
Jönköping	Feministiskt initiativ	426	0,9
	Junilistan	1 863	4,0
	Sverigedemokraterna	1 131	2,4
Mullsjö	Feministiskt initiativ	25	1,0
	Junilistan	90	3,6
	Sverigedemokraterna	63	2,5

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Nässjö	Feministiskt initiativ	42	0,5
	Junilistan	268	3,0
	Sverigedemokraterna	442	4,9
Sävsjö	Junilistan	143	4,3
	Sverigedemokraterna	254	7,6
Tranås	Feministiskt initiativ	57	1,0
	Junilistan	232	3,9
	Sverigedemokraterna	233	4,0
Vaggeryd	Feministiskt initiativ	23	0,5
	Junilistan	207	4,8
	Sverigedemokraterna	165	3,8
Vetlanda	Feministiskt initiativ	36	0,5
	Junilistan	360	4,9
	Sverigedemokraterna	304	4,2
Värnamo	Junilistan	374	3,3
	Sverigedemokraterna	422	3,7
Kronobergs län			
Alvesta	Junilistan	210	3,8
	Sverigedemokraterna	332	6,1
Lessebo	Feministiskt initiativ	14	0,6
	Junilistan	83	3,6
	Sverigedemokraterna	112	4,9
Ljungby	Feministiskt initiativ	102	1,3
	Junilistan	277	3,4
	Sverigedemokraterna	389	4,8
Markaryd	Feministiskt initiativ	18	0,7
	Junilistan	137	5,4
	Sverigedemokraterna	211	8,3
Tingsryd	Feministiskt initiativ	29	0,9
	Junilistan	129	4,0
	Sverigedemokraterna	177	5,5
Uppvidinge	Feministiskt initiativ	14	0,5
	Junilistan	135	5,1
	Sverigedemokraterna	215	8,1
Växjö	Feministiskt initiativ	388	1,3
	Junilistan	762	2,6
	Sverigedemokraterna	1 047	3,6
Älmhult	Feministiskt initiativ	54	1,1
	Junilistan	134	2,8
	Sverigedemokraterna	272	5,8
Kalmar län			
Borgholm	Feministiskt initiativ	65	1,4
	Junilistan	134	2,9
	Sverigedemokraterna	146	3,2
Emmaboda	Feministiskt initiativ	26	0,9
	Junilistan	117	3,9
	Sverigedemokraterna	98	3,3
Hultsfred	Feministiskt initiativ	34	0,9
	Junilistan	185	4,8
	Sverigedemokraterna	125	3,3
Högsby	Junilistan	32	2,0
	Sverigedemokraterna	78	4,9
Kalmar	Feministiskt initiativ	317	1,4
	Junilistan	598	2,7
	Sverigedemokraterna	659	3,0
Mönsterås	Feministiskt initiativ	21	0,6
	Junilistan	127	3,4
	Sverigedemokraterna	163	4,3
Mörbylånga	Feministiskt initiativ	78	1,2
	Junilistan	159	2,5
	Sverigedemokraterna	175	2,8
Nybro	Feministiskt initiativ	36	0,6
	Junilistan	225	3,5
	Sverigedemokraterna	182	2,8
Oskarshamn	Feministiskt initiativ	40	0,5
	Junilistan	250	3,3
	Sverigedemokraterna	276	3,7

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Torsås	Feministiskt initiativ	14	0,7
	Junilistan	76	3,6
	Sverigedemokraterna	60	2,9
Vimmerby	Junilistan	242	5,4
	Nationaldemokraterna	31	0,7
	Sverigedemokraterna	163	3,6
Västervik	Feministiskt initiativ	120	1,0
	Junilistan	431	3,7
	Socialisterna	58	0,5
	Sverigedemokraterna	401	3,5
Gotlands län			
Gotland	Feministiskt initiativ	634	3,2
	Junilistan	473	2,4
	Sverigedemokraterna	266	1,3
Blekinge län			
Karlshamn	Feministiskt initiativ	185	2,0
	Junilistan	228	2,5
	Sverigedemokraterna	685	7,4
Karlskrona	Feministiskt initiativ	389	1,9
	Junilistan	562	2,7
	Sverigedemokraterna	1 522	7,4
Olofström	Feministiskt initiativ	31	0,8
	Junilistan	113	3,1
	Sverigedemokraterna	297	8,1
Ronneby	Feministiskt initiativ	240	2,7
	Junilistan	254	2,9
	Sverigedemokraterna	739	8,4
Sölvesborg	Feministiskt initiativ	82	1,8
	Junilistan	83	1,8
	Sverigedemokraterna	450	9,8
Skåne län			
Bjuv	Feministiskt initiativ	35	1,1
	Junilistan	83	2,5
	Sverigedemokraterna	326	9,8
Bromölla	Feministiskt initiativ	47	1,5
	Junilistan	67	2,1
	Sverigedemokraterna	355	11,3
Burlöv	Feministiskt initiativ	97	2,1
	Junilistan	98	2,2
	Sverigedemokraterna	426	9,4
Båstad	Feministiskt initiativ	109	2,1
	Junilistan	93	1,8
	Sverigedemokraterna	198	3,8
Eslöv	Feministiskt initiativ	109	1,2
	Junilistan	220	2,5
	Sverigedemokraterna	762	8,6
Helsingborg	Feministiskt initiativ	931	2,3
	Junilistan	871	2,1
	Sverigedemokraterna	2 837	6,9
Hässleholm	Feministiskt initiativ	241	1,6
	Junilistan	381	2,6
	Sverigedemokraterna	1 398	9,4
Höganäs	Feministiskt initiativ	89	1,0
	Junilistan	166	1,8
	Sverigedemokraterna	373	4,2
Hörby	Feministiskt initiativ	64	1,6
	Junilistan	138	3,5
	Sverigedemokraterna	448	11,3
Höör	Feministiskt initiativ	102	2,3
	Junilistan	123	2,8
	Sverigedemokraterna	349	7,8
Klippan	Feministiskt initiativ	49	1,2
	Junilistan	93	2,3
	Sverigedemokraterna	319	7,8

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Kristianstad	Feministiskt initiativ	538	2,2
	Junilistan	599	2,5
	Sverigedemokraterna	1 993	8,3
Kävlinge	Feministiskt initiativ	119	1,3
	Junilistan	220	2,4
	Sverigedemokraterna	645	6,9
Landskrona	Feministiskt initiativ	156	1,3
	Junilistan	215	1,8
	Sverigedemokraterna	1 078	8,9
Lomma	Feministiskt initiativ	165	1,9
	Junilistan	218	2,5
	Sverigedemokraterna	330	3,8
Lund	Feministiskt initiativ	1 915	4,1
	Junilistan	766	1,6
	Sverigedemokraterna	1 457	3,1
Malmö	Feministiskt initiativ	4 078	4,5
	Junilistan	1 397	1,5
	Sverigedemokraterna	5 074	5,6
Osby	Feministiskt initiativ	37	1,0
	Junilistan	88	2,5
	Sverigedemokraterna	406	11,5
Perstorp	Feministiskt initiativ	14	0,8
	Junilistan	33	2,0
	Sverigedemokraterna	142	8,4
Simrishamn	Feministiskt initiativ	365	5,7
	Junilistan	145	2,3
	Sverigedemokraterna	316	5,0
Sjöbo	Feministiskt initiativ	78	1,6
	Junilistan	128	2,7
	Sverigedemokraterna	528	11,0
Skurup	Feministiskt initiativ	90	2,2
	Junilistan	85	2,1
	Sverigedemokraterna	375	9,2
Staffanstorp	Feministiskt initiativ	153	2,0
	Junilistan	162	2,1
	Sverigedemokraterna	429	5,7
Svalöv	Feministiskt initiativ	53	1,4
	Junilistan	78	2,1
	Sverigedemokraterna	345	9,1
Svedala	Feministiskt initiativ	80	1,4
	Junilistan	128	2,3
	Sverigedemokraterna	504	8,9
Tomelilla	Feministiskt initiativ	115	3,5
	Junilistan	67	2,0
	Sverigedemokraterna	313	9,5
Trelleborg	Feministiskt initiativ	150	1,3
	Junilistan	250	2,1
	Sverigedemokraterna	1 191	10,0
Vellinge	Feministiskt initiativ	158	1,3
	Junilistan	223	1,8
	Sverigedemokraterna	580	4,7
Ystad	Feministiskt initiativ	226	2,5
	Junilistan	216	2,4
	Sverigedemokraterna	526	5,9
Åstorp	Feministiskt initiativ	42	1,3
	Junilistan	71	2,1
	Sverigedemokraterna	257	7,7
Ängelholm	Feministiskt initiativ	233	1,8
	Junilistan	293	2,3
	Sverigedemokraterna	646	5,0
Örkelljunga	Feministiskt initiativ	30	1,2
	Junilistan	54	2,1
	Sverigedemokraterna	228	8,8
Östra Göinge	Feministiskt initiativ	54	1,4
	Junilistan	105	2,8
	Sverigedemokraterna	379	10,0

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Hallands län			
Falkenberg	Feministiskt initiativ	124	0,9
	Junilistan	440	3,2
	Sverigedemokraterna	439	3,2
Halmstad	Feministiskt initiativ	422	1,3
	Junilistan	788	2,4
	Sverigedemokraterna	1 107	3,4
Hylte	Feministiskt initiativ	21	0,7
	Junilistan	82	2,8
	Sverigedemokraterna	139	4,7
Kungsbacka	Feministiskt initiativ	403	1,5
	Junilistan	700	2,7
	Sverigedemokraterna	634	2,4
Laholm	Feministiskt initiativ	125	1,7
	Junilistan	178	2,4
	Sverigedemokraterna	454	6,1
Varberg	Feministiskt initiativ	215	1,0
	Junilistan	569	2,8
	Sverigedemokraterna	742	3,6
Västra Götalands län			
Ale	Feministiskt initiativ	92	1,1
	Junilistan	307	3,7
	Sverigedemokraterna	398	4,8
Alingsås	Feministiskt initiativ	209	1,5
	Junilistan	442	3,2
	Sverigedemokraterna	358	2,6
Bengtsfors	Feministiskt initiativ	37	1,5
	Junilistan	293	11,7
	Sverigedemokraterna	48	1,9
Bollebygd	Feministiskt initiativ	37	1,3
	Junilistan	87	3,1
	Sverigedemokraterna	141	5,0
Borås	Feministiskt initiativ	349	1,0
	Junilistan	1 337	3,8
	Sverigedemokraterna	1 384	3,9
Dals-Ed	Feministiskt initiativ	8	0,7
	Junilistan	141	12,9
	Sverigedemokraterna	31	2,8
Essunga	Feministiskt initiativ	20	1,0
	Junilistan	78	4,0
	Sverigedemokraterna	54	2,8
Falköping	Feministiskt initiativ	70	0,7
	Junilistan	402	3,9
	Sverigedemokraterna	419	4,1
Färgelanda	Feministiskt initiativ	18	0,9
	Junilistan	123	6,4
	Sverigedemokraterna	114	5,9
Grästorp	Feministiskt initiativ	14	0,8
	Junilistan	51	2,8
	Sverigedemokraterna	42	2,3
Gullspång	Feministiskt initiativ	16	0,9
	Junilistan	121	6,6
	Sverigedemokraterna	74	4,1
Göteborg	Feministiskt initiativ	6 207	3,3
	Junilistan	3 813	2,0
	Sverigedemokraterna	5 973	3,2
Götene	Feministiskt initiativ	37	0,8
	Junilistan	149	3,2
	Sverigedemokraterna	128	2,7
Herrljunga	Feministiskt initiativ	50	1,6
	Junilistan	148	4,6
	Sverigedemokraterna	110	3,5
Hjo	Feministiskt initiativ	47	1,4
	Junilistan	84	2,5
	Sverigedemokraterna	91	2,7
Härryda	Feministiskt initiativ	235	1,9
	Junilistan	331	2,7
	Sverigedemokraterna	323	2,7

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Karlsborg	Feministiskt initiativ	28	1,2
	Junilistan	105	4,7
	Sverigedemokraterna	82	3,7
Kungälv	Feministiskt initiativ	214	1,4
	Junilistan	502	3,4
	Sverigedemokraterna	486	3,3
Lerum	Feministiskt initiativ	320	2,3
	Junilistan	391	2,8
	Sverigedemokraterna	407	2,9
Lidköping	Feministiskt initiativ	108	0,8
	Junilistan	409	2,9
	Sverigedemokraterna	343	2,5
Lilla Edet	Feministiskt initiativ	91	2,6
	Junilistan	164	4,6
	Sverigedemokraterna	188	5,3
Lysekil	Feministiskt initiativ	66	1,4
	Junilistan	178	3,9
	Sverigedemokraterna	156	3,4
Mariestad	Feministiskt initiativ	82	1,0
	Junilistan	328	3,9
	Sverigedemokraterna	293	3,5
Mark	Feministiskt initiativ	103	0,9
	Junilistan	460	4,1
	Sverigedemokraterna	395	3,5
Mellerud	Feministiskt initiativ	48	1,8
	Junilistan	168	6,3
	Sverigedemokraterna	101	3,8
Munkedal	Feministiskt initiativ	54	1,9
	Junilistan	194	6,8
	Sverigedemokraterna	106	3,7
Mölndal	Feministiskt initiativ	536	2,4
	Junilistan	625	2,8
	Sverigedemokraterna	761	3,4
Orust	Feministiskt initiativ	96	1,8
	Junilistan	259	4,8
	Sverigedemokraterna	172	3,2
Partille	Feministiskt initiativ	281	2,3
	Junilistan	344	2,9
	Sverigedemokraterna	384	3,2
Skara	Feministiskt initiativ	106	1,7
	Junilistan	191	3,0
	Sverigedemokraterna	201	3,1
Skövde	Feministiskt initiativ	269	1,5
	Junilistan	521	2,9
	Sverigedemokraterna	678	3,7
Sotenäs	Feministiskt initiativ	30	1,0
	Junilistan	133	4,2
	Sverigedemokraterna	83	2,6
Stenungsund	Feministiskt initiativ	106	1,3
	Junilistan	342	4,3
	Sverigedemokraterna	195	2,5
Strömstad	Feministiskt initiativ	34	1,2
	Junilistan	103	3,8
	Sverigedemokraterna	50	1,8
Svenljunga	Feministiskt initiativ	49	1,6
	Junilistan	149	4,9
	Sverigedemokraterna	178	5,9
Tanum	Feministiskt initiativ	81	2,2
	Junilistan	194	5,4
	Sverigedemokraterna	75	2,1
Tibro	Feministiskt initiativ	30	0,9
	Junilistan	115	3,4
	Sverigedemokraterna	114	3,3
Tidaholm	Feministiskt initiativ	29	0,7
	Junilistan	159	3,6
	Sverigedemokraterna	155	3,6
Tjörn	Feministiskt initiativ	58	1,1
	Junilistan	184	3,4
	Sverigedemokraterna	146	2,7

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Tranemo	Feministiskt initiativ	69	1,7
	Junilistan	146	3,6
	Sverigedemokraterna	217	5,4
Trollhättan	Feministiskt initiativ	327	1,8
	Junilistan	493	2,8
	Sverigedemokraterna	436	2,5
Töreboda	Feministiskt initiativ	35	1,2
	Junilistan	127	4,5
	Sverigedemokraterna	110	3,9
Uddevalla	Feministiskt initiativ	535	3,1
	Junilistan	728	4,2
	Sverigedemokraterna	694	4,0
Ulricehamn	Feministiskt initiativ	67	0,9
	Junilistan	254	3,3
	Sverigedemokraterna	410	5,3
Vara	Feministiskt initiativ	46	0,9
	Junilistan	164	3,1
	Sverigedemokraterna	124	2,4
Vårgårda	Feministiskt initiativ	29	0,8
	Junilistan	138	3,8
	Sverigedemokraterna	117	3,2
Vänersborg	Feministiskt initiativ	272	2,2
	Junilistan	418	3,3
	Sverigedemokraterna	350	2,8
Åmål	Feministiskt initiativ	46	1,3
	Junilistan	173	5,0
	Sverigedemokraterna	107	3,1
Öckerö	Feministiskt initiativ	68	1,5
	Junilistan	185	4,1
	Sverigedemokraterna	92	2,1
Värmlands län			
Arvika	Feministiskt initiativ	95	1,3
	Junilistan	372	5,1
	Sverigedemokraterna	234	3,2
Eda	Feministiskt initiativ	11	0,7
	Junilistan	123	7,3
	Sverigedemokraterna	55	3,3
Filipstad	Feministiskt initiativ	26	0,9
	Junilistan	114	3,9
	Sverigedemokraterna	113	3,9
Forshaga	Feministiskt initiativ	53	1,6
	Junilistan	125	3,8
	Sverigedemokraterna	133	4,1
Grums	Feministiskt initiativ	24	0,9
	Junilistan	81	3,1
	Sverigedemokraterna	92	3,5
Hagfors	Feministiskt initiativ	37	1,1
	Junilistan	118	3,6
	Sverigedemokraterna	142	4,3
Hammarö	Feministiskt initiativ	48	0,9
	Junilistan	145	2,8
	Sverigedemokraterna	99	1,9
Karlstad	Feministiskt initiativ	508	1,6
	Junilistan	857	2,8
	Sverigedemokraterna	998	3,2
Kil	Feministiskt initiativ	37	1,0
	Junilistan	143	4,0
	Sverigedemokraterna	107	3,0
Kristinehamn	Feministiskt initiativ	57	0,7
	Junilistan	255	3,3
	Sverigedemokraterna	249	3,2
Munkfors	Feministiskt initiativ	12	1,0
	Junilistan	38	3,3
	Sverigedemokraterna	52	4,5
Storfors	Feministiskt initiativ	15	1,1
	Junilistan	67	5,1
	Sverigedemokraterna	68	5,1

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Sunne	Feministiskt initiativ	37	0,9
	Junilistan	188	4,5
	Sverigedemokraterna	107	2,6
Säffle	Feministiskt initiativ	36	0,8
	Junilistan	187	4,3
	Sverigedemokraterna	197	4,5
Torsby	Feministiskt initiativ	31	0,9
	Junilistan	173	5,3
	Sverigedemokraterna	114	3,5
Årjäng	Junilistan	175	7,6
	Sverigedemokraterna	69	3,0
Örebro län			
Askersund	Feministiskt initiativ	56	1,5
	Junilistan	151	4,1
	Sverigedemokraterna	160	4,4
Degerfors	Feministiskt initiativ	28	0,9
	Junilistan	111	3,4
	Sverigedemokraterna	104	3,2
Hallsberg	Feministiskt initiativ	75	1,4
	Junilistan	217	4,0
	Sverigedemokraterna	299	5,5
Hällefors	Feministiskt initiativ	29	1,4
	Junilistan	100	4,9
	Sverigedemokraterna	100	4,9
Karlskoga	Feministiskt initiativ	78	0,8
	Junilistan	386	4,0
	Sverigedemokraterna	395	4,1
Kumla	Feministiskt initiativ	111	1,7
	Junilistan	231	3,5
	Sverigedemokraterna	304	4,6
Laxå	Feministiskt initiativ	13	0,7
	Junilistan	71	4,1
	Sverigedemokraterna	74	4,3
Lekeberg	Feministiskt initiativ	13	0,6
	Junilistan	98	4,2
	Sverigedemokraterna	159	6,8
Lindesberg	Feministiskt initiativ	74	1,0
	Junilistan	313	4,2
	Sverigedemokraterna	506	6,8
Ljusnarsberg	Feministiskt initiativ	38	2,5
	Junilistan	68	4,6
	Sverigedemokraterna	123	8,2
Nora	Feministiskt initiativ	84	2,4
	Junilistan	158	4,5
	Sverigedemokraterna	166	4,8
Örebro	Feministiskt initiativ	1 362	2,8
	Junilistan	1 468	3,0
	Sverigedemokraterna	1 938	4,0
Västmanlands län			
Arboga	Feministiskt initiativ	41	0,9
	Junilistan	325	7,4
	Sverigedemokraterna	83	1,9
Fagersta	Feministiskt initiativ	33	1,0
	Junilistan	272	7,9
	Sverigedemokraterna	94	2,7
Hallstahammar	Feministiskt initiativ	37	0,8
	Junilistan	138	3,0
	Sverigedemokraterna	107	2,3
Kungsör	Feministiskt initiativ	20	0,8
	Junilistan	150	5,7
	Sverigedemokraterna	82	3,1
Köping	Feministiskt initiativ	81	1,1
	Junilistan	395	5,2
	Sverigedemokraterna	194	2,6
Norberg	Feministiskt initiativ	49	2,8
	Junilistan	104	5,9
	Sverigedemokraterna	47	2,7

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Sala	Feministiskt initiativ	90	1,2
	Junilistan	327	4,5
	Sverigedemokraterna	187	2,6
Skinnskatteberg	Feministiskt initiativ	24	1,9
	Junilistan	81	6,4
	Sverigedemokraterna	41	3,2
Surahammar	Feministiskt initiativ	26	0,9
	Junilistan	113	3,8
	Sverigedemokraterna	65	2,2
Västerås	Feministiskt initiativ	592	1,2
	Junilistan	1 647	3,4
	Sverigedemokraterna	1 182	2,4
Dalarnas län			
Avesta	Feministiskt initiativ	63	0,8
	Junilistan	443	5,3
	Sverigedemokraterna	290	3,5
Borlänge	Feministiskt initiativ	319	2,1
	Junilistan	712	4,8
	Sverigedemokraterna	590	4,0
Falun	Feministiskt initiativ	566	3,0
	Junilistan	919	4,8
	Sverigedemokraterna	457	2,4
Gagnef	Feministiskt initiativ	43	1,4
	Junilistan	194	6,2
	Sverigedemokraterna	109	3,5
Hedemora	Feministiskt initiativ	130	2,9
	Junilistan	264	5,9
	Sverigedemokraterna	146	3,3
Leksand	Feministiskt initiativ	115	2,1
	Junilistan	327	6,1
	Sverigedemokraterna	95	1,8
Ludvika	Feministiskt initiativ	131	1,8
	Junilistan	397	5,4
	Sverigedemokraterna	257	3,5
Malung	Feministiskt initiativ	15	0,5
	Junilistan	138	4,4
	Sverigedemokraterna	84	2,7
Mora	Feministiskt initiativ	105	1,8
	Junilistan	490	8,5
	Sverigedemokraterna	156	2,7
Orsa	Feministiskt initiativ	59	2,8
	Junilistan	160	7,6
	Sverigedemokraterna	111	5,3
Rättvik	Feministiskt initiativ	59	1,7
	Junilistan	224	6,3
	Sverigedemokraterna	117	3,3
Smedjebacken	Feministiskt initiativ	36	1,2
	Junilistan	184	5,9
	Sverigedemokraterna	70	2,3
Säter	Feministiskt initiativ	90	2,7
	Junilistan	190	5,7
	Sverigedemokraterna	85	2,6
Vansbro	Feministiskt initiativ	14	0,8
	Junilistan	108	5,8
	Sverigedemokraterna	41	2,2
Älvdalen	Feministiskt initiativ	16	1,0
	Junilistan	145	8,9
	Sverigedemokraterna	84	5,1
Gävleborgs län			
Bollnäs	Feministiskt initiativ	66	1,0
	Junilistan	450	6,5
	Sverigedemokraterna	253	3,6
Gävle	Feministiskt initiativ	465	1,6
	Junilistan	1 250	4,2
	Sverigedemokraterna	1 338	4,5

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Hofors	Feministiskt initiativ	41	1,4
	Junilistan	123	4,1
	Sverigedemokraterna	139	4,7
Hudiksvall	Feministiskt initiativ	146	1,3
	Junilistan	678	6,2
	Sverigedemokraterna	324	3,0
Ljusdal	Feministiskt initiativ	62	1,3
	Junilistan	481	10,0
	Sverigedemokraterna	199	4,1
Nordanstig	Feministiskt initiativ	36	1,4
	Junilistan	181	6,9
	Sverigedemokraterna	120	4,6
Ockelbo	Feministiskt initiativ	13	0,8
	Junilistan	80	4,9
	Sverigedemokraterna	62	3,8
Ovanåker	Feministiskt initiativ	15	0,5
	Junilistan	178	6,0
	Sverigedemokraterna	91	3,0
Sandviken	Feministiskt initiativ	175	1,6
	Junilistan	612	5,5
	Sverigedemokraterna	408	3,7
Söderhamn	Feministiskt initiativ	75	1,1
	Junilistan	419	6,0
	Sverigedemokraterna	329	4,7
Västernorrlands län			
Härnösand	Feministiskt initiativ	245	3,0
	Junilistan	350	4,3
	Sverigedemokraterna	178	2,2
Kramfors	Feministiskt initiativ	62	1,0
	Junilistan	295	4,9
	Sverigedemokraterna	100	1,7
Sollefteå	Feministiskt initiativ	45	0,7
	Junilistan	387	6,3
	Sverigedemokraterna	152	2,5
Sundsvall	Feministiskt initiativ	524	1,7
	Junilistan	1 331	4,4
	Sverigedemokraterna	923	3,0
Timrå	Feministiskt initiativ	64	1,2
	Junilistan	241	4,7
	Sverigedemokraterna	136	2,6
Ånge	Feministiskt initiativ	17	0,6
	Junilistan	193	6,9
	Sverigedemokraterna	108	3,9
Örnsköldsvik	Feministiskt initiativ	195	1,1
	Junilistan	1 192	6,9
	Sverigedemokraterna	268	1,5
Jämtlands län			
Berg	Feministiskt initiativ	15	0,7
	Junilistan	255	11,7
	Sverigedemokraterna	66	3,0
Bräcke	Feministiskt initiativ	11	0,5
	Junilistan	151	7,3
	Sverigedemokraterna	33	1,6
Härjedalen	Feministiskt initiativ	27	0,9
	Junilistan	217	7,2
	Sverigedemokraterna	134	4,4
Krokom	Feministiskt initiativ	54	1,2
	Junilistan	278	6,1
	Sverigedemokraterna	87	1,9
Ragunda	Feministiskt initiativ	18	1,2
	Junilistan	129	8,3
	Sverigedemokraterna	49	3,2
Strömsund	Feministiskt initiativ	22	0,6
	Junilistan	380	10,7
	Sverigedemokraterna	91	2,6

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Åre	Feministiskt initiativ	37	1,1
	Junilistan	203	6,0
	Sverigedemokraterna	41	1,2
Östersund	Feministiskt initiativ	298	1,5
	Junilistan	1282	6,3
	Sverigedemokraterna	332	1,6
Västerbottens län			
Bjurholm	Feministiskt initiativ	8	1,0
	Junilistan	99	12,6
	Sverigedemokraterna	9	1,1
Dorotea	Junilistan	145	17,4
	Sverigedemokraterna	19	2,3
Lycksele	Feministiskt initiativ	28	0,8
	Junilistan	643	17,5
	Sverigedemokraterna	49	1,3
Malå	Junilistan	136	15,3
	Sverigedemokraterna	15	1,7
Nordmaling	Feministiskt initiativ	29	1,2
	Junilistan	358	15,3
	Sverigedemokraterna	35	1,5
Norsjö	Feministiskt initiativ	6	0,5
	Junilistan	220	18,6
	Sverigedemokraterna	14	1,2
Robertsfors	Feministiskt initiativ	25	1,1
	Junilistan	323	14,3
	Sverigedemokraterna	24	1,1
	Arbetarinitiativet	12	0,5
Skellefteå	Feministiskt initiativ	290	1,2
	Junilistan	2870	11,4
	Sverigedemokraterna	364	1,4
Sorsele	Junilistan	165	22,8
	Sverigedemokraterna	9	1,2
Storuman	Feministiskt initiativ	15	0,8
	Junilistan	458	25,2
	Sverigedemokraterna	34	1,9
Umeå	Feministiskt initiativ	1525	3,6
	Junilistan	4745	11,0
	Sverigedemokraterna	492	1,1
	Arbetarinitiativet	296	0,7
Vilhelmina	Feministiskt initiativ	17	0,7
	Junilistan	541	23,5
	Sverigedemokraterna	46	2,0
Vindeln	Feministiskt initiativ	9	0,5
	Junilistan	255	15,0
	Sverigedemokraterna	14	0,8
Vännäs	Feministiskt initiativ	39	1,4
	Junilistan	474	16,8
	Sverigedemokraterna	40	1,4
Åsele	Feministiskt initiativ	6	0,6
	Junilistan	211	20,6
	Sverigedemokraterna	22	2,1
Norrbottens län			
Arjeplog	Junilistan	96	10,0
	Sverigedemokraterna	25	2,6
Arvidsjaur	Feministiskt initiativ	16	0,7
	Junilistan	160	7,2
	Sverigedemokraterna	49	2,2
Boden	Feministiskt initiativ	126	1,4
	Junilistan	574	6,2
	Sverigedemokraterna	231	2,5
Gällivare	Feministiskt initiativ	39	0,8
	Junilistan	351	7,3
	Sverigedemokraterna	111	2,3

Tabell 8. (forts.)

Län Kommun	Partibeteckning	Röster	
		Antal	% av samtliga giltiga röster
Haparanda	Feministiskt initiativ	16	0,9
	Junilistan	127	6,9
	Sverigedemokraterna	23	1,2
Jokkmokk	Feministiskt initiativ	21	1,3
	Junilistan	142	9,0
	Sverigedemokraterna	29	1,8
Kalix	Junilistan	308	6,2
	Sverigedemokraterna	88	1,8
Kiruna	Feministiskt initiativ	110	1,9
	Junilistan	396	7,0
	Sverigedemokraterna	215	3,8
	Arbetarinitiativet	97	1,7
Luleå	Feministiskt initiativ	562	2,2
	Junilistan	1119	4,4
	Sverigedemokraterna	370	1,5
	Arbetarinitiativet	177	0,7
Pajala	Feministiskt initiativ	19	1,1
	Junilistan	115	6,7
	Sverigedemokraterna	28	1,6
	Arbetarinitiativet	11	0,6
Piteå	Feministiskt initiativ	305	2,1
	Junilistan	1401	9,5
	Sverigedemokraterna	160	1,1
Älvsbyn	Feministiskt initiativ	20	0,8
	Junilistan	212	8,7
	Sverigedemokraterna	75	3,1
Överkalix	Feministiskt initiativ	8	0,7
	Junilistan	51	4,5
	Sverigedemokraterna	17	1,5
Övertorneå	Junilistan	60	4,8
	Sverigedemokraterna	21	1,7

Tabell 9. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Antal röster och personröster och antal/andel personröster efter kön på kandidater för partier som erhållit mandat
Table 9. European Parliament in 2009 by county. Number of personal votes for all parties and number/percentage of personal votes by sex for parties that have received seats

Län	Antal röster Totalt	Därav person-röster Totalt	Antal röster för partier som erhålligt mandat	Därav personröster för partier som erhållit mandat			Andel erhållna personröster för partier som erhållit mandat		
				Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Hela riket	**3 227 561**	**1 876 785**	**2 876 374**	**1 056 934**	**667 628**	**1 724 562**	**36,7**	**23,2**	**60,0**
Stockholms län	751 426	452 093	683 595	268 116	151 322	419 438	39,2	22,1	61,4
Uppsala län	121 602	71 249	109 081	40 026	25 830	65 856	36,7	23,7	60,4
Södermanlands län	90 043	48 968	80 733	29 561	15 943	45 504	36,6	19,7	56,4
Östergötlands län	148 271	87 969	134 365	45 619	37 206	82 825	34,0	27,7	61,6
Jönköpings län	115 439	69 939	103 829	40 364	25 092	65 456	38,9	24,2	63,0
Kronobergs län	59 357	32 872	52 788	20 676	9 597	30 273	39,2	18,2	57,3
Kalmar län	79 745	44 943	71 211	29 404	12 803	42 207	41,3	18,0	59,3
Gotlands län	20 163	11 547	18 308	7 403	3 334	10 737	40,4	18,2	58,6
Blekinge län	47 978	25 875	40 949	13 947	8 646	22 593	34,1	21,1	55,2
Skåne län	398 890	230 664	345 405	132 085	74 864	206 949	38,2	21,7	59,9
Hallands län	105 873	59 191	95 839	34 101	21 615	55 716	35,6	22,6	58,1
Västra Götalands län	557 393	333 838	499 572	173 207	135 380	308 587	34,7	27,1	61,8
Värmlands län	86 859	48 760	77 995	26 070	19 503	45 573	33,4	25,0	58,4
Örebro län	97 550	52 830	85 716	27 964	20 005	47 969	32,6	23,3	56,0
Västmanlands län	86 147	46 302	77 713	28 995	14 489	43 484	37,3	18,6	56,0
Dalarnas län	89 356	47 814	77 611	29 599	13 855	43 454	38,1	17,9	56,0
Gävleborgs län	81 952	43 921	71 588	25 773	14 101	39 874	36,0	19,7	55,7
Västernorrlands län	77 264	41 926	68 865	22 637	15 715	38 352	32,9	22,8	55,7
Jämtlands län	41 448	29 064	36 419	8 283	18 422	26 705	22,7	50,6	73,3
Västerbottens län	91 845	54 531	75 220	24 415	20 615	45 030	32,5	27,4	59,9
Norrbottens län	78 960	42 489	69 572	28 689	9 291	37 980	41,2	13,4	54,6

Tabell 10. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Andel personröster för partier som erhållit mandat, i procent av antal röster i länet för respektive parti
Table 10. European Parliament election in 2009 by county. Number of personal votes in percentage of the total number of votes, for parties that have received seats

Län	Parti								Samtliga mandat-partier
	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	
Hela riket	**55,0**	**58,6**	**68,4**	**75,6**	**58,6**	**60,3**	**49,9**	**56,4**	**60,0**
Stockholms län	56,9	60,2	70,3	76,4	60,5	61,2	51,7	55,5	61,4
Uppsala län	55,4	51,7	72,5	81,2	57,6	58,2	49,6	59,4	60,4
Södermanlands län	50,3	54,4	69,2	73,5	54,4	54,7	47,5	55,3	56,4
Östergötlands län	52,4	66,7	69,0	73,9	59,9	65,2	47,7	58,0	61,6
Jönköpings län	57,3	55,4	69,3	81,8	56,7	60,3	53,2	56,0	63,0
Kronobergs län	49,5	52,9	65,2	73,4	54,5	56,3	65,3	53,0	57,3
Kalmar län	48,9	58,5	66,2	74,9	56,4	62,4	52,1	55,8	59,3
Gotlands län	53,3	56,8	70,2	68,3	56,8	60,7	46,5	58,1	58,6
Blekinge län	50,0	59,3	64,9	71,9	55,6	54,0	43,4	52,2	55,2
Skåne län	55,1	53,4	68,5	73,7	58,6	61,5	51,5	57,1	59,9
Hallands län	54,7	52,1	67,4	73,3	56,9	57,9	50,9	54,0	58,1
Västra Götalands län	56,5	62,4	67,6	75,3	60,4	64,3	51,2	56,3	61,8
Värmlands län	54,8	65,9	67,1	75,0	56,4	55,3	47,3	60,5	58,4
Örebro län	51,0	48,8	65,7	74,3	52,9	55,4	46,3	54,9	56,0
Västmanlands län	51,3	51,1	67,5	73,0	54,4	52,8	47,3	60,0	56,0
Dalarnas län	47,9	48,9	64,8	74,6	54,5	57,3	48,6	56,0	56,0
Gävleborgs län	48,3	59,7	63,7	74,0	58,0	56,1	43,2	52,9	55,7
Västernorrlands län	48,6	49,4	62,6	68,2	56,6	57,3	46,2	54,7	55,7
Jämtlands län	58,0	84,5	67,4	78,7	58,6	83,0	56,8	61,7	73,3
Västerbottens län	54,8	57,2	63,9	74,5	59,7	61,0	47,7	61,9	59,9
Norrbottens län	62,0	57,9	63,4	67,9	51,8	54,7	40,3	53,1	54,6

Tabell 11. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Antal personröster för partier som erhållit mandat

Table 11. European Parliament election in 2009 by county. Number of personal votes for parties that have received seats

Län	Parti								Samtliga mandat-partier
	M	C	FP	KD	MP	S	V	PP	
Hela riket	**328 245**	**101 705**	**294 547**	**111 980**	**204 711**	**466 615**	**89 351**	**127 408**	**1 724 562**
Stockholms län	105 023	13 380	94 565	20 803	61 960	75 585	18 823	29 299	419 438
Uppsala län	11 668	3 764	13 865	4 461	8 986	14 616	3 360	5 136	65 856
Södermanlands län	7 767	2 622	7 837	2 707	5 152	14 084	2 086	3 249	45 504
Östergötlands län	12 997	8 905	10 525	5 276	10 519	24 490	3 295	6 818	82 825
Jönköpings län	10 288	4 239	8 215	14 114	5 194	16 928	2 947	3 531	65 456
Kronobergs län	4 930	2 664	3 996	2 539	2 811	7 800	3 576	1 957	30 273
Kalmar län	5 849	4 751	4 896	3 570	3 773	14 292	2 260	2 816	42 207
Gotlands län	1 580	1 615	1 405	385	1 316	3 129	505	802	10 737
Blekinge län	3 841	1 739	3 360	1 383	2 182	7 239	1 154	1 695	22 593
Skåne län	49 313	9 488	38 980	9 597	21 987	53 332	7 904	16 348	206 949
Hallands län	12 974	4 273	9 788	3 412	5 549	14 190	1 994	3 536	55 716
Västra Götalands län	55 902	18 495	48 941	21 170	39 331	85 681	15 990	23 077	308 587
Värmlands län	6 923	4 239	6 756	2 640	4 408	14 675	2 614	3 318	45 573
Örebro län	6 717	2 132	6 901	4 330	4 985	16 487	2 844	3 573	47 969
Västmanlands län	7 172	1 996	8 144	2 518	3 759	13 295	2 758	3 842	43 484
Dalarnas län	5 296	2 656	6 644	2 612	4 284	15 058	3 286	3 618	43 454
Gävleborgs län	4 849	3 271	5 397	2 211	4 568	13 992	2 853	2 733	39 874
Västernorrlands län	4 101	2 307	4 278	2 462	3 536	16 358	2 372	2 938	38 352
Jämtlands län	2 378	4 816	1 797	774	2 197	11 720	1 543	1 480	26 705
Västerbottens län	3 829	2 653	5 008	3 298	5 382	16 823	3 625	4 412	45 030
Norrbottens län	4 848	1 700	3 249	1 718	2 832	16 841	3 562	3 230	37 980

Tabell 12. Valet till Europaparlamentet 2009 länsvis. Antal personröster per parti, andel efter kön
Table 12. European Parliament election in 2009 by county. Number of personal votes by party, percentage by sex.

Län	Parti												Total andel person-röster för mandat-partierna
	M			C			FP			KD			
	Antal person-röster	Därav % kvinnor	Därav % män	Antal person-röster	Därav % kvinnor	Därav % män	Antal person-röster	Därav % kvinnor	Därav % män	Antal person-röster	Därav % kvinnor	Därav % män	
Hela riket	**328 245**	**48,4**	**51,6**	**101 705**	**76,5**	**23,5**	**294 547**	**87,8**	**12,2**	**111 980**	**41,3**	**58,7**	**60,0**
Stockholms län	105 023	47,2	52,8	13 380	88,6	11,4	94 565	88,1	11,9	20 803	45,3	54,7	61,4
Uppsala län	11 668	38,4	61,6	3 764	73,7	26,3	13 865	92,2	7,8	4 461	38,8	61,2	60,4
Södermanlands län	7 767	44,7	55,3	2 622	91,4	8,6	7 837	84,5	15,5	2 707	51,0	49,0	56,4
Östergötlands län	12 997	53,8	46,2	8 905	95,8	4,2	10 525	84,5	15,5	5 276	49,6	50,4	61,6
Jönköpings län	10 288	55,7	44,3	4 239	79,4	20,6	8 215	82,2	17,8	14 114	33,0	67,0	63,0
Kronobergs län	4 930	39,9	60,1	2 664	87,9	12,1	3 996	89,1	10,9	2 539	38,2	61,8	57,3
Kalmar län	5 849	39,1	60,9	4 751	85,3	14,7	4 896	89,9	10,1	3 570	50,4	49,6	59,3
Gotlands län	1 580	54,1	45,9	1 615	67,4	32,6	1 405	95,4	4,6	385	51,9	48,1	58,6
Blekinge län	3 841	52,1	47,9	1 739	84,6	15,4	3 360	93,0	7,0	1 383	48,7	51,3	55,2
Skåne län	49 313	37,9	62,1	9 488	89,2	10,8	38 980	84,3	15,7	9 597	36,6	63,4	59,9
Hallands län	12 974	48,5	51,5	4 273	87,7	12,3	9 788	91,1	8,9	3 412	45,6	54,4	58,1
Västra Götalands län	55 902	57,3	42,7	18 495	58,5	41,5	48 941	87,6	12,4	21 170	38,3	61,7	61,8
Värmlands län	6 923	60,9	39,1	4 239	92,6	7,4	6 756	80,5	19,5	2 640	34,8	65,2	58,4
Örebro län	6 717	44,0	56,0	2 132	84,8	15,2	6 901	83,6	16,4	4 330	43,6	56,4	56,0
Västmanlands län	7 172	57,0	43,0	1 996	76,9	23,1	8 144	90,5	9,5	2 518	47,4	52,6	56,0
Dalarnas län	5 296	44,1	55,9	2 656	84,8	15,2	6 644	94,8	5,2	2 612	45,1	54,9	56,0
Gävleborgs län	4 849	43,7	56,3	3 271	49,0	51,0	5 397	94,1	5,9	2 211	44,2	55,8	55,7
Västernorrlands län	4 101	45,7	54,3	2 307	66,7	33,3	4 278	91,6	8,4	2 462	48,5	51,5	55,7
Jämtlands län	2 378	61,4	38,6	4 816	13,4	86,6	1 797	92,5	7,5	774	41,1	58,9	73,3
Västerbottens län	3 829	48,3	51,7	2 653	78,6	21,4	5 008	89,9	10,1	3 298	39,2	60,8	59,9
Norrbottens län	4 848	75,3	24,7	1 700	89,0	11,0	3 249	94,5	5,5	1 718	40,7	59,3	54,6

Tabell 12. (forts.)

Län	Parti												Total andel person-röster för mandat-partierna
	MP			S			V			PP			
	Antal person-röster	Därav % kvinnor	Därav % män	Antal person-röster	Därav % kvinnor	Därav % män	Antal person-röster	Därav % kvinnor	Därav % män	Antal person-röster	Därav % kvinnor	Därav % män	
Hela riket	**204 711**	**44,4**	**55,6**	**466 615**	**67,5**	**32,5**	**89 351**	**73,0**	**27,0**	**127 408**	**34,9**	**65,1**	**60,0**
Stockholms län	61 960	49,3	50,7	75 585	78,9	21,1	18 823	76,0	24,0	29 299	32,3	67,7	61,4
Uppsala län	8 986	50,9	49,1	14 616	68,5	31,5	3 360	75,3	24,7	5 136	22,2	77,8	60,4
Södermanlands län	5 152	39,1	60,9	14 084	77,7	22,3	2 086	72,3	27,7	3 249	37,6	62,4	56,4
Östergötlands län	10 519	28,1	71,9	24 490	40,5	59,5	3 295	75,9	24,1	6 818	46,9	53,1	61,6
Jönköpings län	5 194	39,2	60,8	16 928	84,5	15,5	2 947	77,9	22,1	3 531	34,6	65,4	63,0
Kronobergs län	2 811	41,4	58,6	7 800	84,8	15,2	3 576	94,0	6,0	1 957	35,5	64,5	57,3
Kalmar län	3 773	43,1	56,9	14 292	86,7	13,3	2 260	82,4	17,6	2 816	35,0	65,0	59,3
Gotlands län	1 316	40,0	60,0	3 129	86,6	13,4	505	82,8	17,2	802	33,3	66,7	58,6
Blekinge län	2 182	42,1	57,9	7 239	59,6	40,4	1 154	74,4	25,6	1 695	34,5	65,5	55,2
Skåne län	21 987	42,3	57,7	53 332	86,3	13,7	7 904	73,1	26,9	16 348	45,5	54,5	59,9
Hallands län	5 549	43,6	56,4	14 190	61,8	38,2	1 994	58,6	41,4	3 536	34,7	65,3	58,1
Västra Götalands län	39 331	43,4	56,6	85 681	52,1	47,9	15 990	63,3	36,7	23 077	33,0	67,0	61,8
Värmlands län	4 408	44,8	55,2	14 675	51,4	48,6	2 614	54,0	46,0	3 318	19,3	80,7	58,4
Örebro län	4 985	43,4	56,6	16 487	64,3	35,7	2 844	56,5	43,5	3 573	32,7	67,3	56,0
Västmanlands län	3 759	43,3	56,7	13 295	70,7	29,3	2 758	68,2	31,8	3 842	49,4	50,6	56,0
Dalarnas län	4 284	38,3	61,7	15 058	80,5	19,5	3 286	85,9	14,1	3 618	26,1	73,9	56,0
Gävleborgs län	4 568	52,4	47,6	13 992	76,9	23,1	2 853	71,5	28,5	2 733	29,1	70,9	55,7
Västernorrlands län	3 536	38,7	61,3	16 358	63,6	36,4	2 372	60,8	39,2	2 938	30,7	69,3	55,7
Jämtlands län	2 197	34,9	65,1	11 720	16,0	84,0	1 543	87,5	12,5	1 480	13,5	86,5	73,3
Västerbottens län	5 382	45,4	54,6	16 823	45,1	54,9	3 625	79,9	20,1	4 412	39,8	60,2	59,9
Norrbottens län	2 832	45,6	54,4	16 841	84,4	15,6	3 562	86,4	13,6	3 230	36,2	63,8	54,6

Tabell 13. Valet till Europaparlamentet 2009. Nominerade som fått 2 procent eller mer av sitt partis personröster per län, med uppgift om antal/andel personröster
Table 13. European Parliament election in 2009. Those nominated that have received 2 percent or more of the personal votes for their party by county, distributed by number/percentage of personal votes

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Stockholms län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	36 385	19,7	49 020	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	17 877	9,7	22 265	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	31 168	16,9	59 337	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	6 470	3,5	17 128	23 598	4,0
Centern	Al-Sahlani, Abir	1 926	8,7	3 386	5 312	3,1
	Ek, Lena	8 411	37,8	49 425	57 836	33,4
	Wickberg, Marie	617	2,8	5 625	6 242	3,6
Folkpartiet	Hawsho, Metin	2 695	2,0	2 057	4 752	1,1
	Malm, Fredrik	3 655	2,7	2 593	6 248	1,5
	Paulsen, Marit	71 330	53,0	150 159	221 489	51,5
	Schmidt, Olle	2 695	2,0	9 013	11 708	2,7
	Westerholm, Barbro	4 499	3,3	5 887	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	5 286	3,9	12 460	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	5 461	20,1	22 073	27 534	18,6
	Doctare, Christina	2 412	8,9	8 862	11 274	7,6
	Modigh, Sofia	533	2,0	1 696	2 229	1,5
	Svensson, Alf	10 286	37,8	43 796	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	6 370	6,2	9 965	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	2 765	2,7	7 233	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	18 058	17,6	30 003	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	25 002	24,4	64 345	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Cetin, Evin	8 644	7,0	13 186	21 830	2,8
	Shekarabi, Ardalan	7 156	5,8	12 780	19 936	2,6
	Ulvskog, Marita	29 871	24,2	144 023	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	15 257	12,4	25 175	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Gustafsson, Mikael	1 029	2,8	2 189	3 218	1,8
	Löfqvist, Hanna	1 987	5,5	4 460	6 447	3,6
	Odelberg, Jesper	1 150	3,2	3 708	4 858	2,7
	Svensson, Eva-Britt	8 110	22,3	31 035	39 145	21,8
	Öngörur, Berivan	1 597	4,4	1 999	3 596	2,0
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	4 257	8,1	18 046	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	1 378	2,6	6 754	8 132	3,6
	Engström, Christian	12 208	23,1	31 600	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	3 313	6,3	8 323	11 636	5,2
	Littorin Ferm, Malin	2 224	4,2	1 942	4 166	1,8
	Troberg, Anna	1 667	3,2	2 426	4 093	1,8
Uppsala län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	2 353	11,2	83 052	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	3 794	18,0	36 348	40 142	6,7
	Haglund, Ann-Cathrine	470	2,2	244	714	0,1
	Hökmark, Gunnar	2 703	12,8	87 802	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	722	3,4	22 876	23 598	4,0
Centern	Al-Sahlani, Abir	219	3,0	5 093	5 312	3,1
	Ek, Lena	2 167	29,8	55 669	57 836	33,4
	Wickberg, Marie	186	2,6	6 056	6 242	3,6
	Örjes, Johan	440	6,0	170	610	0,4

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Folkpartiet	Paulsen, Marit	8 092	42,3	213 397	221 489	51,5
	Schmidt, Olle	446	2,3	11 262	11 708	2,7
	Westerholm, Barbro	384	2,0	10 002	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	4 123	21,6	13 623	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	1 019	18,5	26 515	27 534	18,6
	Busch, Ebba	206	3,7	169	375	0,3
	Doctare, Christina	329	6,0	10 945	11 274	7,6
	Skånberg, Tuve	438	8,0	4 486	4 924	3,3
	Svensson, Alf	2 195	40,0	51 887	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	651	4,2	15 684	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	473	3,0	9 525	9 998	2,9
	Lilieqvist, Kristin	966	6,2	3 887	4 853	1,4
	Lövin, Isabella	2 191	14,0	45 870	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	3 728	23,9	85 619	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Cetin, Evin	1 119	4,5	20 711	21 830	2,8
	Hedh, Anna	499	2,0	20 217	20 716	2,7
	Ludvigsson, Olle	688	2,7	52 494	53 182	6,9
	Shekarabi, Ardalan	2 624	10,4	17 312	19 936	2,6
	Ulvskog, Marita	6 117	24,3	167 777	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	1 532	6,1	38 900	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Boëthius, Liza	342	5,0	465	807	0,5
	Gustafsson, Mikael	139	2,1	3 079	3 218	1,8
	Löfqvist, Hanna	272	4,0	6 175	6 447	3,6
	Odelberg, Jesper	173	2,6	4 685	4 858	2,7
	Svensson, Eva-Britt	1 227	18,1	37 918	39 145	21,8
	Öngörur, Berivan	287	4,2	3 309	3 596	2,0
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	692	8,0	21 611	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	2 068	23,9	6 064	8 132	3,6
	Engström, Christian	1 342	15,5	42 466	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	326	3,8	11 310	11 636	5,2
Södermanlands län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	2 301	14,9	83 104	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	1 144	7,4	38 998	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	2 368	15,3	88 137	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	619	4,0	22 979	23 598	4,0
Centern	Al-Sahlani, Abir	152	3,2	5 160	5 312	3,1
	Ek, Lena	1 865	38,7	55 971	57 836	33,4
	Fredriksson, Inger	139	2,9	73	212	0,1
	Wickberg, Marie	105	2,2	6 137	6 242	3,6
Folkpartiet	Käll, Stefan	733	6,5	276	1 009	0,2
	Paulsen, Marit	5 939	52,5	215 550	221 489	51,5
	Westerholm, Barbro	290	2,6	10 096	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	281	2,5	17 465	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	743	20,2	26 791	27 534	18,6
	Doctare, Christina	391	10,6	10 883	11 274	7,6
	Modigh, Sofia	79	2,1	2 150	2 229	1,5
	Skånberg, Tuve	72	2,0	4 852	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 177	32,0	52 905	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	402	4,2	15 933	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	202	2,1	9 796	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	1 042	11,0	47 019	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	2 522	26,6	86 825	89 347	25,6

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Social-demokraterna	Cetin, Evin	898	3,5	20 932	21 830	2,8
	Färm, Göran	1 152	4,5	18 926	20 078	2,6
	Kanaan Seifkhani, Mona	1 097	4,3	1 113	2 210	0,3
	Ludvigsson, Olle	1 058	4,1	52 124	53 182	6,9
	Ulvskog, Marita	6 219	24,2	167 675	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	1 589	6,2	38 843	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Andersson, Per	87	2,0	2 374	2 461	1,4
	Linna, Elina	112	2,6	117	229	0,1
	Löfqvist, Hanna	168	3,8	6 279	6 447	3,6
	Odelberg, Jesper	128	2,9	4 730	4 858	2,7
	Olsson, Lena	124	2,8	4 345	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	810	18,4	38 335	39 145	21,8
	Öngörur, Berivan	101	2,3	3 495	3 596	2,0
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	494	8,4	21 809	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	186	3,2	7 946	8 132	3,6
	Engström, Christian	1 199	20,4	42 609	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	307	5,2	11 329	11 636	5,2
	Julén, Johanna	187	3,2	2 670	2 857	1,3
	Littorin Ferm, Malin	121	2,1	4 045	4 166	1,8
	Svensson, Anna	222	3,8	3 516	3 738	1,7
Östergötlands län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	3 009	12,1	82 396	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	1 710	6,9	38 432	40 142	6,7
	Hjerdt, Ann-Cathrine	1 731	7,0	663	2 394	0,4
	Hökmark, Gunnar	3 462	14,0	87 043	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	1 502	6,1	22 096	23 598	4,0
Centern	Ek, Lena	8 104	60,7	49 732	57 836	33,4
Folkpartiet	Hawsho, Metin	571	3,7	4 181	4 752	1,1
	Paulsen, Marit	7 662	50,2	213 827	221 489	51,5
	Schmidt, Olle	300	2,0	11 408	11 708	2,7
	Westerholm, Barbro	366	2,4	10 020	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	487	3,2	17 259	17 746	4,1
Krist-demokraterna	Bohlin, Ella	1 384	19,4	26 150	27 534	18,6
	Doctare, Christina	972	13,6	10 302	11 274	7,6
	Skånberg, Tuve	217	3,0	4 707	4 924	3,3
	Svensson, Alf	2 237	31,3	51 845	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	551	3,1	15 784	16 335	4,7
	Lövin, Isabella	1 436	8,2	46 625	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	6 859	39,1	82 488	89 347	25,6
Social-demokraterna	Cetin, Evin	762	2,0	21 068	21 830	2,8
	Färm, Göran	12 864	34,2	7 214	20 078	2,6
	Ulvskog, Marita	6 275	16,7	167 619	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	1 364	3,6	39 068	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Löfqvist, Hanna	248	3,6	6 199	6 447	3,6
	Mikkola-Karlsson, Sirpa	207	3,0	205	412	0,2
	Odelberg, Jesper	160	2,3	4 698	4 858	2,7
	Olsson, Lena	142	2,1	4 327	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	1 407	20,4	37 738	39 145	21,8

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	945	8,0	21 358	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	267	2,3	7 865	8 132	3,6
	Engström, Christian	2 266	19,3	41 542	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	617	5,2	11 019	11 636	5,2
	Svensson, Anna	1 803	15,3	1 935	3 738	1,7
Jönköpings län						
Moderaterna	Bouveng, Helena	2 291	12,8	1 001	3 292	0,6
	Corazza Bildt, Anna Maria	2 217	12,3	83 188	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	979	5,4	39 163	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	2 691	15,0	87 814	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	595	3,3	23 003	23 598	4,0
Centern	Al-Sahlani, Abir	214	2,8	5 098	5 312	3,1
	Ek, Lena	2 795	36,6	55 041	57 836	33,4
	Larsson, Håkan	193	2,5	7 432	7 625	4,4
	Pettersson, Raymond	160	2,1	60	220	0,1
	Wickberg, Marie	166	2,2	6 076	6 242	3,6
Folkpartiet	Paulsen, Marit	5 976	50,4	215 513	221 489	51,5
	Utbult, Roland	895	7,5	4 560	5 455	1,3
	Wikström, Cecilia	363	3,1	17 383	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	3 298	19,1	24 236	27 534	18,6
	Doctare, Christina	737	4,3	10 537	11 274	7,6
	Skånberg, Tuve	492	2,9	4 432	4 924	3,3
	Svensson, Alf	8 420	48,8	45 662	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	320	3,5	16 015	16 335	4,7
	Lövin, Isabella	1 147	12,5	46 914	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	2 560	27,9	86 787	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Cetin, Evin	617	2,2	21 213	21 830	2,8
	Hedh, Anna	1 189	4,2	19 527	20 716	2,7
	Hägg, Carina	2 364	8,4	1 418	3 782	0,5
	Ludvigsson, Olle	1 404	5,0	51 778	53 182	6,9
	Ulvskog, Marita	6 816	24,3	167 078	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	2 448	8,7	37 984	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Löfqvist, Hanna	167	3,0	6 280	6 447	3,6
	Odelberg, Jesper	108	2,0	4 750	4 858	2,7
	Olsson, Lena	130	2,3	4 339	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	1 737	31,4	37 408	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	667	10,6	21 636	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	187	3,0	7 945	8 132	3,6
	Engström, Christian	1 317	20,9	42 491	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	360	5,7	11 276	11 636	5,2
Kronobergs län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	1 164	11,7	84 241	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	545	5,5	39 597	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	1 848	18,5	88 657	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	384	3,9	23 214	23 598	4,0
Centern	Berndtsson, Britt-Louise	272	5,4	100	372	0,2
	Ek, Lena	1 786	35,4	56 050	57 836	33,4
	Wickberg, Marie	146	2,9	6 096	6 242	3,6

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Folkpartiet	Nordmark, Gunnar	128	2,1	335	463	0,1
	Paulsen, Marit	3 228	52,6	218 261	221 489	51,5
	Schmidt, Olle	122	2,0	11 586	11 708	2,7
	Wikström, Cecilia	183	3,0	17 563	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	648	18,7	26 886	27 534	18,6
	Doctare, Christina	232	6,7	11 042	11 274	7,6
	Skånberg, Tuve	92	2,7	4 832	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 329	38,4	52 753	54 082	36,5
	Sällryd, Rolf	73	2,1	43	116	0,1
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	227	4,4	16 108	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	102	2,0	9 896	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	613	11,9	47 448	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	1 353	26,2	87 994	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Haider, Monica	960	6,9	1 478	2 438	0,3
	Hedh, Anna	862	6,2	19 854	20 716	2,7
	Ludvigsson, Olle	643	4,6	52 539	53 182	6,9
	Ulvskog, Marita	3 524	25,4	170 370	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	557	4,0	39 875	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Svensson, Eva-Britt	3 171	57,9	35 974	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	419	11,4	21 884	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	105	2,8	8 027	8 132	3,6
	Engström, Christian	675	18,3	43 133	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	188	5,1	11 448	11 636	5,2
Kalmar län						
Moderaterna	Andersson, Jan R	645	5,4	247	892	0,1
	Corazza Bildt, Anna Maria	1 291	10,8	84 114	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	619	5,2	39 523	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	2 003	16,8	88 502	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	326	2,7	23 272	23 598	4,0
Centern	Carlsson, Niklas	304	3,7	324	628	0,4
	Ek, Lena	3 794	46,7	54 042	57 836	33,4
	Johansson, Kent	161	2,0	7 462	7 623	4,4
Folkpartiet	Paulsen, Marit	3 988	53,9	217 501	221 489	51,5
	Westerholm, Barbro	160	2,2	10 226	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	170	2,3	17 576	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	750	15,7	26 784	27 534	18,6
	Brunegård, Gudrun	395	8,3	433	828	0,6
	Doctare, Christina	359	7,5	10 915	11 274	7,6
	Pålsson Ahlgren, Chatrine	141	3,0	152	293	0,2
	Skånberg, Tuve	139	2,9	4 785	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 557	32,7	52 525	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	266	4,0	16 069	16 335	4,7
	Karlsson, Akko	253	3,8	185	438	0,1
	Lövin, Isabella	756	11,3	47 305	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	1 756	26,3	87 591	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Hedh, Anna	6 519	28,5	14 197	20 716	2,7
	Ludvigsson, Olle	941	4,1	52 241	53 182	6,9
	Ulvskog, Marita	4 450	19,4	169 444	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	530	2,3	39 902	40 432	5,2

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Vänsterpartiet	Dovblom, Jacqueline	169	3,9	220	389	0,2
	Löfqvist, Hanna	121	2,8	6 326	6 447	3,6
	Odelberg, Jesper	90	2,1	4 768	4 858	2,7
	Svensson, Eva-Britt	1 308	30,1	37 837	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	512	10,1	21 791	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	176	3,5	7 956	8 132	3,6
	Engström, Christian	966	19,1	42 842	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	280	5,5	11 356	11 636	5,2
	Svensson, Anna	147	2,9	3 591	3 738	1,7
Gotlands län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	312	10,5	85 093	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	142	4,8	40 000	40 142	6,7
	Guteäng, Jenny	333	11,2	963	1 296	0,2
	Hökmark, Gunnar	502	16,9	90 003	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	113	3,8	23 485	23 598	4,0
Centern	Al-Sahlani, Abir	63	2,2	5 249	5 312	3,1
	Ek, Lena	951	33,5	56 885	57 836	33,4
	Jacobsson, Per-Olov	459	16,2	1 202	1 661	1,0
Folkpartiet	Paulsen, Marit	1 195	59,7	220 294	221 489	51,5
	Westerholm, Barbro	67	3,3	10 319	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	52	2,6	17 694	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	120	21,3	27 414	27 534	18,6
	Doctare, Christina	58	10,3	11 216	11 274	7,6
	Modigh, Sofia	11	2,0	2 218	2 229	1,5
	Svensson, Alf	164	29,1	53 918	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	79	3,4	16 256	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	48	2,1	9 950	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	297	12,8	47 764	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	679	29,3	88 668	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Cetin, Evin	122	2,4	21 708	21 830	2,8
	Färm, Göran	126	2,4	19 952	20 078	2,6
	Ludvigsson, Olle	145	2,8	53 037	53 182	6,9
	Ulvskog, Marita	1 139	22,1	172 755	173 894	22,5
	Westerén, Hanna	1 083	21,0	3 086	4 169	0,5
	Westlund, Åsa	206	4,0	40 226	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Gustafsson, Mikael	22	2,0	3 196	3 218	1,8
	Högelius, Sara	82	7,5	118	200	0,1
	Löfqvist, Hanna	36	3,3	6 411	6 447	3,6
	Olsson, Lena	27	2,5	4 442	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	193	17,8	38 952	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	132	9,6	22 171	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	49	3,5	8 083	8 132	3,6
	Engström, Christian	296	21,4	43 512	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	72	5,2	11 564	11 636	5,2
	Littorin Ferm, Malin	32	2,3	4 134	4 166	1,8
	Troberg, Anna	30	2,2	4 063	4 093	1,8

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Blekinge län						
Moderaterna	Brunsberg, Camilla	625	8,1	692	1 317	0,2
	Corazza Bildt, Anna Maria	868	11,3	84 537	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	363	4,7	39 779	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	1 232	16,0	89 273	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	261	3,4	23 337	23 598	4,0
Centern	Ek, Lena	1 324	45,1	56 512	57 836	33,4
	Larsson, Magnus	139	4,7	94	233	0,1
Folkpartiet	Paulsen, Marit	2 881	55,6	218 608	221 489	51,5
	Schmidt, Olle	117	2,3	11 591	11 708	2,7
	Wikström, Cecilia	103	2,0	17 643	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	381	19,8	27 153	27 534	18,6
	Doctare, Christina	193	10,0	11 081	11 274	7,6
	Siggelsten Blum, Inga Lill	60	3,1	39	99	0,1
	Skånberg, Tuve	66	3,4	4 858	4 924	3,3
	Svensson, Alf	618	32,1	53 464	54 082	36,5
Miljöpartiet	Bothorp, Sofia	216	5,5	877	1 093	0,3
	Catalán, Zaida	125	3,2	16 210	16 335	4,7
	Lövin, Isabella	408	10,4	47 653	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	1 007	25,7	88 340	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Hedh, Anna	353	2,6	20 363	20 716	2,7
	Johansson, Magnus	1 352	10,1	453	1 805	0,2
	Ludvigsson, Olle	949	7,1	52 233	53 182	6,9
	Shekarabi, Ardalan	377	2,8	19 559	19 936	2,6
	Ulvskog, Marita	3 098	23,1	170 796	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	376	2,8	40 056	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Löfqvist, Hanna	173	6,5	6 274	6 447	3,6
	Svensson, Eva-Britt	546	20,5	38 599	39 145	21,8
	Söderdahl, Willy	85	3,2	95	180	0,1
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	348	10,7	21 955	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	98	3,0	8 034	8 132	3,6
	Engström, Christian	615	19,0	43 193	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	168	5,2	11 468	11 636	5,2
Skåne län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	11 857	13,3	73 548	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	3 540	4,0	36 602	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	12 878	14,4	77 627	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	2 108	2,4	21 490	23 598	4,0
	Kinhult, Pia	2 278	2,5	1 280	3 558	0,6
	Sonesson, Carl Johan	2 736	3,1	457	3 193	0,5
	Wallmark, Hans	10 043	11,2	3 169	13 212	2,2
Centern	Al-Sahlani, Abir	697	3,9	4 615	5 312	3,1
	Ek, Lena	6 593	37,1	51 243	57 836	33,4
	Sandberg, Birte	518	2,9	269	787	0,5
Folkpartiet	Paulsen, Marit	29 458	51,7	192 031	221 489	51,5
	Schmidt, Olle	4 899	8,6	6 809	11 708	2,7
	Wikström, Cecilia	1 381	2,4	16 365	17 746	4,1

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	2 252	17,3	25 282	27 534	18,6
	Doctare, Christina	884	6,8	10 390	11 274	7,6
	Skånberg, Tuve	800	6,1	4 124	4 924	3,3
	Svensson, Alf	4 782	36,7	49 300	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	1 905	5,1	14 430	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	1 039	2,8	8 959	9 998	2,9
	Frangeur, Fredrik	790	2,1	718	1 508	0,4
	Holm, Ulf	1 050	2,8	903	1 953	0,6
	Lövin, Isabella	4 973	13,3	43 088	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	9 039	24,1	80 308	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Karlsson, Niklas	1 816	2,1	719	2 535	0,3
	Larsson, Hillevi	20 013	23,1	3 711	23 724	3,1
	Ludvigsson, Olle	1 996	2,3	51 186	53 182	6,9
	Shekarabi, Ardalan	1 773	2,0	18 163	19 936	2,6
	Ulvskog, Marita	19 419	22,4	154 475	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	2 538	2,9	37 894	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Andersen, Vilmer	448	2,9	193	641	0,4
	Josefsson, Erik	317	2,1	467	784	0,4
	Löfqvist, Hanna	590	3,8	5 857	6 447	3,6
	Svensson, Eva-Britt	4 099	26,7	35 046	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	5 014	17,5	17 289	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	724	2,5	7 408	8 132	3,6
	Engström, Christian	4 532	15,8	39 276	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	1 145	4,0	10 491	11 636	5,2
	Grosse, Sandra	950	3,3	1 583	2 533	1,1
	Nipe, Gustav	1 468	5,1	1 621	3 089	1,4
	Söderberg, Ellen	742	2,6	1 373	2 115	0,9
Hallands län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	2 801	11,8	82 604	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	1 006	4,2	39 136	40 142	6,7
	Haby, Susanna	1 768	7,5	21 545	23 313	3,9
	Hökmark, Gunnar	3 529	14,9	86 976	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	635	2,7	22 963	23 598	4,0
	Warborn, Jörgen	1 432	6,0	1 269	2 701	0,5
Centern	Al-Sahlani, Abir	191	2,3	5 121	5 312	3,1
	Ek, Lena	2 678	32,6	55 158	57 836	33,4
	Johansson, Kent	205	2,5	7 418	7 623	4,4
	Månsson, Ulrika	511	6,2	392	903	0,5
	Wickberg, Marie	203	2,5	6 039	6 242	3,6
Folkpartiet	Ertsborn, Jan	352	2,4	135	487	0,1
	Paulsen, Marit	7 923	54,6	213 566	221 489	51,5
	Wikström, Cecilia	427	2,9	17 319	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	866	18,6	26 668	27 534	18,6
	Doctare, Christina	497	10,7	10 777	11 274	7,6
	Landgren, Per	121	2,6	2 122	2 243	1,5
	Skånberg, Tuve	115	2,5	4 809	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 455	31,3	52 627	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	355	3,6	15 980	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	224	2,3	9 774	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	1 406	14,4	46 655	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	2 475	25,4	86 872	89 347	25,6

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Social-demokraterna	Hedh, Anna	701	2,9	20 015	20 716	2,7
	Ludvigsson, Olle	2 881	11,7	50 301	53 182	6,9
	Nilsson, Jana	1 506	6,1	339	1 845	0,2
	Ulvskog, Marita	5 789	23,6	168 105	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	1 058	4,3	39 374	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Hansson, Daniel	397	10,1	522	919	0,5
	Löfqvist, Hanna	98	2,5	6 349	6 447	3,6
	Odelberg, Jesper	131	3,3	4 727	4 858	2,7
	Olsson, Lena	81	2,1	4 388	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	797	20,3	38 348	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	663	10,1	21 640	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	190	2,9	7 942	8 132	3,6
	Engström, Christian	1 242	19,0	42 566	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	350	5,3	11 286	11 636	5,2
	Grosse, Sandra	129	2,0	2 404	2 533	1,1
Västra Götalands län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	9 776	9,9	75 629	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	4 225	4,3	35 917	40 142	6,7
	Haby, Susanna	17 237	17,4	6 076	23 313	3,9
	Hökmark, Gunnar	14 605	14,8	75 900	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	2 466	2,5	21 132	23 598	4,0
Centern	Al-Sahlani, Abir	583	2,0	4 729	5 312	3,1
	Carlsson, Ulrika	966	3,3	177	1 143	0,7
	Ek, Lena	7 788	26,3	50 048	57 836	33,4
	Johansson, Kent	6 253	21,1	1 370	7 623	4,4
	Wickberg, Marie	725	2,4	5 517	6 242	3,6
Folkpartiet	Beijbom, Annika	1 539	2,1	599	2 138	0,5
	Paulsen, Marit	36 100	49,9	185 389	221 489	51,5
	Schmidt, Olle	1 505	2,1	10 203	11 708	2,7
	Utbult, Roland	2 193	3,0	3 262	5 455	1,3
	Wikström, Cecilia	2 721	3,8	15 025	17 746	4,1
Krist-demokraterna	Bohlin, Ella	4 946	17,6	22 588	27 534	18,6
	Doctare, Christina	2 196	7,8	9 078	11 274	7,6
	Gustafsson, Holger	660	2,3	128	788	0,5
	Landgren, Per	1 258	4,5	985	2 243	1,5
	Skånberg, Tuve	962	3,4	3 962	4 924	3,3
	Svensson, Alf	9 331	33,2	44 751	54 082	36,5
Miljöpartiet	Andersson, Max	1 735	2,7	1 065	2 800	0,8
	Catalán, Zaida	2 488	3,8	13 847	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	1 656	2,5	8 342	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	8 759	13,5	39 302	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	16 813	25,8	72 534	89 347	25,6
Social-demokraterna	Ludvigsson, Olle	32 687	24,5	20 495	53 182	6,9
	Ohlsson, Carina	2 901	2,2	830	3 731	0,5
	Shekarabi, Ardalan	3 650	2,7	16 286	19 936	2,6
	Theodorsson, Monika	2 884	2,2	1 947	4 831	0,6
	Ulvskog, Marita	26 226	19,7	147 668	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	5 162	3,9	35 270	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Andersson, Per	1 058	3,4	1 403	2 461	1,4
	Berg, Erik	884	2,8	947	1 831	1,0
	Löfqvist, Hanna	1 085	3,5	5 362	6 447	3,6
	Odelberg, Jesper	1 565	5,0	3 293	4 858	2,7
	Svensson, Eva-Britt	6 538	20,9	32 607	39 145	21,8

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	4 297	10,5	18 006	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	1 350	3,3	6 782	8 132	3,6
	Engström, Christian	8 197	20,0	35 611	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	2 044	5,0	9 592	11 636	5,2
	Felten, Björn	1 124	2,7	915	2 039	0,9
Värmlands län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	1 351	10,7	84 054	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	602	4,8	39 540	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	1 682	13,3	88 823	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	394	3,1	23 204	23 598	4,0
	Segersten Larsson, Catarina	2 151	17,0	832	2 983	0,5
Centern	Ek, Lena	1 022	15,9	56 814	57 836	33,4
	Wickberg, Marie	2 784	43,3	3 458	6 242	3,6
Folkpartiet	Ekberg, Anders	932	9,3	785	1 717	0,4
	Paulsen, Marit	4 966	49,3	216 523	221 489	51,5
	Wikström, Cecilia	226	2,2	17 520	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	561	15,9	26 973	27 534	18,6
	Doctare, Christina	233	6,6	11 041	11 274	7,6
	Skånberg, Tuve	95	2,7	4 829	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 330	37,8	52 752	54 082	36,5
	Weimers, Charlie	230	6,5	87	317	0,2
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	313	4,0	16 022	16 335	4,7
	Hallström, Eva	491	6,3	2 006	2 497	0,7
	Lövin, Isabella	788	10,1	47 273	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	1 955	25,0	87 392	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Gunnarsson, Jonas	4 904	18,5	3 118	8 022	1,0
	Ludvigsson, Olle	1 300	4,9	51 882	53 182	6,9
	Ulvskog, Marita	5 465	20,6	168 429	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	874	3,3	39 558	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Löfqvist, Hanna	149	2,7	6 298	6 447	3,6
	Olsson, Lena	168	3,0	4 301	4 469	2,5
	Svenneling, Håkan	705	12,8	311	1 016	0,6
	Svensson, Eva-Britt	823	14,9	38 322	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	406	7,4	21 897	22 303	9,9
	Berglund, C Magnus	1 238	22,6	1 030	2 268	1,0
	Engström, Christian	898	16,4	42 910	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	236	4,3	11 400	11 636	5,2
Örebro län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	1 890	14,3	83 515	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	583	4,4	39 559	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	1 587	12,0	88 918	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	513	3,9	23 085	23 598	4,0
	Öholm, Oskar	1 295	9,8	969	2 264	0,4
Centern	Ek, Lena	1 318	30,2	56 518	57 836	33,4
	Fälldin, Karin	216	4,9	561	777	0,4
	Pettersson, Johan	110	2,5	153	263	0,2
	Wickberg, Marie	122	2,8	6 120	6 242	3,6
Folkpartiet	Hawsho, Metin	377	3,6	4 375	4 752	1,1
	Paulsen, Marit	5 126	48,8	216 363	221 489	51,5
	Werme, Staffan	308	2,9	180	488	0,1
	Westerholm, Barbro	213	2,0	10 173	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	319	3,0	17 427	17 746	4,1

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	1 061	18,2	26 473	27 534	18,6
	Doctare, Christina	378	6,5	10 896	11 274	7,6
	Modigh, Sofia	151	2,6	2 078	2 229	1,5
	Skånberg, Tuve	207	3,6	4 717	4 924	3,3
	Sundkvist, Ewa	178	3,1	61	239	0,2
	Svensson, Alf	2 089	35,9	51 993	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	421	4,5	15 914	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	238	2,5	9 760	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	1 078	11,4	46 983	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	2 264	24,0	87 083	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Cetin, Evin	1 182	4,0	20 648	21 830	2,8
	Ludvigsson, Olle	912	3,1	52 270	53 182	6,9
	Soting, Lars-Erik	3 749	12,6	1 427	5 176	0,7
	Ulvskog, Marita	6 418	21,6	167 476	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	1 929	6,5	38 503	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Ephrem, Mussie	639	10,4	1 001	1 640	0,9
	Löfqvist, Hanna	208	3,4	6 239	6 447	3,6
	Odelberg, Jesper	133	2,2	4 725	4 858	2,7
	Olsson, Lena	138	2,2	4 331	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	949	15,4	38 196	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	576	8,8	21 727	22 303	9,9
	Berglund, C Magnus	157	2,4	2 111	2 268	1,0
	Bjärnemalm, Mattias	189	2,9	7 943	8 132	3,6
	Engström, Christian	1 335	20,5	42 473	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	334	5,1	11 302	11 636	5,2
Västmanlands län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	2 404	17,2	83 001	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	760	5,4	39 382	40 142	6,7
	Hård af Segerstad, Anna	895	6,4	1 227	2 122	0,4
	Hökmark, Gunnar	1 916	13,7	88 589	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	420	3,0	23 178	23 598	4,0
Centern	Al-Sahlani, Abir	84	2,1	5 228	5 312	3,1
	Andersson, Fredrik	176	4,5	69	245	0,1
	Ek, Lena	1 174	30,0	56 662	57 836	33,4
	Larsson, Håkan	86	2,2	7 539	7 625	4,4
	Wickberg, Marie	90	2,3	6 152	6 242	3,6
Folkpartiet	Hawsho, Metin	258	2,1	4 494	4 752	1,1
	Lindh, Ida	365	3,0	641	1 006	0,2
	Paulsen, Marit	6 201	51,4	215 288	221 489	51,5
	Westerholm, Barbro	368	3,1	10 018	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	359	3,0	17 387	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	612	17,7	26 922	27 534	18,6
	Doctare, Christina	283	8,2	10 991	11 274	7,6
	Modigh, Sofia	179	5,2	2 050	2 229	1,5
	Skånberg, Tuve	79	2,3	4 845	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 130	32,8	52 952	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	331	4,8	16 004	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	155	2,2	9 843	9 998	2,9
	Gahrton, Per	137	2,0	5 682	5 819	1,7
	Lövin, Isabella	825	11,9	47 236	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	1 657	24,0	87 690	89 347	25,6

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Social-	Cetin, Evin	832	3,3	20 998	21 830	2,8
demokraterna	Eriksson, Lars	1 224	4,9	808	2 032	0,3
	Ludvigsson, Olle	1 353	5,4	51 829	53 182	6,9
	Ulvskog, Marita	6 149	24,4	167 745	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	1 446	5,7	38 986	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Aslan, Faruk	137	2,3	1 487	1 624	0,9
	Löfqvist, Hanna	170	2,9	6 277	6 447	3,6
	Odelberg, Jesper	207	3,5	4 651	4 858	2,7
	Olsson, Lena	195	3,3	4 274	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	1 137	19,5	38 008	39 145	21,8
	Öngörur, Berivan	125	2,1	3 471	3 596	2,0
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	424	6,6	21 879	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	176	2,7	7 956	8 132	3,6
	Engström, Christian	1 184	18,5	42 624	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	308	4,8	11 328	11 636	5,2
	Julén, Johanna	1 262	19,7	1 595	2 857	1,3
Dalarnas län						
Moderaterna	Bergman, Ulrik	466	4,2	373	839	0,1
	Corazza Bildt, Anna Maria	1 542	13,9	83 863	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	580	5,2	39 562	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	1 628	14,7	88 877	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	422	3,8	23 176	23 598	4,0
Centern	Al-Sahlani, Abir	120	2,2	5 192	5 312	3,1
	Ek, Lena	1 492	27,5	56 344	57 836	33,4
	Gotthardsson, Jenny	435	8,0	416	851	0,5
	Larsson, Håkan	189	3,5	7 436	7 625	4,4
Folkpartiet	Paulsen, Marit	5 776	56,3	215 713	221 489	51,5
	Wikström, Cecilia	280	2,7	17 466	17 746	4,1
Krist-	Bohlin, Ella	643	18,4	26 891	27 534	18,6
demokraterna	Doctare, Christina	247	7,1	11 027	11 274	7,6
	Gustavsson, Katarina	141	4,0	150	291	0,2
	Modigh, Sofia	80	2,3	2 149	2 229	1,5
	Skånberg, Tuve	167	4,8	4 757	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 222	34,9	52 860	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	252	3,2	16 083	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	183	2,3	9 815	9 998	2,9
	Lindholm, Jan	248	3,2	821	1 069	0,3
	Lövin, Isabella	951	12,1	47 110	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	2 112	26,9	87 235	89 347	25,6
Social-	Cetin, Evin	888	3,4	20 942	21 830	2,8
demokraterna	Erdem, Josef	961	3,7	1 704	2 665	0,3
	Hedh, Anna	899	3,4	19 817	20 716	2,7
	Ludvigsson, Olle	898	3,4	52 284	53 182	6,9
	Ulvskog, Marita	9 012	34,3	164 882	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	803	3,1	39 629	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Löfqvist, Hanna	137	2,0	6 310	6 447	3,6
	Olsson, Lena	1 220	18,0	3 249	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	1 222	18,1	37 923	39 145	21,8

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	538	8,3	21 765	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	180	2,8	7 952	8 132	3,6
	Engström, Christian	1 176	18,2	42 632	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	360	5,6	11 276	11 636	5,2
	Larsson, Andreas	709	11,0	1 237	1 946	0,9
Gävleborgs län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	1 383	13,8	84 022	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	552	5,5	39 590	40 142	6,7
	Holm, Jonas	318	3,2	539	857	0,1
	Hökmark, Gunnar	1 499	14,9	89 006	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	449	4,5	23 149	23 598	4,0
Centern	Al-Sahlani, Abir	151	2,8	5 161	5 312	3,1
	Bergström, Sven	671	12,2	229	900	0,5
	Ek, Lena	1 176	21,5	56 660	57 836	33,4
	Larsson, Håkan	655	12,0	6 970	7 625	4,4
	Nilshem, Kenneth	215	3,9	270	485	0,3
	Wickberg, Marie	139	2,5	6 103	6 242	3,6
Folkpartiet	Paulsen, Marit	4 543	53,6	216 946	221 489	51,5
	Wikström, Cecilia	313	3,7	17 433	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	642	21,5	26 892	27 534	18,6
	Doctare, Christina	195	6,5	11 079	11 274	7,6
	Skånberg, Tuve	86	2,9	4 838	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 052	35,2	53 030	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	187	2,4	16 148	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	1 400	17,8	8 598	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	557	7,1	47 504	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	1 826	23,2	87 521	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Cetin, Evin	1 372	5,5	20 458	21 830	2,8
	Hedh, Anna	609	2,4	20 107	20 716	2,7
	Ludvigsson, Olle	968	3,9	52 214	53 182	6,9
	Nilsson, Jens	634	2,5	16 522	17 156	2,2
	Renström, Yoomi	977	3,9	487	1 464	0,2
	Shekarabi, Ardalan	854	3,4	19 082	19 936	2,6
	Ulvskog, Marita	6 385	25,6	167 509	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	699	2,8	39 733	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Aslan, Faruk	308	4,7	1 316	1 624	0,9
	Löfqvist, Hanna	170	2,6	6 277	6 447	3,6
	Olsson, Lena	251	3,8	4 218	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	1 154	17,5	37 991	39 145	21,8
	Öngörur, Berivan	157	2,4	3 439	3 596	2,0
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	404	7,8	21 899	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	270	5,2	7 862	8 132	3,6
	Engström, Christian	963	18,6	42 845	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	292	5,7	11 344	11 636	5,2
	Olsson, Rickard	149	2,9	3 471	3 620	1,6
Västernorrlands län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	962	11,4	84 443	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	373	4,4	39 769	40 142	6,7
	Gilmark, Håkan	341	4,0	726	1 067	0,2
	Hökmark, Gunnar	1 125	13,3	89 380	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	688	8,1	22 910	23 598	4,0

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Centern	Al-Sahlani, Abir	215	4,6	5 097	5 312	3,1
	Ek, Lena	1 015	21,7	56 821	57 836	33,4
	Larsson, Håkan	428	9,2	7 197	7 625	4,4
	Lundin, Jonny	208	4,5	64	272	0,2
Folkpartiet	Paulsen, Marit	3 431	50,2	218 058	221 489	51,5
	Westerholm, Barbro	180	2,6	10 206	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	193	2,8	17 553	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	692	19,2	26 842	27 534	18,6
	Doctare, Christina	218	6,0	11 056	11 274	7,6
	Modigh, Sofia	93	2,6	2 136	2 229	1,5
	Norlin, Liza-Maria	131	3,6	75	206	0,1
	Skånberg, Tuve	102	2,8	4 822	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 094	30,3	52 988	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	277	4,4	16 058	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	190	3,0	9 808	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	693	11,1	47 368	48 061	13,8
	Resare, Roy	431	6,9	1 301	1 732	0,5
	Schlyter, Carl	1 428	22,9	87 919	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Johansson, Per-Erik	917	3,2	10 049	10 966	1,4
	Nilsson, Jens	4 237	14,8	12 919	17 156	2,2
	Olofsson, Anna	3 586	12,6	1 944	5 530	0,7
	Ulvskog, Marita	5 255	18,4	168 639	173 894	22,5
Vänsterpartiet	Lundberg, Thomas	644	12,5	1 189	1 833	1,0
	Löfqvist, Hanna	130	2,5	6 317	6 447	3,6
	Norrman, Monalisa	156	3,0	1 475	1 631	0,9
	Olsson, Lena	111	2,2	4 358	4 469	2,5
	Svensson, Eva-Britt	787	15,3	38 358	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	431	8,0	21 872	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	134	2,5	7 998	8 132	3,6
	Engström, Christian	851	15,8	42 957	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	310	5,8	11 326	11 636	5,2
	Nordfeldth, Mikael	170	3,2	2 303	2 473	1,1
	Olsson, Rickard	409	7,6	3 211	3 620	1,6
	Westrin, Camilla	232	4,3	2 486	2 718	1,2
Jämtlands län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	422	10,3	84 983	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	203	5,0	39 939	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	580	14,1	89 925	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	339	8,3	23 259	23 598	4,0
	Quicklund, Saila	609	14,9	536	1 145	0,2
Centern	Andersson, Thomas	138	2,4	115	253	0,1
	Ek, Lena	454	8,0	57 382	57 836	33,4
	Larsson, Håkan	3 966	69,6	3 659	7 625	4,4
Folkpartiet	Paulsen, Marit	1 486	55,7	220 003	221 489	51,5
	Wikström, Cecilia	104	3,9	17 642	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	183	18,6	27 351	27 534	18,6
	Brandum, Meeri	25	2,5	14	39	0,0
	Doctare, Christina	78	7,9	11 196	11 274	7,6
	Skånberg, Tuve	27	2,7	4 897	4 924	3,3
	Svensson, Alf	414	42,1	53 668	54 082	36,5

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	164	4,4	16 171	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	109	2,9	9 889	9 998	2,9
	Lindgren, Björn	367	9,8	1 158	1 525	0,4
	Lövin, Isabella	378	10,1	47 683	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	906	24,2	88 441	89 347	25,6
Social-demokraterna	Nilsson, Jens	9 583	67,9	7 573	17 156	2,2
	Ulvskog, Marita	1 110	7,9	172 784	173 894	22,5
Vänsterpartiet	Löfqvist, Hanna	62	2,3	6 385	6 447	3,6
	Norrman, Monalisa	624	23,0	1 007	1 631	0,9
	Odelberg, Jesper	68	2,5	4 790	4 858	2,7
	Svensson, Eva-Britt	539	19,9	38 606	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	119	5,0	22 184	22 303	9,9
	Engström, Christian	277	11,6	43 531	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	77	3,2	11 559	11 636	5,2
	Olsson, Rickard	834	34,8	2 786	3 620	1,6
Västerbottens län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	780	11,2	84 625	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	356	5,1	39 786	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	969	13,9	89 536	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	922	13,2	22 676	23 598	4,0
	Sandström, Nicklas	414	5,9	522	936	0,2
Centern	Ek, Lena	1 373	29,6	56 463	57 836	33,4
	Kristoffersson, Maria	337	7,3	431	768	0,4
	Larsson, Håkan	353	7,6	7 272	7 625	4,4
	Ylivainio, Linda	123	2,7	1 577	1 700	1,0
Folkpartiet	Lövgren, Britt-Marie	575	7,3	307	882	0,2
	Paulsen, Marit	3 563	45,5	217 926	221 489	51,5
	Wikström, Cecilia	174	2,2	17 572	17 746	4,1
Krist-demokraterna	Bohlin, Ella	855	19,3	26 679	27 534	18,6
	Doctare, Christina	215	4,9	11 059	11 274	7,6
	Modigh, Sofia	118	2,7	2 111	2 229	1,5
	Sedig, Erik	402	9,1	122	524	0,4
	Skånberg, Tuve	200	4,5	4 724	4 924	3,3
	Svensson, Alf	1 331	30,1	52 751	54 082	36,5
Miljöpartiet	Amin, Jabar	355	3,9	891	1 246	0,4
	Catalán, Zaida	441	4,9	15 894	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	270	3,0	9 728	9 998	2,9
	Lövin, Isabella	1 138	12,6	46 923	48 061	13,8
	Saarinen, Ingegerd	320	3,5	317	637	0,2
	Schlyter, Carl	2 171	24,1	87 176	89 347	25,6
Social-demokraterna	Johansson, Per-Erik	7 910	28,7	3 056	10 966	1,4
	Ulvskog, Marita	5 588	20,3	168 306	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	594	2,2	39 838	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Carlsson, Monica	348	4,6	2 024	2 372	1,3
	Hansson, Agneta	621	8,2	276	897	0,5
	Löfqvist, Hanna	249	3,3	6 198	6 447	3,6
	Svensson, Eva-Britt	1 168	15,4	37 977	39 145	21,8
	Öngörur, Berivan	165	2,2	3 431	3 596	2,0
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	473	6,6	21 830	22 303	9,9
	Engström, Christian	1 210	17,0	42 598	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	262	3,7	11 374	11 636	5,2
	Nordfeldth, Mikael	827	11,6	1 646	2 473	1,1
	Westrin, Camilla	1 066	14,9	1 652	2 718	1,2

Tabell 13. (forts.)

Län Parti	Namn på kandidat	Antal personröster i länet	Andel personröster av partiets totala antal röster i länet	Antal personröster i övriga län	Antal personröster totalt (alla län)	Andel personröster av partiets totala antal röster i riket
Norrbottens län						
Moderaterna	Corazza Bildt, Anna Maria	337	4,3	85 068	85 405	14,3
	Fjellner, Christofer	189	2,4	39 953	40 142	6,7
	Hökmark, Gunnar	530	6,8	89 975	90 505	15,2
	Ibrisagic, Anna	3 250	41,5	20 348	23 598	4,0
	Johansson, Johan	283	3,6	1 547	1 830	0,3
Centern	Ek, Lena	556	18,9	57 280	57 836	33,4
	Larsson, Håkan	99	3,4	7 526	7 625	4,4
	Ylivainio, Linda	810	27,6	890	1 700	1,0
Folkpartiet	Mjärdell, Ylva	102	2,0	409	511	0,1
	Paulsen, Marit	2 625	51,2	218 864	221 489	51,5
	Westerholm, Barbro	103	2,0	10 283	10 386	2,4
	Wikström, Cecilia	201	3,9	17 545	17 746	4,1
Kristdemokraterna	Bohlin, Ella	417	16,5	27 117	27 534	18,6
	Doctare, Christina	167	6,6	11 107	11 274	7,6
	Skånberg, Tuve	96	3,8	4 828	4 924	3,3
	Svensson, Alf	869	34,4	53 213	54 082	36,5
Miljöpartiet	Catalán, Zaida	210	3,8	16 125	16 335	4,7
	Ceballos, Bodil	119	2,2	9 879	9 998	2,9
	Granström, Agneta	168	3,1	257	425	0,1
	Lövin, Isabella	567	10,4	47 494	48 061	13,8
	Schlyter, Carl	1 235	22,6	88 112	89 347	25,6
Socialdemokraterna	Andersson, Susanne	2 730	8,9	2 177	4 907	0,6
	Johansson, Per-Erik	706	2,3	10 260	10 966	1,4
	Ludvigsson, Olle	755	2,5	52 427	53 182	6,9
	Nilsson, Jens	611	2,0	16 545	17 156	2,2
	Ulvskog, Marita	9 569	31,1	164 325	173 894	22,5
	Westlund, Åsa	829	2,7	39 603	40 432	5,2
Vänsterpartiet	Carlsson, Monica	1 148	13,0	1 224	2 372	1,3
	Svensson, Eva-Britt	1 423	16,1	37 722	39 145	21,8
Piratpartiet	Andersdotter, Amelia	492	8,1	21 811	22 303	9,9
	Bjärnemalm, Mattias	150	2,5	7 982	8 132	3,6
	Engström, Christian	1 059	17,4	42 749	43 808	19,4
	Falkvinge, Rick	287	4,7	11 349	11 636	5,2
	Nordfeldth, Mikael	287	4,7	2 186	2 473	1,1
	Westrin, Camilla	423	7,0	2 295	2 718	1,2

Källa: Valmyndigheten

Nominerade och valda kandidater vid 2009 års Europaparlamentsval

Inledning

Mellan 4 och 7 juni 2009 ägde val till Europarlamentet rum i EU:s 27 medlemsländer. Totalt sett valdes 736 ledamöter in i parlamentet. Den svenska valdagen var den 7 juni och då valdes de 18 ledamöter som representerar Sverige. Antalet ledamöter kommer dock att förändras under den femåriga mandatperioden. Den 1 december 2009 trädde Lissabonfördraget i kraft. Enligt fördraget får Europaparlamentet 750 ledamöter och en talman. För Sveriges del innebär det att antalet mandat ökar med 2 till 20 mandat. Tyskland är det enda land som får färre mandat enligt det nya fördraget. De får enligt fördraget 96 mandat, vilket kan jämföras med de 99 mandat de hade enligt Nicefördraget som gällde tidigare. Fram till Europavalet 2014 får dock Tyskland behålla 99 mandat. Under en övergångsperiod fram till 2014 kommer parlamentet således att ha 754 ledamöter. För svensk del kommer de två nya mandaten att tillsättas av Piratpartiet respektive Socialdemokraterna. Detta i enlighet med valresultatet i det svenska valet till Europaparlamentet 2009. Den statistik som presenteras här baseras dock på situationen efter valet i juni 2009 och de 736 ledamöter som valdes in i Europaparlamentet då.

I det här kapitlet presenteras statistik avseende nominerade och valda kandidater vid Europaparlamentsval. Det gäller dels invalda i Europaparlamentet totalt sett, dels nominerade och valda kandidater i de svenska valen till Europaparlamentet. Tyngdpunkten ligger på de svenska valen av det enkla skälet att tillgången till statistik avseende samtliga invalda i Europaparlamentet är begränsad.

Syftet med statistiken är att beskriva nominerade och valda kandidater utifrån ett antal bakgrundsvariabler för att på så vis ge underlag för att kunna bedöma hur pass representativa de är i förhållande till den röstberättigade befolkningen. Statistiska centralbyrån (SCB) har tagit fram motsvarande statistik avseende val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige sedan 1982. Det här är dock första gången som den här statistiken tas fram avseende Europaparlamentsval. Fullständiga redovisningar av statistiken återfinns i SCB:s Statistikdatabasen, vilken finns tillgänglig på SCB:s webbplats, www.scb.se. På SCB:s webbplats finns även en uppsättning tabeller avseende nominerade och valda kandidater i Europaparlamentsval tillgängliga.

Den statistik över samtliga ledamöter i Europaparlamentet som presenteras här kommer från Europaparlamentets informationskontor i Sverige. De redovisningar som avser nominerade och valda kandidater i de svenska valen till Europaparlamentet baseras på register som SCB erhåller från Valmyndigheten. Dessa register, i kombination med andra register hos SCB, gör det möjligt att beskriva de nominerade och valda kandidaterna utifrån olika aspekter, som exempelvis kön, ålder, födelseland, utbildningsnivå och inkomst. De analyser som här presenteras baseras på samtliga i undersökningspopulationen. Det finns därmed inget problem med bortfall. En

mer utförlig beskrivning av datamaterialet och dess kvalitet återfinns i avsnittet *Fakta om statistiken*.

Att kandidera

Den allmänna principen är att den som har rösträtt vid allmänna val också är valbar. Vid val till Europaparlamentet är svenska medborgare som är eller har varit folkbokförda i Sverige röstberättigade och därmed även valbara. Det gäller även EU-medborgare som är folkbokförda i Sverige och har anmält sig till röstlängden. De får då inte rösta i något annat EU-lands val till Europaparlamentet. I Europaparlamentsval, som i övriga svenska allmänna val, krävs för att få rösta dessutom att man fyllt 18 år senast på valdagen. För att kunna bli invald i Europaparlamentet finns även några särskilda kriterier, exempelvis får den som blir invald inte samtidigt sitta i riksdagen eller ha uppdrag hos vissa av EU:s institutioner[5].

Kandidater och mandat

Det är de politiska partierna som nominerar kandidater och fastställer deras ordning på valsedlarna. I 2009 års svenska val till Europaparlamentet kandiderade 488 personer. Av dem valdes 18 in i Europaparlamentet. Det innebär att ungefär 1 av 27 kandidater fick ett mandat. Motsvarande andel i riksdagsvalet 2006 var cirka 1 av 17 och i valen till landstings- och kommunfullmäktige samma år var andelarna ungefär var sjunde respektive var fjärde. Det innebär att ju högre politisk nivå desto färre mandat står på spel och desto fler är det som konkurrerar om varje enskilt mandat.

Antalet nominerade kandidater var 2009 betydligt fler än i valen 1999 och 2004. Än fler nominerade var det dock i det första svenska valet 1995 då det fanns 732 nominerade kandidater. I det valet var det framför allt Folkpartiet som avvek med sina 208 kandidater till de 22 mandat som fördelades i det valet. I 2009 års val hade de partier som redan satt i Europaparlamentet mellan 30 och 54 nominerade kandidater.

[5] För mer information kring det svenska valsystemet, se Valmyndighetens webbplats, www.val.se.

Tabell 1. Antal nominerade och valda kandidater i svenska val till Europaparlamentet efter parti. År 1995–2009

	1995	1999	2004	2009
Antal nominerade				
Moderaterna	22	22	22	43
Centerpartiet	28	27	27	45
Folkpartiet	208	81	54	42
Kristdemokraterna	43	27	27	54
Miljöpartiet	26	25	33	30
Socialdemokraterna	88	35	35	30
Vänsterpartiet	22	32	26	42
Junilistan	..	..	8	46
Piratpartiet	..	..	..	20
Övriga partier	295	125	140	136
Totalt	**732**	**374**	**372**	**488**
Antal valda				
Moderaterna	5	5	4	4
Centerpartiet	2	1	1	1
Folkpartiet	1	3	2	3
Kristdemokraterna	0	2	1	1
Miljöpartiet	4	2	1	2
Socialdemokraterna	7	6	5	5
Vänsterpartiet	3	3	2	1
Junilistan	..	..	3	0
Piratpartiet	..	..	..	1
Övriga partier	0	0	0	0
Totalt	**22**	**22**	**19**	**18**

Källa: SCB:s valstatistik.

En majoritet personröstade

I alla svenska val till Europaparlamentet har väljarna haft möjlighet att personrösta genom att kryssa för en av kandidaterna på valsedeln. I 2009 års svenska val till Europaparlamentet valde 59 procent av de röstande att utnyttja möjligheten att personrösta. När mandaten fördelats mellan partierna ska det avgöras vem av partiets nominerade kandidater som ska tillsätta dessa mandat. Det bestäms i första hand av antalet personröster som de nominerade kandidaterna har fått. Det krävs dock att den nominerade erhållit personröster som motsvarar minst 5 procent av partiets röster i hela landet för att han eller hon ska tillsätta ett mandat på basis av personröster. Om ett parti har färre kandidater som nått över den spärren än det har fått mandat tillsätts de återstående mandaten i enlighet med den ordning som anges på valsedeln.

I valet 2009 blev 13 av 18 svenska parlamentsledamöter invalda genom personröster. De återstående 5 kandidaterna blev invalda efter placering på valsedlarna. De flesta av de kandidater som blev valda genom personröster var dock så pass högt placerade på valsedlarna att de hade kommit in även om man tilldelat mandaten efter enbart placering på valsedlarna. Det var endast två personer som kom in via personröster och som inte skulle ha blivit invalda genom listplacering. Dessa två personer var Anna Maria Corazza Bildt för Moderaterna och Alf Svensson för Kristdemokraterna. De som blev förbikryssade var två kvinnor. Om vi inte haft systemet med personröster hade det alltså blivit ytterligare en kvinna bland de svenska ledamöterna i Europaparlamentet efter valet 2009. Med det konstaterandet kan vi gå över till att studera just könsfördelningen i Europaparlamentet.

Fler kvinnor i parlamentet

I det första valet till Europaparlamentet 1979 utgjorde kvinnor 16 procent av de invalda. Därefter har parlamentet sakta blivit allt mer jämställt. I valet 2009 hade andelen invalda kvinnor stigit till 35 procent. Samtidigt har parlamentet förändrats kraftigt under den tidsperioden. Antalet medlemsländer har ökat från 9 till 27 och antalet ledamöter i parlamentet har ökat från 410 till 736.

Diagram 1. Samtliga valda till Europaparlamentet efter kön. År 1979–2009. Procent

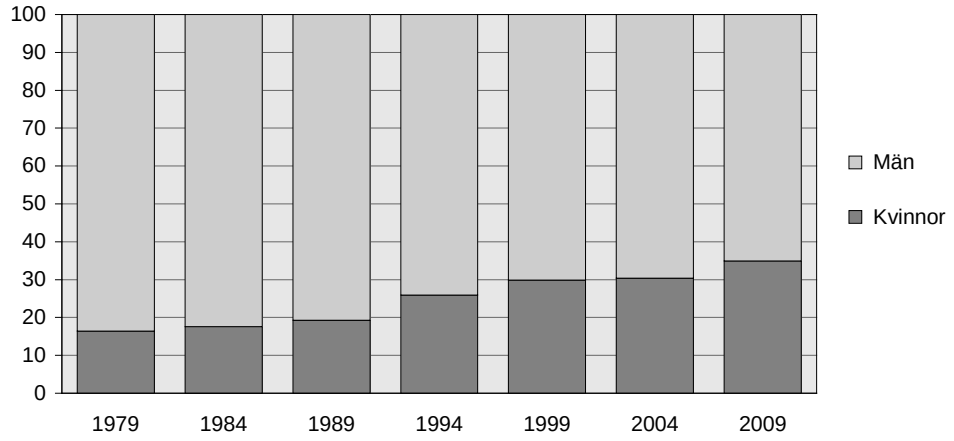

Källa: Europaparlamentet

Ofta brukar en könsfördelning där både andelen kvinnor och andelen män ligger mellan 40 och 60 procent betraktas som jämställd. Med den måttstocken är inte könsfördelningen bland Europaparlamentets ledamöter totalt sett jämställd. Utvecklingen har visserligen gått mot ett mer jämställt parlament, men det återstår en del. Om man ser till de enskilda medlemsländernas ledamöter varierar andelen kvinnor och män betydligt. Det bör påpekas att för länder som har mycket få ledamöter kan små förskjutningar antalsmässigt innebära stora procentuella förändringar. Men om vi förbiser detta har de svenska ledamöterna varit jämställda vid varje val från och med det första svenska valet 1995. I valet 2009 var 10 av de 18 ledamöter som valdes in kvinnor, vilket motsvarar 56 procent. I ytterligare fem länder var uppsättningen ledamöter jämställd utifrån ovan nämnda måttstock. Finland är det enda landet där andelen kvinnor bland ledamöterna översteg 60 procent och som av det skälet inte uppnådde en jämställd fördelning. Den minsta andelen kvinnor finns bland Maltas ledamöter. Alla deras fem ledamöter som valdes in 2009 är män. Därefter följer Luxemburg och Tjeckien med 17 respektive 18 procent kvinnor bland ledamöterna.

Tabell 2. Samtliga valda till Europaparlamentet efter medlemsland och kön. År 2009. Andel i procent och antal

Land	Kvinnor	Män	Antal ledamöter	Land	Kvinnor	Män	Antal ledamöter
Belgien	36,4	63,6	22	Polen	22,0	78,0	50
Bulgarien	35,3	64,7	17	Portugal	36,4	63,6	22
Cypern	33,3	66,7	6	Rumänien	36,4	63,6	33
Danmark	46,2	53,8	13	Slovakien	38,5	61,5	13
Estland	50,0	50,0	6	Slovenien	28,6	71,4	7
Finland	61,5	38,5	13	Spanien	36,0	64,0	50
Frankrike	45,8	54,2	72	Storbritannien	33,3	66,7	72
Grekland	31,8	68,2	22	Sverige	55,6	44,4	18
Irland	25,0	75,0	12	Tjeckien	18,2	81,8	22
Italien	22,2	77,8	72	Tyskland	37,4	62,6	99
Lettland	37,5	62,5	8	Ungern	36,4	63,6	22
Litauen	25,0	75,0	12	Österrike	41,2	58,8	17
Luxemburg	16,7	83,3	6				
Malta	0,0	100,0	5	**Samtliga**	**34,9**	**65,1**	**736**
Nederländerna	48,0	52,0	25				

Källa: Europaparlamentet

Diagram 2. Andel kvinnor bland valda till Europaparlamentet efter medlemsland. År 2009. Procent

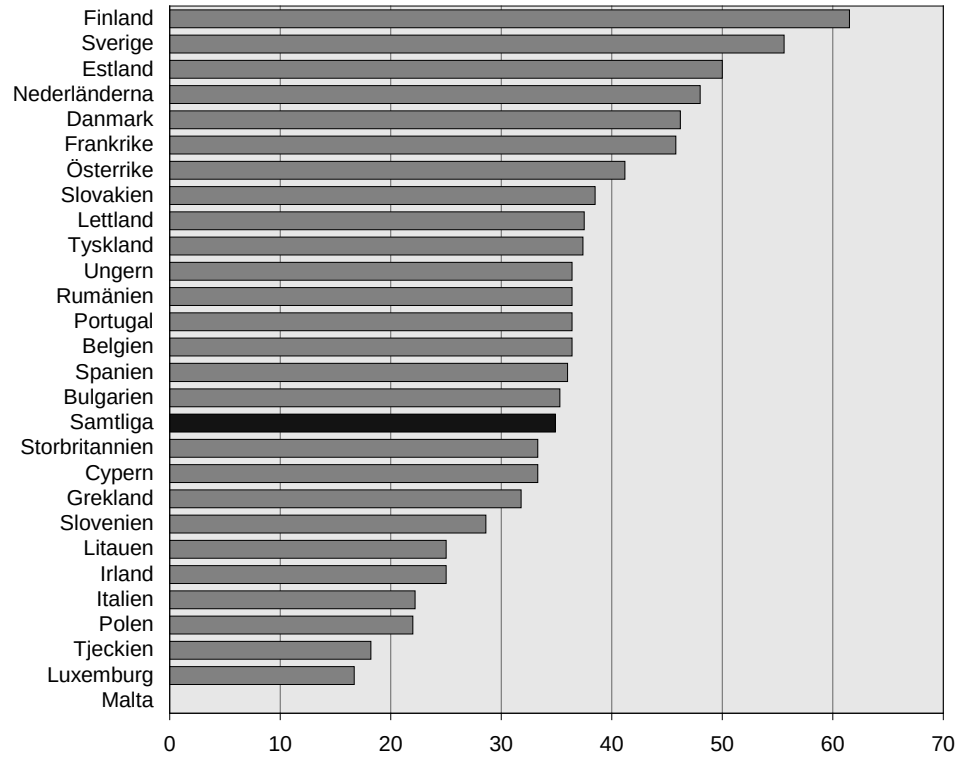

Källa: Europaparlamentet

Vi lämnar nu den europeiska nivån för att fortsättningsvis koncentrera oss på de svenska resultaten. I det första svenska valet till Europaparlamentet 1995 utgjorde kvinnor 41 procent av de invalda ledamöterna. Andelen var densamma i det följande valet 1999. Men i de två senaste valen har en majoritet av de invalda varit kvinnor. I 2009 års val utgjorde kvinnor 56 procent av de valda svenska parlamentarikerna, vilket motsvarar en ökning med 15 procentenheter sedan 1995. När det gäller nominerade kandidater har dock ingen motsvarande förändring skett. I valet 1995 var 44 procent av de nomi-

nerade kandidaterna kvinnor och i valet 2009 var den andelen 42 procent. Med andra ord är andelen nominerade kvinnor som blir invalda i parlamentet större än motsvarande andel bland männen.

Diagram 3. Nominerade och valda i Europaparlamentsval efter kön. År 1995–2009. Procent

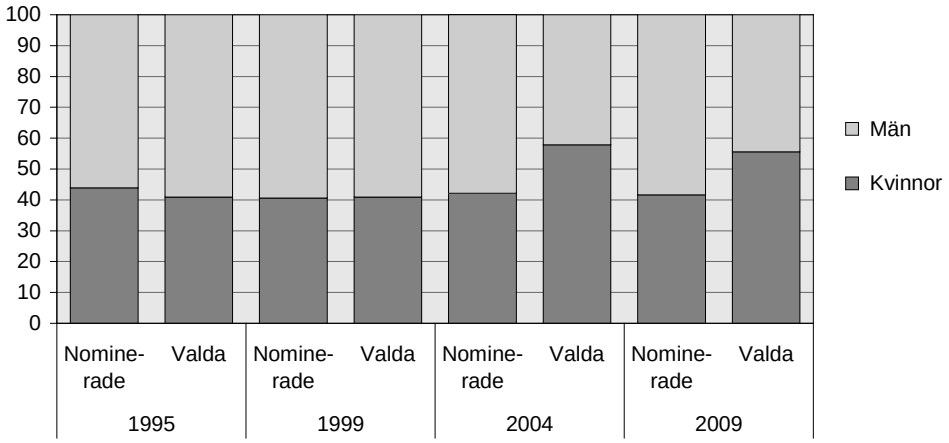

Källa: SCB:s valstatistik

Att kvinnor är bättre representerade bland valda än bland nominerade gäller även för val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige. Att kvinnor utgör en majoritet av de invalda ledamöterna gäller dock endast Europaparlamentsval. I det senaste riksdagsvalet 2006 var 47 procent av de valda ledamöterna kvinnor. Motsvarande andelar för 2006 års val till landstings- och kommunfullmäktige är 48 respektive 42 procent.

Tabell 3. Nominerade och valda i Europaparlamentsval efter kön. År 1995–2009. Procent och antal

	1995	1999	2004	2009
Nominerade				
Kvinnor	43,9	40,6	42,2	41,6
Män	56,1	59,4	57,8	58,4
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Antal	*704**	*374*	*372*	*488*
Valda				
Kvinnor	40,9	40,9	57,9	55,6
Män	59,1	59,1	42,1	44,4
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Antal	*22*	*22*	*19*	*18*

Källa: SCB:s valstatistik

* Det var 732 personer nominerade vid 1995 års val, men det är 28 personer bland de nominerade för vilka personnummer saknas och som därför inte ingår i redovisningen.

Jämn könsfördelning för de flesta partier

Trots att det är färre svenska mandat i Europaparlamentet än i riksdagen är dessa mandat uppdelade på fler partier. Förutom de sju riksdagspartierna kom även Junilistan in i Europaparlamentet efter 2004 års val. Om vi ser till könsfördelningen bland de kandidater som dessa partier nominerade i 2009 års val så var den med undantag för Junilistan jämn. Bland de kandidater som Junilistan nominerade var endast 28 procent kvinnor. För de sju riksdagspartierna låg både andelen kvinnor och män bland de nominerade

mellan 40 och 60 procent. Socialdemokraterna och Miljöpartiet nominerade exakt lika många kvinnor som män. Moderaterna hade en knapp majoritet kvinnor bland de nominerade. Övriga riksdagspartier hade en majoritet män bland de nominerade. Piratpartiet, som kom in i parlamentet i och med 2009 års val, hade 40 procent kvinnor bland sina nominerade kandidater. Om man ser till hela tidsperioden 1995-2009 har, med undantag för Junilistan, alla partier som fått mandat haft en könsfördelning bland de nominerade kandidaterna som inneburit att både andelen kvinnor och män bland legat mellan 40 och 60 procent.

Diagram 4. Nominerade i Europaparlamentsval efter parti och kön. År 2009. Procent

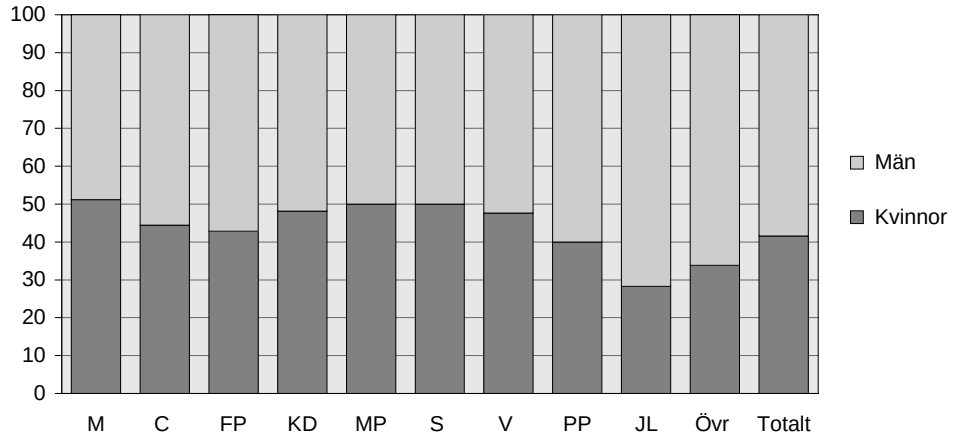

Källa: SCB:s valstatistik

I *tabell 4* presenteras de valda i svenska val till Europaparlament från och med det första valet 1995 och efter parti. Det är få mandat för respektive parti och det blir därmed svårt att dra några långtgående slutsatser kring könsfördelningen. Värt att notera är att det endast är män som har blivit invalda för Kristdemokraterna. I valet 2009 hade dock Kristdemokraterna Ella Bohlin som förstanamn på sin valsedel, men som tidigare nämnts medförde väljarnas personröster att Alf Svensson istället fick partiets enda mandat.

Tabell 4. Valda i Europaparlamentsval efter kön. År 1995–2009. Antal

	1995			1999			2004			2009		
	kv.	män	totalt	kv.	män	totalt	kv.	män	totalt	kv.	män	totalt
Moderaterna	2	3	5	2	3	5	2	2	4	2	2	4
Centerpartiet	0	2	2	0	1	1	1	0	1	1	0	1
Folkpartiet	0	1	1	2	1	3	2	0	2	2	1	3
Kristdemokraterna	0	0	0	0	2	2	0	1	1	0	1	1
Miljöpartiet	2	2	4	1	1	2	0	1	1	1	1	2
Socialdemokraterna	4	3	7	3	3	6	4	1	5	3	2	5
Vänsterpartiet	1	2	3	1	2	3	1	1	2	1	0	1
Junilistan	..	..	..	..	..	..	1	2	3	0	0	0
Piratpartiet	..	..	..	..	..	..	..	..	..	0	1	1
Totalt	**9**	**13**	**22**	**9**	**13**	**22**	**11**	**8**	**19**	**10**	**8**	**18**

Källa: SCB:s valstatistik

Fler äldre bland de nominerade

Om man studerar hur de nominerade kandidaterna fördelar sig efter åldersgrupper är det svårt att se några tydliga trender över de fyra svenska valen till Europaparlamentet. Undantaget är andelen 65 år och äldre som har ökat i varje val, från 3 procent 1995 till 11 procent 2009. Trots ökningen är den äldsta åldersgruppen den mest underrepresenterade. I den röstberättigade befolkningen var 24 procent 65 år och äldre i 2009 års val. De som är 50–64 år tillhör den mest överrepresenterade åldersgruppen. De utgör 34 procent av de nominerade att jämföra med 25 procent bland de röstberättigade år 2009.

Diagram 5. Nominerade i Europaparlamentsval och röstberättigade efter åldersgrupp. År 1995–2009. Procent

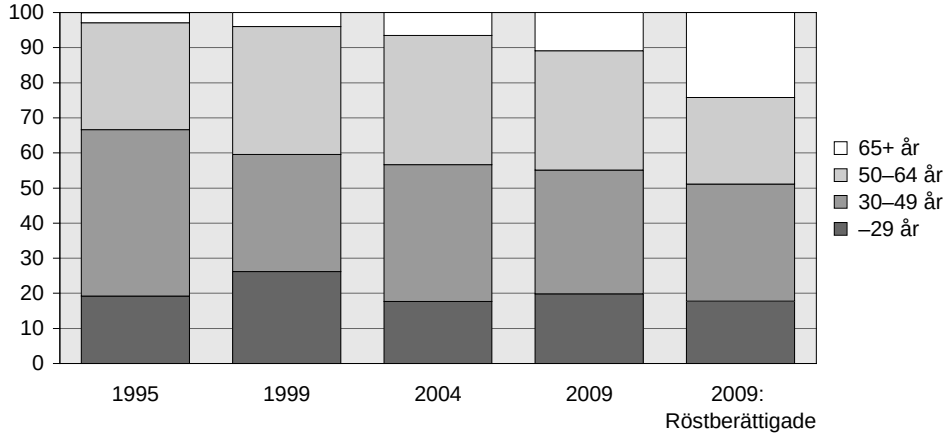

Källa: SCB:s valstatistik

Kommentar: Ålder avser ålder vid respektive års slut.

Om man studerar de nominerade kandidaterna efter kön och ålder kan det konstateras att det är ungefär samma åldersmässiga profil på de kvinnliga som på de manliga kandidaterna. Det är dock en högre andel unga bland de nominerade kvinnorna än motsvarande andel bland männen.

Tabell 5. Nominerade i Europaparlamentsval efter kön och ålder. År 1995–2009. Procent

	1995	1999	2004	2009
Kvinnor				
18-29 år	21,4	23,7	15,3	22,7
30-49 år	49,2	36,8	40,1	36,5
50-64 år	27,8	36,8	39,5	30,0
65- år	1,6	2,6	5,1	10,8
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Män				
18-29 år	17,5	27,9	19,5	17,9
30-49 år	46,1	31,1	38,1	34,4
50-64 år	32,7	36,0	34,9	36,8
65- år	3,8	5,0	7,4	10,9
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Samtliga				
18-29 år	19,2	26,2	17,7	19,9
30-49 år	47,4	33,4	39,0	35,2
50-64 år	30,5	36,4	36,8	34,0
65- år	2,8	4,0	6,5	10,9
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**

Källa: SCB:s valstatistik

Kommentar: Ålder avser ålder vid respektive valårs slut. Det är 28 personer bland de nominerade vid 1995 års val för vilka personnummer saknas och som därför inte ingår i redovisningen.

Då det är ganska få svenska ledamöter i Europaparlamentet blir det svårt att studera sammansättningen efter kön och ålder. Det kan dock konstateras att det är få ledamöter som är unga eller gamla. Bland dem som valdes in 2009 var ingen under 30 år. Med ålder avses här ålder vid respektive valårs slut. I valet 2004 valdes två personer under 30 år in, men i stort sett har åldersmönstret bland de valda sett ut på ungefär samma sätt i de fyra svenska valen till Europaparlamentet.

Tabell 6. Valda i Europaparlamentsval efter kön och ålder. År 1995–2009. Antal

	1995	1999	2004	2009
Kvinnor				
18-29 år	0	0	1	0
30-49 år	6	5	6	6
50-64 år	3	3	4	3
65- år	0	1	0	1
Totalt	**9**	**9**	**11**	**10**
Män				
18-29 år	1	0	1	0
30-49 år	5	4	2	3
50-64 år	7	8	3	4
65- år	0	1	2	1
Totalt	**13**	**13**	**8**	**8**
Samtliga				
18-29 år	1	0	2	0
30-49 år	11	9	8	9
50-64 år	10	11	7	7
65- år	0	2	2	2
Totalt	**22**	**22**	**19**	**18**

Källa: SCB:s valstatistik

Kommentar: Ålder avser ålder vid respektive valårs slut.

Fler utrikes födda

Andelen utrikes födda bland de nominerade i Europaparlamentsval har ökat vid varje val sedan det första svenska valet 1995. Bland de nominerade vid 2009 års val var 15 procent utrikes födda, vilket innebär en ökning med nästan 6 procentenheter i förhållande till 1995 års val. Bland de röstberättigade utgjorde gruppen 14 procent. Även i val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige har andelen utrikes födda bland de nominerade ökat på senare tid. Men det är en betydligt högre andel utrikes födda bland de nominerade i Europaparlamentsval än vad som är fallet i övriga val. Motsvarande andel i 2006 års riksdagsval var 11 procent. Och i valen till landstings- och kommunfullmäktige samma år var andelen utrikes födda bland de nominerade kandidaterna i båda fallen 9 procent.

Diagram 6. Andel utrikes födda bland nominerade i Europaparlamentsval. År 1995–2009. Procent

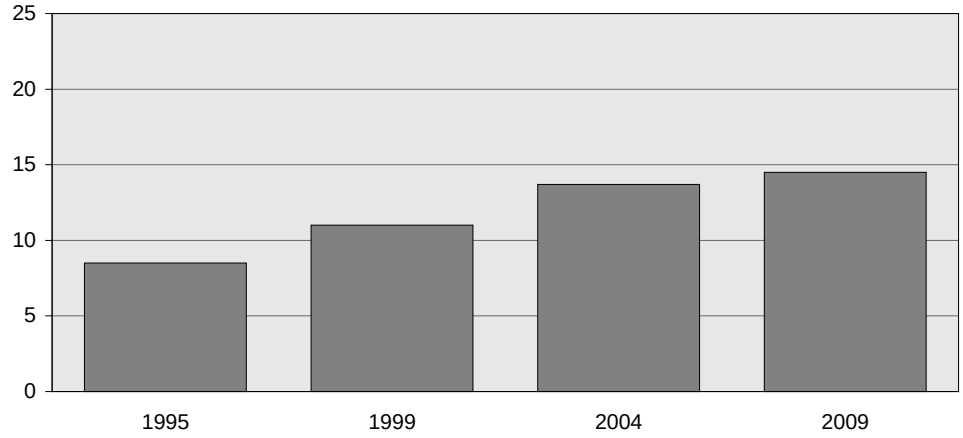

Källa: SCB:s valstatistik

I 2009 års val är det en större andel utrikes födda bland nominerade kvinnor än bland nominerade män – 17 procent jämfört med 13 procent. I det första svenska valen 1995 var andelen utrikes födda något större bland män. Den tidigare konstaterade ökningen av andelen utrikes födda bland dem som kandiderar till Europaparlamentet har alltså varit särskilt kraftig bland kvinnliga kandidater. Utrikes födda har även varit representerade bland de valda i samtliga val. Bland dem som valdes in 2009 var tre personer utrikes födda, vilket motsvarar en större andel än tidigare år.

Tabell 7. Nominerade i Europaparlamentsval efter kön och inrikes/utrikes födda. År 1995–2009. Procent

	1995	1999	2004	2009
Kvinnor				
Inrikes födda	92,2	87,5	86,6	83,3
Utrikes födda	7,8	12,5	13,4	16,7
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Män				
Inrikes födda	90,9	90,1	86,0	87,0
Utrikes födda	9,1	9,9	14,0	13,0
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Samtliga				
Inrikes födda	91,5	89,0	86,3	85,5
Utrikes födda	8,5	11,0	13,7	14,5
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**

Källa: SCB:s valstatistik.

Kommentar: Det är 28 personer bland de nominerade vid 1995 års val för vilka personnummer saknas och som därför inte ingår i redovisningen.

Allt fler högutbildade

En kraftig och ökande majoritet av dem som kandiderar till Europaparlamentet är högutbildade. Andelen med eftergymnasial utbildning har ökat från 62 procent 1995 till 72 procent 2009. Visserligen har gruppen även vuxit bland de röstberättigade, men det är där fråga om helt andra nivåer. Andel med eftergymnasial utbildning bland de röstberättigade i 2009 års val var endast 30 procent.

Det finns ett samband med politisk nivå och andelen högutbildade. Ju högre politiskt nivå desto större är andelen högutbildade bland dem som kandiderar. I 2006 års val till riksdagen hade 63 procent eftergymnasial utbildning bland de nominerade. Motsvarande siffror bland de nominerade i 2006 års val till landstings- och kommunfullmäktige var 55 respektive 45 procent.

Diagram 7. Nominerade i Europaparlamentsval och röstberättigade efter utbildningsnivå. År 1995–2009. Procent

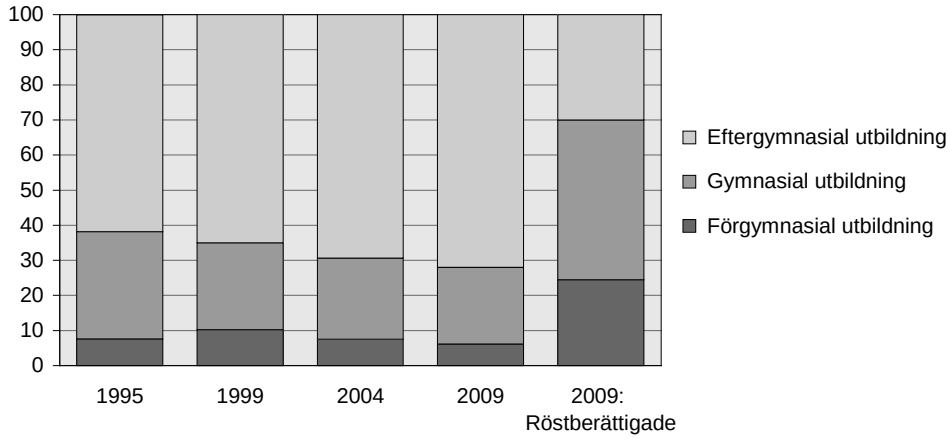

Källa: SCB:s valstatistik

Om man ser till de röstberättigade så har kvinnor en högre utbildningsnivå än män. Det gäller även bland dem som kandiderar till Europaparlamentet. Andelen med eftergymnasial utbildning bland de kvinnor som kandiderar uppgår till 77 procent. Motsvarande andel bland män är 68 procent, vilket innebär en skillnad mellan könen på 9 procentenheter. I det första svenska valet 1995 var den könsskillnaden 6 procentenheter. Bland de valda kandidaterna är andelen högutbildade ytterligare något större. Av de 18 ledamöter som valdes in i 2009 års val hade 14 en eftergymnasial utbildning.

Tabell 8. Nominerade i Europaparlamentsval efter kön och utbildningsnivå. År 1995–2009. Procent

	1995	1999	2004	2009
Kvinnor				
Förgymnasial	7,8	9,2	5,4	5,0
Gymnasial	27,1	21,7	20,1	18,0
Eftergymnasial, <3 år	23,9	32,9	20,8	26,5
Eftergymnasial, 3 år eller mer	41,2	36,2	53,7	50,5
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Män				
Förgymnasial	7,5	11,0	9,0	7,1
Gymnasial	33,4	26,9	25,1	24,5
Eftergymnasial, <3 år	23,4	22,8	25,1	23,8
Eftergymnasial, 3 år eller mer	35,7	39,3	40,8	44,7
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Samtliga				
Förgymnasial	7,6	10,2	7,5	6,2
Gymnasial	30,6	24,8	23,1	21,8
Eftergymnasial, <3 år	23,6	27,0	23,3	24,9
Eftergymnasial, 3 år eller mer	38,1	38,0	46,1	47,1
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**

Källa: SCB:s valstatistik

Kommentar: Utbildningsnivå är hämtad från SCB:s utbildningsregister med registerversion avseende den 31 december året före valåret. Personer för vilka uppgift om utbildningsnivå saknas ingår inte i redovisningen. Vidare är det 28 personer bland de nominerade vid 1995 års val för vilka personnummer saknas och som därför inte ingår i redovisningen.

Många med höga inkomster

Om man vill studera hur väl personer från olika inkomstklasser är representerade i politiken finns det olika sätt att göra det. Och hur man än gör finns det finns det aspekter som gör att man bör ha en viss försiktighet i tolkningen av siffrorna. Vi har här utgått från den sammanräknade förvärvsinkomsten för den folkbokförda befolkningen över 18 år och skapat inkomstklasser som delar in befolkningen i fem likstora grupper, från dem med lägst till dem med högst inkomster. Dessa klasser kan benämnas inkomstkvintiler.[6] Om en person har en inkomst som ligger i den första kvintilen innebär det att han eller hon hör till de 20 procent av befolkningen med lägst inkomster. Och en person i den femte inkomstkvintilen hör följakt-

[6] Inkomstuppgifterna är hämtade från SCB:s inkomst- och taxeringsregister (IoT). Med inkomst avses här summan av den sammanräknade förvärvsinkomsten, dvs. inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet, inkomst av kapital ingår inte. Inkomstklasserna är beräknade utifrån hela Sveriges folkbokförda befolkning över 18 år. Det är en population som inte exakt överensstämmer med de röstberättigade, men som valts för att ha jämförbarhet med övrig valstatistik. Skillnaderna mellan dessa två populationer är dessutom så små att de har liten betydelse för de redovisningar som här presenteras. De personer som saknat deklarerad inkomst eller av andra skäl inte deklarerat någon inkomst ingår inte i fördelningarna. Uppgifterna avser inkomster under året innan respektive valår enligt valårets taxering.

ligen till de 20 procent med de högsta inkomsterna. Det bör påpekas att eftersom vi studerar förvärvsinkomster finns det ett tydligt samband mellan ålder och inkomstnivå, då de yngsta och de äldsta har lägre förvärvsinkomster.

I *diagram 8* redovisas hur de nominerade i valen till Europaparlamentet 1995-2009 fördelar sig efter dessa inkomstkvintiler. Om de som grupp skulle ha samma inkomstfördelning som befolkningen skulle inkomstklasserna vara likstora, dvs. 20 procent skulle tillhöra respektive kvintil. Som framgår av diagrammet är så inte fallet. Det är 48 procent av de nominerade i 2009 års val som tillhör den högsta inkomstkvintilen. De nominerade har sett över tid haft ungefär samma inkomstfördelning med undantag för att det i valet 1999 var en jämförelsevis stor andel som tillhörde den kvintil med de lägsta inkomsterna. Det hänger samman med att andelen unga bland de nominerade kandidaterna var större i det valet än vad som var fallet övriga valår.

Vi har tidigare kunnat konstatera att andelen med hög utbildning bland de nominerade är större ju högre politisk nivå. Samma mönster återfinns även vad gäller inkomster. Det är en större andel som tillhör den högsta inkomstkvintilen i Europaparlamentsval än i övriga val. I 2006 års riksdagsval hade 46 procent av de nominerade inkomster som låg i den högsta inkomstkvintilen. Motsvarande andelar i 2006 års val till landstings- och kommunfullmäktige var 40 respektive 34 procent.

Diagram 8. Nominerade i Europaparlamentsval efter inkomst i kvintiler. År 2009. Procent

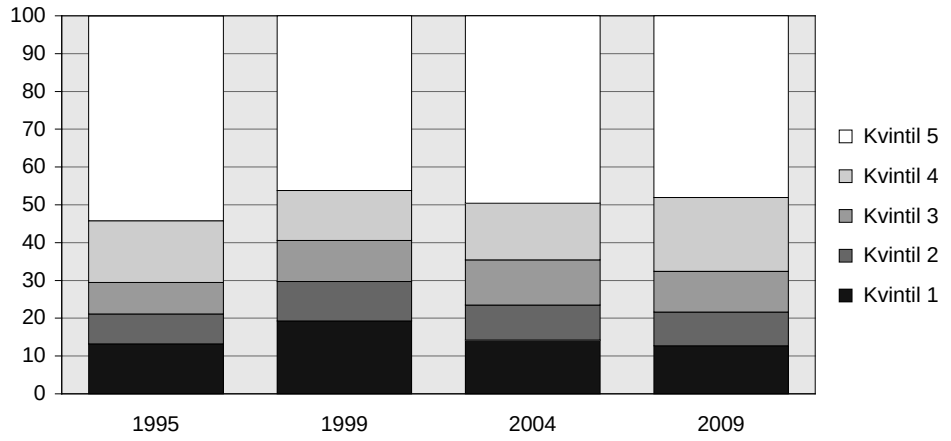

Källa: SCB:s valstatistik

Om man jämför hur kvinnor och män som kandiderar till Europaparlamentet fördelar sig efter inkomst kan inga större skillnader konstateras. Både bland kvinnor och bland män tillhör nästan hälften av de nominerade den högsta inkomstkvintilen. Bland dem som valts till Europaparlamentet i något av de svenska valen har i stort alla tillhört den högsta inkomstkvintilen.

Tabell 9. Nominerade i Europaparlamentsval efter kön och inkomst i kvintiler. År 1995–2009. Procent

	1995	1999	2004	2009
Kvinnor				
Inkomstkvintil 1	13,7	19,0	10,1	12,6
Inkomstkvintil 2	8,3	9,5	8,7	9,1
Inkomstkvintil 3	11,3	12,9	12,8	10,6
Inkomstkvintil 4	19,3	12,2	17,4	21,2
Inkomstkvintil 5	47,3	46,3	51,0	46,5
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Män				
Inkomstkvintil 1	12,9	19,5	17,2	12,8
Inkomstkvintil 2	7,5	11,0	9,8	8,8
Inkomstkvintil 3	6,2	9,5	11,3	10,9
Inkomstkvintil 4	14,0	13,8	13,2	18,2
Inkomstkvintil 5	59,4	46,2	48,5	49,3
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**
Samtliga				
Inkomstkvintil 1	13,2	19,3	14,2	12,7
Inkomstkvintil 2	7,9	10,4	9,3	8,9
Inkomstkvintil 3	8,4	10,9	11,9	10,8
Inkomstkvintil 4	16,3	13,2	15,0	19,5
Inkomstkvintil 5	54,1	46,2	49,6	48,1
Totalt	**100**	**100**	**100**	**100**

Källa: SCB:s valstatistik

Kommentar: Inkomstuppgifterna är hämtade från SCB:s inkomst- och taxeringsregister (IoT). Med inkomst avses här summan av den sammanräknade förvärvsinkomsten, dvs. inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. Inkomst av kapital ingår inte. Inkomstklasserna är baserade på inkomstkvintiler. De är beräknade utifrån hela Sveriges befolkning över 18 år. De personer som saknat deklarerad inkomst eller av andra skäl inte deklarerat någon inkomst ingår inte i fördelningarna. Exempelvis innebär detta att de personer som redovisas i första inkomstkvintilen tillhör de 20 procent av befolkningen över 18 år som har lägst inkomster, osv. Uppgifterna avser inkomster under året innan respektive valår enligt valårets taxering. Det är 28 personer bland de nominerade vid 1995 års val för vilka personnummer saknas och som därför inte ingår i redovisningen.

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

I det här kapitlet redovisar SCB statistik över nominerade och valda kandidater vid Europaparlamentsval. Redovisningarna omfattar statistik över samtliga ledamöter i Europaparlamentet efter kön. Dessutom ingår statistik över nominerade och valda kandidater vid svenska val till Europaparlamentet efter kön, ålder, födelseland, parti, utbildning och inkomst.

Statistiken över nominerade och valda kandidater är en betydelsefull källa vid studier av de folkvaldas sociala representativitet. Huvudanvändare är de politiska partierna, massmedia, den samhällsvetenskapliga forskningen och den politiskt intresserade allmänheten.

Röstberättigade och valbara vid Europaparlamentsval

Den allmänna principen är att den som har rösträtt vid allmänna val också är valbar i dessa val. För att bli vald till Europaparlamentet gäller dock vissa särskilda regler, exempelvis får den som blir vald inte samtidigt sitta i riksdagen eller ha uppdrag hos vissa av EU:s institutioner.

Vid val till Europaparlamentet är svenska medborgare som är eller har varit folkbokförda i Sverige röstberättigade och därmed även valbara. Det gäller även EU-medborgare som är folkbokförda i Sverige och har anmält sig till röstlängden. De får då inte rösta i något annat EU-lands val till Europaparlamentet. För båda dessa grupper gäller att de måste fylla 18 år senast på valdagen.

Vissa definitioner och förklaringar

Ålder
Med ålder avses ålder den 31 december valåret.

Födelseland
De här redovisade uppgifterna om födelseland hämtas från SCB:s befolkningsregister (RTB) vars uppgifter i sin tur bygger på folkbokföringen.

Utbildning
Uppgifter om utbildning har hämtats från SCB:s register Befolkningens utbildning som innehåller uppgifter om högsta slutförda utbildning. Uppgifterna har hämtats från den registerversion som avser 1 januari för respektive valår. Utbildningarna är klassificerade enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). Sedan år 2001 används standarden SUN 2000 som beskrivs närmare i *Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik (MIS)*, 2000:1.

Inkomst
Uppgifterna är hämtade från SCB:s inkomst- och taxeringsregister (IoT). Med inkomst avses här summan av den sammanräknade förvärvsinkomsten, dvs. inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet, inkomst av kapital ingår inte. Inkomstklasserna är baserade på percentiler och redovisas i följande grupper: 0–20, 21–40, 41–60, 61–80, 81–100, vilket motsvarar kvintiler. Dessa är beräknade utifrån hela Sveriges befolkning över 18 år. De personer som saknat deklarerad inkomst eller av andra skäl inte deklarerat någon inkomst har förts till en separat grupp och ingår inte beräkningen av kvintiler. Exempelvis innebär detta att de personer som redovisas i den första kvintilen (inkomstklassen 0-20) tillhör de 20 procent av befolkningen över 18 år som har lägst inkomster. Uppgifterna avser inkomster under året innan respektive valår enligt valårets taxering.

Så görs statistiken

Register över personer som nominerats respektive valts i val till Europaparlamentet upprättas av Valmyndigheten. Med hjälp av dessa register, kompletterat med bakgrundsinformation från SCB:s olika register, tar SCB fram statistik över nominerade, valda och ej valda kandidater. De av SCB:s register som används är befolkningsregistret (RTB), utbildningsregistret samt inkomst- och taxeringsregistret (IoT).

Statistikens kvalitet

De redovisade uppgifterna bygger på en totalräkning. De fördelningar som redovisas avser valdagen, dvs. när sammanräkningen av valet avslutades. Detta innebär att dessa fördelningar kan förändras när ersättare tar över mandat. Det är 28 personer bland de nominerade vid 1995 års val för vilka personnummer saknas. Dessa personer ingår inte i redovisningarna efter bakgrundsvariabler. Ingen av dessa personer blev invalda, vilket gör att avsaknaden av personnummer inte påverkar redovisningar av valda

kandidater. En mer utförlig beskrivning av undersökningens kvalitet återfinns på SCB:s webbplats i en så kallad *Beskrivning av statistiken (BAS)*.

För beskrivning av kvaliteten för de olika register som använts här hänvisas till den information som finns på SCB:s webbplats, se www.scb.se.

Bra att veta

Publicering av resultat
Publicering av statistiken sker i föreliggande publikation, dvs. *Valet till Europaparlamentet 2009*. Dessutom publiceras statistiken dels i form av färdiga tabeller på SCB:s webbplats, dels i form av statistik över nominerade, valda och ej valda kandidater i SCB:s Statistikdatabasen.

Annan statistik
Efter val till Europaparlament, riksdag, landstings- och kommunfullmäktige publicerar SCB även annan valstatistik, som statistik över antal röstberättigade, valresultat, valdeltagande och väljarbeteenden. Motsvarande statistik publiceras även efter eventuella riksomfattande folkomröstningar (dock inte över nominerade och valda kandidater).

Valmyndigheten tar också fram en del statistik kring nominerade och valda kandidater vid Europaparlamentsval.

Se även
Mer information om statistiken och dess kvalitet ges på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

In 2009, elections to the European Parliament were held between June 4 and June 7 in the 27 member states of the European Union. In total, 736 members were elected to the parliament. In Sweden, the election was held on June 7 and at that time the 18 Swedish members of the parliament were elected. In this chapter, statistics regarding nominated and elected candidates in the European Parliament elections is presented. This includes both members elected in the parliament as a whole and nominated and elected candidates in the Swedish elections to the European Parliament. The chapter is mainly focused on the Swedish election since the available statistics regarding all members of the parliament is limited.

The statistics presented here cover information on the candidates in the European Parliament elections, e.g. party affiliation, sex, age, income, educational attainment and country of birth. The information regarding nominated and elected candidates is an important source for studies on the social representation of popularly elected candidates. The main users of these statistics are the political parties, the mass media, the social scientists and the politically-interested general public. Statistics Sweden has produced corresponding statistics regarding the elections to the Riksdag (the Swedish parliament), county councils and municipal councils since 1982. However, this is the first time Statistics Sweden produces this kind of statistics regarding the elections to the European Parliament. More detailed statistics are presented in the statistical databases available on Statistics Sweden's website, www.scb.se. On the website, there are also additional tables published.

Statistics regarding all members of the European Parliament presented in this chapter has been provided by the European Parliament's information office in Sweden. All statistics over nominated and elected candidates in the Swedish elections to the European Parliament are based on registers that Statistics Sweden has received from the Election Authority in Sweden. These registers, in combination with other registers at Statistics Sweden, is what makes it possible to describe the nominated and elected candidates by sex, age, country of birth and other aspects.

In the first election to the European Parliament in 1979, 16 percent of the elected members were women. Since then the parliament has become more equal from a gender perspective. In the 2009 election, the percentage of elected women had risen to 35 percent. At the same time, the composition of the parliament was substantially changed. The number of member states increased from 9 to 27 and the number of members of the parliament increased from 410 to 736.

In the first Swedish election to the European Parliament in 1995, women constituted 41 percent of the elected candidates. The percentage was the same in the following election, but in the two most recent election, a majority of the elected candidates have been women. After the 2009 election, 56 percent of the Swedish members of the European Parliament were women, which represents an increase by 15 percentage points since 1995. However, among the nominated candidates, no corresponding increase has occurred. In the election in 1995, 44 percent of the nominated candidates were women and in the 2009 election that figure was 42 percent.

Among the nominated candidates in the Swedish elections to the European Parliament, the percentage belonging to the age group 65 years and older has increased in every election since 1995. In the 2009 election they constitute 11 percent. Still, the age group make up 24 percent among those entitled to vote. On the other hand, the age group 50-64 years of age constitute 34 percent of the nominated candidates and only 25 percent of those entitled to vote.

The percentage of foreign born persons among the nominated candidates in the Swedish elections to the European Parliament has increased in every election since the first election in 1995. Among the nominated candidates in the 2009 election, 15 percent were born in other countries than Sweden. This is an increase with almost 6 percentage points since the election in 1995. Among those entitled to vote, the foreign born constitute 14 percent.

A substantial and increasing percentage of those who are nominated in the European Parliament elections have a high level of educational attainment. The percentage with a post-secondary education has increased from 62 percent in 1995 to 72 percent in 2009. An increase has also taken place among those entitled to vote, but not of the same magnitude. Among those entitled to vote in the 2009 election, only 30 percent had a post-secondary education. Persons with high income are also well represented among the nominated candidates in the elections to the European Parliament.

Valdeltagandet vid valet till Europaparlamentet 2009

Inledning

Mellan 4 och 7 juni 2009 ägde val till Europarlamentet rum i EU:s 27 medlemsländer. I Sverige var valdagen var den 7 juni. Sett till samtliga röstberättigade i valet uppgick valdeltagandet till 43 procent, vilket är det lägsta någonsin i ett val till Europaparlamentet. Det svenska valdeltagandet var däremot det högsta sedan Sverige blev medlem i EU 1995. Nära 46 procent röstade, vilket även innebar att det svenska valdeltagandet för första gången låg över nivån för hela EU.

Röstberättigade vid svenska val till Europaparlamentet är svenska medborgare som är eller har varit folkbokförda i Sverige. EU-medborgare som är folkbokförda i Sverige och har anmält sig till röstlängden är också röstberättigade i svenska val till Europaparlamentet. De får då inte rösta i något annat EU-lands val till Europaparlamentet. För att få rösta i Europaparlamentsval, som i övriga svenska allmänna val, krävs dessutom att man fyllt 18 år senast på valdagen.[7]

I det här kapitlet redovisas statistik över valdeltagandet i det svenska valet till Europaparlamentet 2009. Dessutom görs en del jämförelser med valdeltagandet i tidigare års val. När det gäller valdeltagande i EU totalt sett och i olika medlemsländer hänvisas till *kapitel 1*. Det kapitlet innefattar även viss statistik över valdeltagandet i Sverige på olika geografiska nivåer.

Resultaten som presenteras i det här kapitlet är baserade på SCB:s valdeltagandeundersökning. Det är en urvalsundersökning vars syfte är att komplettera bilden av det totala och regionala valdeltagandet genom att undersöka valdeltagandet i olika samhällsgrupper. SCB har genomfört valdeltagandeundersökningar vid alla allmänna val sedan år 1911. Motsvarande undersökningar har även genomförts vid folkomröstningarna 1980, 1994 och 2003. När det gäller val till Europaparlamentet har valdeltagandeundersökningar genomförts sedan det första svenska valet 1995.

Undersökningens upplägg

Valdeltagandeundersökningen är baserad på ett antal urvalsdelar. Dessa urvalsdelar täcker sammantaget in alla röstberättigade i svenska val till Europaparlamentet. För att allsidigt beskriva valdeltagandet bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige används dels urval från SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) för att täcka in åldersgruppen 18–74, dels ett kompletterande urval av personer som är 75 år och äldre. För att beskriva svenska medborgare som bor utomlands och i Sverige röstberättigade medborgare i andra EU-länder dras specifika urval från den preliminära röstlängden.

[7] För mer information kring det svenska valsystemet, se *Fakta om statistiken* eller Valmyndighetens webbplats, www.val.se.

Underlaget till statistiken har inhämtats genom att SCB har sänt länsstyrelserna underlag i form av blanketter med urvalspersoner. Länsstyrelserna har gått igenom röstlängderna och noterat på blanketterna om urvalspersonerna har röstat i valet till Europaparlamentet eller inte.

För att kunna redovisa valdeltagandet i olika grupper har information från SCB:s olika register använts. De register som använts är registret över totalbefolkningen (RTB), inkomst- och taxeringsregistret (IoT) och utbildningsregistret. För den urvalsdel som baseras på urval från AKU har även intervjusvar från undersökningen använts.

Undersökningen vid 2009 års val baseras på ett urval om cirka 46 000 individer varav cirka 39 000 även ingår i AKU. Då undersökningen är en urvalsundersökning innebär det att det finns en viss osäkerhet i de resultat som presenteras. Osäkerheten åskådliggörs genom felmarginaler. Vid beräkningarna har olika former av hjälpinformation använts för att kalibrera de skattningar som presenteras. Då uppgifterna om valdeltagande är hämtade från röstlängderna innebär det att de avser faktiskt valdeltagande. Mer information om undersökningens upplägg och kvalitet finns i avsnittet *Fakta om statistiken*.

Valdeltagandet

Diagram 1. Valdeltagande i svenska Europaparlamentsval, År 1995–2009. Procent

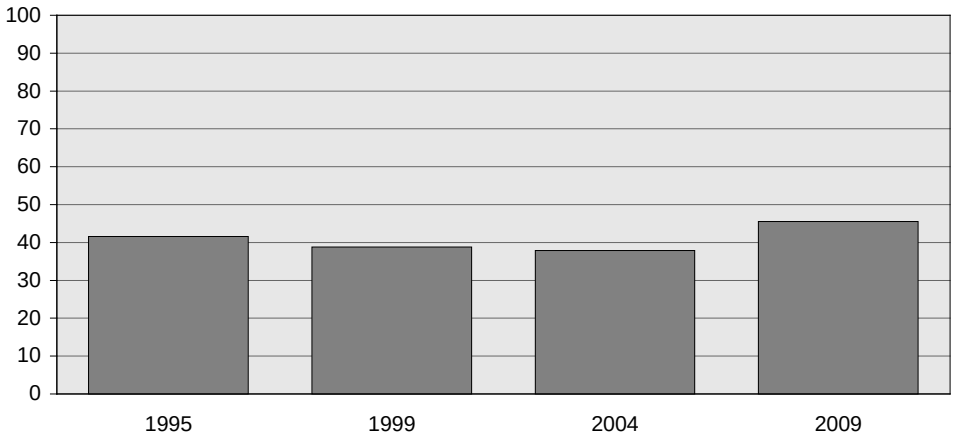

Källa: SCB:s valstatistik

I valet till Europaparlamentet 2009 uppgick det svenska valdeltagandet till 45,5 procent. Det innebar en ökning med 7,6 procentenheter i förhållande till 2004 års valdeltagande. Det utgjorde även ett trendbrott: sedan det första svenska valet till Europaparlamentet 1995 hade andelen röstande sjunkit sakta men säkert vid varje val fram till år 2009. Sådan är bilden om vi ser till det svenska valdeltagandet totalt sett, men vi vet från tidigare valstatistik att benägenheten att rösta ser olika ut i olika samhällsgrupper. Hur såg valdeltagandet i 2009 års val ut i olika grupper? Och ökade valdeltagandet i alla grupper och i så fall i samma utsträckning? Det är frågor som vi kommer att studera närmare i det här kapitlet. För att göra det kommer vi att lyfta fram resultat från Valdeltagandeundersökningen avseende 2009 års val och vi kommer att jämföra dem med resultat från framför allt 2004 års undersökning. En mer fullständig resultatredovisning med till-

hörande precisering av den statistiska osäkerheten i form av konfidensintervall återfinns i kapitlets tabellbilaga. Resultat från undersökningen med möjligheter till jämförelser över tid finns även i SCB:s Statistikdatabasen som finns tillgänglig via SCB:s webbplats, www.scb.se. Där finns även tabeller med resultat och ytterligare information om undersökningen.

Lågt valdeltagande bland utlandssvenskar

De röstberättigade i svenska val till Europaparlamentet kan delas in i tre huvudgrupper: svenska medborgare folkbokförda i Sverige, utlandssvenskar och utländska EU-medborgare. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige är den överlägset största gruppen och utgör 97 procent av de röstberättigade. Bland dem röstade 46 procent, vilket är något över valdeltagandet totalt sett. I förhållande till 2004 års val innebar det en ökning med 8 procentenheter. Utlandssvenskarna drar däremot ned andelen röstande. I den gruppen var det endast 10 procent som deltog. Det är ungefär samma nivå som vid 2004 års val. Utländska EU-medborgare röstar i högre grad än svenska medborgare i svenska Europaparlamentsval. Skillnaden minskade något i och med 2009 års val, men den uppgick ändå till 11 procentenheter. Samtidigt måste det framhållas att utländska EU-medborgare är en speciell grupp i dessa sammanhang. Det är personer som vid någon tidpunkt begärt om att få rösta i Sverige och mot den bakgrunden framstår inte valdeltagandet som speciellt högt.[8]

Tabell A. Valdeltagande i Europaparlamentsval, efter kön och rösträttsgrupp. År 2004 och 2009. Procent

	2004			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Svenska medborgare i Sverige	37,7	38,8	38,2	46,2	46,1	46,2
Utlandssvenskar	9,4	9,3	9,4	10,4	8,7	9,5
Utländska EU-medborgare	49,3	50,4	49,9	56,6	56,9	56,7
Samtliga	**37,3**	**38,4**	**37,9**	**45,6**	**45,5**	**45,5**

Källa: SCB:s valstatistik

I 2004 års svenska val till Europaparlamentet röstade kvinnor i något större utsträckning än män. Skillnaden var endast 1 procentenhet, men den var statistiskt säkerställd. Då valdeltagandet i 2009 års val steg mer bland män än bland kvinnor har den könsskillnaden försvunnit. Inom de tre huvudgrupper av röstberättigade vi här studerar finns det inga signifikanta könsskillnader vad gäller andelen röstande.

I den resterande delen av det här kapitlet kommer vi att koncentra oss på valdeltagandet bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Detta då utlandssvenskar och utländska EU-medborgare dels utgör en mindre del av de röstberättigade och av vårt urval vilket försvårar redovisningar, dels utgör grupper som vi har mer begränsad information om och därmed inte kan belysa på samma sätt.

[8] För närmare information om hur utländska EU-medborgares rösträtt hanteras i svenska val till Europaparlamentet, se Valmyndighetens hemsida, www.val.se.

Minskade åldersskillnader

Det finns ett samband mellan ålder och valdeltagande. Det allmänna mönstret är att andelen röstande är större högre upp i åldrarna med undantag för de allra äldsta. Även i 2009 års val följde valdeltagandet det mönstret. Skillnaderna i valdeltagande mellan åldersgrupperna minskade dock i förhållande till förra valet. Detta beroende på att andelen röstande ökade betydligt mer bland dem under 50 år än bland äldre. Och det var kraftiga ökningar. Bland dem 18-29 år steg valdeltagandet med 12 procentenheter till 40 procent. Ökningen var ungefär lika stor i åldersgruppen 30-49 år. I de äldre åldersgrupperna skedde också en ökning av andelen röstande, men den var inte lika stor som bland de yngre. Trots de minskade skillnaderna var det även i 2009 års val så att äldre röstade i höge grad än yngre. Undantaget är de allra äldsta. Bland dem 80 år och äldre röstade ungefär 36 procent i 2009 års val.

Tabell B. Valdeltagande i Europaparlamentsval bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige, efter kön och ålder. År 2004 och 2009. Procent

	2004			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
18–29 år	26,1	30,4	28,2	39,7	40,0	39,8
30–49 år	30,5	32,6	31,5	42,5	43,8	43,2
50–64 år	45,0	47,6	46,3	49,7	51,5	50,6
65– år	51,0	43,4	46,6	53,3	48,0	50,4
Samtliga	**37,7**	**38,8**	**38,2**	**46,2**	**46,1**	**46,2**

Källa: SCB:s valstatistik

Kommentar: Med ålder avses ålder vid respektive valårs slut.

Det var framför allt bland yngre män som valdeltagandet steg kraftigt i 2009 års val. Det är en grupp där andelen röstandet tidigare har varit mycket låg. I och med den ökningen har många av de könsskillnader som tidigare funnits försvunnit. Bland yngre personer röstade män och kvinnor i samma utsträckning i 2009 års val. Bland dem 65 år och äldre finns dock en könsskillnad som tar sig uttryck i att män röstar i högre grad än kvinnor. Det beror till viss del på att det är fler kvinnor bland de allra äldsta och i den åldersgruppen är valdeltagandet, som ovan nämnts, lågt.

Lägre valdeltagande bland utrikes födda

Valdeltagandeundersökningens resultat visar att inrikes födda röstar i högre grad än utrikes födda. I 2009 års val uppgick den skillnaden till 13 procentenheter. Både bland inrikes och utrikes födda röstar män och kvinnor i ungefär samma utsträckning. I förhållande till 2004 års val har andelen röstande ökat både bland inrikes och utrikes födda. Och i båda grupperna är det framför allt bland yngre som valdeltagandet stigit. Även bland de yngre finns dock en betydande skillnad i valdeltagande mellan inrikes och utrikes födda.

Tabell C. Valdeltagande i Europaparlamentsval bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige, efter kön och födelseland. År 2004 och 2009. Procent

	2004			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Inrikes födda	38,6	40,0	39,3	47,5	47,5	47,5
Utrikes födda	28,8	27,5	28,1	34,4	34,8	34,6
Samtliga	**37,7**	**38,8**	**38,2**	**46,2**	**46,1**	**46,2**

Källa: SCB:s valstatistik

Ökade skillnader efter utbildningsnivå

Utbildningsnivå är en av de bakgrundsvariabler som har det tydligaste sambandet med benägenheten att rösta. Valdeltagandet är betydligt högre bland högutbildade än bland övriga. I 2009 års val röstade 64 procent av dem med eftergymnasial utbildning, vilket kan jämföras med 40 procent bland dem med gymnasial och 35 procent bland dem med förgymnasial utbildning. Det finns inga tydliga könsskillnader inom de olika grupperna.

Dessa skillnader i valdeltagande efter utbildningsnivå har funnits i tidigare val, men 2009 års Europaparlamentsval innebar att de förstärktes. Visserligen ökade andelen röstande i 2009 års val oavsett utbildningsnivå, men ökningen är som störst bland dem med eftergymnasial utbildning. I 2004 års val var skillnaden i valdeltagande mellan dem med eftergymnasial och dem med förgymnasial utbildning 22 procentenheter. I 2009 års val hade den skillnaden stigit till 30 procentenheter.

Tabell D. Valdeltagande i Europaparlamentsval bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige 18–74 år, efter kön och utbildningsnivå. År 2004 och 2009. Procent

	2004			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Förgymnasial	30,6	32,6	31,5	35,3	33,9	34,6
Gymnasial	31,0	32,5	31,8	40,1	40,2	40,1
Eftergymnasial	53,6	53,8	53,7	65,1	63,7	64,3
Samtliga 18-74 år	**36,8**	**39,2**	**38,0**	**45,9**	**47,2**	**46,6**

Källa: SCB:s valstatistik

Ju högre inkomst desto större andel röstande

Det finns ett samband mellan valdeltagande och inkomstnivå. Andelen röstande är mindre bland dem med lägre inkomster och större bland dem med högre inkomster. För att redovisa valdeltagandet efter inkomst har vi i Valdeltagandeundersökningen utgått från den sammanräknade förvärsvsinkomsten för den folkbokförda befolkningen över 18 år. Vi har därefter skapat inkomstklasser som delar in befolkningen i fem likstora grupper, från dem med lägst till dem med högst inkomster.[9] Dessa klasser kan även benämnas inkomstkvintiler. Om en person har en inkomst som ligger i den första kvintilen innebär det att han eller hon hör till de 20 procent av befolkningen med lägst inkomster. I den femte inkomstkvintilen återfinns

[9] För mer information om inkomstindelningen, se kommentaren till tabell E.

de 20 procent av befolkningen som har de högsta inkomsterna. Det bör påpekas att eftersom vi studerar förvärvsinkomster finns det ett tydligt samband mellan ålder och inkomstnivå, då de yngsta och de äldsta har lägre förvärvsinkomster.

Tabell E. Valdeltagande i Europaparlamentsval bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige, efter kön och inkomst. År 2004 och 2009. Procent

	2004			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Inkomstkvintil 1	28,7	33,4	31,8	39,2	38,3	38,6
Inkomstkvintil 2	34,9	36,4	35,8	38,2	41,4	40,2
Inkomstkvintil 3	37,0	36,4	36,7	43,9	46,4	45,4
Inkomstkvintil 4	35,7	43,1	38,9	44,5	54,6	48,8
Inkomstkvintil 5	47,0	56,6	49,7	58,5	65,0	60,4
Samtliga	**37,7**	**38,8**	**38,2**	**46,2**	**46,1**	**46,2**

Källa: SCB:s valstatistik

Kommentar: Inkomstuppgifterna är hämtade från SCB:s inkomst- och taxeringsregister (IoT). Med inkomst avses här summan av den sammanräknade förvärvsinkomsten, dvs. inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet. Inkomst av kapital ingår inte. Inkomstklasserna är baserade på inkomstkvintiler. De är beräknade utifrån hela Sveriges befolkning över 18 år. De personer som saknat deklarerad inkomst eller av andra skäl inte deklarerat någon inkomst ingår inte i fördelningarna. Exempelvis innebär detta att de personer som redovisas i första inkomstkvintilen tillhör de 20 procent av befolkningen över 18 år som har lägst inkomster, osv. Uppgifterna avser inkomster under året innan respektive valår enligt valårets taxering.

Även i 2009 års val kvarstår sambandet mellan inkomst och valdeltagande. Ju högre inkomst desto större benägenhet att rösta. Bland dem i den första inkomstkvintilen, det vill säga bland dem med de lägsta inkomsterna, var andelen röstande 39 procent. Det kan jämföras med ett valdeltagande på 60 procent bland dem i den högsta inkomstkvintilen. Det finns även en del könsskillnader som är värda att notera. I framför allt de högre inkomstkvintilerna röstar kvinnor i högre grad än män. Bland kvinnor i den allra högsta inkomstkvintilen röstade 65 procent. Det är 6 procentenheter mer än bland män i samma inkomstklass.

Studerar man utvecklingen av valdeltagandet mellan 2004 och 2009 kan man konstatera att även om det ökade i samtliga inkomstgrupper, ökade det mest bland dem med de högsta inkomsterna. De skillnaderna i valdeltagande mellan olika inkomstgrupper som fanns 2004 förstärktes alltså ytterligare i och med 2009 års Europaparlamentsval.

Högre valdeltagande bland tjänstemän

Kopplingen till arbetsmarknaden har betydelse för benägenheten att rösta. Valdeltagandet är högre bland dem som tillhör arbetskraften än bland dem som står utanför. I 2009 års val uppgår den skillnaden till 5 procentenheter.[10] De som är i arbetskraften kan delas upp i sysselsatta och arbetslösa. Det finns även mellan dessa två grupper en tydlig skillnad vad gäller andelen röstande. I 2009 års val röstade 47 procent av de sysselsatta och 38 procent av de arbetslösa, vilket innebär en skillnad på 9 procentenheter. På grund av förändringar i Arbetskraftsundersökningen, som ligger till grund

[10] De uppgifter som beskriver valdeltagande och arbetsmarknad avser befolkningen 18-64 år. I vissa fall beskrivs valdeltagandet inom vissa grupper på arbetsmarknaden. För mer exakt beskrivning av vilka grupper som avses, se respektive tabell med resultat och även avsnittet *Fakta om statistiken*.

för Valdeltagandeundersökningen, bör jämförelser över tid göras med viss försiktighet, men det kan konstateras att valdeltagandemönstret i allt väsenligt liknar det som gällde vid 2004 års val.

Tabell F. Valdeltagande i Europaparlamentsval bland sysselsatta svenska medborgare folkbokförda i Sverige 18–64 år, efter kön och socioekonomisk grupp. År 2004 och 2009. Procent

	2004			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Arbetare	25,4	27,0	26,1	33,8	34,3	34,1
Tjänstemän	44,9	46,8	45,9	57,6	56,4	56,9
Företagare och jordbrukare	36,6	40,3	37,5	43,9	50,2	45,7
Samtliga sysselsatta 18–64 år	**37,7**	**38,8**	**38,2**	**45,6**	**47,8**	**46,7**

Källa: SCB:s valstatistik

Det finns en tydlig skillnad i valdeltagande mellan arbetare och tjänstemän. I 2009 års val röstade 34 procent bland arbetare, vilket kan jämföras med 57 procent bland tjänstemän. Det innebär en skillnad på hela 23 procentenheter. I 2004 års val var motsvarande skillnad 20 procentenheter.

Det finns även ett samband mellan sektortillhörighet och valdeltagande. I 2009 års val röstade 62 procent av dem som var anställda i statlig sektor. Motsvarande andelar bland dem som var anställda i kommunal och privat sektor var 50 respektive 44 procent. Även här kan vi konstatera att mönstret såg ut på ungefär samma sätt vid 2004 års val även om nivåerna var högre vid 2009 års val.

Då det, som vi har konstaterat, finns en skillnad i valdeltagande mellan arbetare och tjänstemän är det inte förvånande att vi även finner skillnader om vi studerar valdeltagande efter fackföreningstillhörighet. Bland SACO-anslutna uppgår andelen röstande i 2009 års val till 70 procent. Det är en dubbelt så stor andel som bland LO-anslutna. Och mellan dessa två grupper finner vi TCO-anslutna, bland dem röstade 53 procent. Det finns inga nämnvärda könsskillnader inom de olika fackföreningsgrupperna. I förhållande till 2004 års val har valdeltagandet ökat ungefär lika mycket oavsett fackföreningstillhörighet.

Tabell G. Valdeltagande i Europaparlamentsval bland anställda och arbetslösa svenska medborgare folkbokförda i Sverige 18–64 år, efter kön och fackföreningstillhörighet. År 2004 och 2009. Procent

	2004			2009		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
LO	25,4	26,8	26,1	35,0	34,3	34,6
TCO	43,4	43,8	43,6	53,3	52,8	53,0
SACO	59,7	62,2	61,0	72,0	68,6	70,2
Ej anslutna	33,0	35,5	34,1	42,3	44,2	43,2
Samtliga anställda och arbetslösa 18-64 år	**37,7**	**38,8**	**38,2**	**45,2**	**46,9**	**46,0**

Källa: SCB:s valstatistik

Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

I det här kapitlet redovisas statistik över valdeltagandet i det svenska valet till Europaparlamentet 2009. Dessutom görs en del jämförelser med valdeltagandet i tidigare års val. När det gäller valdeltagande totalt sett och i olika medlemsländer hänvisas till *kapitel 1*. Det kapitlet innefattar även viss statistik över valdeltagandet i Sverige på olika geografiska nivåer.

Resultaten som presenteras i det här kapitlet är baserade på SCB:s valdeltagandeundersökning. Syftet med undersökningen är att komplettera bilden av det totala och regionala valdeltagande genom att undersöka valdeltagandet i olika samhällsgrupper. SCB har genomfört valdeltagandeundersökningar vid alla allmänna val sedan år 1911. Motsvarande undersökningar har även genomförts vid folkomröstningarna 1980, 1994 och 2003. Dessutom har valdeltagandeundersökningar genomförts sedan det första svenska valet till Europaparlamentet 1995.

Det huvudsakliga syftet med valdeltagandeundersökningen är att öka kunskapen om hur den svenska demokratin fungerar. Valdeltagandet är ett centralt mått på tillståndet för den representativa demokratin. Undersökningens resultatet utgör ett väsentligt underlag för debatten kring inflytande- och demokratifrågor i Sverige. Resultaten används i vetenskaplig forskning samt av media, organisationer, myndigheter och den politiskt intresserade allmänheten.

Undersökningen är en urvalsundersökning, vilket gör att det finns en viss osäkerhet i de resultat som presenteras. Osäkerheten åskådliggörs genom felmarginaler. Uppgifter om valdeltagande avser faktiskt valdeltagande och hämtas från röstlängderna. Mer information om undersökningens upplägg och kvalitet ges nedan.

Population

Målpopulationen i undersökningen är röstberättigade i det svenska valet till Europaparlamentet 2009. De röstberättigade består av följande grupper:

- svenska medborgare som fyller 18 år senast på valdagen och som är folkbokförda i Sverige;
- svenska medborgare boende utomlands som är upptagna i röstlängden. Svenska medborgare boende utomlands som fyller 18 år senast på valdagen och som någon gång varit folkbokförda i Sverige har rätt att bli upptagna i röstlängden. Personer som varit folkbokförda i Sverige någon gång de senaste 10 åren tas automatiskt upp i röstlängden. Svenska medborgare boende utomlands som inte finns med i röstlängden måste själva anmäla sig för att tas upp i röstlängden. Även en inkommen röst från utlandet vid ett val räknas som en anmälan till röstlängden;
- medborgare i något av EU:s övriga medlemsländer om de senast den 8 maj 2009 är folkbokförda i Sverige och de fyller 18 år senast på valdagen och de har anmält till länsstyrelsen att de vill rösta i Sverige.

För ytterligare information om röstlängden och det svenska valsystemet, se Valmyndighetens webbplats, www.val.se.

Så görs statistiken

Urval
För att kunna redovisa valdeltagandet på ett utförligt sätt bland alla röstberättigade är undersökningen uppbyggd av fyra urvalsdelar. Nedan följer en beskrivning av dessa urvalsdelar:

– Arbetskraftsundersökningens undersökningsomgångar i maj och juni 2009. Urvalsdelen innefattar inte de förstärkningar av urvalen som Arbetskraftsundersökningarna infört under år 2009. Inte heller utländska medborgare som ingår i Arbetskraftsundersökningens urval ingår. Totalt sett omfattar den här urvalsdelen cirka 39 000 röstberättigade svenska medborgare folkbokförda i Sverige i åldrarna 18-74 år. För mer information om urvalsförfarandet i Arbetskraftsundersökningarna, se information om den undersökningen på SCB:s webbplats, www.scb.se.
– Ett systematiskt urval om cirka 3 000 svenska medborgare 75 år och äldre som dragits från ett personnummersorterat register över totalbefolkningen (RTB).
– Ett obundet slumpmässigt urval om cirka 2 000 i Sverige röstberättigade utländska EU-medborgare (ej svenska medborgare) som dragits från den preliminära röstlängden.
– Ett obundet slumpmässigt urval om cirka 2 000 röstberättigade svenska medborgare boende utomlands (utlandssvenskar) som dragits från den preliminära röstlängden.

Insamling
Underlaget till statistiken har inhämtats genom att SCB har sänt länsstyrelserna underlag i form av blanketter med urvalspersoner. Länsstyrelserna har gått igenom röstlängderna och noterat på blanketterna om urvalspersonerna har röstat i valet till Europaparlamentet eller inte. Dessa blanketter har sedan skickats in till SCB. Materialet har därefter lästs in genom skanning.

För att kunna redovisa valdeltagandet i olika grupper har information från SCB:s olika register använts. De register som använts är registret över totalbefolkningen (RTB), inkomst- och taxeringsregistret (IoT) och utbildningsregistret. För den urvalsdel som baseras på urval från Arbetskraftsundersökningen (AKU) har även intervjusvar från undersökningen använts.

Beräkningar
För att förbättra skattningarna har hjälpinformation använts. Hjälpinformationen som använts är de kända antalen röstberättigade inom grupper indelade efter kön och ålder för svenska medborgare folkbokförda i Sverige, utlandssvenskar respektive utländska EU-medborgare. Dessutom har information om antal röstberättigade och antal röstande efter län använts.

Det finns en tydlig skillnad i röstningsbenägenhet mellan svarande och bortfall i AKU. Vid skattning av variabler som hämtats från AKU har det faktum att valdeltagandet är känt för samtliga i urvalet utnyttjats.

Mått
Resultaten redovisas här i form av skattningar av totaler (antal röstberättigade och antal röstande) och kvoter (andel röstande i procent av röstberättigade, det vill säga valdeltagandet). För kvoten *andel röstande i procent av röstberättigade* anges även osäkerheten för skattningen i form av felmargina-

ler. Felmarginaler för skattningar avseende antal röstberättigade och antal röstande presenteras inte här, men de finns redovisade i SCB:s Statistikdatabasen, vilken finns tillgänglig via SCB:s webbplats, www.scb.se.

Redovisningsgrupper
De skattningar av valdeltagandet bland samtliga röstberättigade som presenteras i det här kapitlet redovisas efter kön och ålder. Huvuddelen av de tabeller som presenteras här avser dock valdeltagandet bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige. För den gruppen görs redovisningar efter bakgrundsvariablerna kön, ålder, län, kommungrupp, födelseland, utländsk/svensk bakgrund, blivit/alltid varit svensk medborgare, årtal för svenskt medborgarskap, civilstånd, inkomst, utbildningsnivå, sysselsättningsstatus, yrke, socioekonomisk grupp (SEI), anställningssektor och fackföreningstillhörighet.

Skattningar av valdeltagandet för grupperna svenska medborgare boende utomlands respektive utländska EU-medborgare redovisas efter kön och ålder. Information om vilka grupper som ingår i varje redovisning framgår av tabellrubriker och tabellkommentarer.

Definitioner och förklaringar

Ålder
Med ålder avses ålder den 31 december valåret.

Födelseland
De här redovisade uppgifterna om födelseland hämtas från SCB:s befolkningsregister (RTB) vars uppgifter i sin tur bygger på folkbokföringen.

Civilstånd
I skattningar av hela populationen, 18 år och äldre, räknas ”gifta och registrerade partners” till gifta. I tidigare publicerade resultat från Europaparlamentsvalen 1995 och 1999 har gifta definierats som ”gifta *och* de som någon gång varit gifta” (alltså gifta, frånskilda och änkor/änklingar). Det bör tas hänsyn till vid jämförelser med tidigare redovisningar av valdeltagande i val till Europaparlamentet. Uppgift om civilstånd hämtas från RTB.

Bland de resultat som presenteras i det här kapitlet ingår även redovisningar av valdeltagandet efter civilstatus enligt Arbetskraftsundersökningen (AKU). Den indelning som då används baseras på intervjusvar på frågan "Är Du gift, sambo eller ensamstående?".

Utbildning
Uppgifter om utbildning har hämtats från SCB:s register Befolkningens utbildning som innehåller uppgifter om högsta slutförda utbildning. Uppgifterna har hämtats från den registerversion som avser 1 januari för respektive valår. Utbildningarna är klassificerade enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). Sedan år 2001 används standarden SUN 2000 som beskrivs närmare i *Meddelanden i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik (MIS)*, 2000:1.

Inkomst
Uppgifter om inkomster är hämtade från SCB:s inkomst- och taxeringsregister (IoT). Med inkomst avses här summan av den sammanräknade förvärvsinkomsten, dvs. inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet, inkomst av kapital ingår inte. Inkomstklasserna är baserade på percentiler och redovisas i följande grupper: 0–20, 21–40, 41–60, 61–80,

81–100, vilket motsvarar kvintiler. Dessa är beräknade utifrån hela Sveriges befolkning över 18 år. De personer som saknat deklarerad inkomst eller av andra skäl inte deklarerat någon inkomst har förts till en separat grupp och ingår inte beräkningen av kvintiler. Exempelvis innebär detta att de personer som redovisas i den första kvintilen (inkomstklassen 0–20) tillhör de 20 procent av befolkningen över 18 år som har lägst inkomster. Uppgifterna avser inkomster under året innan respektive valår enligt valårets taxering.

Arbetskraftsstatus
Befolkningen kan delas in i två delar - de i arbetskraften och de ej i arbetskraften. Till dem i arbetskraften räknas sysselsatta och arbetslösa. Till dem ej i arbetskraften hör till exempel studerande, hemarbetande och långvarigt sjuka utan arbete. Uppgifter om arbetskraftsstatus hämtas från AKU.

Yrke
Yrke grupperas från och med 1997 enligt Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK). SSYK bygger på den internationella yrkesklassifikationen ISCO-88 samt den liknande ISCO-88 (COM) som används inom Europeiska Unionen (EU). För en mer detaljerad beskrivning av klassificeringen se MIS 1998:3. Uppgift om yrke hämtas från AKU.

Arbetsmarknadssektor
Vid klassificeringen av sysselsatta efter sektortillhörighet (statlig, kommunal, privat) tillämpar AKU fr.o.m. januari 2001 en harmoniserad sektorsredovisning utifrån standarden för institutionell sektorindelning 2000. Klassificeringen görs utifrån företagets sektortillhörighet. Företagare och medhjälpande familjemedlemmar klassas som tillhörande privat sektor. Uppgift om arbetsmarknadssektor hämtas från AKU.

Socioekonomisk indelning (SEI)
En socioekonomisk indelning (SEI) av anställda personer görs med utgångspunkt från yrke. Här görs en indelning efter arbetare och tjänstemän. Indelningen görs enligt SCB:s standard för Socioekonomisk indelning, se MIS 1982:4. Uppgift om socioekonomisk indelning hämtas från AKU.

Fackföreningstillhörighet
I AKU ställs en fråga om facktillhörighet till personer i arbetskraften som är anställda eller arbetslösa. Uppgift om fackföreningstillhörighet hämtas från AKU.

Kommungrupp
Vid indelning av kommuner används kommungrupper enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Indelningen är gjord enligt nedanstående beskrivning.

Storstäder
Kommun med en folkmängd som överstiger 200 000 invånare.

Förortskommuner
Kommun där mer än 50 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun. Det vanligaste utpendlingsmålet skall vara någon av storstäderna.

Större städer
Kommun med 50 000 - 200 000 invånare samt en tätortsgrad överstigande 70 procent.

Pendlingskommuner
Kommun där mer än 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbetet i någon annan kommun.

Glesbygdskommuner
Kommun med mindre än 7 invånare per kvadratkilometer och mindre än 20 000 invånare.

Varuproducerande kommuner
Kommun med mer än 40 procent av nattbefolkningen mellan 16 och 64 år anställda inom varutillverkning och industriell verksamhet. (SNI92)

Övriga kommuner, över 25 000 inv.
Kommun som inte hör till någon av tidigare grupper och har mer än 25 000 invånare.

Övriga kommuner, 12 500–25 000 inv.
Kommun som inte hör till någon av tidigare grupper och har 12 500–25 000 invånare.

Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.
Kommun som inte hör till någon av tidigare grupper och har mindre än 12 500 invånare.

Statistikens kvalitet

Resultaten som presenteras är skattningar och därmed behäftade med en viss osäkerhet på grund av olika felkällor. Nedan följer en närmare beskrivning av de olika felen som kan uppstå, hur de har hanterats samt i vilken omfattning de uppskattas påverka undersökningens resultat. För mer information om AKU:s kvalitet och felkällor se AKU:s beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats. För beskrivning av kvaliteten för de olika register som använts här hänvisas till den information som finns på SCB:s webbplats. Där finns även en mer utförlig beskrivning av Valdeltagandeundersökningens kvalitet i en så kallad *Beskrivning av statistiken (BAS)*.

Täckningsfel
Några av Valdeltagandeundersökningens urvalsdelar dras direkt från den preliminära röstlängden. De övriga urvalsdelarna matchas mot den. De personer som inte finns med i den preliminära röstlängden kan därför inte komma med i något urval. Den preliminära röstlängden upprättades av Valmyndigheten 30 dagar före valet. De som anser att röstlängden innehåller felaktiga uppgifter skall senast tolv dagar före valdagen skriftligen begära att uppgifterna rättas. Detta gäller också dem som anser sig vara felaktigt uteslutna ur röstlängden. Personer som felaktigt uteslutits vid upprättandet av röstlängden har inte kunnat komma med i valdeltagandeundersökningen. Till täckningsfel räknas även de personer som innan valdagen men efter den preliminära rösträttens upprättande mist sin rösträtt på grund av att de flyttat från Sverige eller avlidit. Täckningsfelet uppskattas vara mycket begränsat i denna undersökning.

Urvalsfel
Urvalen som använts i denna undersökning är sannolikhetsurval, det vill säga urvalssannolikheterna är kända. Med ett sådant urvalsförfarande är osäkerheten i skattningarna beräkningsbar. Osäkerheten anges i felmarginaler som är beräknade för variabeln röstande i procent av röstberättigade. Skattningen plus/minus felmarginalen bildar ett 95-procentigt konfidens-

intervall kring skattningen. Detta innebär att om man rent hypotetiskt tänker sig att undersökningen skulle upprepas 100 gånger så skulle de 100 intervall som då skulle uppkomma täcka det sanna värdet för populationen i 95 fall. Osäkerheten, och därmed intervallens längd, varierar med det skattade procenttalets storlek och urvalets storlek för den redovisningsgrupp skattningen avser. Skattningarna av antalet röstande och röstberättigade är också osäkra även om konfidensintervall inte står angivna i den här publikationen. Konfidensintervall för dessa skattningar går att finna i SCB:s Statistikdatabasen, vilken finns tillgänglig via SCB:s webbplats, www.scb.se.

Bortfallsfel
Ett försumbart antal personer kunde inte återfinnas i röstlängderna enligt länsstyrelserna. Detta beror antingen på att det skett en korrigering av den preliminära röstlängden eller så är det ett bearbetningsfel, se nedan. Bortfallsfelet uppskattas vara mycket litet i denna undersökning. När det gäller tabeller som baseras på intervjusvar från AKU finns det ett bortfall som motsvarar det bortfall som finns i den undersökningen. Det finns en tydlig skillnad i röstningsbenägenhet mellan svarande och bortfall i AKU. Vid skattning av variabler som hämtats från AKU har hänsyn tagits till detta. Individbortfallet i AKU uppgår till cirka 21 procent.

Bearbetningsfel
I samband med hantering, bearbetning och framställning av blanketter, datafiler och tabeller kan fel uppkomma. Vid blankettskanning har variabelkontroller utförts. Återkontakter har gjorts med berörd länsstyrelse för komplettering och rättning vid behov. Genom alla steg i produktionen används olika former av kontroller för att minimera riskerna för fel Bearbetningsfelen bedöms vara mycket små.

Test av skillnader
För att bedöma om skillnaden mellan två procentskattningar är statistiskt säkerställd utgår man från felmarginalen för skillnaden. Ett signifikanstest för skillnaden kan göras med hjälp av de felmarginaler som redovisas i tabellerna. Om skillnaden mellan skattningarna är större än felmarginalen så är den statistiskt säkerställd eller signifikant. Följande resonemang gäller då:

Låt a och b beteckna två redovisningsgrupper som *inte har några gemensamma individer*. Låt P_a och P_b beteckna respektive andelsskattningar (procenttalen i respektive grupp) samt K_a och K_b felmarginalerna för punktskattningarna i respektive grupp.

Man kan då beräkna:

$$P_a - P_b$$

och

$$K_{a-b} = \sqrt{K_a^2 + K_b^2}$$

Om $|P_a - P_b|$ är större än K_{a-b} är skillnaden signifikant. Se även avsnittet under rubriken *Urvalsfel* ovan.

Bra att veta

Jämförbarhet
Det är ensartade definitioner i valstatistiken. Men vid jämförelser över tid och mellan val kan skillnader i valsystem och redovisningar innebära försvårande omständigheter. Detsamma gäller vid internationella jämförelser, där olikheter vad gäller bland annat politiskt system och valsystem (t.ex. regler om röstplikt) kan komplicera jämförelser, även för sådant som ligger nära eller lika i tiden.

Den statistiska metoden som används i valdeltagandeundersökningen har förändrats något i samband med 2009 års undersökning. Detta genom att bättre hjälpinformation har använts för att nå mer precisa skattningar. Dessutom har tabellstrukturen, inklusive redovisningsgrupper, setts över. I samband med publiceringen av 2009 års resultat har även resultat i den reviderade formen tagits fram för undersökningsomgångar avseende 2004 och 1999 års val. Dessa resultat finns redovisade på SCB:s webbplats. Från och med 2004 års valdeltagandeundersökning ingår grupperna svenska medborgare boende utomlands och i Sverige röstberättigade utländska EU-medborgare i urvalet. Dessa grupper ingår alltså inte i tidigare undersökningsomgångar.

Det har skett två större förändringar av AKU på senare år. År 2005 EU-anpassades undersökningen, vilket påverkade frågeformulär och vissa definitioner. År 2008 ändrades det officiella måttet på arbetslösa. Detta gör att jämförelser med tidigare redovisade resultat enligt gamla definitioner bör undvikas, i synnerhet vad gäller antalsuppgifter. På SCB:s webbplats finns omräknade resultat avseende valdeltagandet i 1999 och 2004 års val till Europaparlamentet. För jämförelser över tid för givna redovisningsgrupper, se även varje enskild variabeldefinition ovan.

Publicering av resultat
Publicering av statistiken sker i föreliggande publikation, dvs. *Valet till Europaparlamentet 2009*. Dessutom publiceras statistiken dels i form av färdiga tabeller på SCB:s webbplats, dels i form av statistik över valdeltagandet i SCB:s Statistikdatabasen, vilken finns tillgänglig via SCB:s webbplats.

Annan statistik
Efter val till Europaparlament, riksdag, landstings- och kommunfullmäktige publicerar SCB även annan valstatistik, som statistik över antal röstberättigade, valresultat, nominerade och valda kandidater samt väljarbeteenden. Motsvarande statistik publiceras även efter eventuella riksomfattande folkomröstningar (dock inte över nominerade och valda kandidater).

Se även
Mer information om statistiken och dess kvalitet ges på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

In 2009, elections to the European Parliament were held between June 4 and June 7 in the 27 member states of the European Union. The Swedish election to the European Parliament was held on June 7. Within the entire EU, election participation in the 2009 European Parliament election decreased by 2.5 percentage points to 43.0 percent. However, in Sweden, the voting rate reached 45.5 percent. This was an increase compared to the election in 2004 when 37.9 percent voted. Thus, the downward trend was broken for the first time for Swedish participation in the European Parliament election. Election participation in 2009 was the highest since Sweden became a member of the EU.

In this chapter, statistics regarding the Swedish election to the European Parliament is presented. Some comparisons to previous elections are also made. The results are based on Statistics Sweden's electoral participation survey. Statistics Sweden has carried out electoral participation surveys for all general elections since the 1911. Similar participation surveys have also been carried out for the 1980, 1994 and 2003 referenda and for elections to the European Parliament since 1995. Data are principally collected via the county administrative boards. Statistics Sweden sends lists of persons included in the sample to the boards, which then use the checked electoral registers to note whether or not those in the sample have participated in the election. Since the information on electoral participation is taken from the electoral registers, there is no uncertainty about whether the sample individuals have participated or not. However, there is some uncertainty in the estimations due to the fact that survey is based on a sample of those eligible to vote.

The 2009 survey is based on samples that correspond to the three groups entitled to vote in the election, i.e. Swedish citizens registered in Sweden, Swedish citizens residing abroad and foreign citizens from other EU member states. The survey is mainly based on information from Statistics Sweden's different registers. However, one sample part of the survey also constitutes a sample in Statistics Sweden's Labour Force Survey. This design makes it possible to get information about employment status, union membership, etc., for that particular part of the sample.

Swedish citizens registered in Sweden constitute 97 percent of those entitled to vote in the Swedish election to the European parliament in 2009. Among them, 46 percent voted. The voting rate among Swedish citizens residing abroad was only 10 percent. Among citizens of other EU member states entitled to vote in the Swedish election, 57 percent voted. Within these three groups, there are no differences between the sexes regarding voting rates.

In the 2009 election, voting rates have increased in all groups of society. However, the increase varies in size from group to group. The increase was largest in those groups that had previously had high election participation. For example, election participation has increased more among those with a high education compared to those with a low education, and more among high income earners than among low income earners.

However, there is one striking exception. Among young people, the voting rates are low, but in 2009 election participation increased more among

young people than among older people. In the age group 18-29 years, election participation increased by 12 percentage points, from 28 to 40 percent. In particular, election participation increased sharply among younger men. In the age group 18-29 years, election participation increased by 14 percentage points, from 26 to 40 percent. The corresponding increase among women in the same age group amounted to 10 percentage points, from 30 to 40 percent.

Tabeller

Tabell 1 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland samtliga efter kön och ålder. Samtliga röstberättigade inklusive utlandssvenskar och EU-medborgare röstberättigade i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 138
Table 1 European Parliament election 2009. Voting rates among all entitled to vote by sex and age. All entitled to vote in Sweden including Swedish citizens abroad and members of other EU-countries. Numbers in thousands and percent

Tabell 2a Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige efter kön och ålder (13 klasser). Antal i 1 000-tal och procent..... 139
Table 2a European Parliament election 2009. Voting rates among Swedish citizens registered in Sweden by sex and age (13 classes). Numbers in thousands and percent

Tabell 2b Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige efter kön och ålder (4 klasser). Antal i 1 000-tal och procent..... 140
Table 2b European Parliament election 2009. Voting rates among Swedish citizens registered in Sweden by sex and age (4 classes). Numbers in thousands and percent

Tabell 3 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland utlandssvenskar efter kön och ålder. Antal i 1 000-tal och procent 141
Table 3 European Parliament election 2009. Voting rates among Swedish citizens residing abroad by sex and age. Numbers in thousands and percent

Tabell 4 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland röstberättigade utländska EU-medborgare efter kön och ålder. Antal i 1 000-tal och procent 142
Table 4 European Parliament election 2009. Voting rates among citizens of other EU countries entitled to vote in Sweden by sex and age. Numbers in thousands and percent

Tabell 5 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland förstagångsväljare efter kön. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent..... 143
Table 5 European Parliament election 2009. Voting rates among first time voters by sex. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 6 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och län. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 144
Table 6 European Parliament election 2009. Voting rates by sex and county. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 7 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, län och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent..... 145
Table 7 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, county and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 8 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, kommungrupp och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 150
Table 8 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, classification of municipalities and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 9 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och födelselandsgrupp. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 153
Table 9 European Parliament election 2009. Voting rates by sex and region of birth. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 10 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, inrikes/utrikes född och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 154
Table 10 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, country of birth and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 11 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och svensk/utländsk bakgrund. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent.....155
Table 11 European Parliament election 2009. Voting rates by sex and Swedish/foreign background. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 12 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, blivit/alltid varit svenska medborgare och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent.....156
Table 12 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, naturalized Swedish citizens/Swedish citizens since birth and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 13 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland dem som blivit svenska medborgare efter kön och årtal för svenskt medborgarskap. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent.....157
Table 13 European Parliament election 2009. Voting rates among naturalized Swedish citizens by sex and year of Swedish citizenship. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 14 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, civilstånd och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent.....158
Table 14 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, civil status and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 15 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, inkomst och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent.....159
Table 15 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, income and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 16 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, utbildningsnivå och ålder. Svenska medborgare 18–74 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 161
Table 16 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, educational attainment and age. Swedish citizens age 18–74 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 17 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, arbetskraftstatus och ålder. Svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 162
Table 17 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, labour force status and age. Swedish citizens age 18–64 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 18 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, arbetskraftsstatus och civilstånd. Svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1000-tal och procent.....163
Table 18 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, labour force status and civil status. Swedish citizens age 18-64 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 19 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och yrke. Sysselsatta svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent.....164
Table 19 European Parliament election 2009. Voting rates by sex and occupation. Employed Swedish citizens 18–64 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 20 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och socioekonomisk grupp. Sysselsatta svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 165
Table 20 European Parliament election 2009. Voting rates by sex and socio economic group. Employed Swedish citizens 18–64 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Tabell 21 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, socioekonomisk grupp och ålder. Anställda svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 166
Table 21 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, socio economic group and age. Swedish citizens registered in Sweden, employees 18–64 years. Numbers in thousands and percent

Tabell 22 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, anställningssektor och ålder. Anställda svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent.....167
Table 22 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, sector of employment and age. Swedish citizens registered in Sweden, employees 18–64 years. Numbers in thousands and percent

Tabell 23 Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, facklig centralorganisation och ålder. Anställda och arbetslösa svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent 168
Table 23 European Parliament election 2009. Voting rates by sex, trade union and age. Employees and unemployed Swedish citizens registered in Sweden, 18–64 years. Numbers in thousands and percent

Tabell 1. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland samtliga efter kön och ålder. Samtliga röstberättigade inklusive utlandssvenskar och EU-medborgare röstberättigade i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 1. European Parliament election 2009. Voting rates among all entitled to vote by sex and age. All entitled to vote in Sweden including Swedish citizens abroad and members of other EU-countries. Numbers in thousands and percent

Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
18–24 år	382,1	367,0	749,1	145,7	138,7	284,4	38,1	±1,9	37,8	±1,9	38,0	±1,3
25–29 år	264,7	250,1	514,8	107,8	103,4	211,1	40,7	±2,3	41,3	±2,3	41,0	±1,6
30–34 år	272,9	261,8	534,6	108,9	107,8	216,7	39,9	±2,2	41,2	±2,3	40,5	±1,5
35–39 år	291,3	302,8	594,0	118,9	125,5	244,4	40,8	±2,1	41,5	±2,1	41,1	±1,5
40–44 år	324,3	304,2	628,5	135,7	124,6	260,3	41,9	±2,0	41,0	±2,1	41,4	±1,4
45–49 år	304,7	296,8	601,5	134,4	140,6	275,0	44,1	±2,1	47,4	±2,1	45,7	±1,5
50–54 år	278,1	282,9	560,9	124,7	139,6	264,3	44,8	±2,2	49,3	±2,2	47,1	±1,5
55–59 år	287,7	274,4	562,1	139,5	142,2	281,8	48,5	±2,2	51,8	±2,2	50,1	±1,5
60–64 år	312,5	312,4	624,8	167,1	162,4	329,5	53,5	±2,1	52,0	±2,1	52,7	±1,4
65–69 år	247,2	241,1	488,3	136,6	145,7	282,3	55,3	±3,1	60,4	±3,2	57,8	±2,2
70–74 år	187,1	212,9	400,0	108,3	112,0	220,3	57,9	±4,3	52,6	±4,3	55,1	±3,0
75–79 år	143,2	166,3	309,4	81,2	87,8	169,0	56,7	±4,2	52,8	±3,9	54,6	±2,8
80– år	189,1	331,1	520,2	80,0	108,5	188,5	42,3	±3,5	32,8	±2,5	36,2	±2,0
18– år	**3 484,6**	**3 603,7**	**7 088,3**	**1 588,9**	**1 638,7**	**3 227,6**	**45,6**	**±0,5**	**45,5**	**±0,5**	**45,5**	**±0,0**

Kommentar: Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 2a. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige efter kön och ålder (13 klasser). Antal i 1 000-tal och procent

Table 2a. European Parliament election 2009. Voting rates among Swedish citizens registered in Sweden by sex and age (13 classes). Numbers in thousands and percent

Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
18–24 år	376,7	360,9	737,6	145,2	138,0	283,2	38,6	±1,9	38,2	±1,9	38,4	±1,3
25–29 år	258,2	240,3	498,5	106,8	102,2	209,0	41,4	±2,3	42,5	±2,4	41,9	±1,6
30–34 år	264,1	249,6	513,7	107,2	105,8	213,0	40,6	±2,3	42,4	±2,3	41,5	±1,6
35–39 år	279,3	288,3	567,6	116,6	123,3	239,9	41,7	±2,2	42,8	±2,2	42,3	±1,5
40–44 år	313,8	292,2	606,0	133,8	122,8	256,6	42,6	±2,1	42,0	±2,2	42,3	±1,5
45–49 år	294,3	287,9	582,2	132,2	138,2	270,4	44,9	±2,2	48,0	±2,2	46,5	±1,5
50–54 år	270,7	275,8	546,5	123,3	137,3	260,7	45,6	±2,3	49,8	±2,2	47,7	±1,6
55–59 år	281,1	268,5	549,6	137,9	140,0	278,0	49,1	±2,2	52,1	±2,2	50,6	±1,6
60–64 år	305,7	305,2	610,9	164,9	160,4	325,3	53,9	±2,1	52,6	±2,1	53,3	±1,5
65–69 år	241,1	235,5	476,6	134,4	143,8	278,1	55,7	±3,2	61,0	±3,3	58,4	±2,2
70–74 år	183,3	209,0	392,4	106,8	110,7	217,6	58,3	±4,4	53,0	±4,4	55,4	±3,0
75–79 år	140,8	163,8	304,6	80,6	87,1	167,7	57,3	±4,3	53,1	±4,0	55,1	±2,9
80– år	187,4	328,9	516,3	79,6	107,9	187,5	42,5	±3,5	32,8	±2,6	36,3	±2,0
18– år	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

Kommentar: Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 2b. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland svenska medborgare folkbokförda i Sverige efter kön och ålder (4 klasser). Antal i 1 000-tal och procent

Table 2b. European Parliament election 2009. Voting rates among Swedish citizens registered in Sweden by sex and age (4 classes). Numbers in thousands and percent

Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
18–29 år	634,8	601,2	1 236,0	252,0	240,2	492,2	39,7	±1,4	40,0	±1,5	39,8	±1,0
30–49 år	1 151,5	1 118,0	2 269,5	489,7	490,2	979,9	42,5	±1,0	43,8	±1,1	43,2	±0,7
50–64 år	857,4	849,5	1706,9	426,2	437,8	864,0	49,7	±1,2	51,5	±1,2	50,6	±0,8
65– år	752,6	937,3	1689,9	401,4	449,5	850,9	53,3	±1,8	48,0	±1,6	50,4	±1,1
18– år	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

Kommentar: Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 3. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland utlandssvenskar efter kön och ålder. Antal i 1 000-tal och procent
Table 3. European Parliament election 2009. Voting rates among Swedish citizens residing abroad by sex and age. Numbers in thousands and percent

Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
18–29 år	10,8	14,5	25,3	0,7	1,0	1,7	6,3	±3,7	6,9	±3,2	6,6	±2,4
30–49 år	32,7	37,4	70,1	3,2	2,6	5,8	9,8	±2,6	6,8	±2,1	8,2	±1,6
50–64 år	13,8	11,2	25,0	1,7	1,2	2,9	12,2	±4,6	11,0	±5,0	11,6	±3,4
65– år	8,3	8,8	17,1	1,3	1,5	2,7	15,0	±6,2	16,9	±6,3	16,0	±4,4
18– år	**65,7**	**71,8**	**137,5**	**6,8**	**6,3**	**13,1**	**10,4**	**±1,9**	**8,7**	**±1,7**	**9,5**	**±1,3**

Kommentar: Med ålder avses ålder den 31 december 2009.
Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 4. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland röstberättigade utländska EU-medborgare efter kön och ålder. Antal i 1 000-tal och procent

Table 4. European Parliament election 2009. Voting rates among citizens of other EU countries entitled to vote in Sweden by sex and age. Numbers in thousands and percent

Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
18–29 år	1,0	1,5	2,6	0,8	0,8	1,6	75,3	±13,0	55,5	±12,4	63,6	±9,1
30–49 år	8,9	10,2	19,0	5,0	5,7	10,7	56,5	±4,7	56,3	±4,7	56,4	±3,4
50–64 år	6,9	8,9	15,9	3,5	5,2	8,7	50,2	±5,9	58,0	±5,0	54,5	±3,8
65– år	5,6	5,3	10,9	3,4	3,0	6,4	61,1	±6,3	56,7	±6,4	59,0	±4,5
18– år	**22,5**	**26,0**	**48,4**	**12,7**	**14,8**	**27,5**	**56,6**	**±3,1**	**56,9**	**±3,0**	**56,7**	**±2,2**

Kommentar: Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 5. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland förstagångsväljare efter kön. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 5. European Parliament election 2009. Voting rates among first time voters by sex. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Förstagångsväljare	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Som uppnått rösträttsålder sedan Europaparlamentsvalet 2004[1]	294,0	287,8	581,9	114,1	112,7	226,7	38,8	±2,2	39,1	±2,2	39,0	±1,5
Som uppnått rösträttsålder sedan riksdagsvalet 2006[2]	164,8	169,0	333,8	64,9	67,2	132,1	39,4	±3,0	39,8	±2,9	39,6	±2,1

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning

1) Innefattar personer födda fr.o.m. 1986-06-14 t.o.m. 1991-06-07.

2) Innefattar personer födda fr.o.m. 1988-09-18 t.o.m. 1991-06-07.

Tabell 6. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och län. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 6. European Parliament election 2009. Voting rates by sex and county. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Län	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Stockholms län	688,0	721,1	1 409,0	355,3	381,4	736,7	51,6	±1,1	52,9	±1,1	52,3	±0,1
Uppsala län[1]	122,4	122,5	244,9	62,3	57,8	120,1	50,8	±2,7	47,2	±2,7	49,0	±0,2
Södermanlands län	96,5	103,3	199,8	42,7	46,4	89,1	44,3	±3,1	44,9	±2,9	44,6	±0,2
Östergötlands län	158,2	164,8	323,0	72,8	74,1	146,9	46,0	±2,7	45,0	±2,6	45,5	±0,2
Jönköpings län	125,4	125,9	251,4	54,7	59,7	114,4	43,6	±2,7	47,4	±2,7	45,5	±0,2
Kronobergs län	66,0	70,3	136,3	28,4	30,4	58,8	43,0	±3,2	43,2	±3,0	43,1	±0,3
Kalmar län	93,8	88,8	182,5	40,5	38,8	79,3	43,2	±3,2	43,8	±3,3	43,5	±0,2
Gotlands län	22,2	23,3	45,5	10,0	9,9	20,0	45,3	±5,4	42,7	±5,1	43,9	±0,4
Blekinge län	61,2	55,5	116,6	25,6	22,1	47,6	41,8	±3,3	39,8	±3,7	40,8	±0,2
Skåne län	429,5	463,3	892,8	191,1	200,5	391,7	44,5	±1,5	43,3	±1,3	43,9	±0,1
Hallands län	106,1	115,8	221,9	52,8	52,3	105,1	49,8	±3,0	45,2	±2,7	47,4	±0,2
Västra Götalands län	572,7	590,2	1 162,9	265,5	285,6	551,1	46,4	±1,3	48,4	±1,3	47,4	±0,1
Värmlands län	103,9	105,4	209,3	43,1	43,1	86,3	41,5	±3,0	40,9	±3,0	41,2	±0,2
Örebro län	100,9	110,5	211,3	50,5	46,3	96,8	50,1	±3,0	41,9	±2,8	45,8	±0,2
Västmanlands län[1]	91,6	96,1	187,7	43,4	41,7	85,1	47,4	±3,3	43,4	±3,2	45,4	±0,2
Dalarnas län	106,9	106,6	213,5	44,4	44,1	88,5	41,5	±3,0	41,4	±3,0	41,4	±0,2
Gävleborgs län	107,2	107,0	214,2	39,9	41,6	81,6	37,3	±2,7	38,9	±2,7	38,1	±0,2
Västernorrlands län	95,4	93,5	188,9	38,3	38,6	76,9	40,2	±3,0	41,3	±3,1	40,7	±0,2
Jämtlands län	49,4	49,1	98,5	20,0	21,1	41,1	40,5	±3,2	43,0	±3,3	41,7	±0,3
Västerbottens län	100,3	99,3	199,6	48,0	43,3	91,4	47,9	±3,1	43,7	±3,1	45,8	±0,2
Norrbottens län	98,9	93,7	192,6	40,1	38,5	78,6	40,5	±3,3	41,1	±3,5	40,8	±0,2
Hela riket	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

1) Riksdagen beslutade den 30 november 2005 att Heby kommun skall överföras från Västmanlands län till Uppsala län den 1 januari 2007.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 7. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, län och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 7. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, county and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Län Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Stockholms län												
18-29 år	130,9	129,8	260,7	60,9	60,4	121,3	46,5	±3,3	46,5	±3,3	46,5	±2,2
30-49 år	267,3	261,0	528,3	128,6	131,2	259,8	48,1	±2,2	50,3	±2,2	49,2	±1,4
50-64 år	165,4	164,0	329,4	91,3	96,8	188,1	55,2	±2,9	59,0	±2,8	57,1	±1,9
65- år	124,4	166,2	290,6	74,5	93,1	167,6	59,9	±4,1	56,0	±3,6	57,7	±2,5
18- år	**688,0**	**721,1**	**1 409,0**	**355,3**	**381,4**	**736,7**	**51,6**	**±1,1**	**52,9**	**±1,1**	**52,3**	**±0,1**
Uppsala län[1]												
18-29 år	25,9	31,1	56,9	11,9	14,3	26,2	46,2	±7,2	45,9	±6,7	46,1	±4,6
30-49 år	38,2	37,6	75,7	18,7	15,8	34,6	49,1	±5,8	42,1	±6,0	45,6	±3,8
50-64 år	32,9	27,7	60,6	18,3	14,0	32,4	55,7	±6,3	50,7	±7,1	53,4	±4,4
65- år	25,5	26,2	51,7	13,2	13,7	27,0	51,9	±9,2	52,5	±9,3	52,2	±6,0
18- år	**122,4**	**122,5**	**244,9**	**62,3**	**57,8**	**120,1**	**50,8**	**±2,7**	**47,2**	**±2,7**	**49,0**	**±0,2**
Södermanlands län												
18-29 år	13,7	16,1	29,8	5,2	5,1	10,3	37,9	±10,0	32,0	±8,5	34,7	±6,3
30-49 år	34,0	28,1	62,1	13,4	11,9	25,3	39,3	±6,1	42,5	±6,6	40,7	±4,2
50-64 år	24,7	26,7	51,4	11,7	13,4	25,1	47,4	±7,5	50,2	±6,8	48,9	±4,8
65- år	24,0	32,5	56,5	12,4	16,0	28,4	51,7	±9,5	49,1	±8,4	50,2	±5,5
18- år	**96,5**	**103,3**	**199,8**	**42,7**	**46,4**	**89,1**	**44,3**	**±3,1**	**44,9**	**±2,9**	**44,6**	**±0,2**
Östergötlands län												
18-29 år	29,5	27,8	57,4	10,7	12,6	23,3	36,1	±6,7	45,4	±7,1	40,6	±4,8
30-49 år	54,1	51,1	105,1	22,6	22,2	44,8	41,8	±5,0	43,5	±5,2	42,6	±3,4
50-64 år	41,8	38,2	79,9	21,2	20,1	41,2	50,7	±5,8	52,6	±6,0	51,6	±4,0
65- år	32,9	47,7	80,6	18,4	19,2	37,5	55,9	±8,2	40,2	±10,1	46,6	±6,0
18- år	**158,2**	**164,8**	**323,0**	**72,8**	**74,1**	**146,9**	**46,0**	**±2,7**	**45,0**	**±2,6**	**45,5**	**±0,2**

Table 7. (forts.)

Län Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Jönköpings län												
18-29 år	22,1	18,7	40,7	6,5	8,0	14,5	29,4	±7,2	42,8	±8,5	35,6	±5,4
30-49 år	43,3	42,2	85,5	18,4	19,6	38,0	42,6	±5,3	46,4	±5,5	44,5	±3,6
50-64 år	30,5	30,3	60,9	14,7	16,9	31,6	48,0	±6,6	55,9	±6,5	51,9	±4,4
65- år	29,5	34,8	64,3	15,1	15,3	30,3	51,1	±9,8	43,8	±8,0	47,2	±5,5
18- år	**125,4**	**125,9**	**251,4**	**54,7**	**59,7**	**114,4**	**43,6**	**±2,7**	**47,4**	**±2,7**	**45,5**	**±0,2**
Kronobergs län												
18-29 år	13,1	12,3	25,5	4,8	4,8	9,5	36,2	±8,5	38,8	±8,8	37,5	±5,9
30-49 år	19,7	21,1	40,9	7,7	8,3	15,9	38,8	±6,8	39,1	±6,5	38,9	±4,4
50-64 år	17,1	16,0	33,1	9,4	8,5	17,9	54,8	±7,5	53,3	±7,6	54,1	±5,1
65- år	16,1	20,8	36,9	6,6	8,8	15,4	41,2	±10,2	42,2	±9,2	41,8	±6,0
18- år	**66,0**	**70,3**	**136,3**	**28,4**	**30,4**	**58,8**	**43,0**	**±3,2**	**43,2**	**±3,0**	**43,1**	**±0,3**
Kalmar län												
18-29 år	16,3	15,0	31,4	5,0	5,3	10,3	30,8	±8,4	35,2	±8,9	32,9	±6,0
30-49 år	29,1	23,4	52,5	11,5	9,0	20,6	39,7	±6,4	38,5	±7,2	39,2	±4,6
50-64 år	23,1	25,2	48,2	11,2	11,3	22,5	48,8	±7,5	44,8	±6,9	46,7	±4,9
65- år	25,3	25,2	50,5	12,6	13,3	25,9	50,0	±11,3	52,7	±9,4	51,3	±6,3
18- år	**93,8**	**88,8**	**182,5**	**40,5**	**38,8**	**79,3**	**43,2**	**±3,2**	**43,8**	**±3,3**	**43,5**	**±0,2**
Gotlands län												
18-29 år	4,2	3,8	8,0	1,8	0,8	2,6	42,5	±14,4	22,1	±13,5	32,8	±9,7
30-49 år	8,4	6,3	14,7	3,3	3,1	6,4	39,5	±9,6	49,3	±12,2	43,7	±7,1
50-64 år	4,8	6,2	11,0	2,0	3,4	5,3	40,8	±13,0	54,6	±12,0	48,6	±8,5
65- år	..	7,0	11,7	..	2,6	5,6	..	..	37,3	±14,1	47,5	±10,9
18- år	**22,2**	**23,3**	**45,5**	**10,0**	**9,9**	**20,0**	**45,3**	**±5,4**	**42,7**	**±5,1**	**43,9**	**±0,4**
Blekinge län												
18-29 år	10,3	8,1	18,5	4,5	2,9	7,4	43,2	±9,5	35,6	±10,1	39,8	±6,8
30-49 år	16,6	18,1	34,7	5,6	7,4	13,0	34,0	±7,0	40,7	±6,7	37,5	±4,7
50-64 år	18,7	14,0	32,7	8,5	6,8	15,3	45,4	±6,9	48,8	±7,7	46,8	±5,0
65- år	15,5	15,3	30,8	7,0	5,0	12,0	45,0	±14,0	32,8	±10,1	38,9	±7,5
18- år	**61,2**	**55,5**	**116,6**	**25,6**	**22,1**	**47,6**	**41,8**	**±3,3**	**39,8**	**±3,7**	**40,8**	**±0,2**

Table 7. (forts.)

Län Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Skåne län												
18-29 år	85,9	80,9	166,7	33,6	31,7	65,3	39,2	±4,2	39,2	±3,9	39,2	±2,7
30-49 år	138,4	145,0	283,5	56,4	57,8	114,2	40,7	±2,9	39,9	±2,8	40,3	±1,9
50-64 år	111,0	110,9	221,9	51,4	53,1	104,4	46,3	±3,4	47,9	±3,3	47,1	±2,2
65- år	94,2	126,5	220,7	49,7	57,9	107,7	52,8	±5,0	45,8	±4,3	48,8	±2,9
18- år	**429,5**	**463,3**	**892,8**	**191,1**	**200,5**	**391,7**	**44,5**	**±1,5**	**43,3**	**±1,3**	**43,9**	**±0,1**
Hallands län												
18-29 år	23,3	19,5	42,8	9,0	6,5	15,5	38,6	±7,5	33,3	±7,7	36,2	±5,2
30-49 år	30,6	34,0	64,5	14,4	15,5	29,8	47,0	±6,6	45,5	±6,0	46,2	±4,2
50-64 år	28,0	29,2	57,2	15,6	15,1	30,8	55,8	±6,9	51,9	±6,5	53,8	±4,5
65- år	24,2	33,2	57,5	13,8	15,2	29,0	57,0	±9,8	45,8	±8,4	50,5	±5,7
18- år	**106,1**	**115,8**	**221,9**	**52,8**	**52,3**	**105,1**	**49,8**	**±3,0**	**45,2**	**±2,7**	**47,4**	**±0,2**
Västra Götalands län												
18-29 år	107,6	103,6	211,2	47,3	39,6	86,9	44,0	±3,6	38,2	±3,7	41,2	±2,5
30-49 år	206,9	191,3	398,2	89,3	89,8	179,0	43,1	±2,5	46,9	±2,6	45,0	±1,7
50-64 år	133,1	141,4	274,6	64,2	73,5	137,6	48,2	±3,2	51,9	±3,1	50,1	±2,1
65- år	125,1	153,8	278,9	64,7	82,7	147,5	51,7	±4,4	53,8	±4,0	52,9	±2,7
18- år	**572,7**	**590,2**	**1 162,9**	**265,5**	**285,6**	**551,1**	**46,4**	**±1,3**	**48,4**	**±1,3**	**47,4**	**±0,1**
Värmlands län												
18-29 år	18,6	16,6	35,2	6,3	5,9	12,2	33,9	±8,1	35,7	±8,9	34,8	±5,8
30-49 år	30,4	30,2	60,6	10,3	11,5	21,7	33,7	±6,1	38,0	±6,5	35,9	±4,2
50-64 år	28,8	28,2	56,9	11,9	13,7	25,6	41,3	±6,7	48,7	±6,8	45,0	±4,5
65- år	26,1	30,4	56,6	14,7	12,0	26,7	56,2	±9,3	39,5	±9,8	47,2	±5,9
18- år	**103,9**	**105,4**	**209,3**	**43,1**	**43,1**	**86,3**	**41,5**	**±3,0**	**40,9**	**±3,0**	**41,2**	**±0,2**
Örebro län												
18-29 år	18,9	18,7	37,6	7,3	7,6	14,9	38,8	±8,6	40,3	±8,4	39,5	±5,8
30-49 år	35,6	34,2	69,8	14,9	13,4	28,2	41,7	±6,1	39,1	±5,9	40,4	±3,9
50-64 år	24,3	26,2	50,6	14,9	13,1	28,0	61,2	±7,6	49,9	±7,0	55,4	±4,9
65- år	22,1	31,3	53,4	13,4	12,3	25,7	60,8	±10,4	39,4	±7,7	48,2	±5,6
18- år	**100,9**	**110,5**	**211,3**	**50,5**	**46,3**	**96,8**	**50,1**	**±3,0**	**41,9**	**±2,8**	**45,8**	**±0,2**

Table 7. (forts.)

Län Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Västmanlands län[1]												
18-29 år	17,3	15,8	33,1	5,1	4,7	9,9	29,8	±8,4	30,0	±9,1	29,9	±6,0
30-49 år	30,4	30,3	60,7	13,9	11,9	25,8	45,7	±6,5	39,3	±6,7	42,5	±4,4
50-64 år	23,8	23,3	47,1	9,9	12,0	21,9	41,4	±7,5	51,5	±7,8	46,4	±5,2
65- år	20,1	26,7	46,7	14,5	13,1	27,6	72,1	±10,3	49,1	±9,6	59,0	±6,5
18- år	**91,6**	**96,1**	**187,7**	**43,4**	**41,7**	**85,1**	**47,4**	**±3,3**	**43,4**	**±3,2**	**45,4**	**±0,2**
Dalarnas län												
18-29 år	16,8	13,4	30,1	5,8	4,0	9,8	34,5	±8,9	29,8	±9,2	32,4	±6,3
30-49 år	31,0	30,5	61,5	12,2	12,5	24,7	39,5	±6,5	40,8	±6,3	40,2	±4,3
50-64 år	28,2	31,0	59,2	12,6	17,7	30,3	44,8	±7,0	57,2	±6,3	51,3	±4,5
65- år	31,0	31,7	62,7	13,7	10,0	23,7	44,3	±9,1	31,5	±8,7	37,8	±5,4
18- år	**106,9**	**106,6**	**213,5**	**44,4**	**44,1**	**88,5**	**41,5**	**±3,0**	**41,4**	**±3,0**	**41,4**	**±0,2**
Gävleborgs län												
18-29 år	20,1	17,5	37,5	5,7	6,6	12,3	28,4	±7,3	37,8	±8,6	32,8	±5,4
30-49 år	34,1	29,9	64,0	9,8	8,9	18,7	28,6	±5,4	29,9	±6,0	29,2	±3,8
50-64 år	28,4	29,7	58,1	13,9	10,9	24,8	49,0	±6,7	36,8	±6,3	42,7	±4,3
65- år	24,6	30,0	54,6	10,6	15,2	25,7	43,1	±9,1	50,5	±7,8	47,2	±5,3
18- år	**107,2**	**107,0**	**214,2**	**39,9**	**41,6**	**81,6**	**37,3**	**±2,7**	**38,9**	**±2,7**	**38,1**	**±0,2**
Västernorrlands län												
18-29 år	13,1	13,1	26,2	4,5	3,8	8,3	34,1	±9,6	29,1	±8,9	31,6	±6,4
30-49 år	30,9	27,2	58,2	10,5	10,5	21,0	34,0	±6,0	38,5	±6,4	36,1	±4,1
50-64 år	23,4	24,9	48,3	10,4	10,6	21,1	44,6	±7,4	42,7	±6,8	43,7	±4,8
65- år	28,0	28,2	56,2	12,9	13,6	26,5	46,1	±9,6	48,3	±8,7	47,2	±5,5
18- år	**95,4**	**93,5**	**188,9**	**38,3**	**38,6**	**76,9**	**40,2**	**±3,0**	**41,3**	**±3,1**	**40,7**	**±0,2**
Jämtlands län												
18-29 år	9,6	7,5	17,1	2,8	2,9	5,7	28,9	±8,6	39,3	±9,9	33,5	±6,3
30-49 år	15,4	14,3	29,6	5,7	4,8	10,5	36,8	±6,5	33,9	±6,6	35,4	±4,4
50-64 år	13,8	12,7	26,5	5,5	6,6	12,1	40,3	±6,9	51,8	±7,3	45,8	±4,8
65- år	10,6	14,6	25,3	6,0	6,7	12,8	56,5	±11,4	46,0	±10,8	50,4	±7,0
18- år	**49,4**	**49,1**	**98,5**	**20,0**	**21,1**	**41,1**	**40,5**	**±3,2**	**43,0**	**±3,3**	**41,7**	**±0,3**

Table 7. (forts.)

Län Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Västerbottens län												
18-29 år	21,6	20,8	42,4	8,5	8,5	17,0	39,2	±7,7	40,9	±7,9	40,0	±5,3
30-49 år	28,9	30,8	59,7	12,7	13,2	25,9	43,9	±6,7	42,9	±6,4	43,4	±4,4
50-64 år	28,1	21,3	49,4	15,5	10,6	26,0	55,0	±6,9	49,7	±7,8	52,7	±5,0
65- år	21,8	26,4	48,1	11,5	11,0	22,5	52,6	±11,3	41,8	±10,0	46,7	±6,7
18- år	**100,3**	**99,3**	**199,6**	**48,0**	**43,3**	**91,4**	**47,9**	**±3,1**	**43,7**	**±3,1**	**45,8**	**±0,2**
Norrbottens län												
18-29 år	16,1	11,1	27,3	4,9	4,1	9,0	30,4	±8,6	36,7	±10,6	32,9	±6,6
30-49 år	28,2	31,4	59,7	9,9	12,1	22,0	35,0	±6,6	38,4	±6,2	36,8	±4,4
50-64 år	27,6	22,5	50,1	12,2	9,7	21,8	44,0	±7,0	43,0	±7,4	43,6	±5,0
65- år	26,9	28,6	55,5	13,1	12,7	25,8	48,8	±10,3	44,2	±11,6	46,4	±6,6
18- år	**98,9**	**93,7**	**192,6**	**40,1**	**38,5**	**78,6**	**40,5**	**±3,3**	**41,1**	**±3,5**	**40,8**	**±0,2**
Hela riket												
18-29 år	634,8	601,2	1 236,0	252,0	240,2	492,2	39,7	±1,4	40,0	±1,5	39,8	±1,0
30-49 år	1 151,5	1 118,0	2 269,5	489,7	490,2	979,9	42,5	±1,0	43,8	±1,1	43,2	±0,7
50-64 år	857,4	849,5	1 706,9	426,2	437,8	864,0	49,7	±1,2	51,5	±1,2	50,6	±0,8
65- år	752,6	937,3	1 689,9	401,4	449,5	850,9	53,3	±1,8	48,0	±1,6	50,4	±1,1
18- år	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

1) Riksdagen beslutade den 30 november 2005 att Heby kommun skall överföras från Västmanlands län till Uppsala län den 1 januari 2007.

Kommentar: Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 8. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, kommungrupp och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 8. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, classification of municipalities and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent.

Kommungrupp Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Storstäder												
18-29 år	118,0	121,9	240,0	58,0	59,6	117,6	49,2	±3,5	48,9	±3,4	49,0	±2,4
30-49 år	224,4	213,7	438,1	108,6	110,5	219,1	48,4	±2,5	51,7	±2,6	50,0	±1,7
50-64 år	120,8	133,5	254,3	62,1	73,0	135,1	51,4	±3,4	54,7	±3,2	53,1	±2,3
65- år	93,4	140,2	233,6	53,2	75,1	128,3	56,9	±4,9	53,6	±4,1	54,9	±3,1
18- år	**556,6**	**609,4**	**1 166,0**	**281,9**	**318,2**	**600,2**	**50,6**	**±1,6**	**52,2**	**±1,5**	**51,5**	**±1,0**
Förortskommuner												
18-29 år	88,9	84,3	173,1	39,0	34,1	73,1	43,9	±4,0	40,4	±4,1	42,2	±2,8
30-49 år	188,0	191,5	379,5	85,3	91,2	176,6	45,4	±2,7	47,7	±2,7	46,5	±1,9
50-64 år	128,3	126,5	254,8	74,3	71,9	146,2	57,9	±3,3	56,8	±3,3	57,4	±2,3
65- år	93,2	119,5	212,6	55,4	70,6	125,9	59,4	±5,0	59,1	±4,7	59,2	±3,4
18- år	**498,4**	**521,7**	**1 020,1**	**254,0**	**267,8**	**521,8**	**51,0**	**±1,7**	**51,3**	**±1,7**	**51,2**	**±1,0**
Större städer												
18-29 år	203,1	196,2	399,2	81,4	83,3	164,7	40,1	±2,6	42,5	±2,6	41,3	±1,8
30-49 år	309,4	307,2	616,6	139,5	134,3	273,8	45,1	±2,1	43,7	±2,1	44,4	±1,4
50-64 år	242,2	225,6	467,8	123,2	112,4	235,6	50,9	±2,4	49,8	±2,4	50,4	±1,7
65- år	189,1	249,4	438,5	105,1	121,6	226,7	55,6	±3,8	48,8	±3,6	51,7	±2,5
18- år	**943,8**	**978,4**	**1 922,2**	**449,2**	**451,6**	**900,8**	**47,6**	**±1,2**	**46,2**	**±1,2**	**46,9**	**±0,7**
Pendlingskommuner												
18-29 år	30,6	29,5	60,1	10,3	9,0	19,3	33,6	±6,5	30,5	±6,4	32,1	±4,6
30-49 år	75,9	71,7	147,6	30,8	28,0	58,7	40,5	±4,3	39,0	±4,4	39,8	±3,0
50-64 år	62,9	58,6	121,5	28,8	28,2	57,0	45,8	±4,8	48,2	±4,9	47,0	±3,4
65- år	55,1	63,5	118,6	25,0	29,1	54,1	45,3	±7,0	45,8	±7,2	45,6	±5,0
18- år	**224,5**	**223,3**	**447,9**	**94,8**	**94,3**	**189,2**	**42,2**	**±2,7**	**42,2**	**±2,9**	**42,2**	**±1,9**

Table 8. (forts.)

Kommungrupp Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Glesbygdskommuner												
18-29 år	18,1	14,0	32,0	4,8	5,7	10,4	26,3	±7,6	40,7	±9,5	32,6	±6,0
30-49 år	30,0	32,7	62,7	8,2	11,4	19,5	27,2	±5,8	34,8	±5,9	31,2	±4,1
50-64 år	34,1	27,9	62,0	13,5	12,9	26,4	39,6	±6,1	46,2	±6,7	42,6	±4,5
65- år	36,5	37,0	73,5	19,6	12,6	32,2	53,8	±8,5	34,0	±8,4	43,9	±6,0
18- år	**118,6**	**111,5**	**230,1**	**46,1**	**42,6**	**88,6**	**38,8**	**±3,6**	**38,2**	**±3,7**	**38,5**	**±2,4**
Varuproducerande kommuner												
18-29 år	37,5	33,3	70,8	11,8	10,2	22,0	31,5	±7,5	30,7	±6,6	31,1	±5,0
30-49 år	75,4	67,3	142,8	27,4	27,0	54,4	36,3	±4,0	40,1	±4,4	38,1	±2,9
50-64 år	54,0	54,0	108,0	24,4	27,6	52,0	45,2	±5,0	51,1	±4,9	48,1	±3,5
65- år	67,2	64,6	131,8	33,5	27,1	60,6	49,8	±6,8	41,9	±6,6	46,0	±4,6
18- år	**234,1**	**219,3**	**453,4**	**97,1**	**92,0**	**189,0**	**41,5**	**±2,7**	**41,9**	**±2,7**	**41,7**	**±1,8**
Övriga kommuner, över 25 000 inv.												
18-29 år	84,0	73,0	157,0	30,8	23,4	54,2	36,7	±3,9	32,0	±4,1	34,5	±2,8
30-49 år	148,4	144,4	292,8	54,6	55,4	110,0	36,8	±2,9	38,3	±3,0	37,5	±2,1
50-64 år	117,2	129,8	247,0	58,3	64,8	123,1	49,8	±3,5	49,9	±3,2	49,8	±2,3
65- år	117,3	154,7	272,1	59,3	71,4	130,8	50,6	±4,7	46,2	±4,2	48,1	±3,0
18- år	**466,9**	**502,0**	**969,0**	**203,0**	**214,9**	**418,0**	**43,5**	**±1,8**	**42,8**	**±1,8**	**43,1**	**±1,2**
Övriga kommuner, 12 500–25 000 inv.												
18-29 år	41,5	35,5	77,0	12,1	10,5	22,6	29,1	±5,4	29,7	±5,8	29,4	±3,9
30-49 år	68,7	63,1	131,8	26,2	23,1	49,4	38,2	±4,4	36,7	±4,5	37,5	±3,2
50-64 år	68,4	64,3	132,8	28,0	32,3	60,3	40,9	±4,5	50,1	±4,6	45,4	±3,2
65- år	73,6	73,3	146,9	36,7	28,7	65,4	49,8	±6,3	39,2	±5,9	44,5	±4,3
18- år	**252,3**	**236,2**	**488,5**	**103,0**	**94,7**	**197,7**	**40,8**	**±2,6**	**40,1**	**±2,6**	**40,5**	**±1,8**

Table 8. (forts.)

Kommungrupp Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Övriga kommuner, mindre än 12 500 inv.												
18-29 år	13,2	13,5	26,7	3,8	4,4	8,2	28,4	±9,6	32,7	±9,7	30,6	±6,8
30-49 år	31,3	26,3	57,6	9,2	9,3	18,5	29,3	±6,2	35,4	±7,1	32,1	±4,7
50-64 år	29,4	29,3	58,7	13,5	14,8	28,3	45,8	±7,1	50,5	±6,9	48,1	±4,9
65- år	27,2	35,0	62,2	13,7	13,1	26,9	50,5	±10,5	37,5	±8,5	43,1	±6,7
18- år	**101,1**	**104,1**	**205,3**	**40,2**	**41,6**	**81,8**	**39,7**	**±4,2**	**40,0**	**±4,1**	**39,8**	**±2,9**
Hela riket												
18-29 år	634,8	601,2	1 236,0	252,0	240,2	492,2	39,7	±1,4	40,0	±1,5	39,8	±1,0
30-49 år	1 151,5	1 118,0	2 269,5	489,7	490,2	979,9	42,5	±1,0	43,8	±1,1	43,2	±0,7
50-64 år	857,4	849,5	1 706,9	426,2	437,8	864,0	49,7	±1,2	51,5	±1,2	50,6	±0,8
65- år	752,6	937,3	1 689,9	401,4	449,5	850,9	53,3	±1,8	48,0	±1,6	50,4	±1,1
18- år	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

Kommentar: Indelningen följer Sveriges Kommuner och landstings kommungruppsindelning. Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning

Tabell 9. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och födelselandsgrupp. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 9. European Parliament election 2009. Voting rates by sex and region of birth. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Födelsegrupp	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Sverige	3 060,9	3 118,0	6 179,0	1 453,8	1 482,3	2 936,1	47,5	±0,6	47,5	±0,6	47,5	±0,2
Norden utom Sverige	56,1	82,0	138,1	20,0	31,2	51,2	35,7	±5,6	38,1	±4,9	37,1	±3,7
EU27 utom Norden	53,7	66,3	120,0	23,9	31,6	55,5	44,6	±6,0	47,6	±5,5	46,2	±4,0
Övriga Europa	77,8	85,2	163,0	23,8	21,7	45,4	30,6	±4,3	25,4	±3,7	27,9	±2,8
Afrika	23,7	19,5	43,2	5,6	4,8	10,4	23,6	±6,7	24,6	±7,6	24,1	±5,0
Asien	97,4	99,9	197,3	29,9	30,2	60,1	30,7	±3,6	30,2	±3,6	30,5	±2,5
Nordamerika	5,0	7,0	12,0	1,5	4,0	5,5	30,8	±16,4	56,9	±15,1	46,0	±11,6
Sydamerika	18,2	22,6	40,8	9,9	9,2	19,1	54,4	±9,2	40,5	±8,3	46,7	±6,2
Övriga världen	..	5,3	8,9	.	2,8	3,7	..	..	52,5	±24,2	41,1	±18,6
Uppgift saknas	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Samtliga	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

Kommentar: I den indelning av länder efter världsdelar som här används innefattar Europa såväl Turkiet som Cypern. I tidigare statistik över valen 1995 och 1999 redovisades Turkiet och Cypern under Asien.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 10. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, inrikes/utrikes född och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 10. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, country of birth and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Inrikes/utrikes födda Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Inrikes födda												
18-29 år	579,7	544,9	1 124,6	237,5	223,7	461,2	41,0	±1,5	41,1	±1,6	41,0	±1,1
30-49 år	1 027,6	969,2	1 996,8	452,8	445,6	898,4	44,1	±1,1	46,0	±1,1	45,0	±0,7
50-64 år	765,7	753,7	1 519,4	390,2	399,8	790,0	51,0	±1,3	53,0	±1,3	52,0	±0,9
65- år	687,6	850,6	1 538,2	373,0	413,5	786,5	54,2	±1,9	48,6	±1,7	51,1	±1,1
18- år	**3 060,6**	**3 118,4**	**6 179,0**	**1 453,5**	**1 482,6**	**2 936,1**	**47,5**	**±0,6**	**47,5**	**±0,6**	**47,5**	**±0,2**
Utrikes födda												
18-29 år	55,0	56,3	111,3	14,4	16,5	30,8	26,1	±4,5	29,3	±4,6	27,7	±3,2
30-49 år	123,7	148,8	272,5	36,8	44,6	81,3	29,7	±3,1	30,0	±2,8	29,8	±2,1
50-64 år	91,6	95,8	187,4	35,8	38,0	73,8	39,1	±3,9	39,7	±3,7	39,4	±2,7
65- år	65,0	86,7	151,7	28,5	36,0	64,4	43,8	±6,5	41,5	±5,8	42,5	±4,3
18- år	**335,3**	**387,6**	**722,9**	**115,4**	**135,0**	**250,4**	**34,4**	**±2,1**	**34,8**	**±2,0**	**34,6**	**±1,4**
Uppgift saknas												
18- år	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Samtliga												
18-29 år	634,8	601,2	1 236,0	252,0	240,2	492,2	39,7	±1,4	40,0	±1,5	39,8	±1,0
30-49 år	1 151,5	1 118,0	2 269,5	489,7	490,2	979,9	42,5	±1,0	43,8	±1,1	43,2	±0,7
50-64 år	857,4	849,5	1 706,9	426,2	437,8	864,0	49,7	±1,2	51,5	±1,2	50,6	±0,8
65- år	752,6	937,3	1 689,9	401,4	449,5	850,9	53,3	±1,8	48,0	±1,6	50,4	±1,1
18- år	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

Kommentar: Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 11. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och svensk/utländsk bakgrund. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 11. European Parliament election 2009. Voting rates by sex and Swedish/foreign background. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Svensk/utländsk bakgrund	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Svensk bakgrund	**2 974,0**	**3 040,6**	**6 014,6**	**1 425,0**	**1 455,5**	**2 880,4**	**47,9**	**±0,6**	**47,9**	**±0,6**	**47,9**	**±0,2**
Inrikes födda med två inrikes födda föräldrar	2 757,4	2 836,5	5 593,9	1 322,9	1 360,7	2 683,6	48,0	±0,6	48,0	±0,6	48,0	±0,2
Inrikes födda med en inrikes och en utrikes född förälder	216,6	204,1	420,7	102,1	94,8	196,8	47,1	±2,7	46,4	±2,7	46,8	±1,9
Utländsk bakgrund	**422,0**	**465,4**	**887,3**	**144,0**	**162,2**	**306,1**	**34,1**	**±1,8**	**34,8**	**±1,8**	**34,5**	**±1,2**
Utrikes födda	335,3	387,6	722,9	115,4	135,0	250,4	34,4	±2,1	34,8	±2,0	34,6	±1,4
Inrikes födda med två utrikes födda föräldrar	86,6	77,8	164,4	28,6	27,1	55,7	33,0	±3,9	34,9	±4,2	33,9	±2,8
Uppgift saknas	**..**	**..**	**..**	**..**	**..**	**..**	**..**	**..**	**..**	**..**	**..**	**..**
Samtliga	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

Kommentar: Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 12. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, blivit/alltid varit svenska medborgare och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 12. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, naturalized Swedish citizens/Swedish citizens since birth and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Blivit/Alltid varit svenska medborgare Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Blivit svenska medborgare												
18-29 år	80,6	79,3	159,9	21,9	22,2	44,0	27,1	±3,8	27,9	±3,8	27,5	±2,7
30-49 år	177,6	198,2	375,8	57,0	64,6	121,5	32,1	±2,6	32,6	±2,5	32,3	±1,8
50-64 år	94,3	98,8	193,1	37,3	40,5	77,8	39,6	±3,8	40,9	±3,7	40,3	±2,6
65- år	48,7	53,2	101,9	21,0	19,7	40,7	43,1	±7,6	37,0	±7,3	40,0	±5,2
18- år	**401,2**	**429,5**	**830,8**	**137,2**	**146,9**	**284,0**	**34,2**	**±1,9**	**34,2**	**±1,8**	**34,2**	**±1,3**
Alltid varit svenska medborgare												
18-29 år	554,2	521,9	1 076,1	230,2	218,0	448,2	41,5	±1,6	41,8	±1,6	41,7	±1,1
30-49 år	973,9	919,8	1 893,7	432,8	425,6	858,4	44,4	±1,1	46,3	±1,2	45,3	±0,8
50-64 år	763,1	750,7	1 513,8	388,8	397,3	786,2	51,0	±1,3	52,9	±1,3	51,9	±0,9
65- år	703,9	884,1	1 588,0	380,4	429,8	810,2	54,0	±1,8	48,6	±1,7	51,0	±1,1
18- år	**2 995,2**	**3 076,4**	**6 071,6**	**1 432,2**	**1 470,8**	**2 903,0**	**47,8**	**±0,6**	**47,8**	**±0,6**	**47,8**	**±0,2**
Samtliga												
18-29 år	634,8	601,2	1 236,0	252,0	240,2	492,2	39,7	±1,4	40,0	±1,5	39,8	±1,0
30-49 år	1 151,5	1 118,0	2 269,5	489,7	490,2	979,9	42,5	±1,0	43,8	±1,1	43,2	±0,7
50-64 år	857,4	849,5	1 706,9	426,2	437,8	864,0	49,7	±1,2	51,5	±1,2	50,6	±0,8
65- år	752,6	937,3	1 689,9	401,4	449,5	850,9	53,3	±1,8	48,0	±1,6	50,4	±1,1
18- år	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

Kommentar: Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 13. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden bland dem som blivit svenska medborgare efter kön och årtal för svenskt medborgarskap. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 13. European Parliament election 2009. Voting rates among naturalized Swedish citizens by sex and year of Swedish citizenship. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Årtal för svenskt medborgarskap	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
-1970	30,5	29,2	59,8	13,9	13,8	27,7	45,4	±7,5	47,4	±8,1	46,4	±5,5
1971-1980	62,0	69,9	131,8	26,5	29,3	55,8	42,7	±5,5	41,9	±4,9	42,3	±3,6
1981-1990	79,5	72,9	152,4	28,4	28,2	56,6	35,8	±4,3	38,7	±4,6	37,1	±3,1
1991-2000	134,0	138,6	272,7	40,9	42,6	83,6	30,5	±3,1	30,8	±3,2	30,7	±2,2
2001-	95,2	118,9	214,1	27,5	32,9	60,4	28,9	±3,6	27,7	±3,2	28,2	±2,4
Samtliga som blivit svenska medborgare	**401,2**	**429,5**	**830,8**	**137,2**	**146,9**	**284,0**	**34,2**	**±1,9**	**34,2**	**±1,8**	**34,2**	**±1,3**

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 14. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, civilstånd och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 14. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, civil status and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Civilstånd Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Gifta												
18-29 år	22,9	44,3	67,2	7,2	16,5	23,7	31,5	±7,3	37,2	±5,5	35,3	±4,4
30-49 år	456,8	537,0	993,8	228,1	259,9	488,0	49,9	±1,7	48,4	±1,6	49,1	±1,1
50-64 år	479,6	490,1	969,7	275,7	277,1	552,8	57,5	±1,7	56,5	±1,6	57,0	±1,1
65- år	482,4	395,4	877,7	281,4	227,4	508,9	58,3	±2,3	57,5	±2,6	58,0	±1,6
18- år	**1 441,7**	**1 466,8**	**2 908,5**	**792,5**	**780,9**	**1 573,4**	**55,0**	**±1,0**	**53,2**	**±1,0**	**54,1**	**±0,6**
Ej gifta												
18-29 år	611,9	556,9	1 168,8	244,8	223,7	468,5	40,0	±1,5	40,2	±1,5	40,1	±1,0
30-49 år	694,7	580,9	1 275,7	261,6	230,3	491,9	37,7	±1,3	39,6	±1,5	38,6	±1,0
50-64 år	377,8	359,4	737,2	150,5	160,7	311,2	39,8	±1,9	44,7	±1,9	42,2	±1,3
65- år	270,2	541,9	812,1	120,0	222,0	342,0	44,4	±3,1	41,0	±2,2	42,1	±1,7
18- år	**1 954,7**	**2 039,2**	**3 993,8**	**776,9**	**836,7**	**1 613,7**	**39,7**	**±0,8**	**41,0**	**±0,8**	**40,4**	**±0,4**
Samtliga												
18-29 år	634,8	601,2	1 236,0	252,0	240,2	492,2	39,7	±1,4	40,0	±1,5	39,8	±1,0
30-49 år	1 151,5	1 118,0	2 269,5	489,7	490,2	979,9	42,5	±1,0	43,8	±1,1	43,2	±0,7
50-64 år	857,4	849,5	1 706,9	426,2	437,8	864,0	49,7	±1,2	51,5	±1,2	50,6	±0,8
65- år	752,6	937,3	1 689,9	401,4	449,5	850,9	53,3	±1,8	48,0	±1,6	50,4	±1,1
18- år	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

Kommentar: Till gifta räknas gifta och registrerade partners. Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 15. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, inkomst och ålder. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 15. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, income and age. Swedish citizens registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Inkomst Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Ingen inkomst eller uppgift saknas												
18-29 år	91,9	77,5	169,4	35,4	25,0	60,5	38,5	±3,9	32,3	±4,0	35,7	±2,8
30-49 år	36,2	32,1	68,3	9,5	8,4	17,9	26,3	±5,5	26,2	±5,9	26,3	±4,0
50-64 år	21,4	16,9	38,3	8,4	7,7	16,1	39,5	±8,1	45,3	±9,0	42,1	±6,0
65- år	..	..	5,7	..	..	2,2	..	..	..	..	38,9	±18,3
18- år	**151,8**	**129,9**	**281,7**	**54,2**	**42,6**	**96,7**	**35,7**	**±3,0**	**32,8**	**±3,1**	**34,3**	**±2,1**
0-20% (1-116 820 kr)												
18-29 år	288,4	326,9	615,3	124,4	140,0	264,4	43,1	±2,2	42,8	±2,1	43,0	±1,5
30-49 år	87,3	135,5	222,8	28,4	44,5	72,9	32,5	±3,8	32,8	±3,0	32,7	±2,4
50-64 år	57,6	83,0	140,6	20,9	31,9	52,8	36,3	±4,8	38,5	±4,0	37,6	±3,1
65- år	63,4	320,8	384,2	20,9	115,2	136,1	32,9	±6,2	35,9	±2,8	35,4	±2,6
18- år	**496,7**	**866,2**	**1 362,9**	**194,6**	**331,6**	**526,2**	**39,2**	**±1,7**	**38,3**	**±1,4**	**38,6**	**±1,0**
21-40% (116 821-185 920 kr)												
18-29 år	69,1	86,7	155,7	27,0	27,2	54,2	39,1	±4,5	31,4	±3,8	34,8	±2,9
30-49 år	83,8	197,0	280,9	25,5	72,1	97,6	30,4	±3,8	36,6	±2,6	34,7	±2,1
50-64 år	81,7	143,3	225,0	29,5	60,8	90,2	36,0	±4,0	42,4	±3,1	40,1	±2,4
65- år	254,9	371,0	625,9	104,9	170,2	275,2	41,2	±3,3	45,9	±2,9	44,0	±2,1
18- år	**489,5**	**798,0**	**1 287,6**	**186,9**	**330,3**	**517,2**	**38,2**	**±2,0**	**41,4**	**±1,6**	**40,2**	**±1,2**
41-60% (185 921-248 266 kr)												
18-29 år	77,6	73,7	151,3	25,5	29,7	55,1	32,8	±4,0	40,2	±4,3	36,4	±3,0
30-49 år	158,2	322,7	480,9	59,1	130,3	189,4	37,4	±2,9	40,4	±2,0	39,4	±1,6
50-64 år	118,7	224,4	343,1	48,4	106,8	155,2	40,8	±3,4	47,6	±2,5	45,2	±2,0
65- år	205,2	134,5	339,6	112,9	84,0	196,9	55,0	±3,6	62,5	±4,4	58,0	±2,7
18- år	**559,7**	**755,3**	**1 315,0**	**245,9**	**350,7**	**596,6**	**43,9**	**±1,8**	**46,4**	**±1,4**	**45,4**	**±1,0**

Tabell 15. (forts.)

Inkomst Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
61-80% (248 267-325 436 kr)												
18-29 år	77,1	30,2	107,2	26,6	14,7	41,3	34,5	±4,1	48,7	±7,0	38,5	±3,6
30-49 år	339,1	256,2	595,3	130,2	127,8	258,0	38,4	±2,0	49,9	±2,3	43,3	±1,5
50-64 år	232,2	220,2	452,4	107,6	124,0	231,6	46,3	±2,5	56,3	±2,5	51,2	±1,7
65- år	107,9	65,9	173,8	71,8	46,3	118,1	66,6	±4,6	70,2	±6,0	68,0	±3,6
18- år	**756,2**	**572,4**	**1 328,7**	**336,2**	**312,8**	**649,0**	**44,5**	**±1,4**	**54,6**	**±1,6**	**48,8**	**±1,0**
81-100% (325 437 kr eller mer)												
18-29 år	30,7	6,3	37,0	13,1	3,6	16,7	42,7	±6,8	57,1	±15,2	45,2	±6,3
30-49 år	446,9	174,4	621,3	237,0	107,1	344,1	53,0	±1,7	61,4	±2,8	55,4	±1,5
50-64 år	345,7	161,7	507,5	211,3	106,6	317,9	61,1	±2,0	65,9	±2,8	62,7	±1,6
65- år	119,0	41,7	160,7	90,2	32,3	122,5	75,8	±3,9	77,5	±6,4	76,2	±3,3
18- år	**942,4**	**384,1**	**1 326,5**	**551,6**	**249,6**	**801,3**	**58,5**	**±1,2**	**65,0**	**±1,9**	**60,4**	**±1,0**
Samtliga												
18-29 år	634,8	601,2	1236,0	252,0	240,2	492,2	39,7	±1,4	40,0	±1,5	39,8	±1,0
30-49 år	1151,5	1118,0	2269,5	489,7	490,2	979,9	42,5	±1,0	43,8	±1,1	43,2	±0,7
50-64 år	857,4	849,5	1706,9	426,2	437,8	864,0	49,7	±1,2	51,5	±1,2	50,6	±0,8
65- år	752,6	937,3	1689,9	401,4	449,5	850,9	53,3	±1,8	48,0	±1,6	50,4	±1,1
18- år	**3 396,4**	**3 506,0**	**6 902,4**	**1 569,4**	**1 617,6**	**3 187,0**	**46,2**	**±0,5**	**46,1**	**±0,5**	**46,2**	**±0,0**

Kommentar: Uppgifterna är hämtade från SCB:s inkomst- och taxeringsregister (IoT). Med inkomst avses här summan av den sammanräknade förvärvsinkomsten, dvs. inkomst av tjänst och inkomst av näringsverksamhet, inkomst av kapital ingår inte. Inkomstklasserna är baserade på percentiler och redovisas i följande grupper: 0–20, 21–40, 41–60, 61–80, 81–100. De är beräknade utifrån hela Sveriges befolkning över 18 år. De personer som saknat deklarerad inkomst eller av andra skäl inte deklarerat någon inkomst redovisas i en separat grupp. Exempelvis innebär detta att de personer som redovisas i inkomstklassen 0-20 tillhör de 20 procent av befolkningen över 18 år som har lägst inkomster. Uppgifterna avser inkomster under år 2007 enligt taxeringen år 2008. Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 16. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, utbildningsnivå och ålder. Svenska medborgare 18–74 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 16. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, educational attainment and age. Swedish citizens age 18–74 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Utbildningsnivå Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Förgymnasial												
18-29 år	160,6	138,8	299,4	55,9	45,4	101,3	34,8	±3,0	32,7	±3,1	33,8	±2,2
30-49 år	127,7	99,0	226,7	29,5	21,4	50,8	23,1	±2,8	21,6	±3,1	22,4	±2,1
50-64 år	219,2	162,0	381,2	78,7	53,8	132,4	35,9	±2,4	33,2	±2,7	34,7	±1,8
65-74 år	170,3	156,8	327,2	75,2	68,0	143,2	44,1	±4,2	43,3	±4,8	43,8	±3,1
18-74 år	**677,8**	**556,7**	**1 234,5**	**239,2**	**188,5**	**427,7**	**35,3**	**±1,6**	**33,9**	**±1,8**	**34,6**	**±1,1**
Gymnasial												
18-29 år	328,2	281,4	609,7	110,4	89,6	200,1	33,6	±2,0	31,9	±2,1	32,8	±1,4
30-49 år	619,9	514,6	1 134,5	215,7	174,7	390,4	34,8	±1,4	34,0	±1,5	34,4	±1,0
50-64 år	388,0	402,9	790,9	178,6	188,4	367,0	46,0	±1,9	46,8	±1,8	46,4	±1,3
65-74 år	163,1	177,7	340,8	96,3	100,1	196,4	59,1	±4,1	56,3	±4,2	57,6	±2,9
18-74 år	**1 499,2**	**1 376,7**	**2 875,8**	**601,1**	**552,8**	**1 153,9**	**40,1**	**±0,9**	**40,2**	**±1,0**	**40,1**	**±0,6**
Eftergymnasial												
18-29 år	134,9	172,9	307,8	84,1	103,9	188,0	62,4	±3,1	60,1	±2,8	61,1	±2,1
30-49 år	399,3	501,9	901,2	243,9	293,6	537,5	61,1	±1,8	58,5	±1,6	59,6	±1,2
50-64 år	248,1	281,7	529,8	168,4	195,3	363,7	67,9	±2,2	69,3	±2,0	68,6	±1,5
65-74 år	86,6	106,3	192,9	68,7	84,6	153,3	79,4	±4,5	79,6	±4,1	79,5	±3,0
18-74 år	**868,9**	**1 062,8**	**1 931,7**	**565,2**	**677,3**	**1 242,6**	**65,1**	**±1,2**	**63,7**	**±1,1**	**64,3**	**±0,8**
Uppgift saknas												
18-74 år	**22,3**	**17,1**	**39,4**	**3,6**	**4,0**	**7,6**	**16,1**	**±6,3**	**23,6**	**±8,9**	**19,4**	**±5,3**
Samtliga												
18-29 år	634,8	601,2	1 236,0	252,0	240,2	492,2	39,7	±1,4	40,0	±1,5	39,8	±1,0
30-49 år	1 151,5	1 118,0	2 269,5	489,7	490,2	979,9	42,5	±1,0	43,8	±1,1	43,2	±0,7
50-64 år	857,4	849,5	1 706,9	426,2	437,8	864,0	49,7	±1,2	51,5	±1,2	50,6	±0,8
65-74 år	424,4	444,5	869,0	241,2	254,5	495,7	56,8	±2,5	57,3	±2,7	57,0	±1,7
18-74 år	**3 068,2**	**3 013,2**	**6 081,4**	**1 409,1**	**1 422,7**	**2 831,8**	**45,9**	**±0,6**	**47,2**	**±0,6**	**46,6**	**±0,2**

Kommentar: Uppgifter om utbildning har hämtats från SCB:s register Befolkningens utbildning som innehåller uppgifter om högsta slutförda utbildning för personer i åldrar 16–74 år.
Uppgifterna har hämtats från den registerversion som avser 1 januari 2009. Med ålder avses ålder den 31 december 2009.
Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 17. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, arbetskraftstatus och ålder. Svenska medborgare 18-64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 17. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, labour force status and age. Swedish citizens age 18–64 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Arbetskraftsstatus Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
I arbetskraften												
18-29 år	510,9	467,4	978,4	196,6	188,9	385,5	38,5	±1,7	40,4	±1,7	39,4	±1,2
30-49 år	1 099,0	1 028,1	2 127,2	478,9	466,2	945,1	43,6	±1,1	45,3	±1,2	44,4	±0,8
50-64 år	727,5	677,2	1 404,7	376,4	367,1	743,5	51,7	±1,4	54,2	±1,5	52,9	±1,0
18-64 år	**2 337,5**	**2 172,8**	**4 510,2**	**1 051,9**	**1 022,2**	**2 074,2**	**45,0**	**±0,8**	**47,0**	**±0,8**	**46,0**	**±0,6**
Därav												
Sysselsatta												
18-29 år	413,8	383,8	797,6	160,3	160,5	320,9	38,7	±1,9	41,8	±1,9	40,2	±1,4
30-49 år	1 045,4	982,7	2 028,1	462,4	449,7	912,1	44,2	±1,2	45,8	±1,2	45,0	±0,8
50-64 år	696,2	653,0	1 349,2	360,4	354,7	715,1	51,8	±1,5	54,3	±1,5	53,0	±1,1
18-64 år	**2 155,5**	**2 019,4**	**4 174,9**	**983,2**	**964,9**	**1 948,1**	**45,6**	**±0,8**	**47,8**	**±0,9**	**46,7**	**±0,6**
Arbetslösa 18-64 år	**182,0**	**153,4**	**335,3**	**68,8**	**57,3**	**126,1**	**37,8**	**±3,1**	**37,4**	**±3,3**	**37,6**	**±2,3**
Ej i arbetskraften												
18-29 år	123,9	133,8	257,7	58,5	53,9	112,3	47,2	±3,7	40,3	±3,4	43,6	±2,5
30-49 år	52,5	89,9	142,3	15,9	28,8	44,7	30,3	±5,5	32,1	±4,2	31,4	±3,3
50-64 år	130,0	172,3	302,2	53,7	74,9	128,7	41,3	±3,6	43,5	±3,2	42,6	±2,4
18-64 år	**306,3**	**395,9**	**702,2**	**128,1**	**157,6**	**285,7**	**41,8**	**±2,4**	**39,8**	**±2,0**	**40,7**	**±1,5**
Därav												
Heltidsstuderande 18-64 år	**92,2**	**93,1**	**185,3**	**45,2**	**44,0**	**89,2**	**49,0**	**±4,3**	**47,2**	**±4,2**	**48,1**	**±3,0**
Övriga ej i arbetskraften 18-64 år	**214,2**	**302,8**	**517,0**	**82,9**	**113,6**	**196,5**	**38,7**	**±2,8**	**37,5**	**±2,4**	**38,0**	**±1,8**
Samtliga												
18-29 år	634,8	601,2	1 236,0	255,1	242,7	497,9	40,2	±1,5	40,4	±1,5	40,3	±1,0
30-49 år	1 151,5	1 118,0	2 269,5	494,8	495,1	989,9	43,0	±1,1	44,3	±1,1	43,6	±0,8
50-64 år	857,4	849,5	1 706,9	430,1	442,0	872,2	50,2	±1,3	52,0	±1,3	51,1	±0,9
18-64 år	**2 643,8**	**2 568,7**	**5 212,5**	**1 180,0**	**1 179,9**	**2 359,9**	**44,6**	**±0,7**	**45,9**	**±0,7**	**45,3**	**±0,5**

Kommentar: Det har skett två större förändringar av SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) under senare år. År 2005 EU-anpassades undersökningen och år 2008 ändrades det officiella måttet på arbetslösa. Detta gör att direkta jämförelser över tid med redovisningar efter gamla indelningar bör undvikas, i synnerhet vad gäller antalsuppgifter. För mer information om dessa förändringar av AKU se SCB:s webbplats. Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 18. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, arbetskraftsstatus och civilstånd. Svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1000-tal och procent

Table 18. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, labour force status and civil status. Swedish citizens age 18-64 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Arbetskraftsstatus Civilstånd	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Sysselsatta												
Gifta/sammanboende	1 512,5	1 479,3	2 991,8	732,0	730,7	1 462,6	48,4	±1,0	49,4	±1,0	48,9	±0,7
Ensamstående	643,0	540,1	1 183,1	251,2	234,3	485,5	39,1	±1,6	43,4	±1,8	41,0	±1,2
Samtliga	**2 155,5**	**2 019,4**	**4 174,9**	**983,2**	**964,9**	**1 948,1**	**45,6**	**±0,8**	**47,8**	**±0,9**	**46,7**	**±0,6**
Arbetslösa												
Gifta/sammanboende	65,2	69,5	134,7	24,9	25,9	50,8	38,2	±5,2	37,3	±4,9	37,7	±3,6
Ensamstående	116,8	83,8	200,6	43,9	31,3	75,2	37,6	±3,8	37,4	±4,6	37,5	±2,9
Samtliga	**182,0**	**153,4**	**335,3**	**68,8**	**57,3**	**126,1**	**37,8**	**±3,1**	**37,4**	**±3,3**	**37,6**	**±2,3**
Ej i arbetskraften												
Gifta/sammanboende	116,2	216,8	332,9	52,0	93,4	145,4	44,8	±3,9	43,1	±2,8	43,7	±2,3
Ensamstående	190,2	179,1	369,3	76,1	64,3	140,3	40,0	±3,0	35,9	±3,0	38,0	±2,1
Samtliga	**306,3**	**395,9**	**702,2**	**128,1**	**157,6**	**285,7**	**41,8**	**±2,4**	**39,8**	**±2,0**	**40,7**	**±1,5**
Samtliga 18-64 år												
Gifta/sammanboende	1 693,8	1 765,6	3 459,5	808,9	850,0	1 658,8	47,8	±1,0	48,1	±0,9	48,0	±0,7
Ensamstående	950,0	803,0	1 753,0	371,1	329,9	701,0	39,1	±1,3	41,1	±1,4	40,0	±1,0
Samtliga	**2 643,8**	**2 568,7**	**5 212,5**	**1 180,0**	**1 179,9**	**2 359,9**	**44,6**	**±0,7**	**45,9**	**±0,7**	**45,3**	**±0,5**

Kommentar: Det har skett två större förändringar av SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) under senare år. År 2005 EU-anpassades undersökningen och år 2008 ändrades det officiella måttet på arbetslösa. Detta gör att direkta jämförelser över tid med redovisningar efter gamla indelningar bör undvikas, i synnerhet vad gäller antalsuppgifter. För mer information om dessa förändringar av AKU se SCB:s webbplats. Civilstånd bygger på svar på frågan "Är du gift, sambo eller ensamstående?" i SCB:s arbetskraftsunderökningar (AKU). Även arbetskraftsstatus baseras på AKU.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 19. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och yrke. Sysselsatta svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 19. European Parliament election 2009. Voting rates by sex and occupation. Employed Swedish citizens 18–64 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent

Yrke	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Ledningsarbete	147,7	75,3	223,0	82,4	40,9	123,3	55,8	±3,5	54,3	±4,9	55,3	±2,8
Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens	392,2	428,3	820,5	259,8	282,9	542,7	66,2	±2,0	66,0	±1,9	66,1	±1,4
Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsvarande kunskaper	402,8	444,0	846,8	216,1	237,7	453,7	53,6	±2,1	53,5	±2,0	53,6	±1,4
Kontors- och kundservicearbete	105,8	249,3	355,1	47,6	113,4	160,9	45,0	±4,2	45,5	±2,7	45,3	±2,2
Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	208,6	609,8	818,4	79,3	219,6	298,9	38,0	±2,9	36,0	±1,6	36,5	±1,4
Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	60,6	20,7	81,3	25,2	8,8	34,0	41,5	±5,3	42,6	±9,1	41,8	±4,6
Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning	434,4	25,9	460,3	139,6	9,3	148,9	32,1	±1,9	35,9	±8,1	32,4	±1,9
Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete, m.m.	321,3	60,6	382,0	100,3	19,2	119,5	31,2	±2,2	31,7	±5,1	31,3	±2,0
Övriga yrken	79,2	103,3	182,4	31,6	32,0	63,6	39,9	±4,8	31,0	±3,8	34,9	±3,0
Uppgift saknas	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Samtliga sysselsatta 18-64 år	**2 155,5**	**2 019,4**	**4 174,9**	**983,2**	**964,9**	**1 948,1**	**45,6**	**±0,8**	**47,8**	**±0,9**	**46,7**	**±0,6**

Kommentar: Yrke är klassificerat enligt Standard för svensk yrkesklassificering (SSYK). Uppgift om yrke är hämtat från SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU).

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 20. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön och socioekonomisk grupp. Sysselsatta svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 20. European Parliament election 2009. Voting rates by sex and socio economic group. Employed Swedish citizens 18–64 years registered in Sweden. Numbers in thousands and percent.

Socioekonomisk grupp	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Arbetare, ej facklärda	463,8	442,8	906,6	159,9	146,7	306,6	34,5	±1,9	33,1	±1,9	33,8	±1,3
Arbetare, facklärda	453,4	315,8	769,2	150,5	113,6	264,0	33,2	±1,9	36,0	±2,3	34,3	±1,4
Samtliga arbetare	**917,2**	**758,6**	**1 675,8**	**310,4**	**260,3**	**570,6**	**33,8**	**±1,3**	**34,3**	**±1,4**	**34,1**	**±1,0**
Lägre tjänstemän	192,9	337,6	530,5	91,4	156,9	248,3	47,4	±3,1	46,5	±2,3	46,8	±1,8
Tjänstemän på mellannivå	401,6	523,0	924,6	223,2	304,6	527,9	55,6	±2,1	58,2	±1,8	57,1	±1,4
Högre tjänstemän	353,1	285,2	638,3	231,1	184,7	415,7	65,4	±2,1	64,7	±2,4	65,1	±1,6
Samtliga tjänstemän	**947,6**	**1 145,8**	**2 093,4**	**545,7**	**646,2**	**1 191,9**	**57,6**	**±1,3**	**56,4**	**±1,2**	**56,9**	**±0,9**
Företagare och jordbrukare[1]	**285,9**	**110,6**	**396,5**	**125,6**	**55,6**	**181,1**	**43,9**	**±2,5**	**50,2**	**±4,0**	**45,7**	**±2,1**
Uppgift saknas	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Samtliga sysselsatta 18-64 år	**2 155,5**	**2 019,4**	**4 174,9**	**983,2**	**964,9**	**1 948,1**	**45,6**	**±0,8**	**47,8**	**±0,9**	**46,7**	**±0,6**

1) Inklusive medhjälpande familjemedlem.

Kommentar: Klassificeringen är gjord enligt SCB:s standard för socioekonomisk indelning (se MIS 1982:4). Uppgift om socioekonomisk grupp är hämtad från SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU).

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 21. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, socioekonomisk grupp och ålder. Anställda svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 21. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, socio economic group and age. Swedish citizens registered in Sweden, employees 18–64 years. Numbers in thousands and percent

SEI Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Arbetare												
18-29 år	262,1	224,6	486,7	83,6	78,7	162,3	31,9	±2,4	35,0	±2,5	33,3	±1,7
30-49 år	394,2	315,5	709,7	123,0	94,2	217,3	31,2	±2,0	29,9	±2,1	30,6	±1,5
50-64 år	260,8	218,6	479,4	103,7	87,4	191,1	39,8	±2,5	40,0	±2,8	39,9	±1,9
18-64 år	**917,2**	**758,6**	**1 675,8**	**310,4**	**260,3**	**570,6**	**33,8**	**±1,3**	**34,3**	**±1,4**	**34,1**	**±1,0**
Tjänstemän												
18-29 år	127,4	149,6	277,0	67,4	77,2	144,6	52,9	±3,7	51,6	±3,2	52,2	±2,4
30-49 år	514,3	608,3	1 122,7	288,7	328,3	617,0	56,1	±1,8	54,0	±1,6	55,0	±1,2
50-64 år	305,9	387,9	693,7	189,6	240,8	430,3	62,0	±2,3	62,1	±2,0	62,0	±1,5
18-64 år	**947,6**	**1 145,8**	**2 093,4**	**545,7**	**646,2**	**1 191,9**	**57,6**	**±1,3**	**56,4**	**±1,2**	**56,9**	**±0,9**
Uppgift saknas												
18-64 år	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Samtliga anställda												
18-29 år	390,4	375,6	766,0	151,0	156,9	307,8	38,7	±2,0	41,8	±1,9	40,2	±1,4
30-49 år	910,9	926,1	1 836,9	412,5	423,7	836,3	45,3	±1,3	45,8	±1,3	45,5	±0,9
50-64 år	568,2	607,1	1 175,4	294,1	328,8	622,9	51,8	±1,7	54,2	±1,6	53,0	±1,2
18-64 år	**1 869,5**	**1 908,8**	**3 778,3**	**857,6**	**909,4**	**1 767,0**	**45,9**	**±0,9**	**47,6**	**±0,9**	**46,8**	**±0,6**

Kommentar: Klassificeringen är gjord enligt SCB:s standard för socioekonomisk indelning (se MIS 1982:4). Uppgift om socioekonomisk grupp är hämtad från SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU). Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 22. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, anställningssektor och ålder. Anställda svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent.

Table 22. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, sector of employment and age. Swedish citizens registered in Sweden, employees 18–64 years. Numbers in thousands and percent

Sektor Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Statlig												
18-29 år	10,7	11,8	22,5	6,0	7,4	13,4	55,9	±12,8	62,6	±11,2	59,5	±8,5
30-49 år	51,7	60,7	112,4	31,2	39,4	70,6	60,3	±5,8	64,9	±5,1	62,8	±3,8
50-64 år	46,5	41,7	88,2	28,3	26,9	55,3	60,9	±6,1	64,6	±6,4	62,7	±4,4
18-64 år	**108,9**	**114,2**	**223,1**	**65,5**	**73,7**	**139,2**	**60,2**	**±4,0**	**64,6**	**±3,8**	**62,4**	**±2,7**
Kommunal												
18-29 år	29,1	101,9	130,9	13,4	47,4	60,8	46,0	±7,8	46,5	±3,9	46,4	±3,5
30-49 år	94,0	385,9	480,0	51,2	171,2	222,4	54,4	±4,4	44,4	±2,1	46,3	±1,9
50-64 år	96,6	327,2	423,8	58,0	178,3	236,3	60,1	±4,2	54,5	±2,3	55,8	±2,0
18-64 år	**219,7**	**815,0**	**1 034,6**	**122,6**	**396,9**	**519,5**	**55,8**	**±2,8**	**48,7**	**±1,4**	**50,2**	**±1,3**
Privat												
18-29 år	343,3	252,2	595,5	129,8	99,4	229,2	37,8	±2,1	39,4	±2,4	38,5	±1,6
30-49 år	753,6	471,7	1 225,3	326,4	209,8	536,1	43,3	±1,4	44,5	±1,9	43,8	±1,1
50-64 år	417,7	236,1	653,8	204,4	122,6	327,1	48,9	±2,0	51,9	±2,7	50,0	±1,6
18-64 år	**1 514,6**	**960,0**	**2 474,6**	**660,6**	**431,8**	**1 092,4**	**43,6**	**±1,0**	**45,0**	**±1,3**	**44,1**	**±0,8**
Uppgift saknas												
18-64 år	**26,4**	**19,6**	**46,1**	**8,9**	**7,0**	**15,9**	**33,8**	**±8,0**	**35,6**	**±9,1**	**34,6**	**±6,0**
Samtliga anställda												
18-29 år	390,4	375,6	766,0	151,0	156,9	307,8	38,7	±2,0	41,8	±1,9	40,2	±1,4
30-49 år	910,9	926,1	1 836,9	412,5	423,7	836,3	45,3	±1,3	45,8	±1,3	45,5	±0,9
50-64 år	568,2	607,1	1 175,4	294,1	328,8	622,9	51,8	±1,7	54,2	±1,6	53,0	±1,2
18-64 år	**1 869,5**	**1 908,8**	**3 778,3**	**857,6**	**909,4**	**1 767,0**	**45,9**	**±0,9**	**47,6**	**±0,9**	**46,8**	**±0,6**

Kommentar: Uppgift om anställningssektor är hämtad från SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU). Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Tabell 23. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, facklig centralorganisation och ålder. Anställda och arbetslösa svenska medborgare 18–64 år folkbokförda i Sverige. Antal i 1 000-tal och procent

Table 23. European Parliament election 2009. Voting rates by sex, trade union and age. Employees and unemployed Swedish citizens registered in Sweden, 18–64 years. Numbers in thousands and percent

Fackföreningstillhörighet Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
LO												
18–29 år	134,1	90,8	224,9	38,2	24,7	62,9	28,5	±3,3	27,2	±3,8	28,0	±2,5
30–49 år	322,6	285,0	607,6	104,5	90,0	194,6	32,4	±2,2	31,6	±2,3	32,0	±1,6
50–64 år	225,9	211,2	437,2	96,0	86,3	182,3	42,5	±2,7	40,9	±2,9	41,7	±2,0
18–64 år	**682,7**	**587,0**	**1 269,7**	**238,8**	**201,0**	**439,8**	**35,0**	**±1,5**	**34,3**	**±1,6**	**34,6**	**±1,1**
TCO												
18–29 år	31,3	50,1	81,4	16,7	24,3	41,0	53,3	±7,5	48,5	±5,7	50,4	±4,5
30–49 år	191,6	301,5	493,1	94,6	146,5	241,0	49,3	±3,1	48,6	±2,4	48,9	±1,9
50–64 år	141,7	246,0	387,8	83,1	144,7	227,9	58,7	±3,5	58,8	±2,6	58,8	±2,1
18–64 år	**364,7**	**597,7**	**962,3**	**194,4**	**315,5**	**509,9**	**53,3**	**±2,2**	**52,8**	**±1,7**	**53,0**	**±1,3**
SACO												
18–29 år	22,7	32,5	55,2	17,3	22,3	39,6	76,1	±7,4	68,7	±6,4	71,7	±4,8
30–49 år	121,9	149,8	271,7	85,0	98,3	183,3	69,7	±3,5	65,6	±3,2	67,5	±2,4
50–64 år	73,7	62,4	136,0	54,9	47,4	102,2	74,5	±4,2	75,9	±4,6	75,1	±3,1
18–64 år	**218,2**	**244,7**	**462,9**	**157,1**	**168,0**	**325,1**	**72,0**	**±2,6**	**68,6**	**±2,4**	**70,2**	**±1,8**
Övriga												
18–64 år	**85,9**	**30,2**	**116,1**	**39,7**	**16,1**	**55,8**	**46,2**	**±4,6**	**53,2**	**±7,7**	**48,0**	**±4,0**
Ej anslutna												
18–29 år	294,1	281,2	575,4	113,1	111,1	224,2	38,5	±2,3	39,5	±2,3	39,0	±1,6
30–49 år	284,4	215,5	499,9	124,0	95,8	219,8	43,6	±2,5	44,5	±2,9	44,0	±1,9
50–64 år	119,1	103,0	222,1	58,1	58,0	116,1	48,8	±3,9	56,3	±4,2	52,3	±2,9
18–64 år	**697,6**	**599,7**	**1 297,3**	**295,2**	**264,9**	**560,1**	**42,3**	**±1,6**	**44,2**	**±1,7**	**43,2**	**±1,1**

Tabell 23. (forts.)

Fackföreningstillhörighet Ålder	Röstberättigade 1 000-tal			Röstande 1 000-tal			Röstande i % av röstberättigade					
	Män	Kvinnor	Alla	Män	Kvinnor	Alla	Män		Kvinnor		Alla	
Uppgift saknas												
18–64 år	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Samtliga anställda och arbetslösa												
18–29 år	487,5	459,2	946,8	187,3	185,2	372,5	38,4	±1,7	40,3	±1,7	39,3	±1,2
30–49 år	964,5	971,5	1 936,0	429,1	440,2	869,3	44,5	±1,2	45,3	±1,2	44,9	±0,9
50–64 år	599,5	631,4	1 230,9	310,0	341,2	651,2	51,7	±1,6	54,0	±1,6	52,9	±1,1
18–64 år	**2 051,5**	**2 062,2**	**4 113,7**	**926,4**	**966,7**	**1 893,0**	**45,2**	**±0,9**	**46,9**	**±0,8**	**46,0**	**±0,6**

Kommentar: Det har skett två större förändringar av SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU) under senare år. År 2005 EU-anpassades undersökningen och år 2008 ändrades det officiella måttet på arbetslösa. Detta gör att direkta jämförelser över tid med redovisningar efter gamla indelningar bör undvikas, i synnerhet vad gäller antalsuppgifter. För mer information om dessa förändringar av AKU se SCB:s webbplats. Uppgift om fackföreningstillhörighet är hämtad från SCB:s arbetskraftsundersökningar (AKU). Med ålder avses ålder den 31 december 2009.

Källa: SCB:s valdeltagandeundersökning.

Ett svenskare Europaval

Redogörelse för valundersökningen i samband med Europaparlamentsvalet 2009

Henrik Oscarsson
Sören Holmberg

Fjärde gången gillt

Europaparlamentsvalet söndagen den 7 juni 2009 var det fjärde i ordningen sedan Sverige blev medlem i den Europeiska unionen. Huvudmönstret från tidigare svenska Europaparlamentsval upprepade sig: Jämfört med svenska riksdagsval blev valdeltagandet lågt, de stora partierna gjorde dåliga valresultat samtidigt som små utmanarpartier gjorde klart bättre resultat, och stora opinionsförskjutningar ägde rum under den sista valrörelseveckan.

Vid ett första påseende bekräftas alltså ännu en gång den internationella forskningens sedvanliga porträttering av Europaparlamentsvalen som ett *andra rangens nationella val*: En lågintensiv valrörelse med svag väljarmobilisering där nationella sakfrågor dominerar agendan och där väljarna röstar annorlunda än de brukar, framför allt genom att bestraffa stora regeringsbärande partier och belöna små utmanarpartier (Reif & Schmitt 1980; Oscarsson & Holmberg 2006; Brug & Eijk 2007; Hix & Marsh 2008).

Men frågan är om denna bild av 2009 års svenska Europaparlamentsval verkligen är rättvisande? Mot denna bild står ett mycket tydligt trendbrott i valdeltagandet, ett lyft med hela +7,6 procentenheter. De tidigare EUP-valen som draperats i folkligt EU-missnöje ägde denna gång rum mot bakgrund av en övervägande EU-positiv folkopinion, en färgstarkare inrikespolitisk debatt, ett nytt utmanarparti – Piratpartiet – och med endast ett år kvar till nästa riksdagsval.

Huvudmålsättningen med den här rapporten är att ge etablerade föreställningar om Europaparlamentsvalens allmänna karaktär en ny utmaning. Vi vill teckna en mer nyanserad bild av svenska väljares politiska beteende i Europaparlamentsvalet 2009 genom systematiska jämförelser med svenska riksdagsval, tidigare svenska Europaparlamentsval och andra länders Europaparlamentsval.

Våra analyser inleds med en utvärdering av valrörelsen: Levde Europaparlamentsvalet 2009 bättre än de tidigare upp till högt ställda krav på *den goda valrörelsen*? Vi går sedan vidare med att analysera två huvudförklaringar till varför väljare röstar som de gör: Hur och i vilken utsträckning strukturerades väljarnas partival efter *socioekonomisk grupptillhörighet*? Och hur stor betydelse hade väljarnas *ideologiska predispositioner och sakfrågeåsikter* för valet av parti? Med tanke på personvalets potentiellt större betydelse i Europaparlamentsval genomför vi avslutningsvis en analys av hur och varför väljarna kryssade på de kandidater de gjorde.

Vi börjar dock med att rekapitulera hur valet gick. Valresultatet 2009 innebar stora förändringar av partiernas representation i Bryssel (se tabell 1.1). Succépartiet från 2004 års Europaparlamentsval – Junilistan – blev valets

stora förlorare. Partiet backade med 11 procentenheter och förlorade alla sina tre mandat i Europaparlamentet. Ändå var Junilistan med Sören Wibe som ny partiledare nära att försvara ett mandat. Partiet missade fyraprocentspärren med blott fem tiondelar (3,5 procent).

Vänsterpartiet blev största förlorare bland de etablerade riksdagspartierna. V gjorde sitt sämsta Europaparlamentsval någonsin och gick tillbaka med sju procentenheter jämfört med 2004 (5,7 procent). Kristdemokraterna, Centerpartiet och Socialdemokraterna gick också tillbaka men led mer begränsade förluster. KD backade med -1,0 procentenheter och behöll sitt mandat i Europaparlamentet (4,7 procent). Även C lyckades behålla ett mandat trots tillbakagång om -0,8 procentenheter (5,6 procent). Mona Sahlins första val som S-ledare gav ett mycket svagt valresultat (24,4 procent) som dessutom innebar en svag tillbakagång sedan 2004 (-0,2 procentenheter). Resultatet är det sämsta valresultatet för Socialdemokraterna i demokratisk tid.

Bland de etablerade riksdagspartierna fanns två klara vinnare, Miljöpartiet (+5,0 procentenheter) och Folkpartiet (+3,7 pe). MP gjorde ett klart bättre Europaparlamentsval än 2004 och vann 11 procent av rösterna och två mandat. Folkpartiet tangerade nästan rekordsiffran från 1999 med 13,6 procent och vann tre mandat.

Antalet bortkastade röster slog nytt rekord. Aldrig tidigare i ett allmänt demokratiskt val har så stor andel svenska väljare (9,2 procent) röstat på partier som inte klarade fyraprocentspärren. Inte mindre än fyra utmanarpartier hade möjlighet att göra det. Nygamla Junilistan misslyckades och fick 3,5 procent. Feministiskt initiativ med Gudrun Schyman som partiledare gjorde en remarkabel slutspurt under de sista dagarna av valrörelsen och samlade 2,2 procent i valet. Sverigedemokraterna skördade också valframgångar men missade spärren med sju tiondelar och stannade på 3,3 procent. Nykomlingen Piratpartiet lyckades dock komma över spärren och blev Europaparlamentsvalets stora vinnare med 7,1 procent av rösterna och, så småningom när Lissabonfördraget trätt ikraft, två mandat i Europaparlamentet.

Tabell 1.1. Valresultat från Europaparlamentsvalen 1995–2009 (procent, antal vunna mandat, procentenheters förändring)

	1995	1999	2004	2009	Vunna mandat[1]	Förändring 2004–2009
Vänsterpartiet	12,9	15,8	12,8	5,7	1	-7,1
Socialdemokraterna	28,1	26,0	24,6	24,4	5+1	-0,2
Miljöpartiet	17,2	9,5	6,0	11,0	2	+5,0
Centerpartiet	7,2	6,0	6,3	5,5	1	-0,8
Folkpartiet	4,8	13,9	9,9	13,6	3	+3,7
Kristdemokraterna	3,9	7,6	5,7	4,7	1	-1,0
Moderaterna	23,2	20,7	18,2	18,8	4	+0,6
Junilistan	-	-	14,5	3,5	0	-11,0
Piratpartiet	-	-	-	7,1	1+1	+7,1
Sverigedemokraterna			1,1	3,3	0	+2,2
Feministiskt initiativ	-	-	-	2,2	0	+2,2
Övriga	2,7	0,5	1,0	0,2		-0,8
Summa %	**100**	**100**	**100**	**100**	**18+2**	
Valdeltagande	41,6	38,8	37,9	45,5		+7,6
Andel ogiltiga röster[2]	1,6	2,3	2,8	1,8		
Andel blankröster			2,6	1,7		

Källa: SCB

1) När Lissabonavtalet trädde i kraft den 1 december 2009 utökades antalet svenska mandat i Europaparlamentet från 18 till 20. Effekten blev att Piratpartiet och Socialdemokraterna tilldelades ytterligare ett mandat vardera.

2) Blankröster ingick i kategorin ”ogiltiga röster” vid valen 1995 och 1999.

Piratpartiets framgångar i EUP-valet kommer givetvis ägnas särskild uppmärksamhet i våra analyser. Partiet bildades i januari 2006 som en proteströrelse mot tendenser till minskad personlig integritet, och ökad kontroll och övervakning från stater och företag, som den nya informationsteknologin möjliggör (Oscarsson & Persson 2009). Partiet definierar sig självt som ett nischparti och fokuserar sin kritik på de etablerade partiers agerande i frågor som rör övervakning, terroristbekämpning, och framförallt patent- och immaterialrätt. Partiet tar stark ställning mot den så kallade FRA-lagen, som tillåter signalspaning i all kabelbunden trafik till och från Sverige, och är för fri fildelning i icke-kommersiellt syfte. Redan i riksdagsvalet 2006 blev Piratpartiet tredje största parti utanför riksdagen med 0,6 procent av rösterna. I samband med händelser som razzian mot fildelningssajten *The Pirate Bay* i maj 2006, olika spelkonvent och riksdagsomröstningen om FRA-lagen i juni 2008, kunde Piratpartiet snabbt rekrytera fler partimedlemmar och mobilisera inför 2009 års Europaparlamentsval (Miegel & Olsson 2008).

Efter *Pirate Bay*-rättegången i början av april 2009 började Piratpartiet också framträda i opinionsmätningarna inför valet. I en undersökning från opinionsinstitutet *Synovate* från den 29 april fick partiet hela 5,1 procent av partisympatierna – en överraskande opinionsframgång som snabbt kunde bekräftas av andra mätningar. Under slutet av maj och början av juni stabiliserades opinionssiffrorna kring sju procent. Det stod klart att Piratpartiet hade goda möjligheter att vinna mandat i Europaparlamentsvalet 2009. I medievalrörelsen utsågs PP att spela rollen som Utmanarpartiet i enlighet med en traditionell EUP-valdramaturgi.

Europaparlamentsvalundersökningen 2009

Sedan 1956 genomförs svenska valundersökningar i samarbete mellan Statistiska centralbyrån och forskare vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg. Undersökningsserien utgör ett av de bästa materialen i världen för studier av väljarbeteende. Valforskningsprogrammets deltagande i internationella samarbeten – som till exempel CSES (Comparative Study of Electoral Studies) och EES (European Election Study) möjliggör också omfattande länderjämförande studier där svenskt väljarbeteende kan placeras in i ett internationellt perspektiv.[11]

Denna rapport är Valforskningsprogrammets första analys av det svenska Europaparlamentsvalet 2009. Resultaten baseras på 2009 års Europaparlamentsvalundersökning som genomfördes i samarbete mellan Statistiska centralbyrån och Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet. Professor Sören Holmberg och professor Henrik Oscarsson har varit huvudansvariga forskare för 2009 års Europaparlamentsvalundersökning. Koordinator för Valforskningsprogrammet är Per Hedberg. Ansvariga undersökningsledare på Statistiska centralbyrån har varit Jessica Persson och Jonas Olofsson.

Valundersökningen i samband med Europaparlamentsvalet 2009 är den tjugofjärde i Valforskningsprogrammets historia. I urvalet för 2009 års undersökning ingick sammanlagt 2 682 röstberättigade svenska medborgare boende i Sverige i åldrarna 18-80 år. I populationen varifrån urvalet drogs ingick inte röstberättigade utlandssvenskar (119 903 personer) och inte heller röstberättigade unionsmedborgare som inte är svenska medborgare (48 256 personer).

Under veckan före valet sändes introduktionsbrev ut till de undersökningspersoner som blivit utvalda att delta i undersökningen. Fältarbetets första period var mellan den 8 juni och 3 juli. Under semesterperioden fortsatte fältarbetet men inte lika intensivt. Hälften av alla intervjuer i undersökningen var genomförda den 10 juli. Fältarbetets andra period inleddes den 10 augusti och fortsatte till den 31 augusti då bortfallsuppföljningen startade. De sista intervjuerna genomfördes den 29 september.

Den fullständiga besöksintervjun hade en mediantid om 56 minuter. Intervjuarna i Europaparlamentsvalundersökningen hade redan i den första etappen av fältarbetet möjlighet att också erbjuda något förkortade intervjuer (mediantid 40 minuter) samt extremt förkortade intervjuer (mediantid 4 minuter). I den extremt förkortade intervjun ställdes endast ett handfull frågor om röstning och åsikter om EU.

Av de 2 682 personerna i urvalet ställde 1 797 personer (67 procent) upp för intervju. Av de genomförda intervjuerna var 991 fullständiga intervjuer (55 procent), 421 förkortade intervjuer (23 procent) och 385 extremt förkortade intervjuer (21 procent).

[11] Data, dokumentation och publikationer från dessa samarbetsprojekt återfinns på CSES hemsida (www.cses.org) och hemsidan för EES (www.ees-homepage.net).

Jämförelser mellan det officiella valresultatet och partival i Europaparlamentsvalundersökningen visar att träffsäkerheten blev lika god som vid tidigare svenska Europaparlamentsval (se tabell 2.1). Snittfelet för partierna blev bara 0,8 procentenheter. Sverigedemokraterna underskattades med -1,7 procentenheter samtidigt som Moderaterna överskattades med +2,2 procentenheter.

Tabell 2.1. Träffsäkerheten i 2009 års Europaparlamentsvalundersökning (procentdifferenser, summerade absoluta avvikelser, medelfel)

Parti	Partival		
	Valresultat	Valundersökningen	Skillnad
Vänsterpartiet	5,7	5,4	-0,3
Socialdemokraterna	24,4	23,8	-0,6
Miljöpartiet	11,0	11,2	+0,2
Centerpartiet	5,5	6,9	+1,4
Folkpartiet	13,6	12,9	-0,7
Kristdemokraterna	4,7	4,0	-0,7
Moderaterna	18,8	21,0	+2,2
Junilistan	3,5	3,7	+0,2
Piratpartiet	7,1	7,8	+0,7
Sverigedemokraterna	3,3	1,6	-1,7
Feministiskt initiativ	2,2	1,4	-0,8
Övriga partier	0,2	0,3	-0,1
	100	**100**	
		Summerad absolut avvikelse	9,6
		Medelfel för 12 partier (inkl övriga)	0,8

Kommentar: Genomsnittliga summerade avvikelser för de övriga Europaparlamentsvalen har varit följande: 1995 (7 partier + övriga) 1,0 procentenheter, 1999 (7 partier + 1 kategori övriga), 2004 (8 partier + övriga) 0,9 procentenheter och 2009 (8 partier + övriga) 1,0 procentenheter.

Respondenternas uppgifter om partival har kontrollerats mot röstlängderna. Det betyder att vi korrigerar intervjuuppgifter om deltagande som inte kan bekräftas vid kontroller mot de officiella röstlängderna. Bland respondenterna i Europaparlamentsvalundersökningen var valdeltagandet 55,5 procent, enligt kontroller mot röstlängderna. Den tydliga överrepresentation av röstande bland intervjupersonerna (+10,0 procentenheter) är förväntad i väljarundersökningar. Antalet intervjupersoner i 2009 års Europaparlamentsvalundersökning som uppgav att de röstat i valet var 1 020. Av dem uppgav 31 personer (3 procent) inte vilket parti de röstade på medan 11 personer (1 procent) angav att de hade röstat blankt medan 57 personer (6 procent) felaktigt uppgav att de deltagit i valet.

Bortfallet i undersökningen (33 procent) består till största delen av personer som inte vill ställa upp för intervju av olika skäl (22 procent). Andra bortfallsorsaker är att undersökningspersonen blivit förhindrad att delta exempelvis på grund av sjukdom (3 procent) eller att SCB inte lyckats komma i kontakt trots upprepade försök (7 procent). Bortfallet i undersökningen var klart större bland icke-röstare (44 procent) än bland röstare (21 procent).

Europaparlamentsvalundersökningen 2009 är en urvalsundersökning. De undersökningsresultat som presenteras för samtliga svarande och för grupper av medborgare i den här rapporten är följaktligen skattningar vars säkerhet kan beräknas. I tabellen nedan redovisas hur stora felmarginalerna kring procenttalsskattningar är vid olika gruppstorlekar.

Skattning	Gruppstorlek					
	100	200	400	800	1000	2000
50 procent	±9,8	±6,9	±4,9	±3,5	±3,1	±2,2
40 procent	±9,6	±6,8	±4,8	±3,4	±3,0	±2,1
30 procent	±9,0	±6,4	±4,5	±3,2	±2,8	±2,0
20 procent	±7,8	±5,5	±3,9	±2,8	±2,5	±1,8
10 procent	±5,9	±4,2	±2,9	±2,1	±1,9	±1,3
8 procent	±5,3	±3,8	±2,7	±1,9	1,7	±1,2
6 procent	±4,7	±3,3	±2,3	±1,6	1,5	±1,0
4 procent	±3,8	±2,7	±1,9	±1,4	1,2	±0,9
2 procent	±2,7	±1,9	±1,4	±1,0	0,9	±0,6

Den goda valrörelsen?

En god valrörelse är tänkt att göra så många medborgare som möjligt till goda beslutsfattare. Valrörelser skall intressera, engagera, mobilisera och informera väljarna så att demokratiska värden som politisk jämlikhet och folkviljans förverkligande kan maximeras. Valbudskap och debatter skall locka fram det bästa och mesta av förnuft, upplysthet och rationalitet hos medborgarna (Oscarsson 2006). När valdagen närmar sig bör väljare vara mer informerade om skillnaderna mellan de politiska alternativen och om de frågor som diskuterats i valrörelsen än vad de var innan valrörelsen tog sin början (Holmberg & Asp 1984).

I det här avsnittet kommer vi undersöka hur väl 2009 års Europaparlamentsval skapade förutsättningar för upplysta röstningsbeslut. En viktig begränsning är att våra utvärderingskriterier begränsar sig till väljarnas egna uppfattningar, egenskaper och beteenden så som vi undersökt dem i Europaparlamentsvalundersökningen. Viktiga jämförelsepunkter är svenska riksdagsval och tidigare Europaparlamentsval.

Intresse, engagemang, aktivitet och medieexponering

Hur viktigt var Europaparlamentsvalet 2009 för väljarna? En huvudförklaring till att Europaparlamentsvalen ofta karaktäriseras som ett andra rangens val är att de flesta inblandade aktörer – medier, medborgare och partier – upplever att det står *mindre på spel* än i nationella val (Brug & Eijk 2007). Att denna syn fortfarande är förhärskande bland svenska röstberättigade bekräftas av 2009 års Europaparlamentsvalundersökning. Andelen som uppger att de ”brydde sig mycket om vilka partier som vann eller förlorade” har genomgående varit högre i samband med riksdagsvalen än i de fyra Europaparlamentsvalen (se tabell 3.1a). Men samtidigt var bedömningarna av valets viktighet högre i samband med EUP-valet 2009 (45 procent) än i något av de tidigare Europaparlamentsvalen, och klart högre än vid 2004 års EUP-val (37 procent). Medborgarna brydde sig alltså mer om hur det gick i valet 2009 än vad de gjort fem år tidigare i samband med 2004 års EUP-val.

Det allmänna politiska intresset bland svenskarna brukar mätas genom att fråga ”Hur intresserad är du i allmänhet av politik?”. Det politiska intresset i väljarkåren tycks inte vara lika situationsbundet som många andra indikatorer för politiskt engagemang. Medborgarnas generella intresse för politik är enligt valundersökningarna *inte* lägre i samband med Europaparlamentsval än vid riksdagsval. En dryg majoritet (51–54 procent) uppger att de är mycket eller ganska intresserade av politik. Intresset för EU-frågor tenderar dock att vara klart lägre (38–45 procent) än det allmänna politiska intresset, undantaget var i samband med 1995 års premiärval till Europaparlamentet då hälften av väljarna uppgav sig vara intresserade av EU-frågor. Den typen

av premiärvalseffekter såsom relativt högt intresse och valdeltagande har varit regel i Europaparlamentsvalens historia (Franklin 2007).

Vi frågar också svenska folket hur mycket de tar del av nyheter om EU-frågor i dagspress. Andelen som uppger sig läsa ”i stort sett allt” eller ”ganska mycket” har varierat mellan 26 och 42 procent vid de olika EUP-valen, med en klart högre nivå i samband med de två första valen 1995 och 1999 än vid de båda 2000-talsvalen.

En god valrörelse bör bidra till att göra de politiska alternativen tydliga för medborgarna. En indikator på partiskillnader är medborgarnas bild av hur stora avstånd det är mellan de politiska partierna. Väljarnas uppfattningar om partiavstånd är likartade vid Europaparlamentsval och riksdagsval (se tabell 3.1a). Andelen väljare som upplever att det är mycket stora eller ganska stora skillnader mellan partierna var 35 procent i samband med riksdagsvalet 2006 och 37 procent i samband med 2004 års Europaparlamentsval. Resultaten från 2009 visar en något lägre andel, 28 procent, som tyckte att det var stora skillnader mellan partierna. En orsak som vi kommer att diskutera vidare kring senare i rapporten är en möjlig avpolarisering av EU-dimensionen, framför allt när det gäller partiernas ställningstaganden i frågan om det svenska EU-medlemskapets vara eller inte vara: Inför valet valde Miljöpartiet och Vänsterpartiet att frångå eller kraftigt tona ned tidigare krav om svenskt EU-utträde.

Tabell 3.1a. Intresse, engagemang, aktivitet och medieexponering i samband med riksdagsvalen 1994–2006 samt vid Europaparlamentsvalen 1995–2009 (procent)

	Riksdagsval				Europaparlamentsval			
	1994	1998	2002	2006	1995	1999	2004	2009
a) Andel ”mycket” eller ”ganska” intresserade av politik	58	56	54	54	54	52	51	54
b) Andel ”mycket” eller ”ganska” intresserade av EU-frågor	–	–	–	–	51	45	38	40
c) Andel som ”brydde sig mycket om vilka partier som vann eller förlorade”	–	–	69	–	42	42	37	45
d) Andel som läser ’i stort sett allt’ eller ’ganska mycket’ om EU-frågor	–	–	32	–	42	34	26	29
e) Andel som uppfattar skillnaderna mellan partierna som ”mycket” eller ”ganska” stora	–	–	–	35	–	–	37	28
f) Försökt övertyga någon familjemedlem, bekant eller andra personer att rösta på något visst parti?	15	14	15	17	10	10	9	10
g) bestämde partivalet under sista veckan av valrörelsen	–	36	35	33	42	42	44	46
h) gjorde partitest	–	–	–	27	–	–	–	11

Kommentar: Frågeformuleringar: (a) ”Hur pass intresserad är Du i allmänhet av politik?”; (b) ”Hur pass intresserad är Du av EU-frågor”; (c) ”Hur viktigt tycker Du årets val [till Europaparlamentet] var? Brydde Du mycket om vilka partier som vann eller förlorade eller tycker Du att det inte spelade så stor roll?”; (d)”När Du läser om politik i dagstidningarna: Hur mycket brukar Du läsa av det som handlar om … ?”; (e) ”Hur stora skillnader tycker du det rent allmänt det var mellan partierna när det gäller deras sätt att ta ställning inför Europaparlamentsvalet i år?”; (f) ”Inför årets val till Europaparlamentet, försökte du övertyga någon familjemedlem, bekant eller andra personer att rösta på något visst parti?”; (g) ”När bestämde du dig för vilket parti du skulle rösta på i årets Europaparlamentsval? Var det under på valdagen, under sista veckan för valet eller tidigare under våren och försommaren eller visste du sedan länge hur du skulle rösta?”; (h) ”Inför årets val, gjorde du något av de tester som olika massmedier hade på sina hemsidor på Internet, där man kunde pröva vilket parti eller vilken kandidat man åsiktsmässigt var närmast?”

EUP-valundersökningen 2009 visar mycket tydligt att den totala valrörelseaktiviteten bland väljarna fortfarande är klart lägre än vid riksdagsvalen. Medborgarnas egna ansträngningar att påverka varandra att rösta på ett visst parti är också mindre vid Europaparlamentsval jämfört med riksdagsvalen. Kring 10 procent uppger att de försökt övertyga någon familjemedlem, bekant eller andra personer att rösta på något visst parti under Europaparlamentsvalen 1995–2009. I samband med riksdagsvalen är den typen av aktiviteter vanligare, mellan 14–17 procent.

Ännu en indikator som brukar användas för att porträttera Europaparlamentsvalen som ett andra rangens val är att det är en betydligt högre andel väljare som bestämmer partivalet sent än i samband med nationella val. I de fyra Europaparlamentsvalen har andelen väljare som uppger att de bestämmer partivalet sista veckan varierat mellan 42–46 procent. Motsvarande andel har under samma period legat mellan 33–36 procent i samband med riksdagsvalen. Vi vet från tidigare att sena beslut tenderar att gå hand i hand med ett lägre engagemang och lägre politiska kunskaper. Givet att väljarna är mindre intresserade, har sämre kunskaper och att valrörelsen pågår under kortare tid är de senare besluten förklarliga. En andra viktig förklaring kan vara att valrörelserna inför EUP-valen är kortare än inför riksdagsvalen. Dessutom har EUP-valrörelserna konkurrens från skolavslutningar och sommarväder.

Även nyare former av interaktiva webbaktiviteter som att exempelvis göra ett partitest för att få information om vilket parti eller kandidat som ligger en själv åsiktsmässigt närmast var klart mindre vanliga i samband med Europaparlamentsvalet 2009 (11 procent) än i samband med riksdagsvalet 2006 (27 procent).

I tabell 3.1b redovisas hur de olika indikatorerna på väljarnas intresse, engagemang, aktivitet och medieexponering varierar mellan olika befolkningsgrupper. Resultaten visar att Europaparlamentsvalen främst är storstädernas, de högutbildades och tjänstemännens val. I dessa grupper upplevs EUP-valet som intressantare och viktigare än bland väljare på landsbygden, bland lågt utbildade och bland arbetare.

Resultaten visar intressanta skillnader mellan de olika partiernas väljare när det gäller viljan att övertyga andra om att rösta på ett specifikt parti. För de riksdagspartier som har många äldre väljare, däribland de två största partierna Moderaterna och Socialdemokraterna, återfinns en klart svagare påverkansvilja (5 respektive 10 procent) än för partier med en yngre profil såsom Vänsterpartiet och Miljöpartiet (24 respektive 22 procent). I en egen division i det här avseendet spelar dock Piratpartiet. Av Piratpartiets väljare uppger 42 procent att de försökt påverka andras partival i samband med valrörelsen. Bakom denna siffra döljer sig sannolikt en del av förklaringen till Piratpartiets starka valrörelsespurt och mobilisering bland unga väljare.

Tabell 3.1b. Intresse, engagemang, aktivitet och medieexponering i olika grupper i samband med Europaparlamentsvalen 2009 (procent)

Grupp	a) uppgivet politiskt intresse	b) uppgivet intresse EU-frågor	c) Valets viktighet	d) Medie-exponering EU-frågor	e) Stora skillnader mellan partierna	f) försökt övertyga andra	(g) sent beslut	(h) gjorde partitest
Samtliga	**54**	**40**	**45**	**29**	**28**	**10**	**46**	**11**
Kön								
Män	59	44	42	32	27	11	39	10
Kvinnor	48	35	48	24	28	9	54	12
Ålder								
18–23 år	47	34	43	24	50	16	58	16
24–30 år	46	33	45	16	28	17	58	20
31–40 år	50	37	40	29	29	10	52	18
41–50 år	57	40	45	26	23	10	50	11
51–60 år	57	41	45	27	25	9	45	7
61+	57	45	48	36	26	8	35	5
Utbildningsnivå								
Låg utbildning	39	25	37	18	27	5	44	3
Mellan utbildning	48	34	39	26	27	11	46	9
Hög utbildning	69	55	56	37	29	12	47	17
Bostadsort								
Ren landsbygd	52	39	45	27	30	9	46	6
Mindre tätort	48	34	36	26	25	8	42	9
Större stad	56	40	48	27	26	11	45	13
Gbg/Sthlm/Malmö	58	49	52	38	36	15	52	14
Partival i EUP-valet								
Vänsterpartiet	80	52	80	26	46	24	48	11
Socialdemokraterna	63	48	61	32	26	10	37	9
Miljöpartiet	76	59	73	43	37	22	51	24
Centerpartiet	53	49	59	32	25	9	53	10
Folkpartiet	67	63	63	44	29	8	57	17
Kristdemokraterna	62	56	68	37	46	18	62	18
Moderaterna	67	56	69	38	28	5	39	11
Junilistan	71	52	35	38	15	7	57	11
Piratpartiet	51	33	65	24	31	42	43	20
Sverigedemokraterna	62	38	31	25	38	11	46	11
Feministiskt initiativ	75	42	75	18	36	27	83	18
Vänster-högerideologi								
Långt till vänster (0/2)	56	40	58	25	38	20	32	9
Något till vänster (3/4)	61	38	47	29	27	10	42	10
Varken till vänster eller höger (5)	42	31	33	25	21	6	56	10
Något till höger (6/7)	60	48	46	30	24	10	52	13
Långt till höger (8/10)	58	48	52	39	35	12	38	12
Yrkesgrupp								
Industriarbetare	38	24	29	21	23	12	45	7
Övriga arbetare	40	29	40	21	34	5	40	6
Lägre tjänstemän	46	33	44	22	20	13	48	10
Mellan tjänstemän	58	45	50	30	28	12	41	10
Högre tjänstemän	74	59	56	40	23	8	46	17
Företagare	61	43	42	36	26	8	60	8
Studenter	59	41	49	32	42	20	58	25
Fackföreningstillhörighet								
LO	40	28	37	18	30	12	35	6
TCO	57	41	48	27	25	12	48	11
SACO	70	58	62	42	33	13	60	25
Arbetsmarknadsgrupp								
Förvärvsarbetande	55	39	44	26	25	9	50	12
Arbetslös/åtgärder	41	36	44	17	55	8	58	6
Ålderspensionär/förtidspensionär	52	41	47	35	27	9	32	5
Studerande	59	41	50	34	43	25	60	23

Kommentar: För frågeformuleringar för indikatorerna a-h se tabellkommentaren till tabell 3a. För yrkesgrupp har kategorin ”jordbrukare” uteslutits ur analysen (n=17).

Kontakter mellan väljare och partier

Valtemperaturen kan också bedömas utifrån intensiteten i kontakterna mellan medborgare och partier i samband med valrörelserna (tabell 3.2a). Historiskt har det funnits systematiska skillnader mellan riksdagsval och Europaparlamentsval när det gäller svenska folkets direkta kontakter med partierna. Resultaten ger en blandad bild. Å ena sidan är aktiviteter som att besöka valmöte, vara i kontakt med valarbetare på arbetsplatsen och läsa valbroschyrer eller trycksaker fortfarande mer ovanliga i samband med Europaparlamentsval än i riksdagsval. Men när det gäller de allra äldsta och numera mer ovanliga kampanjaktiviteterna som att få hembesök eller bli uppringd av ett politiskt parti är det å andra sidan inte längre några skillnader i aktivitet mellan olika typer av val. Och väljarnas besök på partiernas hemsidor var i 2009 års Europaparlamentsval lika frekventa (15 procent) som i samband med riksdagsvalet 2006 (14 procent).

Tabell 3.2a. Andel väljare som har haft direkta kontakter med de politiska partierna i samband med riksdagsvalen 1994–2006 samt vid Europaparlamentsvalen 1995–2009 (procent)

Typ av kontakter	Riksdagsval				Europaparlamentsval			
	1994	1998	2002	2006	1995	1999	2004	2009
a) Såg TV-reklam	–	–	–	–	–	–	–	66
b) Läste valbroschyr eller trycksak	60	60	59	56	38	47	46	43
c) Besökte något av partiernas hemsidor på Internet	–	8	9	14	–	3	5	15
d) Var på valmöte	11	10	10	9	3	4	5	5
e) Var i kontakt med valarbetare på arbetsplatsen	7	5	6	5	2	3	2	2
f) Fick besök i bostaden	1	0	1	2	0	0	0	2
g) Blev uppringd i bostaden	7	10	2	2	4	6	2	2

Kommentar: Resultaten är hämtade från Valundersökningarna 1994-2006 samt från Europaparlamentsvalundersökningarna 1995-2009. Intervjufrågorna som används i samband med Europaparlamentsvalen lyder: (a) ”Inför årets val till EU-parlamentet, såg Du något av partiernas reklaminslag på TV?; (b) ”Inför årets val till EU-parlamentet, läste Du någon valbroschyr eller liknande trycksak från något parti?”; (c) ”Inför årets val till EU-parlamentet, besökte Du något av partiernas hemsidor på Internet?”; (d) ”Inför årets val till EU-parlamentet, var Du på något valmöte eller annat arrangemang som anordnats av något parti?”; (e) ”Inför årets val till EU-parlamentet, var Du i personlig kontakt med någon valarbetare på Din arbetsplats?”; (f/g) ”Inför årets val till EU-parlamentet, fick Du något personligt besök i Din bostad eller blev Du uppringd av något parti?”. Svarsalternativen på fråga (a) var ”Ja, vid flera tillfällen”, ”Ja, vid något tillfälle”, ”Nej” och ”Vet inte/vill ej svara”. Svarsalternativen på frågorna (b-e) var ”Ja”, ”Nej” och ”Vet inte/vill ej svara”. Svarsalternativen på fråga (f/g) var ”Ja, fick besök”, Ja, blev uppringd”, ”Ja, fick både besök och blev uppringd”, ”Nej” och ”Vet inte/vill ej svara”. Vet inte/Vill ej svara ingår inte i analysen. Antal svarspersoner som ingår i analyserna 2009 är 990.

Premiär för reklam-TV

En av de stora nyheterna i valrörelsen inför Europaparlamentsvalet 2009 var att TV4 erbjöd riksdagspartierna att sända åsiktsreklam. När TV4-ledningen fått klart för sig att det också existerade ett icke-riksdagsparti som var representerat med tre mandat i Europaparlamentet utsträcktes erbjudandet att även gälla Junilistan. Fem partier nappade på erbjudandet: Kristdemokraterna, Centerpartiet, Folkpartiet, Moderaterna och Junilistan. Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna avstod från att köpa reklamtid i TV4.

I EUP-valundersökningen 2009 ställde vi för första gången frågan ”Inför årets val till Europaparlamentet, såg du något av partiernas reklaminslag på TV?”. Hela två tredjedelar av svarspersonerna uppger att de sett partipolitisk TV-reklam vid åtminstone något tillfälle under valrörelsen (se tabell 3.2b). Bland dem som uppger att de exponerats för reklam var merparten exponerade vid mer än ett tillfälle: Tjugotvå procent svarade ”Ja, vid något tillfälle” och 44 procent svarade ”Ja, vid flera tillfällen”.

Det betyder att TV-reklamen blev den i särklass vanligaste direktkontakten med partierna inför Europaparlamentsvalet. Resultatet är inte särskilt märkligt med tanke på svenska folkets medievanor. Genomsnittstittandet på TV per dag och person är hela 96 minuter (Nordicom: Sveriges mediebarometer 2008). Folkpartiets 30-sekundare med toppkandidaten Marit Paulsen utanför sin husvagn tillhörde de mest sedda. Tjugosex procent av väljarna uppgav att de sett TV-sänd reklam från Folkpartiet. Moderaternas reklam sågs av var femte väljare (20 procent) och Kristdemokraternas reklaminslag av ungefär lika många (17 procent).

Tabell 3.2b. Andel väljare som har haft direkta kontakter med de politiska partierna i vid Europaparlamentsvalet 2009 uppdelat efter avsändarparti (procent)

	Alla	V	S	C	FP	M	KD	MP	JL	PP	SD	FI	ÖVR
(a) Såg TV-reklam	66	2	15	7	26	20	17	5	1	2	1	1	0
(b) Läst broschyr	43	7	23	10	13	19	7	9	3	5	5	2	0
(c) Besökt hemsida	15	3	6	3	6	6	3	4	1	5	1	1	0
(d) Varit på valmöte	5	0	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0
(e) Besökt/uppringd	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
(f) Arbetsplatsbesök	2	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Kommentar: Resultaten bygger på öppna följdfrågor om vilket eller vilka partier som varit avsändare/arrangör/initiativtagare i respektive fall.

Det kan tyckas märkligt att var sjunde väljare (15 procent) uppger att de sett TV-sänd reklam från ett parti som aldrig köpte någon TV-reklam, nämligen Socialdemokraterna. Det finns också väljare som uppger att de sett TV-sänd reklam från Vänsterpartiet (2 procent) och från Miljöpartiet (5 procent) trots att de faktiskt inte köpte reklamtid i TV4. Resultaten förklaras sannolikt av att *alla* partier gjorde egna reklamfilmer tillgängliga även på andra sätt, t ex via Internet (länkar till *YouTube*) eller på biograferna. I det brokiga medielandskap som växer fram där gränserna mellan olika medier alltmer suddas ut är människors sammanblandning av var de sett reklam inte särskilt underlig. Resultaten visar att partier inte nödvändigtvis behöver köpa reklamtid i TV för att få ett visst genomslag för politiska reklaminslag. I själva verket torde genombrottet för politisk åsiktsreklam i kombination med ny teknik och förändrat mediemöblemang göra det mycket lättare för partierna att nå medborgarna direkt med sina valbudskap utan att de behöver medieras via traditionella medier.

I tabell 3.2c redovisas medborgarnas direkta kontakter med de politiska partierna i olika befolkningsgrupper. Resultaten visar att medborgarnas exponering för partierna när det gäller kontaktytor som TV-reklam, broschyrläsning, valmöten och besök av valarbetare är relativt jämnt spridd i olika grupper. Med dessa kontaktformer når partierna ut till medborgare i ungefär samma omfattning i olika grupper. Vad som bryter detta huvudmönster är de internetbaserade kontakterna mellan medborgare och

partier. Andelen medborgare som besöker hemsidor är klart större bland yngre än äldre medborgare.

I tillägg redovisas också resultat om i vad mån medborgarna har haft kontakt med de svenska EU-parlamentarikerna under de senaste åren. Den vanligaste typen av exponering (som inte räknas som en egentlig direktkontakt mellan medborgare och partier) är att ha läst någon artikel eller intervju med någon av parlamentarikerna (61 procent). De kontakter med EU-parlamentarikerna som *inte* medierats är klart mindre vanliga. Hit hör hemsidebesök (10 procent), besöka möte (7 procent) och skriva brev eller e-post (2 procent).

Tabell 3.2c. Andel väljare som har haft direkta kontakter med de politiska partierna vid Europaparlamentsvalet 2009 i olika befolkningsgrupper (procent)

Grupp	a) såg TV-reklam	b) Läst broschyr	c) Besökt hemsida	d) Varit på valmöte	e) var i kontakt med valarbetare	f) + g) Besökt/ uppringd	(h) sett intervju med EU-parlamentariker	(i) möte med EU-parlamentariker	(j) skrivit brev/e-post till EU-parlamentariker	(k) besökt EU-parlamentarikers hemsida
Samtliga	**67**	**43**	**15**	**5**	**2**	**3**	**61**	**7**	**2**	**10**
Kön										
Män	69	44	16	5	3	3	60	8	3	12
Kvinnor	64	42	12	4	1	3	61	5	1	7
Ålder										
18–23 år	60	51	33	3	2	3	61	3	3	22
24–30 år	64	49	28	1	0	5	56	2	1	14
31–40 år	66	38	23	8	3	1	59	10	1	10
41–50 år	70	39	10	2	2	4	58	4	1	9
51–60 år	72	41	9	3	1	3	63	6	1	7
61+	64	45	7	7	2	3	63	9	4	8
Utbildningsnivå										
Låg utbildning	67	35	5	4	1	3	44	5	1	4
Mellan utbildning	67	38	14	3	2	3	59	5	1	9
Hög utbildning	66	52	20	7	2	3	71	10	4	14
Bostadsort										
Ren landsbygd	68	42	11	7	2	2	63	7	3	10
Mindre tätort	67	39	12	3	1	3	55	6	2	7
Större stad	70	44	15	5	2	3	64	8	2	10
Gbg/Sthlm/Malmö	51	47	22	5	1	2	58	5	3	13
Partival i EUP-valet										
Vänsterpartiet	70	56	16	8	0	3	78	14	5	11
Socialdemokraterna	66	59	12	10	1	6	64	12	4	11
Centerpartiet	72	57	15	4	4	2	68	6	2	6
Folkpartiet	76	48	19	5	1	6	73	12	2	14
Moderaterna	76	50	16	8	4	2	63	6	4	10
Kristdemokraterna	64	46	25	4	4	4	63	0	4	7
Miljöpartiet	56	54	24	4	2	1	83	12	4	21
Junilistan	78	41	11	0	4	1	74	0	4	4
Piratpartiet	71	50	56	2	2	3	65	6	2	29
Sverigedemokraterna	78	56	33	11	0	1	78	11	0	33
Feministiskt initiativ	64	27	27	9	0	0	64	9	0	9
Vänster-högerideologi										
Långt till vänster (0/2)	63	48	17	5	1	2	56	10	2	13
Något till vänster (3/4)	61	46	13	6	1	4	65	10	3	11
Varken till vänster eller höger (5)	67	33	13	3	2	2	54	6	0	7
Något till höger (6/7)	71	44	15	5	1	3	63	5	2	9
Långt till höger (8/10)	72	45	16	5	4	3	66	5	5	10

Tabell 3.2c. (forts.)

Grupp	a) såg TV-reklam	b) Läst broschyr	c) Besökt hemsida	d) Varit på valmöte	e) var i kontakt med valarbetare	f) + g) Besökt/ uppringd	(h) sett intervju med EU-parlamentariker	(i) möte med EU-parlamentariker	(j) skrivit brev/e-post till EU-parlamentariker	(k) besökt EU-parlamentarikers hemsida
Yrkesgrupp										
Industriarbetare	65	39	7	3	1	4	46	3	1	7
Övriga arbetare	63	39	10	3	2	3	54	5	1	5
Lägre tjänstemän	64	39	15	5	2	2	53	5	0	11
Mellan tjänstemän	68	46	15	4	2	2	63	7	3	9
Högre tjänstemän	72	44	15	10	3	3	74	13	2	11
Företagare	68	32	14	1	0	4	64	4	4	8
Studenter	58	54	38	5	0	7	58	6	8	29
Fackföreningstillhörighet										
LO	64	44	9	6	2	4	49	7	2	7
TCO	67	43	15	6	3	1	65	6	1	11
SACO	66	47	26	5	2	5	78	13	3	18
Arbetsmarknadsgrupp										
Förvärvsarbetande	68	42	15	4	2	2	61	7	1	9
Arbetslös/åtgärder	58	47	8	8	3	1	64	6	0	6
Ålderspensionär/förtids-pensionär	66	43	8	6	2	4	58	8	4	8
Studerande	62	55	42	4	0	8	60	6	9	30

Kommentar: För frågeformuleringar för indikatorerna a-g se kommentaren till tabell 3.2a. Övriga frågeformuleringar som använts är ”Har du under de senaste åren…” h) ”…läst någon artikel eller intervju med någon svensk EU-parlamentariker?”, i) ”…varit på något möte eller sammankomst där en svensk EU-parlamentariker framträtt?”, j) ”…skrivit brev eller e-post eller på annat sätt haft kontakt med någon svensk EU-parlamentariker?”, k) ”besökt någon EU-parlamentarikers hemsida på Internet?”. För yrkesgrupp har kategorin ”jordbrukare” uteslutits ur analysen (n=17).

Väljarnas EU-kunskaper

Att försöka uppskatta medborgares kunskaper om samhälle och politik är svårt men ytterst angeläget. Den upplysta folkvilja som demokratin är tänkt att förverkliga ingår som ett centralt element i alla demokratimodeller. Även de som ställer sig tveksamma till om upplysthet överhuvudtaget är kompatibelt med medborgare betraktar ändå massdemokrati med regelbundet återkommande val som en bra mekanism för att kunna nå målsättningen att förverkliga folkviljan. Exakt om vad medborgarna egentligen behöver vara upplysta och hur mycket upplysthet som egentligen är nödvändig är däremot svårare att nå enighet kring. För att inte tala om vilket tillvägagångssätt som är lämpligast för att i nästa steg empiriskt observera människors politiska kunskaper.

Kunskapsmätningar måste i praktiken genomföras på ett förenklat sätt. I svenska valundersökningar används sedan 1985 flera olika varianter av kunskapsindikatorer: a) påståendefrågor som kan avgöras vara rätt eller fel, b) kunskapsfrågor om partiernas ståndpunkter i olika sakfrågor, c) helt öppna kunskapsfrågor samt d) frågor där ledande partirepresentanter skall kombineras ihop med rätt parti (Holmberg & Oscarsson 2004; Oscarsson 2007). Vi brukar försöka fånga in fyra dimensioner av nödvändig väljarkunskap: allmänna politiska sakkunskaper, partiståndpunktskunskaper, personkunskaper och systemkunskaper (se tabell 3.3a).

Enligt teorier för social inlärning kommer långsiktig exponering för EU så småningom att göra svenskarna mer intresserade, kunniga och mer positivt inställda till EU (Holmberg 2001). Vilken tidsskala som avses och vad så

småningom egentligen innebär i de här sammanhangen är dock svårare att få klarhet om.

Den omedelbara frågan här är om svenska folkets kunskaper om EU har blivit bättre över tid? Slutsatserna behöver vara på den försiktiga sidan eftersom vi har få helt jämförbara operationella indikatorer på kunskap. Dessutom, för de indikatorer som är jämförbara är det svårt att veta huruvida det är kunskaperna hos väljarna eller svårighetsgraden på kunskapsfrågan som förändrats över tid. Förändringar av faktiska förhållanden (t ex antalet länder i EU eller värdet på euron) samt det enkla faktum att tiden går kan göra kunskapsfrågor lättare eller svårare att besvara.

Andelen svenskar som känner till att EU-kommissionens högkvarter ligger i Bryssel är omkring 80 procent. Ännu fler, uppåt nittio procent, svarar rätt när det gäller påståendet att Spanien är medlem i EU. Den 2009 dagsaktuella helt öppna frågan om vilket land som skulle ta över som ordförandeland i EU besvarades korrekt (Sverige) av tre fjärdedelar av svarspersonerna (74 procent). En majoritet avvisade helt korrekt det felaktiga påståendet att de flesta partier i riksdagen är emot ett svenskt medlemskap i EMU.

Antalet medlemsländer i EU brukar besvaras rätt av omkring hälften av de svarande. Vid årsskiftet 2008/2009 växte skaran av EU-länder till tjugosju. Kunskapsfrågan som används är sluten. Fyra alternativ presenterades: 12, 20, 27 och 32 länder. Ändå lyckades färre än vanligt, 43 procent, avge ett korrekt svar.

Frågan om eurons värde kan också sägas ha varit svårare att svara rätt på 2009 eftersom euron blivit dyrare och var värd runt tio kronor i samband med Europaparlamentsvalet. Den omformulerade elvakronorsfrågan besvarades rätt av knappt hälften, 48 procent, av svarspersonerna vilket är dramatiskt lägre än fem år tidigare.

Tabell 3.3a. Andel svenskar som svarar rätt på kunskapsfrågor om EU i samband med riksdagsvalen 2002 och 2006, eurofolkomröstningen 2003 och Europaparlamentsvalen 2004 och 2009 (procent rätt svar)

Kunskapsfråga (rätt svar)	eup 1995	eup 1999	rv 2002	fo 2003	eup 2004	rv 2006	eup 2009	Diff 2004-09
Allmän EU-kunskap								
Vet Du i vilken av följande städer EU-kommissionen har sitt högkvarter (Bryssel)	79	83	-	88	83	-	79	-4
Varje halvår byter EU ordförandeland. Kan du säga vilket land som är ordförandeland från och med den 1 juli i år? (Sverige)	-	-	-	-	-	-	74	
Spanien är medlem i EU (rätt)			80	88	88	83	88	±0
En euro är idag mer värd än tio [2009:elva] svenska kronor (fel)	-	-	77	86	79	-	48	-31
Den öppna arbetslösheten är i genomsnitt högre i euroländerna än i Sverige (rätt)	-	-		79	-	-	-	
Kan Du säga hur många länder som idag är medlemmar i EU? (15/25/27)	29	26	-	50	50	-	43	-7
I vilken stad har den Europeiska centralbanken (ECB) sitt huvudkontor (Frankfurt)	-	-	-	16	-	-	-	
Kan du också säga hur många länder som idag är medlemmar i EMU / har infört euron som valuta? (12/16)	-	-	-	33	29	-	31	+2
Räntenivån i euroländerna är i genomsnitt högre än i Sverige (fel)	-	-	-	57	-	-	-	
Nästa år (2004) blir Rumänien medlem i EU (fel)	-	-	-	42	-	-	-	
Partiståndpunktskunskap								
De flesta partier i riksdagen är emot ett svenskt EU-medlemskap (fel)	-	-	-	84	70	-	-	
De flesta partier i riksdagen är emot ett svenskt medlemskap i EMU (fel)	-	-	-	-	-	-	56	
Systemkunskap								
[Nästa år (2004)] [2009] är det val till Europaparlamentet (rätt) / Nästa val till Europaparlamentet är 2014 (rätt)	-	-	-	41	24	-	44	*+20*
EU-parlamentet stiftar alla lagar inom EU (fel)	-	-	-	-	35	-	39	+4
EU-parlamentet kan avsätta EU-kommissionen (rätt)	-	-	-	-	36	-	35	-1
Socialdemokraterna (PES) är den största partigruppen i det nyvalda Europaparlamentet i Bryssel/Strasbourg (fel)	-	-	-	-	-	-	30	
Kan du säga hur många representanter Sverige har i Europaparlamentet efter valet? (18 el 20)	-	-	-	-	-	-	14	
Antal röster Sverige har i EU:s ministerråd? (4)	25	13	-	-	-	-	-	

Kommentar: Kunskapsfrågorna i påståendeform har svarsalternativen: ”riktigt påstående; felaktigt påstående; känner inte till om påståendet är riktigt eller felaktigt.” Uppgifterna från folkomröstningen (fo 2003) är hämtade från Oscarsson & Holmberg (2004). Uppgifterna från riksdagsvalen 2002 och 2006 (rv 2002/2006) är hämtade från Holmberg & Oscarsson (2004) respektive Oscarsson & Holmberg (2008). Alla svarspersoner ingår i procentbasen. På frågan om antalet representanter i Europaparlamentet efter valet 2009 har även svaret 20 godkänts som rätt eftersom det är antalet som gäller efter det att Lissabonfördraget trätt i kraft.

Uppåt eller nedåt med EU-kunskaperna? Om man anser det vara ett centralt värde att väljarna följer med i svängarna när det gäller saker som antalet medlemsländer och eurons värde skulle man möjligen kunna hävda att svenskarnas allmänna EU-kunskaper försvagats sedan det förra EUP-valet 2004. En mer balanserad slutsats är att EU-kunskaperna är oförändrade och har åtminstone inte ökat. Den större väljarmobiliseringen i samband med EUP-valet 2009 som syns i det ökade valdeltagandesiffrorna åtföljs alltså inte av några tydliga tecken på kunskapstillväxt. Resultaten visar istället på samma mönster som i tidigare analyser. Valdeltagandet

ökade 2009, men inte EU-intresset och nyhetsexponeringen för EU. Och alltså inte heller svenska folkets kunskaper om EU. Eftersom vi vet att det normalt sett finns ett mycket starkt samband mellan politiska kunskaper och sannolikheten att en väljare går och röstar är resultatet förbryllande och kommer att undersökas närmare i framtida analyser av varför valdeltagandet egentligen ökade i 2009 års Europaparlamentsval (se Oscarsson & Holmberg 2010).

Frågan om huruvida svenskarna hade *tillräckligt goda* kunskaper om EU för att kunna fatta rationella röstningsbeslut i samband med Europaparlamentsvalet är lika gäckande som närmast omöjlig att besvara. Nivåskattningsproblematiken är i de här sammanhangen olösbara eftersom det är svårt att komma överens om absoluta kunskapskrav eller kunskapsnivåer. Visst kan det vara bekymmersamt att så många svenskar uppvisar så dåliga kunskaper om EU som politiskt system. Men samtidigt säger medborgarnas bristande kunskaper oftast mer om andra aktörers tillkortakommanden och reflekterar institutionella förhållanden.

Kunskapsfrågorna i svenska valundersökningar är främst utformade för att kunna konstruera bra kunskapsindex, inte för att värdera kunskapsnivåer för varje enskild kunskapsfråga (Oscarsson 2007). Utifrån de indikatorer som redovisas i tabell 3.3a kan man bygga ett additivt index med god skalbarhet. Indexet summerar antalet rätta svar. Som minst kan man besvara noll frågor korrekt. Högst poäng på kunskapsindexet får de respondenter som lyckas svara rätt på samtliga 12 frågor.

I tabell 3.3 redovisas det genomsnittligt antal rätt besvarade kunskapsfrågor i olika befolkningsgrupper. Resultaten bjuder på få överraskningar. Som vi sett i många andra kunskapsstudier tidigare (jfr Oscarsson & Holmberg 2006) har män något bättre politiska kunskaper än kvinnor. En större andel män än kvinnor svarar rätt på varje enskild kunskapsindikator. Skillnaderna kan inte förklaras av att män har en större tendens att hellre gissa svaret än att använda vet ej-alternativet. Könsskillnaderna i kunskap kvarstår oförändrade vid multivariata analyser.

Sambandet mellan ålder och EU-kunskap är mycket starkt. De yngsta medborgarna (18–23 år) svarar rätt på i genomsnitt 4,7 frågor av tolv. Motsvarande genomsnitt för personer äldre än 65 år är 6,3 frågor. Att det finns ett samband mellan politisk erfarenhet och kunskap är givetvis inte särskilt konstigt. Gammal vet bäst även när det gäller kunskaper om Europeiska unionen.

Utbildningsnivå brukar ha ett förvånande svagt samband med allmänpolitisk kunskap, mycket beroende på att många personer som har låg utbildning samtidigt tillhör gruppen äldre. Det faktum att äldre personer är kunnigare än yngre tenderar alltså att försvaga sambandet mellan formell utbildning och kunskap. När det gäller just kunskaper om EU tycks det emellertid finnas ett betydligt starkare samband mellan utbildning och kunskap. Utbildningseffekterna gör sig påminda även när det gäller de välutbildade mellan och högre tjänstemannagrupperna som har klart bättre EU-kunskaper än gruppen industriarbetare och övriga arbetare även vid multivariata kontroller för utbildning.

Tabell 3.3b. Valet till Europaparlamentet 2009. Röstningsförhållanden efter kön, inkomst och ålder. Antal i 1 000-tal och procent. Svenska medborgare folkbokförda i Sverige

Grupp	Antal rätta svar (medeltal)	Spanien med i EU	Euro > 11 kr	EUP stiftar alla lagar	Nästa EUP-val 2014	EUP kan avsätta kommissionen	De flesta riksdagspartier emot EMU	PES största partigruppen i EUP	Antal medlemsländer	Antal länder med euro	EU-kommissionens högkvarter	Ordförandeland efter 1 juli 2009	Antal svenska representanter i EUP
Samtliga	5,8	88	48	39	44	34	56	30	43	31	79	74	14
Kön													
Män	6,2	92	50	44	46	37	61	35	47	37	76	81	17
Kvinnor	5,4	84	45	33	42	32	51	26	40	25	82	67	12
Ålder													
18-23 år	4,7	80	43	37	24	22	39	24	49	31	69	41	5
24-30 år	5,1	83	49	38	33	24	46	22	33	22	81	62	12
31-40 år	5,7	87	43	39	42	37	58	33	38	27	82	70	17
41-50 år	5,8	91	50	44	37	33	60	29	42	33	79	72	9
51-60 år	6,1	93	45	42	51	41	60	27	42	35	80	82	16
61+	6,3	89	53	35	55	37	60	36	50	32	79	88	19
Utbildningsnivå													
Låg utbildning	5,4	82	43	31	49	37	52	22	37	28	75	76	13
Mellan utbildning	5,6	88	50	36	40	32	55	28	41	30	81	67	12
Hög utbildning	6,3	93	48	47	46	36	60	38	51	35	79	83	17
Bostadsort													
Ren landsbygd	5,7	91	48	41	38	30	58	27	38	32	80	74	11
Mindre tätort	5,7	85	52	34	47	35	56	28	40	28	79	71	13
Större stad	5,9	88	46	39	44	36	56	31	48	31	79	75	16
Gbg/Sthlm/Malmö	5,9	91	45	44	45	34	56	35	42	35	76	78	13

Tabell 3.3b. (forts.)

Grupp	Antal rätta svar (medeltal)	Spanien med i EU	Euro > 11 kr	EUP stiftar alla lagar	Nästa EUP-val 2014	EUP kan avsätta kommis-sionen	De flesta riksdags-partier emot EMU	PES största parti-gruppen i EUP	Antal med-lems-länder	Antal länder med euro	EU-kommis-sionens hög-kvarter	Ord-förande-land efter 1 juli 2009	Antal svenska repre-sentanter i EUP
Partival i EUP-valet													
Vänsterpartiet	6,5	93	43	39	48	36	73	45	50	32	84	82	25
Socialdemokraterna	6,3	91	49	41	52	38	59	35	49	34	78	80	18
Miljöpartiet	6,2	97	41	44	47	31	59	36	51	32	82	86	18
Centerpartiet	6,4	93	47	47	58	41	46	32	46	36	85	88	20
Folkpartiet	6,5	93	46	42	42	43	59	40	51	34	79	87	24
Kristdemokraterna	6,8	94	62	56	65	38	65	38	50	29	74	79	26
Moderaterna	6,7	94	61	42	50	42	66	40	49	44	80	87	17
Junilistan	6,3	94	39	32	52	35	65	42	48	42	74	87	23
Piratpartiet	5,8	87	48	46	34	33	67	43	34	28	77	62	18
Sverigedemokraterna	6,4	85	38	46	54	31	54	54	62	46	54	77	38
Feministiskt initiativ	6,9	100	58	75	50	25	42	33	75	42	92	92	8
Vänster-högerideologi													
Långt till vänster (0/2)	5,8	87	51	35	46	32	60	31	40	28	78	70	19
Något till vänster (3/4)	5,8	89	44	44	42	29	55	31	49	30	79	74	15
Varken till vänster eller höger (5)	5,3	84	43	35	42	32	52	23	36	26	78	70	9
Något till höger (6/7)	6,4	93	53	43	47	38	62	34	49	39	80	84	18
Långt till höger (8/10)	6,1	93	51	37	47	41	55	35	41	32	81	77	15
Yrkesgrupp													
Industriarbetare	5,3	85	46	33	38	31	55	25	34	27	74	73	12
Övriga arbetare	5,2	78	44	29	41	35	50	26	38	25	81	62	12
Lägre tjänstemän	5,5	86	48	37	42	34	53	24	32	25	78	73	15
Mellan tjänstemän	6,2	92	51	40	45	32	61	31	47	35	82	81	18
Högre tjänstemän	6,8	98	50	52	48	47	61	41	55	36	81	91	17
Företagare	6,4	96	59	43	50	30	68	35	46	45	82	82	9
Studerande	5,3	89	40	45	39	30	47	28	55	24	70	52	14

Tabell 3.3b. (forts.)

Grupp	Antal rätta svar (medeltal)	Spanien med i EU	Euro > 11 kr	EUP stiftar alla lagar	Nästa EUP-val 2014	EUP kan avsätta kommis-sionen	De flesta riksdags-partier emot EMU	PES största parti-gruppen i EUP	Antal med-lems-länder	Antal länder med euro	EU-kommis-sionens hög-kvarter	Ord-förande-land efter 1 juli 2009	Antal svenska repre-sentanter i EUP
Fackföreningstillhörighet													
LO	5,4	82	48	33	41	36	58	23	36	27	75	64	11
TCO	6,0	90	50	41	43	35	58	31	41	31	83	77	16
SACO	6,6	97	42	47	46	41	67	39	52	38	78	89	21
Arbetsmarknadsgrupp													
Förvärvsarbetande	5,8	89	47	41	40	35	57	28	41	32	80	74	13
Arbetslös/åtgärder	4,9	82	41	29	32	25	43	32	36	21	80	54	11
Ålderspensionär/förtidspensionär	6,2	87	53	34	56	37	58	35	49	31	78	87	19
Studerande	5,4	89	43	43	36	33	48	29	56	28	73	49	14

Kommentar: Yrkesgruppen ”jordbrukare” har uteslutits ur analysen (n=17).

Väljarmobilisering

De låga och sjunkande valdeltagandenivåerna i Europaparlamentsvalen representerar en svår utmaning för den Europeiska unionen. Även om valdeltagandet ökade och slog nytt rekord i det svenska Europaparlamentsvalet 2009 fortsatte den europeiska trenden mot allt lägre valdeltagande. Det europeiska valdeltagandesnittet föll från 45 procent till 43 procent. Tendensen var nedåt i de flesta EU-länder med Bulgarien, Danmark, Lettland och Sverige som de mest påtagliga undantagen.

Tabell 3.4. Valdeltagandet i Europaparlamentsvalen 1979–2009 (procent)

Land	1979	1981	1984	1987	1989	1994	1995	1996	1999	2004	2007	2009
Belgien	91		92		91	91			91	91		90
Danmark	48		52		46	53			50	48		60
Tyskland	66		57		62	60			45	43		43
Irland	64		48		68	44			50	59		59
Frankrike	61		57		49	53			47	43		41
Italien	86		82		81	74			70	72		65
Luxemburg	89		89		87	89			87	91		91
Nederländerna	58		51		47	36			30	39		37
Storbritannien	32		33		36	36			24	39		35
Grekland		81	81		80	73			70	63		53
Spanien				69	55	59			63	45		45
Portugal				72	51	36			40	39		37
Sverige							42		39	38		46
Österrike								68	49	42		46
Finland								58	30	39		40
Tjeckien										28		28
Estland										27		44
Cypern										73		59
Lichtenstein										48		21
Lettland										41		54
Ungern										39		36
Malta										82		79
Polen										21		25
Slovenien										28		28
Slovakien										17		20
Bulgarien											29	39
Rumänien											29	28
Hela EU	**62**		**59**		**58**	**57**			**50**	**45**		**43**

Kommentar: Uppgifterna om valdeltagande är hämtad från Europaparlamentets officiella hemsida: http://www.europarl.europa.eu/parliament/archive/elections2009/sv/turnout_sv.html. Andelen röstande har avrundats till heltal.

Statsvetarna Cees van der Eijk och Marcel van Egmonds analyserar de politiska konsekvenserna av lågt deltagande på partiernas röststöd i fyra Europaparlamentsval (van der Eijk & van Egmond 2007). Deras huvudslutsats är för det första att valdeltagandeeffekterna är ”exceedingly small” i de flesta länder, och för det andra att dessa små effekter svagt gynnar partier som står till höger och missgynnar partier som står till vänster.

Sverige är i detta avseende ett avvikande fall. I motsats till analysresultat från andra europeiska länder är nämligen effekterna av det låga valdeltagandet på partiernas styrkeförhållanden *stora* i samband med svenska Europaparlamentsval (Oscarsson & Holmberg 2006). Undersökningsdesignen i Europaparlamentsvalundersökningarna tillåter oss att jämföra de officiella valresultaten med en tänkt situation där också alla icke-röstare gick och röstade. Uppgifterna om icke-röstarnas partival härrör dels från en fråga om hur de skulle ha röstat om de röstat, dels en fråga om allmän partipreferens (se tabell 3.5).

Tabell 3.5. Hur hade EUP-valen slutat om alla väljare röstat? Valresultatet i svenska Europaparlamentsval 1995-2009 officiellt och beräknat inklusive icke-röstare (procent)

	Eup 1995		Eup 1999		Eup 2004		Eup 2009	
	officiellt	med icke-röstare	officiellt	med icke-röstare	officiellt	med icke-röstare	officiellt	med icke-röstare
Vänsterpartiet	12,9	12	15,8	14	12,8	11	5,7	5
Socialdemokraterna	28,1	33	26,0	32	24,6	34	24,4	29
Miljöpartiet	17,2	21	9,5	9	6,0	6	11,0	11
Centerpartiet	7,2	7	6,0	5	6,3	6	5,5	5
Folkpartiet	4,8	4	13,9	11	9,9	10	13,6	10
Kristdemokraterna	3,9	3	7,6	7	5,7	3	4,7	3
Moderaterna	23,2	20	20,7	21	18,2	18	18,8	22
Junilistan	–	–	–	–	14,5	11	3,5	3
Piratpartiet	–	–	–	–	–	–	7,1	8
Sverigedemokraterna	–	–	–	–	–	–	3,3	2
Feministiskt initiativ	–	–	–	–	–	–	2,2	1
Övriga partier	2,7	1	0,5	1	2,1	1	0,2	1
Summa procent	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Antal personer		1 974		1 600		1 576		1 550

Kommentar: De officiella valresultaten är hämtade från SCB. Parti för icke-röstare har tagits fram med hjälp av en fråga om vilket parti vederbörande skulle ha röstat på om han/hon hade röstat respektive med hjälp av en fråga om allmän partisympati i nämnd ordning. Siffrorna hämtade från urvalsundersökningen har avrundats till heltal.

Resultaten visar att Socialdemokraterna alltjämt är det parti som lider mest av att valdeltagandet i Europaparlamentsvalen är så lågt. Om även icke-röstarna gjort slag i saken och gått till valurnorna visar analysen att Socialdemokraternas valresultat hade varit omkring fem procentenheter bättre än vad det blev – ett mönster som känns igen från tidigare. Intressant att notera är att även Moderaterna hade stärkt sitt röstetal med omkring tre procentenheter om alla röstberättigade röstat i 2009 års Europaparlamentsvalet. Resultaten visar att det också finns partier som systematiskt gynnas av att valdeltagandet är lågt. Folkpartiet exempelvis skulle endast ha nått 10 procent i EUP-valet om icke-röstarna gått till valurnan.

Nivån på valdeltagandet i olika befolkningsgrupper analyseras inom ramen för Statistiska centralbyråns sedvanliga valdeltagandestudie som avrapporteras i en annan del av denna publikation. I det kommande avsnittet om sambandet mellan social struktur och partivalet i Europaparlamentsvalet 2009 återfinns emellertid urvalsskattningar av valdeltagandet för olika befolkningsgrupper hämtade från Europaparlamentsvalundersökningen 2009.

Social struktur

Under efterkrigstiden har genomgripande moderniseringsprocesser medfört en långsam försvagning av politiskt betydelsefulla sociala skiljelinjer i etablerade västdemokratier (Thomassen 2005; Dalton 2006). Utvecklingen av svenskt väljarbeteende under de senaste sex decennierna tjänar som ett utmärkt illustrativt exempel på eroderande samband mellan socioekonomisk grupptillhörighet och partival (Oscarsson & Holmberg 2004). Det blir med tiden helt enkelt allt svårare att förutsäga en medborgares partival med utgångspunkt i information om hennes sociala grupptillhörighet.

Men utvecklingen mot allt svagare prediktionskraft i klassiska sociologiska modeller för väljarbeteende är långt ifrån linjär och gäller inte alla slags av sociala skiljelinjer. Dessutom är sambanden alltjämt respektingivande. Svenskarnas politiska beteende är fortfarande starkt strukturerat av sociala skiljelinjer. Det gamla industrisamhällets kategoriseringar bidrar alltjämt med insikt och kunskap om politiskt beteende. De sociologiska modeller för väljarbeteende som utvecklades under 1940-talet är alltjämt helt nödvändiga om man vill kunna förklara varför väljare och grupper av väljare röstar som de gör.

Tabell 4.1 ger en översikt av styrkan i sambanden mellan socioekonomisk grupptillhörighet och partival i samband med de fyra Europaparlamentsvalen 1995, 1999, 2004 och 2009. Givet det lägre valdeltagandet i Europaparlamentsval skulle man förmoda att kopplingarna mellan socioekonomisk grupptillhörighet och partival totalt sett skulle vara lägre vid EUP-val än vid riksdagsval. Anledningen skulle i så fall vara att det mindretal medborgare som faktiskt går och röstar i EUP-valen skulle vara mer homogen med avseende på socioekonomisk sammansättning än gruppen röstberättigade svenskar. Men i själva verket är det precis tvärtom. Elva av de 12 gruppindelningarna i tabell 4.1 uppvisar ett genomsnittligt *starkare* samband vid EUP-val än vid riksdagsval. Undantaget är klasskiljelinjen som har ett något starkare genomslag vid riksdagsval än vid EUP-val. De sociala skiljelinjerna har alltså något mer spelrum i samband med Europavalen än i samband med riksdagsvalen (Oscarsson & Holmberg 2006). Svenska EUP-val ger upphov till större sociala skillnader i röstningen än riksdagsval. Det stora undantaget i sammanhanget är klasskiljelinjen – skillnaderna i röstning mellan arbetarklass och medelklass – som är starkare i samband med riksdagsvalen än i EUP-valen.

Tabell 4.1. Sambandet mellan socioekonomisk tillhörighet och partival i EUP-valen 1995–2009 (Cramers V)

Socioekonomisk grupp	1995	1999	2004	2009	genomsnitt fyra EUP-val	genomsnitt tre riksdagsval
Klass (2 kategorier)	.27	.26	.22	.28	.26	.29
Utbildningsnivå (3 kategorier)	.24	.27	.26	.24	.25	.21
Kyrkogång (4 kategorier)	.22	.22	.29	.26	.25	.19
Fack (6 kategorier)	.22	.27	.24	.22	.24	.19
Yrkesgrupp (7 kategorier)	.21	.21	.19	.20	.20	.18
Stad-land (4 kategorier)	.18	.24	.19	.18	.20	.14
Egen inkomst (5 kategorier)	.16	.16	.16	.19	.17	.14
Sektor (2 kategorier)	.16	.16	.17	.20	.17	.13
Ålder (7 kategorier)	.16	.12	.15	.17	.15	.10
Region (8 kategorier)	.13	.14	.15	.16	.14	.10
Kön (2 kategorier)	.14	.16	.10	.18	.14	.11
Civilstånd (4 kategorier)	.13	.10	.12	.19	.13	.09

Kommentar: Resultaten bygger på valundersökningar vid EUP-valen 1995, 1999, 2004 och 2009. Det valda sambandsmåttet, Cramers V, visar den statistiska samvariationen mellan olika gruppindelningar och partivalet. Måttet visar hur stor relevans för partivalet olika indelningar har. Om det inte hade funnits några skillnader alls mellan olika gruppers röstning hade sambandet varit 0. Ju högre Cramers V-mått, desto mer relevant är den sociala stratifieringen. Genomsnitten för riksdagsvalen gäller för valen 1998, 2002 och 2006. Följande kategorier har använts: Ålder: (18-21, 22-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-69, 70+), Kön: (man, kvinna), Utbildning: (låg, medel, hög) där kategorin hög utbildning har reserverats för högskole/universitetsexamen, Civilstånd: (ensamstående, sammanboende/gift, änka/änkling), Kyrkogång: (uppgiven kyrkogångsfrekvens; svarsalternativen mer specificerade 2009), Yrke: (industriarbetare, övriga arbetare, lägre tjänstemän, mellan tjänstemän, högre tjänstemän, företagare, jordbrukare), Klass: (arbetarklass, medelklass, studenter borttagna ur analysen), Fackförening: (ej fackansluten förvärvsarbetande, LO, TCO, SACO, arbetsgivarförening, övrig sammanslutning), Inkomst: (indelad i fem percentiler 15-20-30-20-15), Stad-land: (ren landsbygd, mindre tätort, större tätort, Sthlm+Gbg+Malmö), Sektor: (offentlig sektor, privat sektor), Region (Stockholm, Östra Mellansverige, Småland med öarna, Sydsverige, Västsverige, Norra Mellansverige, Mellersta Norrland, Övre Norrland).

I tabell 4.2 redovisas hur olika befolkningsgrupper röstade i 2009 års Europaparlamentsval samt valdeltagande i respektive grupp. Även om partiernas styrkeförhållanden är annorlunda i Europaparlamentsval är skillnaderna i röstning mellan olika grupper mycket välbekanta från tidigare analyser av sambandet mellan socioekonomi och partival.

Klass-, yrkes-, region-, stad land- och den religiösa skiljelinjen satte tydliga spår i svenskarnas röstningsbeteende vid Europaparlamentsvalet 2009. De traditionella arbetarrörelsepartierna Vänsterpartiet och Socialdemokraterna erhöll exempelvis ett starkt stöd bland industriarbetare (7 respektive 41 procent) och i övre Norrland (12 respektive 37 procent). Socialdemokraterna stod starkare i de medelstora städerna än i storstan och på landsbygden. Centerpartiet nådde sexton procent bland landsbygdsbor. Folkpartiet stod starkast i gruppen högre tjänstemän (18 procent) och bland högutbildade (18 procent). Bland de flitigaste kyrkobesökarna nådde Kristdemokraterna hela 25 procent av rösterna i EUP-valet. Moderaterna hade sitt starkaste fäste bland företagare (36 procent) och bland personer med de högsta inkomstskikten (34 procent). Miljöpartiet nådde sitt största röststöd bland studenter (16 procent), högutbildade (17 procent) och bland storstadsbor (21 procent).

Det som bryter mönstren från tidigare är de stora köns- och åldersskillnaderna i röstningsbeteende i samband med 2009 års Europaparlamentsval. Köns- och ålderssambanden är starkare både i jämförelse med tidigare EUP-val men framför allt i jämförelse med riksdagsvalen. Könsskillnaderna är tydligast när det gäller röstning på Piratpartiet, Sverigedemokraterna och Miljöpartiet. Bland män hade Piratpartiet stöd av tio procent jämfört med 5 procent bland kvinnorna. Även Sverigedemokraterna hade ett klart starkare stöd bland män än kvinnor (3 procent mot 1 procent). Miljöpartiet hade ett klart starkare stöd bland kvinnor (14 procent) än bland män (8 procent).

I den yngsta åldersgruppen medborgare under trettio år stödde knappt hälften något av de fem riksdagspartier (V, S, C, FP och M) som dominerat svensk politik under det gångna seklet – en i sig självt anmärkningsvärd politisk scenförändring. Hela fyrtiotvå procent av de yngre väljarna stödde istället Miljöpartiet eller Piratpartiet. Enligt Europaparlamentsvalundersökningen blev Piratpartiet största parti bland personer under trettio år med 25 procent av rösterna. Miljöpartiet hade stöd av 17 procent bland de yngre.

Kön och ålder i kombination förstärker dramatiken ytterligare, framför allt när det gäller stödet för Piratpartiet (se tabell 4.2). Bland män yngre än 30 år stödde var tredje väljare PP (32 procent). På motsvarande sätt hade Miljöpartiet stöd av var femte kvinna yngre än trettio år (20 procent).

Tabell 4.2. Partival och valdeltagande i Europaparlamentsvalet 2009 i olika befolkningsgrupper (procent)

Grupp	V	S	C	FP	M	KD	MP	JL	SD	FI	PP	ÖVR	Sum-ma	n	Valdel-tagande
Samtliga	**5**	**24**	**7**	**13**	**21**	**4**	**11**	**4**	**2**	**1**	**8**	**0**	**100**	**921**	**46**
Män	5	24	6	13	22	4	8	4	3	0	10	1	100	472	44
Kvinnor	5	24	7	13	20	4	14	3	1	3	6	0	100	449	47
18–30 år	4	17	6	7	15	2	17	3	3	1	25	0	100	151	37
31–60 år	6	24	5	13	21	5	12	4	2	2	6	0	100	491	45
60+	6	27	9	16	24	4	6	4	1	1	2	0	100	279	53
Män															
18–30 år	4	17	5	7	12	3	14	3	3	0	32	0	100	72	36
31–60 år	5	23	6	14	26	3	8	4	3	0	7	1	100	259	45
60+	7	29	8	15	21	6	5	5	2	0	2	0	100	141	54
Kvinnor															
18–30 år	4	18	5	8	18	1	20	4	2	2	18	0	100	79	40
31–60 år	7	25	6	12	16	6	16	4	0	3	5	0	100	232	55
60+	4	25	11	17	28	3	7	2	0	1	2	0	100	138	52
Ren landsbygd	7	19	16	10	19	2	7	7	2	2	9	0	100	129	42
Mindre tätort	5	31	7	14	19	5	7	5	2	0	5	0	100	186	41
Stad eller större tätort	5	26	6	13	22	3	11	3	2	1	8	0	100	440	47
Sthlm/Gbg/Malmö	6	13	2	13	23	6	21	1	2	4	9	0	100	151	54
Låg utbildning	9	39	12	7	13	4	4	4	3	1	3	1	100	136	36
Medel utbildning	4	25	7	12	21	5	8	4	2	1	11	0	100	300	38
Hög utbildning	5	15	6	18	22	4	17	4	1	2	6	0	100	362	61
Yrkesgrupp															
Industriarbetare	14	41	5	7	5	0	3	8	7	0	8	2	100	59	31
Övriga arbetare	7	31	5	13	15	7	9	2	2	1	7	1	100	131	35
Lägre tjänstemän	2	30	5	16	23	2	9	1	1	2	9	0	100	83	47
Mellan tjänstemän	6	19	8	15	22	3	13	4	1	2	7	0	100	233	54
Högre tjänstemän	2	21	7	18	25	5	14	4	0	1	3	0	100	160	64
Företagare	5	6	8	16	36	6	10	3	2	2	6	0	100	62	44
Studenter	8	20	6	0	8	6	16	8	2	2	24	0	100	50	43
Klass															
Arbetarklass	9	34	5	11	11	5	7	4	4	1	7	2	100	190	33
Medelklass	4	19	8	16	25	4	12	3	1	2	6	0	100	548	54
Fackföreningstill-hörighet															
LO	11	40	6	11	6	4	7	3	4	1	6	1	100	97	34
TCO	9	21	5	10	23	5	11	4	1	1	9	1	100	135	53
SACO	3	21	7	25	9	5	19	3	0	2	5	1	100	101	67
Anställningssektor															
Offentlig sektor	7	26	6	17	17	4	14	3	0	1	5	0	100	332	52
Privat sektor	4	21	8	12	24	4	9	4	2	2	9	1	100	438	42
Arbetsmarknadsgrupp															
Förvärvsarbetande	6	20	7	14	20	4	12	4	2	2	8	1	100	510	45
Arbetslös/åtgärder	9	9	0	14	18	5	32	4	9	0	0	0	100	22	32
Ålderspensionär/förtids-pensionär	3	31	10	15	24	4	6	3	1	1	2	0	100	225	49
Studerande	9	22	6	0	9	6	13	7	0	2	26	0	100	46	47
Inkomst															
15 procent lägsta inkomsterna	6	18	5	4	12	4	19	4	3	3	22	0	100	106	39
15-35 percentilen	9	27	6	12	20	5	7	4	2	0	8	0	100	130	36
35-65 percentilen	7	30	8	11	15	3	10	3	2	2	8	1	100	248	44
65-85 percentilen	6	23	8	14	21	4	11	6	2	0	5	0	100	235	50
15 procent högsta inkomsterna	1	17	4	20	34	4	12	2	1	2	3	0	100	202	61

Tabell 4.2. (forts.)

Grupp	V	S	C	FP	M	KD	MP	JL	SD	FI	PP	ÖVR	Summa	n	Valdeltagande
Region															
Stockholm	5	14	5	13	24	4	22	1	1	2	9	0	100	213	54
Östra Mellansverige	7	29	7	13	21	2	8	2	1	1	9	0	100	162	43
Småland med öarna	5	32	11	15	17	4	6	2	1	1	6	0	100	88	40
Sydsverige	3	17	2	18	32	5	6	3	6	1	6	1	100	109	48
Västsverige	5	25	7	11	24	5	10	3	2	0	8	0	100	177	44
Norra Mellansverige	8	20	15	10	10	10	7	8	0	3	8	1	100	73	38
Mellersta norrland	2	34	8	6	13	2	8	15	4	2	6	0	100	48	43
Övre norrland	12	37	4	15	4	0	10	10	0	0	8	0	100	51	44
Kyrkogång															
Aldrig	9	22	4	13	16	1	14	5	1	2	12	1	100	337	41
En gång om året	3	28	6	13	25	3	9	3	2	2	6	0	100	206	43
2–11 ggr om året	3	21	11	17	27	4	9	3	3	0	2	0	100	186	55
En gång i månaden eller oftare	3	15	18	10	9	25	10	2	0	2	6	0	100	67	63

Kommentar: Uppgifterna för personer med olika fackanslutning gäller även personer som icke förvärvsarbetar. För fler detaljer om gruppindelningar hänvisas till dokumentation i Oscarsson & Holmberg (2008) samt till Valforskningsprogrammets hemsida: www.valforskning.pol.gu.se. Jordbrukare är uteslutna ur analysen (n=10). Partivalsvariabeln är kontrollerad mot de offentliga röstlängderna. Observera att uppgifterna om valdeltagande i olika grupper är urvalsskattningar. Vid beräkningarna av valdeltagandenivåer har vikter använts för att korrigera för skillnader i valdeltagande mellan olika undersökningsgrupper.

Även om Piratpartiet nådde sina största framgångar bland yngre män, bland studerande och bland personer med låga inkomster behöver vi samtidigt framhålla att omkring hälften av deras väljare i EUP-valet faktiskt var personer äldre än trettio år med hög etableringsgrad på arbetsmarknaden. En analys av sammansättningen av PPs väljare informerar oss om att röster från *enbart* unga väljare inte räckt till för att nå representation i Bryssel. Piratpartiets röststöd bland medelålders väljare låg också över fyra procent (6 procent). Det är således ett misstag att betrakta Piratpartiets framgångar i EUP-valet som ett ungdomsfenomen.

Åsiktsröstning

Man kan tycka att Europaparlamentsval borde handla om EU-frågor. Det känns som en mycket naturlig normativ utgångspunkt. Medlemsländernas inrikespolitik och regeringsinnehav skall inte spela någon huvudroll. Fokus skall vara på EU och inte på nationell politik. Men så har det inte varit i de flesta länder, åtminstone inte om vi ser på vad som motiverat väljarna och på hur de har röstat. Forskningen visar att inrikespolitik, regeringsfrågan och vaneröstning i många fall varit viktigare för väljarnas röstande än olika EU-frågor (Hix & Marsh 2008). Huvudorsaken har varit att EU-frågor inte har varit politiserade. De etablerade partierna har i mångt och mycket varit överens om EU i många av de gamla medlemsländerna.

Men det har inte gällt Sverige och inte heller Danmark. Här har flera partier fört fram avvikande åsikter i frågor om EU och om hur mycket unionen skall integreras. EU-dimensionen har politiserats. Väljarna har fått alternativ med olika EU-politik att välja emellan. Bland väljare har det lett till att EUP-valen i Sverige och Danmark är de mest *eufiererade* i hela unionen. Sambandet mellan EU-åsikter och val av parti i EUP-valen är starkare i Sverige och Danmark än i övriga medlemsländer. För klarhetens skull bör det dock betonas att en av huvudfaktorerna bakom detta utfall är att de skandinaviska EUP-valen hittills i stor utsträckning fokuserats på frågan om medlemskapet i EU, och att det har funnits partier som ifrågasatt respektive lands medlemskap i unionen.

Frågan är nu vad som hände i valet 2009. Blev det bland svenska väljare som tidigare i huvudsak ett europaval? Eller fortsätter den svaga trend vi kunde spåra i förra EUP-valet 2004 att EU-frågornas betydelse minskar något? Frågeställningen kommer att besvaras utifrån tre olika material. Först låter vi väljarna själva vittna och tala om vad som var viktigt för dem när de röstade. Därefter undersöker vi kopplingen mellan människors åsikter i en hel mängd sakfrågor och vilket parti de stödde. Många av sakfrågorna berör EU, men många gäller svensk politik och mer ideologiska ställningstaganden. Till slut jämför vi graden av EU-röstning i Sverige med motsvarande resultat för övriga medlemsländer i EUP-valet 2009. Leder Sverige fortfarande utvecklingen mot mer eufierade unionsval?

Vad säger väljarna?
Miljön är den helt dominerande frågan när valundersökningens svarspersoner helt öppet får ange vilka frågor som var viktiga när det gäller vilket parti de röstade på 2009. Hela 48 procent av de personer som uppger någon fråga säger miljö/klimatfrågan. På andra plats kommer frågor som Piratpartiet lanserade i valrörelsen, det vill säga integritet på nätet och fildelning. Andelen svarande som nämnde dylika frågor är 19 procent. På plats tre hamnar sysselsättningen med 14 procents omnämnanden. Övriga frågeområden får klart färre utpekanden som viktiga valfrågor. Valutafrågan (euro eller ej) nämns av 7 procent, invandring av 6 procent och ekonomin av 5 procent. Ytterligare ett tiotal sakområden anges av mellan 3 till 5 procent av de svarande. Bland dem märks t ex fredsfrågan som nämns av 5 procent, jordbruksstödet av 5 procent, jämställdhet av 4 procent och demokrati av 3 procent.

Men slutsatsen är tydlig. Frågar man väljarna är EUP-valet 2009 i första hand ett miljöval. Därefter är också fildelning och nätets integritetsfrågor liksom sysselsättningen viktiga. Alla dessa frågor har naturligtvis på ett eller annat sätt med EU och Europaparlamentet att göra. Hur mycket kan alltid diskuteras. Konstateras kan dock att uppenbara EU-frågor som valutavalet eller jordbruksstödet hamnar längre ned på listan över viktiga valfrågor.

Ser vi på andelen partiväljare som explicit nämner EU och utpekar någon EU-fråga som viktig för partivalet blir resultatet 18 procent. Övriga svarande nämner någon fråga utan en explicit eller uppenbar koppling till EU (46 procent) eller anger ingen fråga (36 procent). Andelen partiväljare som explicit anger något EU-relaterat som en viktig valfråga har varit klart högre i tidigare svenska EUP-val, men tendensen har varit minskande – från 49 procent 1995, över 38 procent 1999 till 34 procent 2004; och 2009 alltså enbart 18 procent. Det är uppenbart att valundersökningarnas svarspersoner talar allt mindre ofta om EU när de motiverar varför de röstar som de gör.

Det behöver naturligtvis inte nödvändigtvis betyda att EU-frågor tappat i betydelse. Man kan också ha börjat uttrycka sig något annorlunda och mindre explicit om EU nu när vi varit medlemmar i femton år. Men resultatet kan tolkas som en indikator på att EUP-valen bland väljarna har blivit mindre eufierade.

För att undersöka det går vi vidare och studerar hur väljarna besvarar en serie av andra intervjufrågor om skälen bakom valet av parti – men nu utifrån intervjufrågor med fasta svarsalternativ. En av intervjufrågorna preciserar fyra olika röstningsskäl och svarspersonerna får ange hur viktiga

vart och ett av dem var för vilket parti de valde. De fyra skälen är EU-frågor, svensk politik, gammal vana/partilojalitet och kandidaterna på valsedlarna. De svarande fick fyra svarsalternativ att välja mellan – från ”ett av de absolut viktigaste skälen” till ”inte alls viktigt skäl”. Resultaten redovisas i tabell 5.1. Jämförbara siffror från de tidigare EUP-valen 1995, 1999 och 2004 är också medtagna.

EU-frågor får 2009 precis som tidigare flest angivelser som ett viktigt röstningsskäl. Men andelen partiväljare som utpekar EU-frågor som viktiga är lägre 2009 än i de första EUP-valen 1995 och 1999. Då var andelen som angav EU-frågor som viktiga partivalsskäl 83 respektive 79 procent. Resultatet 2009 är 74 procent; en viss men inte dramatisk nedgång, men dock en minskning.

När det gäller röstningsskälet ”svensk politik” kan tvärtom en mindre ökning noteras, från 66 procent 1995 och 1999 till 71 procent 2009. Något mindre EU och något mer Sverige med andra ord. De svenska EUP-valen har alltså enligt väljarnas egna utsagor blivit något mer nationella och något mindre eufierade.

Det är intressant att notera att röstningsskälet ”EU-frågor” är vanligare än skälet ”svensk politik” för alla partiers väljare utom för fyra partier. De fyra partiers väljare som alltså sätter svensk politik före EU-frågor är Sveriges två stora ”regeringspartier” Socialdemokraterna och Moderaterna, det mindre Kristdemokraterna, som ofta ligger farligt nära 4-procentsspärren i opinionsmätningarna, och det nya uppstickarpartiet Sverigedemokraterna. De väljare som mest tydligt utpekar EU-frågor framför svensk politik som ett viktigt röstningsskäl är Junilistans väljare.

Tabell 5.1. Väljare anger skäl för sitt val av parti i EUP-val (procent)

***fråga:* ”Hur viktiga var följande skäl för ditt val av parti i årets Europaparlamentsval?”**

Skäl	Parti											Samtliga partiröstande
	V	S	MP	C	FP	KD	M	JL	PP	SD	FI	
Partiernas politik I EU-frågor												
1995	91	76	87	83	77	75	84	-	-	-	-	83
1999	88	74	88	62	74	72	84	-	-	-	-	79
2004	78	68	80	69	66	60	71	82	-	-	-	73
2009	75	71	86	72	81	72	77	79	59	40	62	74
Partiernas insatser i svensk politik												
1995	60	78	45	65	56	78	79	-	-	-	-	66
1999	72	84	51	49	42	77	77	-	-	-	-	66
2004	58	70	55	67	69	63	76	33	-	-	-	63
2009	60	79	69	64	67	77	91	15	49	47	46	71
Kandidaterna på valsedlarna												
1995	27	42	37	60	31	67	34	-	-	-	-	39
1999	45	47	41	55	87	62	36	-	-	-	-	52
2004	70	37	24	64	49	83	40	41	-	-	-	47
2009	33	47	45	61	76	73	38	33	10	20	92	47
Gammal vana/lojalitet med mitt parti												
1995	15	55	4	35	37	21	40	-	-	-	-	32
1999	8	54	8	40	15	8	39	-	-	-	-	28
2004	32	64	11	51	30	33	50	3	-	-	-	38
2009	35	51	13	31	16	22	40	6	4	13	8	30

Kommentar: Svarspersonerna frågades om vart och ett av skälen. Intervjufrågan omfattade fyra svarsalternativ: ”ett av de absolut viktigaste skälen”, ”ganska viktigt skäl”, ”inte särskilt viktigt skäl” och ”inte alls viktigt skäl”. Resultaten i tabellen visar andelen svarspersoner som angav något av de två förstnämnda alternativen. Samtliga partiröstande ingår i procentbasen. Antalet svarspersoner 2009 är för V cirka 49, S 219, MP 102, C 62, FP 119, KD 37, M 193, JL 33, PP 70, SD 15 och för FI 13.

De övriga båda röstningsskälen som inte berör sakskäl för partivalet utan gäller gammal vana respektive kandidaterna får färre angivelser som viktiga. Personskälet nämns som viktigt av cirka 50 procent i de tre senaste EUP-valen. I det första valet 1995 var andelen något lägre, 39 procent. Vaneröstning anges som viktigt av 30 procent 2009. I valet 1995 var motsvarande andel 32 procent. Högst vaneröstande registreras för valet 2004 med 38 procent. Socialdemokraternas väljare är de som i samtliga EUP-val mest har utpekat gammal vana/lojalitet som ett viktigt partivalsskäl.

Men totalt sett betyder slentrian och person alltså mindre än olika politikskäl när väljarna själva får tala om vad som påverkat deras röstande.

Kandidatskälen är klart vanligast för tre grupper av partiväljare – för FI-röstare (92 procent), för FP-röstare (76 procent) och för KD-röstare (73 procent). Bakom dessa siffror döljer sig i huvudsak tre populära kandidater som fick många personkryss: Gudrun Schyman, Marit Paulsen och Alf Svensson. Två partiers väljare nämner särskilt sällan att kandidaterna var viktiga för deras partival 2009. De partierna är Piratpartiet (10 procent) och Sverigedemokraterna (20 procent).

Intervjufrågan med de fyra röstningsskälen kompletterades med ytterligare ett liknande frågebatteri där vi med samma fasta svarsalternativ frågade om elva mer preciserade röstningsskäl. Resultaten från den serien av intervjufrågor redovisas i tabellerna 5.2 och 5.3. Tabell 5.2 innehåller en jämförelse med motsvarande resultat i EUP-valet 2004. Vi kan se om vårt funna mönster att EUP-valet 2009 bland väljarna var något mindre EU-präglat än i tidigare val också gäller när vi studerar väljarnas mer preciserade motiveringar för sina partival.

Resultaten visar att så är fallet. De röstningsskäl som toppar väljarnas rangordning över viktiga skäl har att göra med politikens innehåll, partiernas program och ideologi – utan att EU nämns explicit i intervjufrågan. Och dessa skäl nämns av fler väljare 2009 än 2004. Enligt väljarna själva har alltså innehålls- eller sakfrågeröstandet ökat i betydelse. Kandidater och partiledare utpekas av klart färre väljare som viktiga röstningsskäl, men en svag uppgång kan noteras även här. Vane- eller allmän lojalitets/anhängarröstning har däremot minskat i betydelse. Andelen väljare som nämner röstningsskäl av den typen har minskat mellan 2004 och 2009.

Tabell 5.2. Andel som svarar att olika röstningsskäl var ”ett av de absolut viktigaste skälen” till partivalet i 2004 och 2009 års Europaparlamentsval (procent)

fråga: **”Här kommer ytterligare några skäl. Hur viktiga var dom för ditt val av parti i årets Europaparlamentsval?”**

Röstningsskäl	EUP 2004	EUP 2009
Partiet har en bra politik i de frågor jag tycker är viktiga	40	50
Partiet har en bra politisk ideologi	34	37
Partiet har en bra politik i EU-frågor	33	30
Partiet har ett bra program inför framtiden	26	30
Partiet brukar ha en bra politik i många inrikespolitiska frågor	22	28
Partiet har bra kandidater på valsedeln	21	24
Partiet har en bra partiledare	17	18
Jag brukar alltid rösta på partiet	22	14
Partiet har varit övertygande under valkampanjen	13	14
Jag känner mig som anhängare av partiet	14	11
Partiets politik brukar vara till fördel för den yrkesgrupp jag tillhör	10	9

Kommentar: Vet inte-svar ingår inte i procentbasen. De omfattar mellan 1 – 5 procent för de olika röstningsskälen 2009. Endast partiröstande ingår i analysen (antal svar är 900 år 2009). Svarsalternativen är desamma som i tabell 5.1.

Tabell 5.3. Andel väljare i EUP-valet 2009 som anger att olika röstningsskäl är ”ett av de absolut viktigaste” till valet av parti (procent)

Röstningsskäl	Partival 2009											Samtliga parti-röstande
	V	S	MP	C	FP	KD	M	JL	PP	SD	FI	
Partiet har en bra politik i frågor som jag tycker är viktiga	46	42	68	32	43	57	49	55	72	36	46	50
Partiet har en bra politisk ideologi	48	53	42	16	14	58	37	16	32	21	46	37
Partiet har en bra politik i EU-frågor	47	19	49	19	39	14	27	53	19	23	31	30
Partiet har ett bra program inför framtiden	26	24	55	20	22	35	37	9	30	25	23	30
Partiet har en bra politik i många inrikespolitiska frågor	29	30	24	21	22	33	42	13	16	23	15	28
Partiet har bra kandidater på valsedeln	9	19	27	32	42	43	21	12	4	0	54	24
Partiet har en bra partiledare	12	12	11	17	9	14	40	9	7	7	69	18
Jag brukar alltid rösta på partiet	8	30	4	14	8	14	13	6	1	20	0	14
Partiet har varit övertygande under valkampanjen	2	3	15	5	21	9	26	15	26	0	8	14
Jag känner mig som anhängare av partiet	6	18	5	21	3	6	12	6	8	20	0	11
Partiets politik brukar vara till fördel för den yrkesgrupp jag tillhör	10	15	3	8	5	6	10	0	9	0	8	9

Kommentar: Se tabell 5.2

När det gäller sakfrågor preciserades området till ”EU-frågor” respektive till ”inrikespolitiska frågor” i två av intervjufrågorna. För EU-frågor som viktigt röstningsskäl kan vi notera en nedgång i andelen angivelser från 33 procent 2004 till 30 procent 2009. För inrikespolitiska frågor ökar tvärtom andelen omnämnanden som ett viktigt röstningsskäl från 22 till 28 procent mellan 2004 och 2009. Alltså precis som vi fann tidigare, en något minskad betydelse för EU-frågor och en något större roll för svensk inrikespolitik. Väljarna vittnar om mindre EU och mer Sverige i de svenska EUP-valen.

Men fortfarande 2009 utpekas EU-frågor totalt sett som ett viktigt röstningsskäl av något fler väljare än inrikespolitiska frågor, 30 procent jämfört med 28 procent. Det är sett över tid som EU-frågor har tappat något som viktigt röstningsskäl och inrikespolitiken blivit viktigare.

Om vi ser på resultaten för de olika partiernas väljare finns det fem partier där EU-frågor nämns klart oftare som viktiga röstningsskäl än inrikesfrågor (se tabell 5.3). De partierna är Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Folkpartiet, Junilistan och Feministiskt Initiativ. För tre partier överväger tvärtom inrikespolitik klart över EU-frågor. Det gäller för Socialdemokraterna, Moderaterna och Kristdemokraterna. För Centerpartiet, Piratpartiet och Sverigedemokraterna väger det förhållandevis jämnt mellan EU-frågor och inrikesfrågor som viktiga röstningsskäl.

När det gäller kandidater finner vi precis som tidigare att det främst är FI-, FP- och KD-väljare som nämner dem som ett viktigt röstningsskäl. Partiledaren som ett betydelsefullt röstningsskäl utpekas främst av FI-väljare (Gudrun Schyman) och M-väljare (Fredrik Reinfeldt). Hela 69 respektive 40 procent av FI:s respektive M:s väljare nämner att partiledaren var viktig för hur de röstade. Motsvarande andel håller sig mellan 7–17 procent för övriga partier. Andel Socialdemokrater som anger partiledaren (Mona Sahlin) som ett viktigt röstningsskäl är till exempel enbart 12 procent.

Vaneröstning (”Jag brukar alltid rösta på partiet”) anges oftast av S-väljare (hela 30 procent) som ”ett av de absolut viktigaste röstningsskälen”. Bland övriga partiers väljare är slentrianröstande klart mindre vanligt – mellan 0–20 procent.

Huvudslutsatsen av vår analys av vad väljarna själva säger om sitt partival 2009 är att sakfrågor och ideologi är de viktigaste röstningsskälen. Kandidater, partiledare, grupptillhörighet och gammal vana spelar också in, men är mindre väsentliga. För vissa partier betydde dock kandidaterna något mer (FI, FP, KD) liksom partiledaren (FI, M). När det gäller politikens innehåll – som är i fokus för väljarna enligt deras egna vittnesmål – är EU-frågor fortfarande viktigast men har blivit något mindre viktiga samtidigt som inrikesfrågor fått en ökad betydelse. Bland väljarna är det svenska EUP-valet 2009 något mindre EU-fokuserat jämfört med tidigare svenska Europaparlamentsval. Utvecklingen har gått mot något mindre EU och något mer Sverige. EUP-valet 2009 var ett svenskare Europaval än de tidigare.

Opinionsklimat

I ett system som det svenska där väljarna har en stark tendens att rösta efter sakfrågeåsikt och ideologi blir opinionsklimatet mycket viktigt för alla analyser av hur enskilda väljare röstar och varför valen går som de går. När det gäller EUP-valen är det två opinioner som är helt centrala. För det första åsiktsläget utefter vänster-högerdimensionen. Vänster- eller högervindar är avgörande för EUP-valen precis som de är för riksdagsvalen. Blåser det åt höger gynnar det borgerliga partier medan vänstervindar är bra för Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Inga åsikter är lika starkt kopplade till svenska väljares röstande i EUP-val som de ideologiska positionerna på vänster-högerdimensionen. Eta-värdet för kopplingen mellan partival och personlig position på vänster-högerskalan brukar i Sverige hålla sig kring .70 i riksdagsval; i valet 2006 var värdet .74. Motsvarande eta-värde är .69 i EUP-valet 2009. Det är ett seriöst misstag att underskatta betydelsen av den traditionella vänster-högerskalan när man studerar Europaparlamentsval i Sverige.

Den andra opinion som är helt central att ha kontroll på när man studerar svenska EUP-val är den mer allmänna inställningen till Europeiska unionen och Sveriges medlemskap. Mer generellt kan vi tala om att något som kan kallas EU-dimensionen är central. Den gäller enkelt uttryckt mycket eller lite EU, det vill säga graden av integration i unionen och i vilken utsträckning som Sverige skall vara med. Svenska väljares röstande i EUP-val har hittills i en mycket stor utsträckning styrts av var man har placerat sig på EU-dimensionen. Personer som varit negativa till det svenska medlemskapet och till en utveckling mot en europeisk förbundsstat har röstat mycket annorlunda än personer som varit för medlemskapet och varit positiva till att EU kan utvecklas till ett Europas förenta stater. Sambanden mellan olika centrala EU-åsikter och partivalet i EUP-val har varit mycket starka med eta-värden kring .50/.60. Svenska EUP-val har varit klart eufierade.

Till en viss del har det att göra med att det än så länge funnits ett mycket tydligt samband mellan vänster-höger och EU-åsikt i Sverige. Båda faktorerna har samverkat och dragit år samma håll när det gäller att påverka väljarnas röstningsbeteende. EU-skepticism har främst funnits till vänster medan EU-entusiasm oftast återfunnits till höger. Korrelationen mellan väljarnas vänster-högerpositioner och deras EU-åsikter var dock klart starkare 1995 och 1999 (r=.42 respektive .33) än 2009 (r=.17).[12] Kopplingen mellan vänster-högerideologi och EU-åsikt har försvagats i Sverige.

Resultaten i figur 5.1 visar på en klart mer högerorienterad ideologisk opinion i samband med EUP-valet 2009 än vid tidigare EUP-val, speciellt jämfört med det första valet 1995 då den ideologiska stämningen var övervägande åt vänster. Den här ideologiska klimatskillnaden märks tydligt i röstresultaten. Det rödgröna blocket vann EUP-valet 1995 klart med 58,2 procent mot 39,1 procent för de fyra borgerliga partierna. I valet 2009 vinner de borgerliga för första gången ett EUP-val med 42,6 procent mot 41,0 för de rödgröna. Vänster-högervindar spelar en roll.

[12] Korrelationen (r) var .25 i samband med EUP-valet 2004. Nedgången i sambandet mellan vänster-högerinställning och EU-åsikt har varit bra nära linjär sedan första EUP-valet 1995, från .42, över .33 och .25 till .17. EU-åsikt har mätts med den tudelade för/emot-frågan om det svenska EU-medlemskapet.

Figur 5.1. Ideologisk vänster-högeropinion vid EUP-valen 1995–2009 (procent)

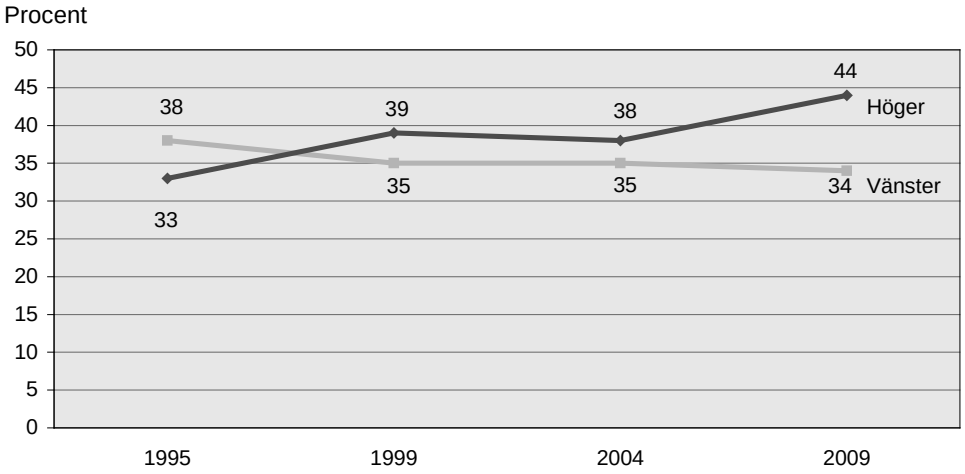

andel varken eller	29	26	27	22
medeltal	48	51	50	52

Kommentar: Resultaten visar hur samtliga svarspersoner placerar sig på en elvagradig vänster-högerskala mellan 0 (långt till vänster) och 10 (långt till höger). I figuren har värdena 0-4 benämnts vänster, 5 varken/eller och 6-10 höger. Medeltalen kan variera mellan 0 (vänster) och 100 (höger). De har multiplicerats med tio för att undvika decimaler. Personer som ej besvarat den subjektiva vänster-högerfrågan (mellan 3-7 procent genom åren) ingår inte i analysen.

Alla tre rödgröna partier har mest röststöd bland vänsterorienterade väljare medan Alliansens fyra partier har mest stöd till höger. Intressant nog har alla fyra nya utmanarpartier (JL, PP, SD och FI) något mer stöd bland väljare ideologiskt till vänster än bland väljare med orientering åt höger. Skillnaderna är oftast små, men de finns där. I SVT:s vallokalsundersökning är mönstret detsamma för JL, PP och FI men inte för SD som i Valu har sitt starkaste stöd till höger (Holmberg & Näsman 2010).

När det gäller valdeltagandet är skillnaderna små i graden av mobilisering mellan vänster- och högerinriktade personer. Dock är deltagandet oftast något lägre bland vänsterorienterade än bland högerorienterade. Det gäller i EUP-valen 1999, 2004 och 2009, men inte 1995 då icke-röstande var något vanligare till höger än till vänster. Högst andel icke-röstare återfinns dock alltid bland människor mot mitten av vänster-högerskalan. Klara ideologiska ställningstaganden motiverar till deltagande.

Figur 5.2. Opinionsstöd för EU 1995–2009 (procent)

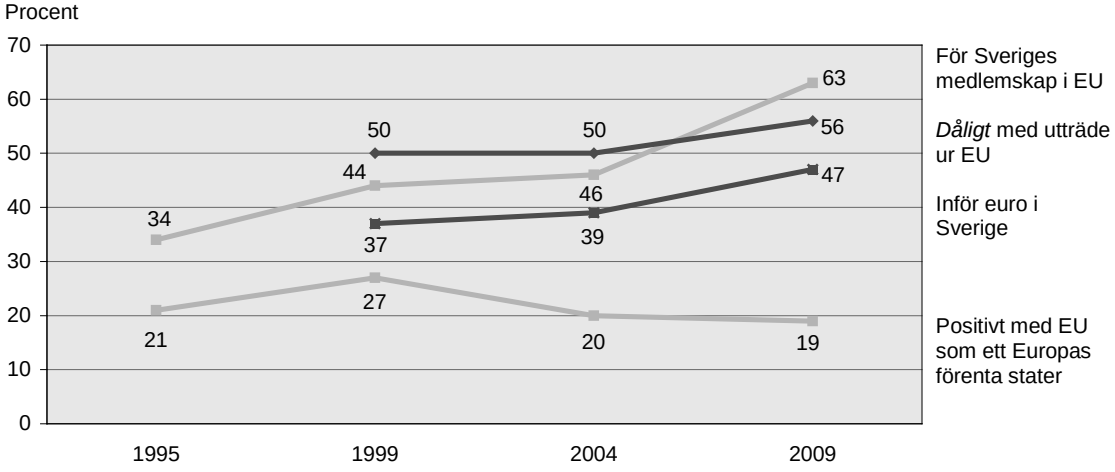

Kommentar: De fyra indikatorerna visar andel i huvudsak för Sveriges medlemskap i EU (övriga svarsalternativ är i huvudsak emot och ingen uppfattning), andel mycket/ganska dåligt förslag att Sverige bör utträda ur EU (övriga svarsalternativ är varken/eller och ganska/mycket bra förslag), andel mycket/ganska bra förslag att Sverige går med i EMU (1999), inför euro som valuta (2004, 2009) (övriga svarsalternativ är varken/eller och ganska/mycket dåligt förslag), andel positivt att EU utvecklas till en förbundsstat, ett slags Europas förenta stater = 6-10 på en skala där 5 står för varken/eller och 0-4 för negativt.

Opinionsklimatet på EU-dimensionen är också mycket annorlunda 2009 än tidigare i EUP-val. Stödet för Sveriges medlemskap i EU är klart mer positivt, speciellt jämfört med valet 1995, men även jämfört med 1999 och 2004. Även åsikterna i eurofrågan är mer positiva. Ett undantag från den EU-positiva opinionsvinden är inställningen till ett mer integrerat EU, ett slags Europas förenta stater, som inte har förstärkts. En tolkning är att EU som ett mellanstatligt samarbetsorgan får ett ökat stöd, men inte EU som en förbundsstat.

Den mer EU-positiva opinionen 2009 får ett tydligt genomslag i röstningen. De mer EU-negativa partierna (V, MP, JL, SD) fick 2004 stöd av 34,4 procent av rösterna. I valet 2009 sjunker den andelen till 23,6 procent, eller till enbart 12,6 procent om vi räknar bort Miljöpartiet som sedan valet 2004 övergivit det gamla kravet att Sverige skall lämna unionen. EU-åsikter spelar en roll.

Resultaten i tabell 5.4 illustrerar mycket tydligt det klara sambandet mellan väljarnas EU-inställning och valet av parti 2009. Väljare med en allmänt negativ inställning till EU röstade på V, JL och SD till hela 35 procent. Motsvarande andel är endast 3 procent bland väljare med en allmänt positiv syn på Europeiska unionen. Och omvänt för stödet till FP och M som är 47 procent bland EU-positiva väljare men enbart 8 procent bland personer med en allmänt negativ inställning till EU.

Tabell 5.4. Partival 2009 bland EU-positiva och EU-negativa (procent)
***fråga:* "Allmänt sett, vilken är din inställning till EU?"**

Allmän inställning till EU	Parti i EU-valet 2009											Summa procent	Antal pers	val-delt
	V	S	MP	C	FP	KD	M	PP	JL	SD	FI			
Positiv	1	20	10	8	18	5	29	6	1	1	1	100	541	53
Varken eller	7	34	14	5	8	3	13	9	3	0	1	100	206	42
Negativ	17	24	12	5	4	3	4	9	14	4	4	100	161	37

Kommentar: Intervjufrågan omfattar sex svarsalternativ från mycket/ganska positiv, varken eller, ganska/mycket negativ till ingen uppfattning. Antalet partiröstande som svarade "ingen uppfattning" är 8 (1 procent). Bland icke-röstare är motsvarande resultat 34 (4 procent). Resultatet för valdeltagandet är något nedvägt.

Men andelen väljare med en allmänt negativ inställning till EU är i en klar minoritet 2009. De omfattar enbart 21 procent av svarspersonerna i valundersökningen. En majoritet (51 procent) har en allmänt positiv syn på unionen medan 25 procent svarar varken eller. Andelen som inte har någon uppfattning är mycket liten, endast 3 procent. Det är alltså inte underligt att de EU-negativa partierna gjorde ett dåligt val 2009. De hade inte opinionen med sig på samma sätt som i tidigare EUP-val. Opinionsklimat spelar en roll.

Åsiktsröstning

Valundersökningen 2009 innehåller många intervjufrågor om vilka åsikter väljarna har i olika mer eller mindre politiserade sakfrågor. Underlaget är gott för att kunna studera i vilken utsträckning och utifrån vilka frågor som väljarna åsiktsröstade i EUP-valet 2009. Sammanlagt återfinns trettitre intervjufrågor av sakfrågetyp i valundersökningen 2009, varav hela fjorton mer konkret handlar om EU-företeelser. De flesta av frågorna har ett påståendeformat där de svarande skall ange om de tycker olika förslag är bra eller dåliga.

När det gäller EU-frågorna varierar utformningen av svarsalternativen något men de mest populära förslagen är ett bevarat svenskt EU-medlemskap (andel för 63 procent, mot 19), en EU-gemensam utrikes- och säkerhetspolitik (för 62 procent, mot 15), en positiv EU-inställning på en elvagradig skala (positiv 58 procent, negativ 26), ett avståndstagande från ett svenskt utträde ur EU (*mot utträde* 56 procent, för 17), en allmänt positiv inställning till EU (positiv 51 procent, negativ 21), att Sverige bör delta fullt ut i försvarssamarbete inom EU (för 48 procent, mot 28), införa euron (för 46 procent, mot 38), att EU bör bidra till att stärka fackföreningarnas ställning (för 44 procent, mot 23), att *minska* jordbruksstödet inom EU (för 42 procent, mot 34), att återinföra *strängare* gränskontroller mellan EU-länder (för 39 procent, mot 42), att *ej uppta fler* länder som medlemmar i unionen (för 30 procent, mot 39), att Turkiet bör ges medlemskap i EU (för 25 procent, mot 42 procent), att EU utvecklas till ett slags Europas förenta stater (positiv19 procent, negativ 65) och till sist en positiv uppfattning om Lissabonfördraget (positiv 11 procent, negativ 9 procent, varken eller 14 procent, ingen uppfattning 66 procent).

I de flesta frågorna finns en övervikt på den EU-positiva sidan, speciellt när det gäller medlemskapet, den allmänna inställningen till EU och utrikes- och försvarssamarbetet. Men för ett mindre antal frågor finns ett flertal i den svenska opinionen emot EU och den officiella EU-politiken. Det gäller frågan om att EU bör bidra till att stärka fackföreningarna (fler svenskar för

än emot), jordbruksstödet (fler för en minskning än emot), Turkiets medlemskap i EU (fler emot än för) och en utveckling mot ett Europas förenta stater (fler emot än för).

I tabell 5.5 har samtliga sakfrågor – inrikespolitiska såväl som EU-politiska – rangordnats efter hur partiskiljande de är när väljarna röstar 2009. Det mått som används är eta som på en skala mellan .00 (inget samband mellan partiröst och åsikt) och 1.00 (fullständigt samband mellan partival och åsikt) visar hur mycket väljarnas sakfrågeåsikter strukturerar valet av parti.

När vi gjorde en motsvarande analys 2004 toppades listan av två EU-frågor (utträde eller ej respektive euro eller ej). I EUP-valet 2009 toppar dock inte några EU-frågor listan över de mest partipolitiserade väljarfrågorna. Det gör istället ett antal inrikesfrågor av vänster-högerkaraktär – ett samhälle med mer eller mindre marknadsekonomi, bra eller dåligt med sjukvård i privat regi och frågan om skatterna skall sänkas eller ej.

Tabell 5.5. Sambandet mellan sakfrågeåsikt och partival 2009 (procent och eta). Andel mycket/ganska bra förslag

Sakfrågeförslag/åsikt	Parti i EU-valet 2009											Icke-röstare	Samtliga	Samband åsikt x parti (eta)
	V	S	MP	C	FP	KD	M	PP	JL	SD	FI			
Samhälle med mer privat företagsamhet och marknadsekonomi	14	39	33	77	75	93	87	58	39	56	45	56	57	.54
Bedriva mer av sjukvård i privat regi	3	15	9	46	44	57	58	32	11	22	18	27	30	.52
Sänka skatterna	8	12	15	40	41	64	72	38	18	44	9	38	36	.51
Neg eller pos till EU på en 0–10skala; andel pos (6-10); EU	16	56	59	76	89	76	85	53	10	50	33	49	58	.51
EU bör bidra till att stärka fackföreningarnas ställning; EU	86	73	63	27	32	20	17	49	52	36	67	49	44	.50
Allmän pos eller neg inställning till EU; EU	12	50	52	68	81	70	83	47	9	53	33	43	51	.49
Minska den offentliga sektorn	8	9	9	35	25	50	52	22	11	13	18	19	22	.48
Sverige bör införa euro som valuta; EU	13	40	31	54	75	58	75	42	6	38	42	42	46	.46
För eller emot det svenska medlemskapet i EU; andel för; EU	33	67	78	78	92	84	91	54	32	47	62	52	63	.44
Sverige bör söka medlemskap i Nato	8	7	10	17	24	42	37	16	15	33	9	19	19	.43
Sverige bör på lång sikt avveckla kärnkraften	57	47	73	45	38	37	17	28	46	33	82	44	43	.42
Minska inkomstskillnaderna i samhället	95	84	85	54	64	79	51	58	77	56	82	69	70	.37
Tillåta fildelning, gratis nedladdning av film, musik etc. från Internet	31	29	35	15	20	28	31	84	32	11	36	38	34	.35
Samhälle där kristna värden spelar en större roll	11	13	15	27	19	71	22	12	32	22	9	12	17	.35
Ta emot färre flyktingar i Sverige	11	20	9	25	16	29	37	38	41	78	0	38	29	.35
Sverige ska delta fullt ut i EU:s försvarssamarb; EU	33	48	37	52	54	64	67	37	39	50	58	45	48	.33
Neg eller pos att EU utveckl till en förbundsstat, ett slags Europas förenta stater på en 0-10 skala;andel pos (6-10); EU	7	11	17	23	32	26	32	24	3	15	8	17	19	.32
EU bör ha en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik; EU	37	62	53	61	79	66	77	55	45	42	58	61	62	.32
Ett miljövänligt samhälle även om det innebär låg eller ingen ekonomisk tillväxt	72	59	87	65	63	68	48	48	54	33	82	57	60	.28
Ett mångkulturellt samhälle med stor tolerans gentemot människor från andra länder med andra religioner och levnadssätt	70	67	85	64	81	71	58	66	57	33	73	53	63	.28

Tabell 5.5. (forts.)

Sakfrågeförslag/åsikt	Parti i EU-valet 2009											Icke-röstare	Samt-liga	Samband åsikt x parti (eta)
	V	S	MP	C	FP	KD	M	PP	JL	SD	FI			
Införa sex timmars arbetsdag för alla förvärvsarbetande	65	68	47	31	27	30	22	43	32	22	18	51	40	.27
Samhälle som slår vakt om traditionella svenska värden	36	46	19	42	29	61	53	41	44	67	0	49	44	.27
Den svenska vargstammen bör öka i antal	23	23	53	15	27	15	29	45	25	33	27	32	30	.22
Inställning till EU:s nya grundfördrag, det s Lissabonfördraget; andel pos; EU	2	13	8	8	31	15	23	5	0	23	8	6	11	.22
Mer internationell inriktning och mindre av gränser mellan folk och länder	73	56	84	79	84	79	73	67	57	44	73	55	65	.22
Begränsa rätten till fri abort	11	13	9	11	6	36	11	10	11	11	0	16	13	.21
EU bör ej uppta fler länder som medlemmar i unionen; EU	26	28	23	25	27	36	32	33	61	42	33	29	30	.21
Öka arbetskraftsinvand till Sverige	28	29	39	44	39	29	38	28	22	44	36	15	27	.19
Återinföra strängare gränskontroller mellan EU-länder; EU	35	38	30	26	23	48	30	37	65	69	25	46	39	.19
Minska jordbruksstödet inom EU; EU	54	42	66	39	55	35	47	41	71	50	75	29	42	.19
Turkiet bör ges medlemskap i EU; EU	40	21	43	30	33	27	26	28	14	25	9	20	25	.17
Öka det ekon stödet till glesbygden	64	68	66	66	53	56	50	52	68	67	36	70	63	.14

Kommentar till tabell 5.5*:* Procenten har beräknats för personer som besvarat de explicita svarsalternativen. Svarsskalan för satsa samhällefrågorna varierar mellan 0 (dåligt förslag) och 10 (bra förslag). Svaren 6-10 har definierats som bra förslag. Förslagsfrågorna har fem svarsalternativ: mycket/ganska dåligt förslag, varken eller, mycket/ganska bra förslag. Två intervjufrågor omfattar explicita ingen uppfattning – alternativ som svar. Dessa svar har tagits med i procentberäkningarna, men inte i uträkningen av eta-värdet. Frågorna är den allmänna frågan om inställning till EU och frågan om inställningen till Lissabonfördraget. Elva partier ingår i eta-beräkningarna, förutom riksdagspartierna också PP, JL, SD och FI. Eta kan variera mellan .00 (inget samband) och 1,00 (max samband).

För dessa vänster-högerfrågor är etavärdena för kopplingen till partivalet strax över .50. Fler EU-frågor uppnår nästan lika starka samband, men inte fullt ut. De EU-frågor som uppvisar tydligast åsiktssamband med röstningen 2009 har eta-koefficenter kring .50 eller något därunder. Bland EU-frågor med starkast koppling till partivalet 2009 återfinns två frågor om allmän attityd till EU: frågan om att EU bör bidra till att stärka fackens ställning och frågan om att införa euro i Sverige. Flera av EU-frågorna uppvisar med andra ord förhållandevis starka samband med röstningen 2009.

Men om vi jämför graden av samband mellan EU-åsikt och partival för de EU-frågor som vi har mätt på ett identiskt sätt genom åren visar resultaten på ett tydligt försvagat samband. Etavärdet för kopplingen mellan valet av parti och om man i huvudsak är för eller emot Sveriges medlemskap i unionen har exempelvis gått ned från .67 1995, över .61 1999 och .52 2004, till .44 i valet 2009. Motsvarande resultat för frågan om ett svenskt utträde ur EU har minskat från .62 1999 till .56 2004 och .42 2009. Frågan om inställningen till ett Europas förenta stater har på ett liknande sätt uppvisat ett sjunkande samband med partivalet från ett eta på .55 1995, över .40 både 1999 och 2004, till .32 år 2009.

Partivalet 2009 är fortfarande tydligt strukturerat av EU-frågor, men inte lika påtagligt som i de tidigare EUP-valen. Det betyder dock inte att graden av åsiktsröstning totalt sett minskar 2009. Och det därför att kopplingen mellan väljarnas ideologiska och mer inrikespolitiska åsikter och röstningen inte försvagas 2009. I jämförbara fall förblir de sambanden desamma eller något starkare (Oscarsson och Holmberg 2006). Det är den EU-motiverade röstningen som minskar 2009, inte den inrikespolitiskt och vänster-höger-motiverade röstningen.

Men intrycket får inte bli att EU-frågorna på något mycket drastiskt sätt minskar i betydelse för partivalet 2009. Det gör de inte. Vi kan notera en nedgång men inget dramatiskt fall. Ett sätt att illustrera att väljarnas EU-attityder fortfarande 2009 spelar en stor roll för röstningen är att visa hur väljare med olika allmänpolitiska partipreferenser och olika inställning till EU väljer att rösta i EUP-valet 2009. Frågan är i vilken utsträckning som EU-inställningen påverkar människors benägenhet att stödja det egna partiet i EUP-valet? Med det egna partiet menar vi väljarnas partipreferens ”om det var riksdagsval”. Med andra ord, i vad mån avstår eller stödjer väljarna sina normala favoritpartier potentiellt påverkade av vad de tycker om EU? Resultaten i tabell 5.6 visar på ett mycket tydligt samband mellan EU-åsikt och ”partiavvikelse” eller ej i röstningen 2009. EU-negativa bland anhängare till de mest EU-positiva partierna (FP och M) röstar mycket annorlunda än EU-positiva. Och på ett motsvarande sätt fast omvänt röstar EU-positiva bland Vänsterpartiets sympatisörer klart annorledes än EU-negativa.

Tabell 5.6. Allmän partipreferens om det var riksdagsval och val av parti i EUP-valet 2009 bland väljare med en positiv eller en negativ inställning till EU (procent)

Parti om riksdagsval idag	EU Inst till	Parti i EUP-valet 2009											icke röstn	summa procent	antal pers
		V	S	MP	C	FP	KD	M	PP	JL	SD	FI			
V	pos	14	19	14	0	5	5	5	5	0	0	0	33	100	21
	neg	38	11	5	0	0	0	0	0	4	0	2	40	100	45
S	pos	0	43	2	2	2	0	0	3	1	1	1	45	100	206
	neg	3	23	1	0	1	0	0	3	5	1	1	62	100	128
MP	pos	0	6	50	0	0	0	2	8	0	0	1	33	100	66
	neg	12	3	38	3	0	0	0	6	0	0	3	35	100	34
C	pos	2	0	0	54	6	2	8	2	0	0	0	26	100	49
	neg	0	0	0	54	8	0	0	0	23	0	0	15	100	13
FP	pos	1	2	4	0	61	2	5	7	0	0	1	17	100	86
	neg	0	8	0	0	15	8	0	0	15	8	0	46	100	13
KD	pos	0	4	0	0	4	64	4	0	0	0	0	24	100	25
	neg	0	0	0	0	0	17	0	0	16	0	0	67	100	13
M	pos	0	2	2	3	9	1	43	2	0	1	0	37	100	345
	neg	2	0	4	0	4	0	16	5	9	2	2	56	100	45
Inget parti	pos	0	4	4	5	0	2	7	0	2	0	0	76	100	56
	neg	6	6	6	0	0	0	0	0	3	0	0	79	100	33

Kommentar: Frågan om partival i ett tänkt riksdagsval har för personer utan partisvar i möjliga fall kompletterats med information om bästa parti. Intervjufrågan om inställningen till EU gäller om attityden är allmänt positiv eller negativ. Observera att antalet svarspersoner ibland är mycket begränsat.

Bland folkpartister och moderater med en allmänt positiv inställning till EU röstar 61 respektive 43 procent på sina partier i EUP-valet 2009. Men bland de fåtaliga folkpartister och moderater med en negativ attityd till EU är andelen som stödjer sina partier i EUP-valet mycket lägre, endast 15 respektive 16 procent. Det vanligaste beteendet bland dessa väljare är att inte rösta (46 respektive 56 procent). Relativt många byter också till Junilistan (15 respektive 9 procent).

Även socialdemokratiska och kristdemokratiska sympatisörer med en negativ syn på EU tenderar att ge ett svagt stöd åt sina partier 2009 (23 respektive 17 procent) och att inte gå och rösta (62 respektive 67 procent). Bland S-respektive KD-sympatisörer med en positiv EU-attityd är stödet för partierna klart starkare, 43 respektive 64 procent.

Bland V-sympatisörer kan ett motsatt mönster iakttas. EU-positiva V-sympatisörer röstar endast på V till 14 procent 2009. De flesta bland dessa EU-positivistiska vänsterpartister röstar istället på S (19 procent) eller MP (14 procent) eller på något alliansparti (15 procent). Bland EU-negativa V-anhängare är stödet för Vänsterpartiet klart starkare om än inte imponerande. Det är 38 procent.

Det är intressant att notera att Miljöpartiet 2009 får mer stöd bland EU-positiva miljöpartister (50 procent) än bland miljöpartister med en negativ inställning till unionen (38 procent). Bland EU-negativa MP-anhängare går en relativt stor grupp till Vänsterpartiet (12 procent).

Väljare som inte har samma EU-inställning som sitt normala favoritparti uppvisar två tendenser i EUP-valet 2009. Dels stannar de oftare hemma och avstår från att rösta (gäller för S, MP, FP, KD, M). Dels – om de går och

röstar – har de en klar tendens att byta parti (gäller för V, S, MP, FP, KD, M). Mönstren är välkända från tidigare EUP-val. Korstryck mellan egen uppfattning och det egna partiets position leder till en ökad tendens till icke-röstning och partibyten.

EU-attityderna är 2009 precis som tidigare starka nog att tydligt påverka väljarnas ”partibyten” och beslut att gå och rösta.[13] Åsiktsröstning utifrån EU-åsikt är en viktig faktor bakom väljarnas partival 2009, men något mindre viktig än i tidigare. Graden av eufiering skruvas ned något snäpp i det svenska EUP-valet 2009.

Sverige jämfört med övriga EU

Svenska väljare är inte längre de som EU-åsiktsröstar mest i unionsvalen. I EUP-valen 1994/95, 1999 och 2004 har sambandet mellan människors åsikter om EU och valet av parti i Europavalen varit starkare i Sverige och Danmark än i övriga EU-länder. I EUP-valet 2004 toppade Sverige listan över graden av eufiering av röstningen (Oscarsson och Holmberg 2006). Men så är inte längre fallet 2009. Nu toppas listan av Storbritannien, följt av Malta och Danmark. Sverige hamnar fortfarande högt men dock bara på plats sju.

Resultaten kommer från väljarundersökningar genomförda av det EU-gemensamma forskningsprojektet *European Election Study (Piredeu).* Studierna omfattar EUs samtliga tjugosju medlemsländer. Väljarnas EU-inställning har mätts med en fråga lånad från *Eurobarometern* som gäller om man bedömer medlemskapet i unionen som bra eller dåligt för det egna landet. I tabell 5.7 har utfallet 2009 rangordnats från länder med den starkaste kopplingen mellan EU-åsikt och partival till länder med det svagaste sambandet. Korrelationen har mätts med eta-koefficienten som kan variera mellan .00 (inget samband) till 1.00 (maximalt samband).

[13] Korstryckshypotesen får inte stöd bland centerpartister, varken när det gäller valdeltagande eller partibyten. Hypotesen får inte heller stöd bland vänsterpartister vad gäller valdeltagande. Antalet svarspersoner är får få för att kunna analyseras för SD, FI och PP. En motsvarande test för korstryckseffekter i valet 2004 återfinns i Oscarsson och Holmberg 2006.

Tabell 5.7. Kopplingen mellan EU-åsikt och val av parti i EUP-valet 2009 (eta)

	Land	samband mellan EU-åsikt och partival i EUP-valet 2009 (eta)	procentandel som tyckte att det egna landets EU-medlemskap var något dåligt
1.	Storbritannien	.63	46
2.	Malta	.56	18
3.	Danmark	.53	14
4.	Österrike	.52	17
5.	Grekland	.50	7
6.	Lettland	.47	45
7.	**Sverige**	**.42**	**21**
8.	Tjeckien	.41	25
9.	Finland	.41	21
10.	Frankrike	.33	13
11.	Holland	.33	8
12.	Belgien	.30	14
13.	Litauen	.28	14
14.	Polen	.28	7
15.	Slovakien	.26	5
16.	Ungern	.24	25
17.	Irland	.24	5
18.	Cypern	.22	9
19.	Estland	.22	6
20.	Rumänien	.20	9
21.	Italien	.17	6
22.	Bulgarien	.14	12
23.	Portugal	.14	12
24.	Tyskland	.10	8
25.	Slovenien	.00	13
26.	Spanien	.00	3
27.	Luxemburg	.00	4

Kommentar: Väljarnas EU-åsikter mättes med en fråga om EU-medlemskapet var någonting bra eller dåligt för det egna landet. I procentberäkningen har endast bra- respektive dåligt-svar medräknats. Sambandsmåttet eta kan variera mellan .00 (lågt) och 1.00 (högt

Flera av EU:s stora länder som Italien, Tyskland och Spanien placeras mot botten av listan. EUP-valen där är klart mindre påverkade av väljarnas EU-åsikter än av andra faktorer som inrikespolitik och regeringsfrågan, och kanske också vaneröstning. Orsaken är densamma som tidigare. EU-frågor är mindre politiserade och kontroversiella i dessa länder. Det finns få eller inga partier som avviker från en i huvudsak EU-positiv politik. Och opinionen lutar också i huvudsak åt det klart EU-positiva hållet.

Utvecklingen i Sverige går åt detta håll. Färre partier som politiserar medlemskapsfrågan och en opinion som blivit mer EU-positiv. I den komparativa studien syns Sveriges förändring mycket tydligt. Det svenska resultatet är det som förändrats mest när det gäller minskningen i sambandet mellan EU-åsikt och röstning. Eta-korrelationen har gått ned från .58 1999 och .61 2004 till endast .42 2010 – en nedgång på -.19 enheter mellan 2004 och 2009. Bland övriga EU-länder minskar motsvarande samband för tio jämförbara länder och förstärks för elva. I genomsnitt för de tjugoen länder för vilka vi kan studera förändringen mellan 2004 och 2010 ökar styrkan i sambandet med +.02 enheter.

Om något har alltså kopplingen mellan EU-åsikt och partival ökat något i unionsvalen i EU. De länder där denna ökade partipolarisering av EU-dimensionen syns tydligast är i Storbritannien (+.31 eta-enheter), Grekland (+.30) och Holland (+.22). I Storbritannien är det främst British National Party, UK Independence Party och Tories som drog till sig EU-skeptiska

väljare. Motsvarande partier som rekryterade EU-negativa röster i Grekland var det grekiska kommunistpartiet och i Holland Kim Wilders Parti för frihet.

På Malta liksom i Danmark - som toppar listan över eufierad röstning tillsammans med Storbritannien – heter de partier som har starkast stöd av EU-kritiska väljare Labour respektive Dansk Folkeparti och Folkebevegelsen mot EU.

Men i Sverige har alltså utvecklingen tydligt gått åt andra hållet – mindre EU-färgade val, inte mer. De partier i Sverige som relativt sett hade sitt starkaste röststöd bland den EU-negativa väljarminoriteten 2009 var i första hand Vänsterpartiet och Junilistan. Men samma mönster återfanns också bland SD och FI-väljare (se tabell 5.4).

Resultatet i den komparativa väljarstudien är detsamma som i den svenska valundersökningen. Sambandet mellan svenska folkets EU-åsikter och röstandet i EUP-valen har minskat. EU-dimensionen är fortfarande en mycket viktig förklaringsfaktor när det gäller att förstå hur och varför svenska väljare röstar som de gör i Europaval, men den är inte längre lika viktig som tidigare. EU har blivit klart mer accepterat i folkopinionen. Det tillsammans med att partipolitiseringen minskat något gör att svenska EUP-val blivit mindre av EU-val.

Mindre EU i EUP-valen

Vår huvudslutsats är att den EU-influerade åsiktsröstningen har minskat något i Sverige samtidigt som åsiktsröstning baserad på vänster-höger-ideologi och inrikesfrågor förstärkts något. Röstandet i svenska EUP-val har därmed kommit att bli mer likt vad vi sedan tidigare känner till från flera av de äldre medlemsländerna i unionen. Sett utifrån väljarnas partival struktureras EU-valen i de flesta länder mindre av EU-frågor och mer av inrikespolitik och vaneröstning.

Sverige är inte där ännu, men vi har närmat oss. Och intressant nog, samtidigt som denna förändring kan iakttas i Sverige ser vi att EU-dimensionen börjat politiseras i äldre medlemsländer som i exempelvis Storbritannien och Holland och att partipolitiseringen är relativt stark i nya medlemsländer som Malta, Lettland och Tjeckien.

Det är alltså för tidigt att räkna ut EU-dimensionen som konfliktlinje i EU-valen. Men den har en tung konkurrent i olika nationella frågor – i Sverige och i alla andra medlemsländer ute i Europa. EUP-val handlar inte automatiskt om det de bör handla om. De handlar om de frågor som alla olika centrala aktörer bestämmer. Bland dessa aktörer är ledande politiker, partierna och massmedierna kanske de viktigaste, men väljarna kan också spela en självständig roll.

EUP-val är som en påse vars innehåll bestäms av vad politiker, partier, medier och väljare fyller den med. Vi får se om det är mer EU i påsen nästa gång det är unionsval 2014. Men då har EUP-valet i Sverige en extra tuff konkurrens från det nästa samtidiga riksdagsvalet. Det blir en utmaning. Europavalet riskerar att bli en förmatch inför huvudmatchen om det svenska regeringsinnehavet. Det blir spännande att vara valforskare 2014.

Personval

Personröstningen har inte varit någon succé i riksdagsvalen, inte heller i kommun- eller landstingsvalen. Kryssandet har blivit allt mindre vanligt och höll sig i valen 2006 under tjugofem procent. I riksdagsvalet var det endast 22,0 procent som bemödade sig om att sätta ett personkryss. Forskningen har visat varför väljare är motvilliga till att personrösta. Det beror i huvudsak på att man inte vill kryssa för en person man inte känner till. Bristen på kännedom om kandidaterna är den viktigaste orsaken till det begränsade personröstandet i nationella svenska val. Partierna står i centrum och de allra flesta kandidater förblir mycket lite kända.

Läget är helt annorlunda i Europaparlamentsvalen. Här har personröstningen varit framgångsrik. Andelen personkryss har varit imponerande hög med 46,5 procent i premiären 1995, följt av hela 66,2 procent 1999, 59,0 procent 2004 och 59,2 procent senast 2009. En av orsakerna är att det totalt sett är färre, men något mer engagerade människor som röstar i EUP-val – men också att kandidaterna är mer kända för väljarna. Varje parti går endast fram med ett begränsat antal kandidater på en gemensam lista över hela landet. Partierna står fortfarande i centrum, men inte lika mycket som i de nationella valen. Kandidaterna får lite större utrymme i EUP-valen.

Personkryssandet i EUP-valen har också förhållandevis ofta fått konkreta effekter. Kandidater har kryssats upp på listorna och blivit invalda. Av partierna högre placerade kandidater har blivit förbikryssade och utslagna från att få åka till Bryssel. Det hände inte i premiärvalet 1995, men väl i de tre senaste EUP-valen då två respektive tre respektive två kandidater lyftes upp listorna och blev invalda framför andra mindre populära kandidater som fick färre kryss. De kandidater som så lyckosamt kunde använda personvalssystemet för att komma till Bryssel i valet 2009 är Alf Svensson i KD som från listplats nio med 36,5 procents kryss petade ned förstalistade Ella Bohlin (med 18,6 procents kryss) till plats två och utan mandat för Kristdemokraterna, och Anna Maria Corazza Bildt i M som från plats åtta lyftes upp till plats två med 14,3 kryssprocent och därmed gjorde att fjärdeplacerade Susanna Haby (3,9 procents kryss) förlorade sitt M-mandat i Bryssel.

Personkryssens topplista

Det flitiga personkryssandet i EUP-valen har inneburit att en majoritet av de invalda parlamentarikerna har blivit inröstade med ett personligt mandat om minst fem procents kryss. I valet 1995 gällde det 50 procent av kandidaterna, 1999 64 procent, 2004 74 procent och 2009 70 procent. Resultaten i tabell 6.1 sammanfattar i rangordnad form hur stor andel kryss alla invalda kandidater fick 2009. Därutöver har vi också inkluderat alla andra kandidater som fick över fem procents kryss men som inte blev invalda (sammanlagt sex personer). Annorlunda uttryckt omfattar rangordningen de kandidater som kom över femprocentsgränsen 2009 (tjugo personer) samt de sex ledamöter som blev invalda på plats utan att ha fått ett personligt mandat.

Tabell 6.1. Andel personröster bland invalda EU-parlamentariker 2009 och bland kandidater som klarade femprocentsgränsen (procent)

Kandidat	Parti	Plac på valsedeln	Antal personröster	Andel personröster	Utfall av valet
Gudrun Schyman	FI	1:a	42 638	60,5	ej invald; inget mandat
Marit Paulsen	FP	1:a	221 489	51,5	invald; plats o kryss
Alf Svensson	KD	9:a	54 082	36,5	invald på kryss
Lena Ek	C	1:a	57 836	33,4	invald; plats och kryss
Sören Wibe	JL	1:a	34 707	30,9	ej invald; inget mandat
Carl Schlyter	MP	1:a	89 347	25,6	invald; plats o kryss
Marita Ulvskog	S	1:a	173 894	22,5	invald; plats o kryss
Eva-Britt Svensson	V	1:a	39 145	21,9	invald; plats o kryss
Christian Engström	PP	1:a	43 808	19,4	invald; plats o kryss
Ella Bohlin	KD	1:a	27 534	18,6	ej invald; för få kryss
Gunnar Hökmark	M	1:a	90 505	15,2	invald; plats och kryss
Anna Maria Corazza Bildt	M	8:a	85 405	14,3	invald på kryss
Isabella Lövin	MP	2:a	48 061	13,8	invald; plats och kryss
Sven-Olof Sällström	SD	1:a	13 691	13,2	ej invald; inget mandat
Amelia Andersdotter	PP	2:a	22 303	9,9	invald; plats och kryss
Christina Doctare	KD	4:a	11 274	7,6	ej invald; för få kryss
Olle Ludvigsson	S	2:a	53 182	6,9	invald; plats och kryss
Christoffer Fjellner	M	3:a	40 142	6,7	invald; plats och kryss
Åsa Westlund	S	3:a	40 432	5,2	invald; plats och kryss
Rick Falkvinge	PP	6:a	11 636	5,2	ej invald; för få kryss
Cecilia Wikström	FP	3:a	17 746	4,1	invald på plats
Anna Ubrisagic	M	2:a	23 598	4,0	invald på plats
Olle Schmidt	FP	2:a	11 708	2,7	invald på plats
Anna Hedh	S	5:a	20 716	2,7	invald på plats
Göran Ferm	S	4:a	20 078	2,6	invald på plats
Jens Nilsson	S	6:a	17 156	2,2	invald på plats

Kommentar: Se Valmyndighetens beslut 2009-06-11 Fördelning av mandat m m (www.val.se).

Högst upp på topplistan över kandidater med stor andel personkryss i EUP-valet 2009 hamnar tre mycket välkända svenska politiker – Gudrun Schyman (FI) med 60,5 procent, Marit Paulsen (FP) med 51,5 procent och Alf Svensson (KD) med 36,5 procent. Två av dem har tidigare varit partiledare för ett riksdagsparti och en har sedan tidigare det fortfarande gällande rekordet i andelen personkryss i ett EU-parlamentsval. Det rekordet lyder på 62,2 procent och innehas av Marit Paulsen från 1999. Det är enbart Marit Paulsen och nu också Gudrun Schyman som har nått över 60 procents kryss. Över 50 procents kryss är det bara ytterligare två kandidater som lyckats åstadkomma – Björn von der Esch (Fria EU-kritiker) med 50,2 procent 1995 och Jonas Sjöstedt (V) med 54,3 procent 2004.

Det är signifikativt att det i första hand är kandidater från mindre partier som hamnar högt på personkryssens topplista. Ser vi på alla kandidater sedan första EUP-valet 1995 som haft lyskraft nog att dra till sig mer än 30 procents personkryss omfattar lista endast elva personer – och ingen av dem företräder något av de stora partierna Socialdemokraterna eller Moderaterna. De tolv kandidaterna är, förutom de fem redan ovan nämnda: Per Gahrton (MP 1995 och 1999), Anders Wijkman (KD 1999 och 2004), Lena Ek (C 2004 och 2009), Cecilia Malmström (FP 2004), Nils Lundgren (JL 2004) och Sören Wibe (JL 2009).

Den S-kandidat som fått högst andel kryss är Pierre Schori (S) med 28,9 procent 1999. Bland moderata kandidater har Staffan Burenstam Linder fått mest personkryss med 19,4 procent också 1999. Det är uppenbart att

Sveriges två största partier hittills inte nominerat speciellt populära och dominerande kandidater på valsedlarna i EUP-valen.

Kändis och poppis

Vi vet sedan tidigare att kännedom är en viktig faktor bakom personröstningen. Väljare tycker inte om att kryssa för kandidater de inte känner till. Dessutom har det visat sig att ju mer känd en kandidat är desto fler kryss tenderar han eller hon att få. Det är bra att vara en kändis om man vill få många personkryss. I valundersökningarna har vi sedan 1995 valt ut ett antal ledande kandidater och ombett svarspersonerna ange om de känner till dem och vad de tycker om dem. Svaren avges på en skala mellan -5 (ogillar) till +5 (gillar). Alla svarande uppmanas att inte poängsätta kandidater de *inte* känner till. Andelen svarspersoner som uttrycker ett ogillande eller gillande för en kandidat ger därför en indikation på hur känd kandidaten är.

Resultaten i tabell 6.2 visar i rangordnad form hur kända tretton utvalda kandidater var i EU-parlamentsvalet 2009. Vi redovisar kännedomssiffror för samtliga svarspersoner, men också för det egna partiets väljare. Det är de senare resultaten som är mest väsentliga. Enligt det svenska valsystemet kan en kandidat enbart få personröster av det egna partiets väljare. Det gäller alltså att vara känd på hemmaplan, bland det egna partiets väljare.

Tabell 6.2. Kandidatkännedom i EUP-valet 2009 (procent)

Kandidat	Kännedom bland samtliga	Kännedom bland egna partiets väljare
Gudrun Schyman (FI)	95	100
Marit Paulsen (FP)	88	95
Alf Svensson (KD)	91	94
Marita Ulvskog (S)	84	92
Gunnar Hökmark (M)	62	85
Sören Wibe (JL)	37	84
Carl Schlyter (MP)	45	80
Lena Ek (C)	37	69
Eva-Britt Svensson (V)	20	52
Ella Bohlin (KD)	37	47
Christian Engström (PP)	19	41
Anna Hedh (S)	27	39
Sven-Ove Sällström (SD)	14	23

Kommentar: Svarspersoner som bedömt kandidaterna på en ogillar-gillarskala mellan -5 och +5 har klassificerats som att de har kännedom om respektive kandidat. De svarande har uppmanats att inte bedöma personer de inte känner till. Det egna partiet har definierats som parti i EUP-valet.

Kännedomslistan toppas av Gudrun Schyman (FI), Marit Paulsen (FP) och Alf Svensson (KD). De är mest kända totalt sett bland svarspersonerna och också mest kända relativt sett bland det egna partiets väljare. I botten på kändislistan finner vi Christian Engström (PP), Anna Hedh (S) och Sven-Ove Sällström (SD). Resultaten indikerar ett mycket starkt samband mellan kändisskap och andel personkryss. Korrelationen är hela +.75 (rho).[14] Det lönar sig uppenbarligen att vara känd. Ju mer känd desto högre andel personkryss är den regel som gäller.

[14] Korrelationen gäller för sambandet mellan andelen kryss och hur kända kandidaterna är bland det egna partiets väljare.

Ser vi tillbaka på de tidigare EUP-valen och hur kända kandidaterna har varit visar det sig att både Gudrun Schyman och Alf Svensson slår det gamla kändisrekordet som innehas av Marit Paulsen sedan 1999. Schyman och Svensson är totalt sett kända av 95 respektive 91 procent av valmanskåren 2009. Paulsens gamla rekord från 1999, som hon tangerar 2009, var på 88 procent. Det betalar sig att vara före detta partiledare för ett riksdagsparti. Kändisskap sitter i.

Om kändisskap är en viktig orsaksfaktor bakom att få många personkryss är popularitet en ännu viktigare faktor. Sambandet i vårt urval av tretton kandidater mellan andel kryss och hur populära kandidaterna är bland det egna partiets väljare är nästan hundraprocentigt. Korrelationen är inte mindre än +.95 (rho). Regeln är enkel – ju mer populär desto större andel kryss. Resultaten i tabell 6.3 visar att de kandidater som röner mest uppskattning bland de egna väljarna också får högst andel kryss.

Tabell 6.3. Kandidatpopularitet i EUP-valet 2009 (medeltal)

Kandidat	Popularitet bland samtliga	Popularitet bland egna partiets väljare
Gudrun Schyman (FI)	+1	+42
Marit Paulsen (FP)	+14	+35
Alf Svensson (KD)	+8	+35
Lena Ek (C)	+10	+30
Sören Wibe (JL)	+1	+30
Eva-Britt Svensson (V)	+0	+26
Carl Schlyter (MP)	+6	+23
Marita Ulvskog (S)	+5	+23
Ella Bohlin (KD)	+3	+21
Sven-Ove Sällström (SD)	-2	+20
Gunnar Hökmark (M)	-2	+16
Christian Engström (PP)	+1	+14
Anna Hedh (S)	+5	+11

Kommentar: Partipopulariteten kan variera mellan -50 (ogillar) och +50 (gillar). Det egna partiet är lika med parti i EUP-valet. Se tabell 5.2.

Poppislistan bland egna väljare toppas av Gudrun Schyman (FI), Marit Paulsen (FP) och Alf Svensson (KD). I botten hamnar Gunnar Hökmark (M), Christian Engström (PP) och Anna Hedh (S).[15]

Resultaten för Gudrun Schyman illustrerar att det viktiga är att vara uppskattad bland de egna för att få en hög andel kryss. Hur populär man är utanför det egna partiet är mindre centralt. Gudrun Schyman är högt uppskattad bland FI-väljare (+42), men inte bland samtliga väljare (+1).

Motsvarande popularitetssiffror för Marit Paulsen visar på stor uppskattning bland FP-väljare (+35) men också på en relativt stor popularitet i hela valmanskåren (+14). Man kan misstänka att Paulsens popularitet utanför Folkpartiet också kan ha genererat röster till FP i EUP-valet. Så var fallet 1999. Kanske återupprepade Marit Paulsen bravaden 2009 (Holmberg m.fl. 2000).

[15] Marit Paulsens popularitetsmedeltal bland samtliga svarspersoner 2009 på +14 är det högsta vi har uppmätt i något EUP-val i Sverige. Det tidigare rekordet hade hon själv på +10 från 1999. I EUP-valet 1995 uppvisade Jonas Sjöstedt (V) högst genomsnittlig popularitet på +9 bland samtliga svarande. Dock var han då känd bland endast 16 procent av valmanskåren. I EU-parlamentsvalet 2004 hade Nils Lundgren (JL) den högsta genomsnittliga uppskattningssiffran på +6 (se Oscarsson och Holmberg 2006:64 och 110).

Populära kandidater som dragplåster för sina partier
Den enkla generella hypotesen är att ju mer populär en kandidat är desto sannolikare att hon eller han drar extraröster till sitt parti. Det skulle betyda att de tre mest populära kandidaterna i valmanskåren som helhet 2009 – Marit Paulsen (FP), Alf Svensson (KD) och Lena Ek (C) – också skulle vara de som är mest framgångsrika som dragplåster för sina partier i valet 2009. Men naturligtvis kan vi ha dragplåster bland kandidater som inte är speciellt uppskattade i hela valmanskåren men som är mycket populära i vissa mindre grupper. Gudrun Schyman skulle kunna vara en sådan kandidat. Med dragplåster menar vi en kandidat som med sin personliga popularitet drar röster utöver vad partiet annars skulle få.

Det betyder att när vi undersöker kandidaternas eventuella dragkraft som röstvinnare för sina partier måste partipopulariteten tas med i beräkningarna och kontrolleras. Det är möjligt att göra i valundersökningens material eftersom vi inte bara frågat om kandidaternas popularitet på en ogillar-gillarskala. Vi har också frågat om partiernas allmänna popularitet på samma skala.

Kandidaterna som dragplåster testar vi med hjälp av logistisk regression där partival är den beroende variabeln och kandidat- respektive partipopularitet oberoende variabler. Utfallen är mycket tydliga. Partieffekten visar sig vara större än kandidateffekten för alla våra tretton undersökta kandidater utom för en. Den kandidaten är Gudrun Schyman. I hennes fall är inverkan på valet av FI större av Schymans personliga popularitet än av partiets popularitet. FI-väljarna gillar Gudrun Schyman mer än FI. För ytterligare en kandidat är skillnaden relativt liten mellan inverkan av kandidatpopulariteten och partipopulariteten. Den kandidaten är Marit Paulsen. För övriga kandidater, inklusive Alf Svensson och Lena Ek, är skillnaden mellan parti- respektive kandidateffekterna klart större.

Regressionsanalyserna visar alltså att det enbart är två kandidater bland de tretton vi har undersökt som i någon större utsträckning kan ha dragit röster till sina partier 2009. De kandidaterna är Gudrun Schyman och Marit Paulsen. De kandidaterna är också de enda två som utmärks av att en majoritet av det egna partiets väljare uppskattar dem mer än det parti de företräder. I Schymans fall är hon mer uppskattad än partiet av 67 procent av FI:s väljare. Den jämförbara andelen är 55 procent för Marit Paulsen bland FP-väljare. För övriga kandidater i vår undersökning är motsvarande resultat med större uppskattning av kandidaten än av det egna partiet oftast lägre än 20 procent, med exempelvis 6 procent för Gunnar Hökmark (M), 16 procent för Eva-Britt Svensson (V) och 18 procent för Carl Schlyter (MP).[16]

[16] Bland övriga undersökta kandidater uppvisar Sören Wibe (JL) ett klart starkare resultat än genomsnittet. Andelen JL-väljare som gillar honom mer än partiet är 45 procent. Resultaten för övriga kandidater är: Alf Svensson (KD) 30 procent, Marita Ulvskog (S) 21 procent, Lena Ek (C) 21 procent, Ella Bohlin (KD) 9 procent, Christian Engström (PP) 3 procent, Anna Hedh (S) 2 procent och Sven-Ove Sällström (SD) 0 procent. Det bör kommas ihåg att resultaten bygger på ett begränsat antal svarspersoner, speciellt för de mindre partierna och deras kandidater.

Om vi jämför hur partiväljarna bedömer kandidaternas popularitet med det egna partiets är det endast fyra av våra tretton studerade kandidater som är mer uppskattade än sina partier. Och där alltså sannolikheten för att kandidatuppskattningen kan ha dragit röster är som störst. De kandidaterna är Gudrun Schyman (+42 mot +28 för FI), Marit Paulsen (+35 mot +28 för FP), Sören Wibe (+30 mot +25 för JL) och Alf Svensson (+35 mot +33 för KD).[17] Speciellt Schyman, men också Paulsen, är klart mer uppskattade bland de egna väljarna än de partier de företräder. Övriga kandidater uppskattas mindre än sina partier bland de egna väljarna, mest tydligt så för Gunnar Hökmark (+16 mot +37 för M) och Anna Hedh (+11 mot +33 för S). Kandidater som är minde populära än sina partier bland de egna väljarna har med stor sannolikhet inte dragit många extraröster till partiet.

Ett handfast sätt att demonstrera inverkan av kandidatpopulariteten på röstningen 2009 är att se närmare på fallet Marit Paulsen. Ett sätt att göra det är att är att studera vilka väljare det är som ”byter” till FP i EUP-valet och om bytena har något samband med Marit Paulsens popularitet. Vi gör det genom att undersöka i vilken utsträckning som väljare med andra allmänna favoritpartier än Folkpartiet röstar på FP i EUP-valet beroende på hur mycket de uppskattar Marit Paulsen. Det visar sig då att bland väljare med Moderaterna som allmän förstapreferens och som uppskattar Marit Paulsen mycket (+3 till +5 på skalan) röstar hela 21 procent på FP i EUP-valet. Bland M-sympatisörer som gillar Paulsen något mindre (+2 eller lägre på skalan) är det endast 6-7 procent som ”byter” till FP i EU-parlamentsvalet. För socialdemokratiska sympatisörer är motsvarande siffror 14 procents byten till FP bland dem som gillar Marit Paulsen mycket mot endast 0-2 procent bland dem som gillar henne mindre. Det råder ingen tvekan om att den populära Marit Paulsen 2009 precis som 1999 drar personliga röster till Folkpartiet.

Vilka personröstar?

Personröstning är en form av politiskt deltagande som är jämförelsevis jämnt fördelat mellan olika sociala grupper. Det gäller i riksdagsvalen såväl som i EUP-valen. Man eller kvinna, ung eller gammal, arbetare eller tjänsteman, storstadsbo eller landsbygdsbo – bland röstande tenderar de alla att personkryssa i ungefär samma omfattning. Personröstning bland röstande är en socialt sett jämlik form av politiskt deltagande. De flesta andra former av politiskt deltagande är klart mer ojämlika. Resultaten i tabell 5.4 visar att det jämlika personkryssandet också gäller för EUP-valet 2009.

[17] Ytterligare en kandidat har högre personlig popularitet än sitt parti bland de egna väljarna. Den kandidaten är Sven-Ove Sällström (+20 mot +9 för SD). Men antalet svarspersoner är extremt begränsat, 13 personer när det gäller SD-siffran och endast 3 personer när det gäller Sällströms siffra. Resultaten är alltså mycket statistiskt osäkra.

Tabell 6.4. Andel personröstare i olika sociala och politiska grupper i EUP-val (procent)

	1995	1999	2004	2009	Antal svars-personer 2009
Samtliga (urvalsresultat)	**45**	**65**	**56**	**57**	**796**
Män	44	61	55	57	414
Kvinnor	45	68	58	57	382
15–30	49	67	51	56	126
31–60	44	64	56	58	420
61–80	44	66	59	56	250
Industriarbetare	45	55	71	51	59
Övriga arbetare	50	62	57	62	130
Lägre tjänstemän	42	73	58	50	82
Mellantjänstemän	47	67	54	56	233
Högre tjänstemän	44	57	53	58	159
Företagare	44	78	61	66	62
Jordbrukare	53*	76*	70*	67*	9
Studerande	45	66	60	58	50
Låg utbildning	48	62	52	55	133
Mellan	42	67	60	59	300
Hög utbildning	49	65	54	56	361
Landsbygd	49	69	59	56	121
Tätort	45	67	60	56	168
Stad	43	61	53	55	382
Sthlm, Gbg, Malmö	44	69	60	65	123
Född i Sverige	46	65	57	56	741
Född utanför Sverige	53	70*	59	75	55
Politiskt intresse					
mycket stort	54	73	66	62	122
ganska stort	45	65	60	57	401
inte särskilt	45	64	48	56	243
inte alls	30*	36*	33*	40	30
Politikerförtroende					
mycket stort	52*	63*	82*	58*	24
ganska stort	48	66	54	57	470
ganska litet	45	66	58	59	257
mycket litet	43	54	58	43	35

Kommentar: Resultaten visar andelen svarspersoner som uppger att de personröstat. Skattningar som bygger på färre än 30 svarande har markerats med en asterix (*).

De skillnader i andelen personkryss som finns mellan olika sociala grupper är mycket små. När det gäller ålder och kön finns inga differenser att tala om; inte heller när det gäller utbildningsnivå. Yrkesmässigt finns dock en mindre skillnad på så sätt att jordbrukare är något mer kryssbenägna än andra. Så har det varit i alla fyra svenska EUP-val. Utlandsfödda är en annan social grupp som tenderar att personkryssa mer än genomsnittet. I EUP-valet 2009 kryssade också storstadsbor något oftare än övriga.

Lämnar vi de sociala faktorerna och istället ser på politiska motivations- och kompetensfaktorer finner vi något starkare mönster i personkryssandet. Politiskt kunniga, förtroendefulla och intresserade väljare personkryssar oftare än personer som är politiskt mindre kunnig, mindre förtroendefulla och mindre politikintresserade. Men om vi undantar de mindre grupper väljare som har mycket höga respektive låga värden på våra mätinstrument påverkas inte kryssbenägenheten speciellt mycket av sådana faktorer som allmänt politiskt intresse, grad av politikerförtroende eller politisk kun-

skapsnivån. Tendensen att personrösta för majoriteten av väljare i närheten av mitten på engagemangs-, förtroende- respektive kunskapsdimensionerna skiljer sig mycket lite åt. Det är uppenbart att personkryssande inte kräver stora resurser när det gäller engagemang, förtroende eller kunskap. Det är lätt att kryssa även om man är förhållandevis ointresserad och okunnig.[18]

Politiska åsikter är naturligtvis potentiellt en viktig faktor bakom personröstning och vem man kryssar för. I de tidigare EUP-valen i Sverige har vi kunnat se ett samband mellan väljarnas EU-åsikter och personröstningen. Inom partierna har väljare – där det varit möjligt – tenderat att kryssa för kandidater som haft samma EU-inställning som de själva. EU-motståndare har främst kryssat för EU-negativa kandidater medan EU-anhängare personröstat på EU-positiva kandidater (Holmberg m.fl. 2000). Ett motsvarande mönster finns också i EUP-valet 2009 fast klart mindre tydligt.

Det statistiska underlaget är mycket begränsat för många av kandidaterna och de flesta samband är svaga, men EU-positiva kandidater som Lena Ek (C), Gunnar Hökmark (M) och Marit Paulsen (FP) får en högre andel kryss bland sina EU-positiva partiväljare än bland sina mer EU-negativa väljare.[19] På ett motsvarande sätt får Anna Hedh (S), Sören Wibe (JL) och Carl Schlyter (MP) mer kryss från EU-negativa än från EU-positiva väljare inom respektive parti. För kandidater som Eva-Britt Svensson (V) och Marita Ulvskog (S) är mönstret svagare men också här finner vi mest kryss bland de mest EU-negativa väljarna. Antalet personkryssande svarspersoner på den EU-negativa sidan är mycket få för Anna Maria Corazza Bildt (M) och Alf Svensson (KD) men resultaten visar på en något högre andel kryss bland EU-negativa väljare än bland EU-positiva. Givet att de båda kan klassificeras som i huvudsak EU-positiva har de alltså fått relativt sett mest kryss från väljare som inte är lika entusiastiska för EU som de är. Måhända har andra faktorer än EU-inställning spelat en roll för kryssandet i dessa båda fall.

Till sist Gudrun Schyman (FI), hon får lika mycket kryss oavsett vad FI-väljarna tycker om EU. I hennes fall tycks det som personpopulariteten betyder mer än inställningen till EU.

Slutsatsen är att vi kan iaktta en viss effekt av väljarnas EU-inställning på personröstningen. Bland de kandidater vi har kunnat undersöka gäller att de i de flesta fall fått högst andel kryss bland väljare som sympatiserat med deras allmänna EU-attityd. EU-kritiska kandidater får mest kryss av EU-kritiska väljare på samma sätt som EU-positiva kandidater får mest kryss av EU-positiva väljare.

---

[18] Partimönstret i kryssandet 2009 liknar tidigare mönster så till vida att KD-väljare personröstar mest och vänsterpartister minst. Ett partis väljare som brukar kryssa mer än genomsnittet är Centerpartiets, men det gör de inte 2009. Enligt den officiella valstatistiken är andelen personröster per parti följande 2009: V 49,9 procent, S 60,3, MP 58,6, C 58,7, FP 68,4, KD 75,6, M 55,0, PP 56,4, JL 49,0, SD 49,3 och FI 61,7 procent.

[19] Analysen bygger på en intervjufråga där personröstande svarspersoner får namnge vem de personkryssat på. Hela 34 procent kommer inte ihåg vem de personröstade på eller kan inte uppge ett entydigt tolkningsbart namn. Antalet personer som namnger specifika kandidater blir mycket begränsat. Flest omnämnanden får Marit Paulsen. Hon nämns av 60 personer. Inställningen till Europeiska unionen mäts med en intervjufråga där svarspersoner får ange i vad mån de allmänt sett är positiva eller negativa till EU.

Men sambandet är inte hundraprocentigt och det är inte speciellt starkt. Åsiktsröstning via personvalet är en faktor i EUP-valen, men inte en stark faktor. Och i den mån vi kan jämföra med tidigare EU-parlamentsval tycks betydelsen ha minskat 2009.

Personröstning fungerar bra i EU-parlamentsval

Personvalet i EU-parlamentsvalet 2009, liksom i tidigare svenska EUP-val, måste bedömas som framgångsrikt. Andelen personröster är fortsatt hög (59 procent) och personrösterna är dessutom jämförelsevis jämt spridda över olika sociala och politiska grupper. Lägg därtill att personröstningen också rymmer ett visst inslag av åsiktsröstning. De olika partiernas väljare kan med hjälp av personrösten kanalisera sina olika grader av entusiasm för EU. Och det sker i en inte negligerbar omfattning. EU-parlamentsvalet 2009 blev alltså inte bara ett europaval när det gäller val av parti utan också till viss del när det gäller val av kandidat. Systemet med personval fungerar bra i svenska EUP-val.

Referenser

Brug, Wouter van der & Cees van der Eijk (2007). *European elections & domestic politics. Lessons from the past and scenarios for the future*. Notre Dame, Ind., University of Notre Dame Press.

Dalton, Russell J. (2006). *Citizen politics : public opinion and political parties in advanced industrial democracies*. Washington, D.C., CQ Press.

Franklin, Mark N. (2007). Effects of space and time on turnout in European Parliament elections. In *European Elections & Domestic Politics. Lessons from the past and scenarios for the future*. Wouter van der Brug & Cees van der Eijk. Notre Dame, University of Notre Dame Press.

Hix, Simon & Michael Marsh (2008). "Punishment or protest? Understanding European Parliament Elections." The Journal of Politics **69**(2): 495-510.

Holmberg, Sören, Ed. (2001). *Europaopinionen*. Valundersökningar, 19. Göteborg, Statsvetenskapliga institutionen Univ.

Holmberg, Sören & Kent Asp (1984). *Kampen om kärnkraften*. Stockholm, Publica.

Holmberg, Sören & Per Näsman (2010). *Väljarna i fokus*. Stockholm, Sveriges television (SVT).

Holmberg, Sören & Henrik Oscarsson (2004). *Väljare. Svenskt väljarbeteende under 50 år*. Stockholm, Norstedts Juridik.

Miegel, Fredrik & Tobias Olsson (2008). From pirates to politicians: The story of the Swedish file sharers who became a political party. In *Democracy, Journalism and Technology: New Developments in an Enlarged Europa. The Intellectual Work of ECREAs 2008 European Media and Communication Doctoral Summer School.* Nico Carpentier et al.

Oscarsson, Henrik (2006). Valdemokratins idealmedborgare. In *Valets mekanismer*. Hanna Bäck & Mikael Gilljam. Malmö, Liber**:** 352 ;.

Oscarsson, Henrik (2007). "A matter of fact? Knowledge effects on the Vote in Swedish General Elections 1985-2002." Scandinavian Political Studies **30**(3): 301-322.

Oscarsson, Henrik & Sören Holmberg (2004). *Kampen om euron*. Göteborgs universitet, Statsvetenskapliga institutionen.

Oscarsson, Henrik & Sören Holmberg (2006). *Europaval*. Göteborgs universitet, Statsvetenskapliga institutionen.

Oscarsson, Henrik & Sören Holmberg (2008). *Regeringsskifte. Väljarna och valet 2006.* Stockholm, Norstedts Juridik.

Oscarsson, Henrik & Mikael Persson (2009). Piratpartiets sympatisörer. In *Svensk höst. SOM-rapport 46.* Sören Holmberg & Lennart Weibull. Göteborgs universitet, SOM-institutet.

Reif, Karlheinz & Hermann Schmitt (1980). "Nine Second-Order Elections: A Conceptual Framework for the Analysis of European Election Results." European Journal of Political Research **8**: 3-44.

Thomassen, Jacques, Ed. (2005). *The European Voter*. Oxford, Oxford University Press.

van der Eijk, Cees & Marcel van Egmond (2007). "Political effects of low turnout in national and European elections." Electoral Studies **26**(3): 561-573.

Valet till Europaparlamentet 2009

Valet till Europaparlamentet 2009 är en samlad redogörelse för 2009 års Europaparlamentsval. Publikationen är indelad i fyra kapitel. Det första kapitlet behandlar valresultaten. Det andra kapitlet är en redovisning av nominerade och valda kandidater. Det tredje kapitlet redogör för valdeltagandet i valet i olika befolkningsgrupper. Det fjärde och sista kapitlet är en sammanfattning av resultaten från 2009 års valundersökning. Valundersökningen är en riksomfattande intervjuundersökning som genomförts av SCB i samarbete med Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.

ISBN 978-91-618-1529-6 (print)

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**
Kundservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: **www.scb.se**
Customer service, phone +46 8 506 948 01